

Мұғалжар ауданының Талдысай, Жұрын, Егіндібұлақ, Қайыңды, Құмжарған ауылдық округтері, Мұғалжар ауылы және Ембі, Жем қалалары бойынша 2025-2029 жылдарға жайылымдарды басқару және оларды пайдалану жөніндегі жоспарын бекіту туралы

Ақтөбе облысы Мұғалжар аудандық мәслихатының 2025 жылғы 11 қыркүйектегі № 430 шешімі

Қазақстан Республикасының "Қазақстан Республикасының Жер кодексінің" 15 бабының 1 тармағының 2-1) тармақшасына және Қазақстан Республикасының "Қазақстан Республикасындағы жергілікті мемлекеттік басқару және өзін-өзі басқару" Заңының 6 бабына сәйкес, Мұғалжар аудандық мәслихаты ШЕШІМ ҚАБЫЛДАДЫ:

1. Мұғалжар ауданының Талдысай, Жұрын, Егіндібұлақ, Қайыңды, Құмжарған ауылдық округтері, Мұғалжар ауылы және Ембі, Жем қалалары бойынша 2025-2029 жылдарға жайылымдарды басқару және оларды пайдалану жөніндегі жоспары, осы шешімнің 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8 қосымшаларына сәйкес бекітілсін.

2. Осы шешім оның алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі.

Мұғалжар аудандық
мәслихат төрағасы

К. Ермағамбетов

Мұғалжар аудандық
мәслихатының 2025 жылғы
11 қыркүйектегі № 430
шешіміне 1 қосымша

Талдысай ауылдық округінде жайылымдарды басқару және оларды пайдалану жөніндегі 2025-2029 жылдарға арналған жоспар

Осы жайылымдарды басқару және оларды пайдалану жөніндегі жоспар (бұдан әрі-жоспар) "Жайылымдар туралы" Қазақстан Республикасы Заңының 6 – бабының 4-1) тармақшасына (бұдан әрі-Заң), "мемлекеттік статистика туралы" Қазақстан Республикасы Заңының 16-бабы 3-тармағының 2) тармақшасына, Қазақстан Республикасы Ауыл шаруашылығы министрінің 29 шілдедегі бұйрығына сәйкес әзірленді 2024 жылғы № 263 "жайылымдарды басқару және оларды пайдалану жөніндегі үлгілік жоспарды бекіту туралы" (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 34831 болып тіркелген).

Жоспар жайылымдарды ұтымды пайдалану, жемшөпке қажеттілікті тұрақты қамтамасыз ету және жайылымдардың тозуы процестерін болғызбау мақсатында қабылданады.

Жоспарды әзірлеген кезде мыналар ескеріледі:

1) осы Жоспарға 1-қосымшаға сәйкес нысан бойынша өңірдің жер балансының және мемлекеттік жер кадастрының ақпараттық жүйесінің деректері.

2) осы Жоспарға 2-қосымшаға сәйкес нысан бойынша жайылымдарды геоботаникалық зерттеп-қарау мәліметтері.

3) Қазақстан Республикасы Ауыл шаруашылығы министрінің 2020 жылғы 3 ақпандағы № 35 бұйрығымен (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 19987 болып тіркелген) бекітілген Мал қорымдарының (биотермиялық шұңқырлардың) тізілімін жүргізу қағидаларына сәйкес қалыптастырылған мал қорымдары (биотермиялық шұңқырлар) туралы мәліметтер;

4) осы Жоспарға 3-қосымшаға сәйкес нысан бойынша жайылымдық инфрақұрылым объектілері туралы және ауыл шаруашылығы жануарларын айдап өтуге арналған сервитуттар туралы мәліметтер.

5) осы Жоспарға 4-қосымшаның 1-кестесіне сәйкес нысан бойынша ауыл шаруашылығы жануарларының иелерін көрсете отырып, оларды сәйкестендіру дерекқорынан алынған ауыл шаруашылығы жануарлары басының саны туралы деректер;

6) осы Жоспарға 4-қосымшаның 2-кестесіне сәйкес нысан бойынша ауыл шаруашылығы жануарларының түрлері мен жыныстық жас топтары бойынша қалыптастырылған үйірлердің, отарлардың, табындардың саны туралы деректер.

7) осы Жоспарға 4-қосымшаның 3-кестесіне сәйкес нысан бойынша шалғайдағы жайылымдарда жаю үшін ауыл шаруашылығы жануарлары басының саны туралы мәліметтер.

8) екпе және аридтік жайылымдарда, орман, су қорлары мен ерекше қорғалатын табиғи аумақтар жерлерінде ауыл шаруашылығы жануарларын жаю ерекшеліктері туралы деректер.

9) осы Жоспарға 5-қосымшаға сәйкес нысан бойынша ұсынылатын жайылым айналымдарының схемалары;

10) мал шаруашылығы және өсімдік шаруашылығы статистикасы бойынша ресми статистикалық ақпарат.

Жоспарда мынадай қосымшалар қамтылған:

1) әкімшілік-аумақтық бірлік аумағында жайылымдардың жер санаттары бөлінісінде орналасу схемасы (картасы), онда жайылымдардың шекаралары, алаңдары мен түрлері, оның ішінде шалғайдағы, маусымдық, құрғақ және екпе жайылымдар, жер учаскесіне құқық белгілейтін және сәйкестендіру құжаттарының негізінде олардың меншік иелері немесе жер пайдаланушылар туралы мәліметтер көрсетіледі;

2) жеке ауладағы ауыл шаруашылығы жануарларын жаю бойынша халықтың мұқтаждығына арналған жайылымдар, оның ішінде қоғамдық жайылымдар белгіленген

схема (карта), онда жеке ауладағы ауыл шаруашылығы жануарларын жаю бойынша халықтың мұқтаждығына арналған жайылымдардың, оның ішінде қоғамдық жайылымдардың шекаралары мен алаңдары көрсетіледі;

3) ұсынылатын жайылым айналымдарының схемалары көрсетілген схема (карта), онда жайылымдарды геоботаникалық зерттеп-қарау негізінде ұсынылатын жайылым айналымдарының схемалары көрсетіледі;

4) ауыл шаруашылығы жануарларын айдауға арналған сервитуттар, мал айдайтын трассалар және жайылымдық инфрақұрылымның өзге де объектілері, сондай-ақ мал қорымдары (биометриялық шұңқырлар) белгіленетін схема (карта), онда ауыл шаруашылығы жануарларын айдауға арналған сервитуттар, мал айдайтын трассалар, жайылымдық инфрақұрылым объектілері, мал қорымдарының (биометриялық шұңқырлардың) орналасқан жері көрсетіледі;

5) жайылымды пайдаланушыларға жер пайдалануға берілуі мүмкін жайылымдар белгіленген схема (карта).

6) халықтың жеке ауласындағы ауыл шаруашылығы жануарларын жаю жөніндегі мұқтаждықтарын қанағаттандыру мақсатында резервке алынуға жататын жайылымдарды белгілейтін схема (карта), онда жеке ауланың ауыл шаруашылығы жануарларын жаю жөніндегі халықтың мұқтаждықтарын қанағаттандыру мақсатында резервке алынуға жататын жайылымдардың шекаралары мен алаңдары көрсетіледі.

7) суды тұтыну нормасына сәйкес жасалған су көздеріне (көлдерге, өзендерге, тоғандарға, қазандарға, суару немесе суландыру каналдарына, құбырлы немесе шахта құдықтарына) қол жеткізу схемасы, онда жануарлардың су көздеріне қарай жүріп-тұру маршруттары көрсетіледі.

8) ауыл шаруашылығы жануарларының басын шалғайдағы жайылымдарға орналастыру схемасы, онда ауыл шаруашылығы жануарларының басын орналастыруға арналған шалғайдағы жайылымдардың шекаралары мен алаңдары көрсетіледі;

9) ауылдық округке кіретін ауылдық елді мекендер арасында жайылымдарды жобалық бөлу (қайта бөлу), онда жайылымдармен қамтамасыз етілмеген жеке және заңды тұлғалардың ауыл шаруашылығы жануарларының басы үшін ауылдық округтің ауылдық елді мекендері арасында жайылымдарды бөлу (қайта бөлу) схемасы көрсетіледі;

10) тиісті әкімшілік-аумақтық бірлікте жайылымдарды ұтымды пайдалану үшін қажетті талаптар:

"Жайылымдардың жалпы алаңына түсетін жүктеменің шекті рұқсат етілетін нормасын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Ауыл шаруашылығы министрінің 2015 жылғы 14 сәуірдегі № 3-3/332 бұйрығына (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 11064 болып тіркелген) сәйкес жайылымдардың жалпы алаңына түсетін жүктеменің шекті рұқсат етілетін нормасын сақтау;

жайылым айналымын және суды пайдалану көздерін ескере отырып жайылымдарды пайдалану;
жайылым алаңдарын жекеленген өріс учаскелеріне бөлу;
жайылым учаскелерін жыл маусымдары бойынша кеңістікте және уақытпен (маусым, жыл ішінде) кезектестіру;
жайылым айналымы учаскелерінің бірін жайылымсыз және ауыл шаруашылығы жануарларынсыз жыл сайын қалдыру.

Талдысай ауылдық округінде
жайылымдарды басқару және
оларды пайдалану жөніндегі
2025-2029 жылдарға арналған
жоспарға 1 қосымша

Өңірдің жер балансының және мемлекеттік жер кадастрының ақпараттық жүйесінің деректері

1-кесте. Талдысай ауылдық округінің жер санаттары бойынша жайылымдарды бөлу , гектар

Ауылдық округ атауы	Әкімшілік-аумақтық объектілер жіктеуішінің коды	Жерлің санаттары							жерлер жиыны
		ауыл шаруашылығы мақсатындағы	елді мекендердің	өнеркәсіп, көлік және өзге де ауыл шаруашылығы мақсатындағы емес	ерекше қорғалатын табиғи аумақтардың	орман қорының	су қорының	босалқы жер	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Талдысай ауылдық округі	154865000	76633	21314	0	0	0	0	6163	104110

Әкімшілік-аумақтық бөлініс бойынша Талдысай ауылдық округінде 2 ауылдық елді мекен бар. Талдысай ауылдық округі аумағының жалпы ауданы 104110 гектар. Санаттар бойынша жерлер: ауыл шаруашылығы мақсатындағы жерлер - 76633 гектар; елді мекендердің жерлері – 21314 гектар, босалқы жерлер 6163 гектар болып бөлінеді. Ерекше қорғалатын табиғи аумақтардың, орман қорының, су қорының жерлері жоқ.

2-кесте. Елді мекеннің жайылымдарын бөлу, гектар

					Жайылым алаңы мен түрлері				
					жеке ауладағы ауыл шаруашылығы жануарларын				
	Әкімшілік-аумақтық		жайылымдар-д						

№ р/с	Ауылдық округ атауы	объектілер жіктеуішінің коды	елді мекеннің атауы	ыңжалпы алаңы, гектар	жаю бойынша халық мұқтажының қанағаттандыруға арналған, гектар	көпшілік пайдаланатын, гектар	шалғайдағы, гектар	маусымдық, гектар	аридтік, гектар	екпе жайылымдар, гектар
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
	Талдысай ауылдық округ	154865000	Талдысай Еңбек	89478647	89478647	89478647	0	0	0	0

Талдысай ауылдық округінің аумағында шалғайдағы, маусымдық, аридтік және екпе жайылымдар жоқ. Округте 35 агороқұрылым жұмыс істейді, оларға 74554 гектар жайылым бекітілген.

3-кесте. Жер учаскесіне құқық белгілейтін және сәйкестендіру құжаттары негізінде меншік иелері мен жер пайдаланушылар туралы мәліметтер

р/с №	Меншік иелерінің, жер пайдаланушылардың атауы	Бизнестендіру нөмірі/жеке сәйкестендіру нөмірі	Жер учаскесінің кадастрлық нөмірі	Жайылымдар алаңы, мың гектар
1	2	3	4	5
1	"Даурен" ш/қ	000264018189	02-027-002-143	1,448
	"Даурен" ш/қ	000264018189	02-027-002-161	0,750
	"Даурен" ш/қ	000264018189	02-027-002-162	0,320
	"Даурен" ш/қ	000264018189	02-027-002-070	0,270
	"Даурен" ш/қ	000264018189	02-027-002-071	0,360
	"Даурен" ш/қ	000264018189	02-027-002-069	0,749
	"Даурен" ш/қ	000264018189	02-027-002-192	1,170
	"Даурен" ш/қ	000264018189	02-027-002-009	1,550
	"Даурен" ш/қ	000264018189	02-027-002-336	0,727
	"Даурен" ш/қ	000264018189	02-027-002-337	0,237
	"Даурен" ш/қ	000264018189	02-027-002-216	0,423
	"Даурен" ш/қ	000264018189	02-027-002-217	0,453
2	"Ойыл" ш/қ	61164025924	02-027-002-024	1
3	"Игилик" ш/қ	180664006204	02-027-002-100	1,560
4	"Талап-К" ш/қ	030764019636	02-027-002-005	1,095
5	"Конжар" ш/қ	610110301320	02-027-002-117	2,800
	"Конжар" ш/қ	610110301320	02-027-002-014	1,017
	"Конжар" ш/қ	610110301320	02-027-002-079	0,155
	"Конжар" ш/қ	610110301320	02-027-002-081	0,206

6	"Айбат" ш/қ	611025300274	02-027-002-183	2,162
	"Айбат" ш/қ	611025300274	02-027-002-184	0,333
	"Айбат" ш/қ	611025300274	02-027-002-017	1,501
	"Айбат" ш/қ	611025300274	02-027-002-018	0,817
7	"Нұрқасым" ш/қ	050264033627	02-027-002-040	0,552
	"Нұрқасым" ш/қ	050264033627	02-027-002-154	1,132
	"Нұрқасым" ш/қ	050264033627	02-027-002-219	0,553
	"Нұрқасым" ш/қ	050264033627	02-027-	0,120
8	"Кайыржан" ш/қ	070664027869	02-027-002-197	0,770
	"Кайыржан" ш/қ	070664027869	02-027-002-221	0,574
9	"Арман-М" ш/қ	101164002935	02-027-002-201	0,700
	"Арман-М" ш/қ	101164002935	02-027-002-012	0,858
	"Арман-М" ш/қ	101164002935	02-027-002-013	0,308
	"Арман-М" ш/қ	101164002935	02-027-002-144	0,997
10	"Елнұр-Е" ш/қ	610823300120	02-027-002-098	0,300
11	"Бакканат" ш/қ	080664002250	02-027-002-121	0,228
	"Бакканат" ш/қ	080664002250	02-027-002-031	0,537
	"Бакканат" ш/қ	080664002250	02-027-002-095	0,200
12	"Болашак-К" ш/қ	720421301186	02-027-002-035	0,125
	"Болашак-К" ш/қ	720421301186	02-027-002-036	0,436
	"Болашак-К" ш/қ	720421301186	02-027-002-208	1,970
13	"Аққанат" ш/қ	030764023426	02-027-002-155	1,524
	"Аққанат" ш/қ	030764023426	02-027-002-156	2,479
	"Аққанат" ш/қ	030764023426	02-027-002-112	0,989
	"Аққанат" ш/қ	030764023426	02-027-002-187	0,510
	"Аққанат" ш/қ	030764023426	02-027-002-054	1,449
	"Аққанат" ш/қ	030764023426	02-027-002-232	0,497
14	"Құлагер" ш/қ	080664006015	02-027-002-142	0,996
	"Құлагер" ш/қ	080664006015	02-027-002-060	0,741
	"Құлагер" ш/қ	080664006015	02-027-002-207	0,775
15	"Райымбек" ш/қ	040764025692	02-027-002-068	0,140
	"Райымбек" ш/қ	040764025692	02-027-002-122	0,300
16	"Наурызбек" ш/қ	041164029527	02-027-002-083	0,425
17	"Артура" ш/қ	711017301418	02-027-002-037	0,227
	"Артура" ш/қ	711017301418	02-027-002-159	2,179
18	"Дәурен-А" ш/қ	120564002782	02-027-002-045	0,180
	"Дәурен-А" ш/қ	120564002782	02-027-002-200	0,458
	"Дәурен-А" ш/қ	120564002782	02-027-002-199	0,424
	"Дәурен-А" ш/қ	120564002782	02-027-002-218	0,783
19	"Біржан-К" ш/қ	050864021675	02-027-002-113	0,196
20	"Кенбай" ш/қ	050964023269	02-027-002-118	0,336
	"Кенбай" ш/қ	050964023269	02-027-002-219	0,086

21	"Аман-Сапар" ш/қ	070464001471	02-027-002-130	0,868
	"Аман-Сапар" ш/қ	070464001471	02-027-002-062	0,300
22	"Дастан-Қ" ш/қ	081064009080	02-027-002-160	2,503
	"Дастан-Қ" ш/қ	081064009080	02-027-002-196	1,447
	"Дастан-Қ" ш/қ	081064009080	02-027-002-133	0,130
23	"Саин" ш/қ	080664006005	02-027-002-136	0,093
	"Саин" ш/қ	080664006005	02-027-002-191	0,995
24	"Тәй-Тәй" ш/қ	100764010886	02-027-002-168	0,095
	"Тәй-Тәй" ш/қ	100764010886	02-027-002-169	0,135
	"Тәй-Тәй" ш/қ	100764010886	02-027-002-164	0,700
	"Тәй-Тәй" ш/қ	100764010886	02-027-002-165	0,340
	"Тәй-Тәй" ш/қ	100764010886	02-027-002-150	1,993
25	"Мұғадес" ш/қ	150664027679	02-027-002-153	0,989
26	"Айтуған" ш/қ	101164019840	02-027-002-152	2,987
27	"Жас-Қанат" ш/қ	040660010480	02-027-002-158	1,995
28	"Нұрхан" ш/қ	110664016823	02-027-002-157	2,010
29	"Аққұдық" ш/қ	141164006707	02-027-002-188	1,029
30	"Каусар" ш/қ	150764006183	02-027-002-193	0,485
	"Каусар" ш/қ	150764006183	02-027-002-194	1,225
	"Каусар" ш/қ	150764006183	02-027-002-195	0,370
	"Каусар" ш/қ	150764006183	02-027-002-205	0,993
31	"Жолан-КА" ш/қ	150964007199	02-027-002-198	2,911
	"Жолан-КА" ш/қ	150964007199	02-027-002-209	0,256
32	"Бақторы-Султан" ш/қ	820223301824	02-027-002-202	0,398
	"Бақторы-Султан" ш/қ	820223301824	02-027-002-203	0,324
33	"Ересен" ш/қ	770428301669	02-027-002-206	1,073
34	"Орынбек" ш/қ	741208303011	02-027-002-215	0,654
35	"Еңбек-2017" АШӨК	160540018011	02-027-002	0,099
	жиыны			74,554

Ескерту: аббревиатуралардың транскрипциясы: ш / қ – шаруа қожалығы, АШӨК – ауыл шаруашылығы өндірістік кооперативі;

Ауылдық округ аумағындағы ауыл шаруашылығы жануарларының саны: ірі қара мал-1785; қой мен ешкі – 4016 және жылқы-323 бас.

Талдысай ауылында: ірі қара мал – 1074; қой мен ешкі – 2649, жылқы-240 бас.

Еңбек ауылында: ірі қара мал – 711; қой мен ешкі – 1367, жылқы-83 бас.

Ауылдық округтің жайылымдық жемшөптерінің қоректік коэффициенті 0,28 жем шөп бірлігіне дейін болады. Бұл 100 кг жайылымдық жемде табиғи ылғалдылықта 28-ге дейін жем бірлігі бар дегенді білдіреді. Жайылымдық жемшөптің осындай қоректік

коэффициентімен тәулігіне: ірі қара мал -32 кг; ұсақ мал -6,4 кг; жылқы – 35,7 кг; жайылым кезеңінде 240 күн: ірі қара мал -7680 кг; ұсақ мал -1536 кг; жылқы-8568 кг мал азығы қажет. Өнімділігі 1020 кг/га және жайылымдық жемнің коректік коэффициенті 0,28 жем. Мал жаю жүктемесі: ІҚМ-7,7; ұсақ мал-1,5 және жылқы-бір басына 8,4 гектар.

4-кесте. Жайылымдарды бөлу

№ п/п	Ауылдық округ атауы	Әкімшілік-аумақтық объектілер жіктеуішінің коды	Елді мекен атауы	Ауыл шаруашылығы жануарлары үшін қажетті жайылым алаңы, гектар				Көпшілік пайдаланатын жайылымдардың алаңы, гектар	Шалғайдағы жайылымдар алаңы, гектар
				Ірі қара мал	Ұсақ мал	жылқылар	түйелер		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	Талдысай	15486500	Талдысай	8269	3973	2016	0	8947	0
	ауылдық округі		Еңбек	5474	2050	697		8647	0

Ауыл шаруашылығы жануарларын жаю үшін 22 479 га қажет.

Ірі қара мал – 1785; қой мен ешкі - 4016 және жылқы – 323 бас Қоғамдық жайылымдарда жайылады, ауданы 17594 гектар, алыстағы жайылымдарда 0 Бас жайылады, ауданы 0 мың гектар.

Талдысай ауылдық округінің қоғамдық жайылым алаңы жайылатын малға жайылымдық жемге деген қажеттілікті қамтамасыз етпейді. Талдысай елді мекенінде жайылымдардың тапшылығы 5311 га құрады, осыған байланысты жайылымдық аумақтарды көрші елді мекендер арасында қайта бөлуді қарастыру қажет.

5-кесте. Қажетті қосымша жайылымдар

р/с №	Босалқы жерлерден қажет етілетін қосымша жайылымдар, мың гектар	Қосымша берілетін жайылымдар	
		жайылым пайдаланушыларға жер пайдалануға берілуі мүмкін жайылымдар, мың гектар	жеке ауладағы ауыл шаруашылығы жануарларын жаю бойынша халық мұқтажын қанағаттандыру мақсатында резервке қойылуға тиіс жайылымдар, мың гектар
1	2	3	4

Талдысай ауылдық округінде жайылымдарды басқару және оларды пайдалану жөніндегі 2025-2029 жылдарға арналған жоспарға 2 қосымша

Жайылымдарды геоботаникалық зерттеп-қарау мәліметтері

--	--	--	--	--	--	--

Табиғи азықтық алқаптардың жіктемесі бойынша және түсініксіз бойынша шифрлар, күні	Контурлар мен сипаттамалар нөмірі (жақша ішінде)	Табиғи азықтық алқаптар типтерінің (айырмаларының, түрлендірулерінің) жер бедеріне топыраққа байланыстырылған атауы. Басқа жерлер мен алқаптардың атауы	Алқап түрі	Контурдағы пайыздық қатынас	Алаңы, мың гектар	Заманауи пайдаланылуы
1	2	3	4	5	6	7
Талдысай ауылдық округі	8, 10, 12, 13	Селеулібетегелі әртүрлі шөптер және жусанды, бұталы өсімдіктері бар дала жайылымдары	Жазық жайылым-дармен шабындықтар	Селеулі бетегелі – 60% Әртүрлі шөптер – 40%	17,6	Жыл бойы

кестенің жалғасы

Жалпы түсімділік, гектарына центнерден (зерттепқарау жылы)	Орташа жыл ішінде желінетін өсімдіктердің түсімділігі: құрғақ массаның гектарына центнерден, азық бірлігінің гектарына центнерден, қорытылатын протеиннің гектарына килограмм					
	маусымдар бойынша жайылымдық азық					
	шабындық	шабылатын жайылым	көктем	жаз	күз	қыс
8	9	10	11	12	13	14
10,5	-	-	8,8	9,3	10,1	5,1

Кестенің жалғасы

Контур бойынша есептелген түсімділік: құрғақ массаның гектарына центнерден (алымы), азық бірлігінің гектарына центнерден (бөлгіш)	Контур бойынша азық қоры құрғақ массаның гектарына центнерден (алымы), азық бірлігінің гектарына центнерден (бөлгіш)	Дақылдық-техникалық жай-күй, дәрілік өсімдіктердің бар-жоғы	Пайдалану бойынша ұсыныстар, малдың түрі. Жаксарту жөнінде ұсынылған шаралар
15	16	17	18
8,3 2324	145947 40865	қанағаттанарлық	Ұсақ және ірі қара мал және жылқы үшін учаскелерді ауыстырып қолдау

Жайылымдарды геоботаникалық зерттеу мәліметтері

Географиялық орналасуы

Талдысай - Қазақстанның Ақтөбе облысы Мұғалжар ауданындағы ауыл. Талдысай ауылдық округінің әкімшілік орталығы. Қандыағаш қаласының орталығынан батысқа қарай 40 шақырым жерде орналасқан.

Климаты

Ауылдық округтің климаты құрғақ дала аймағына жатады, қысы ұзақ қатал, қысқа ыстық жазда, қыс пен жаздың температурасының күрт қарама-қайшылықтарымен, жылдық жауын-шашынның аздығымен, құрғақшылықпен сипатталады.

Топырақ

Топырақ негізінен қоңыр және қызыл қоңыр, гумусы аз. Геоботаникалық зерттеу нәтижесінде жайылымдардың мынадай түрлері анықталды: әртүрлі, селеулі-бетегелі жусанды және бетегелі-жусанды, тобылғы-қараған бұталы өсімдіктер. Шөптерде: жусан, бұйырғын, тасбұйырғын, күйреуік, изен, шөгінді, блюграсс, бетеге, камфоросма, қауырсынды шөп, екпе шөп, ши, тамарикс, шабындық, көкпек, бидай шөптері, вострец, астрагал, тобылғы, қараған, шабындық кездеседі. Ауылдық округ жайылымдарының жалпы проективті жабыны жалпы алаңның 60% құрайды. Қыша, квиноа, адыраспан, ошаған, сафора сияқты шөптердің 3% - от улы және зиянды өсімдіктердің болуы. Бұл жайылымдардың потенциалды өнімділігі табиғи ылғалдылықта 10,5 ц/га дейін болды.

Мал қорымдары (биометриялық шұңқырлар) туралы мәліметтер

Ауылдық округте бір мал қорымы бар.

Талдысай ауылдық округінде
жайылымдарды басқару және
оларды пайдалану жөніндегі
2025-2029 жылдарға арналған
жоспарға 3 қосымша

Жайылымдық инфрақұрылым объектілері туралы және ауыл шаруашылығы жануарларын айдап өтуге арналған сервитуттар туралы мәліметтер

р/с №	Жайылымдық инфрақұрылым объектілері	Жұмыс істеп тұрған жайылымдық инфрақұрылым объектілерінің саны, бірлік	Құрылысты (реконструкцияны) талап ететін, бірліктер	Ұзындығы, километр	Алаңы, мың шаршы метр
1	2	3	4	5	6
1.	Суландыру құрылысжайлары (ұңғымалар, құбырлы және шахталы құдықтар, апандар)				

2.	Құрылысжайлар, көпірлер, жолдар	1		0,1	0,1
3.	Мал айдайтын жолдар, малды аялдатуға арналған алаңдар мен суат алаңдары				
4.	Қойларды тоғытуға арналған ыдыстар, қоралар және қоршалған жерлер, жайылымдарды ң қоршаулары, шарбақтар (оның ішінде электрлі шарбақтар), а у ы л шаруашылығы жануарларын қоршап-бөлшект еп жаюға арналған қашалар				
5.	А у ы л шаруашылығы жануарларын ветеринариялық емдеуге арналған өткелектер	1			0,025
6.	Электр және ж ы л у энергиясымен қамтамасыз етуге арналған құрылысжайлар мен объектілер, жаңартылатын және баламалы энергия көздері пайдаланылатын объектілер				
	С у м е н жабдықтау объектілері және тіршілікті қамтамасыз				

7.	етудің басқа да түрлері, персоналдың маусымдық тұруына арналған құрылысжайлар және жайылымдарды күтіп-ұстау мен пайдалану үшін қажетті өзге де мүлік				
----	--	--	--	--	--

Талдысай ауылдық округінде
жайылымдарды басқару және
оларды пайдалану жөніндегі
2025-2029 жылдарға арналған
жоспарға 4 қосымша

1 –кесте. Ауыл шаруашылығы жануарларының иелерін көрсете отырып, олардың саны туралы деректер

р/с №	Әкімшілік-аумақтық объектілердің жіктеуіші бойынша кенттің, ауылдың, ауылдық округтің коды	Кенттің, ауылдың, ауылдық округтің атауы	Иесінің типі	Иесінің бизнес сәйкестендіру нөмірі/ жеке сәйкестендіру нөмірі
1	2	3	4	5
1	154865000	Талдысай ауылдық округі	"Даурен" ш/қ	000264018189
2	154865000	Талдысай ауылдық округі	"Ойыл" ш/қ	61164025924
3	154865000	Талдысай ауылдық округі	"Игілік" ш/қ	180664006204
4	154865000	Талдысай ауылдық округі	"Талап-К" ш/қ	030764019636
5	154865000	Талдысай ауылдық округі	"Қонжар" ш/қ	610110301320
6	154865000	Талдысай ауылдық округі	"Айбат" ш/қ	611025300274
7	154865000	Талдысай ауылдық округі	"Нұрқасым" ш/қ	050264033627
8	154865000	Талдысай ауылдық округі	"Қайыржан" ш/қ	070664027869
9	154865000	Талдысай ауылдық округі	"Арман-М" ш/қ	101164002935
10	154865000	Талдысай ауылдық округі	"Елнұр-Е" ш/қ	610823300120
11	154865000	Талдысай ауылдық округі	"Баққанат" ш/қ	080664002250

12	154865000	Талдысай ауылдық округі	"Болашақ-К" ш/қ	720421301186
13	154865000	Талдысай ауылдық округі	"Аққанат" ш/қ	030764023426
14	154865000	Талдысай ауылдық округі	"Құлагер" ш/қ	080664006015
15	154865000	Талдысай ауылдық округі	"Райымбек" ш/қ	040764025692
16	154865000	Талдысай ауылдық округі	"Наурызбек" ш/қ	041164029527
17	154865000	Талдысай ауылдық округі	"Артура" ш/қ	711017301418
18	154865000	Талдысай ауылдық округі	"Дәурен-А" ш/қ	120564002782
19	154865000	Талдысай ауылдық округі	"Біржан-К" ш/қ	050864021675
20	154865000	Талдысай ауылдық округі	"Кенбай" ш/қ	050964023269
21	154865000	Талдысай ауылдық округі	"Аман-Сапар" ш/қ	070464001471
22	154865000	Талдысай ауылдық округі	"Дастан-Қ" ш/қ	081064009080
23	154865000	Талдысай ауылдық округі	"Саин" ш/қ	080664006005
24	154865000	Талдысай ауылдық округі	"Тәй-Тәй" ш/қ	100764010886
25	154865000	Талдысай ауылдық округі	"Мұғадес" ш/қ	150664027679
26	154865000	Талдысай ауылдық округі	"Айтуған" ш/қ	101164019840
27	154865000	Талдысай ауылдық округі	"Жан-Қанат-С" ш/қ	040660010480
28	154865000	Талдысай ауылдық округі	"Нұрхан" ш/қ	110664016823
29	154865000	Талдысай ауылдық округі	"Аққұдық" ш/қ	141164006707
30	154865000	Талдысай ауылдық округі	"Каусар" ш/қ	150764006183
31	154865000	Талдысай ауылдық округі	"Жолан-КА" ш/қ	150964007199
32	154865000	Талдысай ауылдық округі	"Бакторы Сұлтан" ш/қ	820223301824
33	154865000	Талдысай ауылдық округі	"Ересен" ш/қ	770428301669
34	154865000	Талдысай ауылдық округі	"Орынбек" ш/қ	741208303011

35	154865000	Талдысай ауылдық округі	"Еңбек-2017" АШК	160540018011
----	-----------	-------------------------	------------------	--------------

кестенің жалғасы

Жеке тұлғалардың аты, әкесінің аты (бар болса), тегі немесе заңды тұлғалардың атауы	Мал басының саны, бас			
	Ірі қара мал	Ұсақ мал	жылқылар	түйелер
6	7	8	9	10
Калдина Гулзат	421	360	259	0
Кулов Акзат	48	68	74	0
Ганибаева Г	0	6	35	0
Сарин Беркин	16	436	3	0
Мукатов Руслан	0	0	209	0
Шарбосин Нурлан	330	75	436	0
Тауманов Батихан	215	0	303	0
Насыров Сейткул	94	106	2	0
Алишев Казыбек	195	0	240	0
Ермуханов Е	56	36	1	0
Сатканова Айдана	38	0	4	0
Ибрагимов К	0	0	184	0
Суюнбаев Берди	341	1296	60	0
Султанов Руслан	40	160	63	0
Тарыбаев Н	122	0	14	0
Алдабергенов Е	39	175	23	0
Сандыбаев Жасулан	36	0	148	0
Ганибаев М	306	57	59	0
Терекбаев А	10	196	0	0
Түлеумұхамбетов К	28	89	0	0
Базылов Т	229	36	26	0
Қазбеков Бекзат	412	51	185	0
Тегисов Саин	67	108	28	0
Балгазин Есенжол	419	0	284	0
Тырнақов Қайрат	0	349	0	0
Каниев Жумабек	108	0	199	0
Анешева Сакип	0	0	13	0
Карамурзин Марат	33	1198	100	0
Насыров Сейтжан	102	113	23	0
Тажигарин Асет	0	1096	0	0
Келешов Алтынбек	0	0	57	0
Аққайыр Мейрамбек	20	24	10	0
Кабиев Нұртас	10	296	127	0

Екпе және құрғақ жайылымдарда, орман, су қорлары жерлерінде және ерекше қорғалатын табиғи аумақтарда ауыл шаруашылығы жануарларын жаюдың ерекшеліктері туралы деректер

Екпе жайылымдар мен аридтік жайылымдарда ауылшаруашылық жануарларын жаю әртүрлі факторлармен, соның ішінде өсімдік жамылғысының түрімен, қоршаған орта жағдайларымен және басқару әдістерімен ерекшеленеді. Өсімдік жамылғысы адам қалыптастыратын екпе жайылымдарда жайылым көбінесе бақыланатын және қарқынды басқарылатын болады, бұл жемшөптің өнімділігі мен сапасын оңтайландыруға мүмкіндік береді. Аридтік жайылымдар, керісінше, аз өсімдіктермен және қатал жағдайлармен сипатталады, бұл тұрақтылықты қамтамасыз ету үшін бейімделгіш жайылым стратегияларын қажет етеді.

Талдысай ауылдық округінде
жайылымдарды басқару және
оларды пайдалану жөніндегі
2025-2029 жылдарға арналған
жоспарға 5 қосымша

Ұсынылатын жайылым айналымдарының схемалары

жылдар	Учаскелердің нөмірлері			
	I	II	III	IV
бірінші жыл	көктемгі маусым	жазғы маусым	күзгі маусым	демалатын учаске
екінші жыл	демалатын учаске	көктемгі маусым	жазғы маусым	күзгі маусым
үшінші жыл	күзгі маусым	демалатын учаске	көктемгі маусым	жазғы маусым
төртінші жыл	жазғы маусым	күзгі маусым	демалатын учаске	көктемгі маусым

Ауылдық округтің жайылымдары маусымдық болып табылады. Түрлік құрамына байланысты маусымдық жайылымдарда мал жаю жемшөптің қоректенуге жарамдылығымен және оның өнімділігін сақтау ұзақтығымен анықталады. Көктемгі жайылымдар эфемерлердің қайта өсуімен қолданылады. Жазда (бидай шөптері, дәнді-шөптер); көктемде (қауырсын шөптері басым шымтезек-жусан, қауырсынды-типті-тар жусан), күзде (жусан-дәнді дақылдар) және қыста (жартылай бұта - солянка). Жайылымдарды оларды қорғау шараларын сақтамай пайдалану көбінесе жайылымдардың тозып кетуіне, әртүрлі дәрежедегі деградацияға әкеледі. Сондай-ақ, қажетті (оңтайлы) маусымда шөпті пайдаланбау 40-70% жем бірлігін және 60-80% ақуызды жоғалтуға әкеледі. Осыған байланысты жыл сайын жаңартылатын ресурстың жоғалуын болдырмау үшін әрбір учаске өз мерзімінде пайдаланылуы тиіс.

Жайылым алаңдарын жекелеген жайылымдық учаскелерге бөлу;

Әр маусымның (күндердің) жайылым ұзақтығы белгілі бір жылдың шарттарымен анықталады. Жануарларды жаю ауа температурасының +10oC тұрақты көрсеткішіне жеткенде басталуы керек. Жайылым биіктігі 15-20 см қар жамылғысымен аяқталады.

Ауылдық округтің **көктемгі жайылымдары** селеулі-жусан, қауырсын-бетегелі жусан типтері басым. Жайылымның ұзақтығы көктемгі жайылымдарда (сәуір-маусым) – 70 күнді құрайды.

Жазғы жайылымдар бидай шөптері, дәнді дақылдар мен шөптердің түрлерімен ұсынылған. Жайылымның ұзақтығы (маусым-қыркүйек) 70 күн.

Күзгі жайылымдар жусан-жарма түрімен ұсынылған. Жайылымның ұзақтығы (қыркүйек-қараша) 70 күн.

Қысқы жайылымдар бұта-солянка түрімен ұсынылған. Жайылымның ұзақтығы (қараша-желтоқсан) 30 күн.

Ауыл шаруашылығы жануарларының орташа тәуліктік су тұтынуы:

Жазғы уақытта (1 бас малға тәулігіне литр):

сүтті сиырлар-55;

қысыр сиырлар-50;

2 жасқа дейінгі нетели-30;

6 айға дейінгі бұзаулар-20;

жатырды емізбейтін жұмысшы жылқылар-50;

асыл тұқымды жылқылар, емізетін жатырлар-50;

1,5 жасқа дейінгі құлындар-40;

7 айға дейінгі құлындар – 10;

ересек қой-8;

1 жасқа дейінгі жас қой-3.

Көктем және күз мезгілінде (1 бас малға тәулігіне литр):

сүтті сиырлар-45;

қысыр сиырлар-40;

2 жасқа дейінгі баспақтар-30;

6 айға дейінгі бұзаулар-15;

емізбейтін жұмысшы жылқылар-40;

асыл тұқымды жылқылар,

емізетін жатырлар-40;

1,5 жасқа дейінгі құлындар-30;

7 айға дейінгі құлындар-6;

ересек қойлар-5.

Қыс мезгілінде (1 бас малға тәулігіне литр):

сүтті сиырлар-35;

қысыр сиырлар-30;

2 жасқа дейінгі баспақтар-25;

6 айға дейінгі бұзаулар-15;

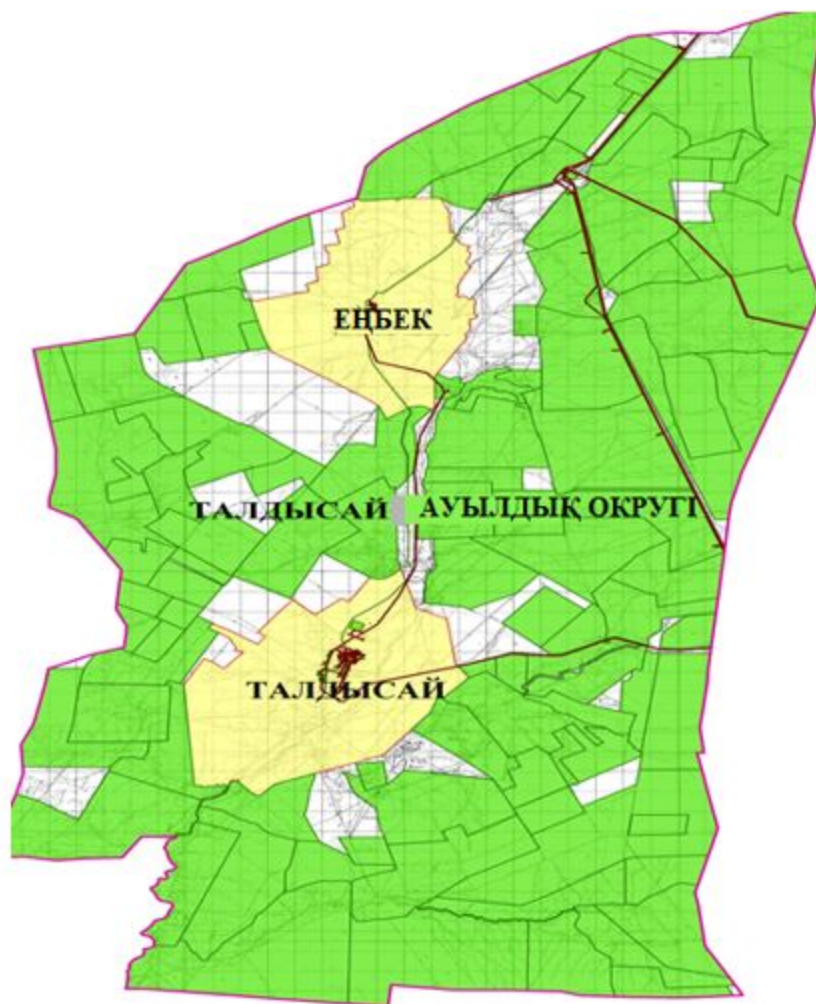
емізбейтін жұмысшы жылқылар-30;

асыл тұқымды жылқылар, емізетін жатырлар-30;

1,5 жасқа дейінгі құлындар – 20;
ересек қойлар-3.

Ауылдық округке кіретін ауылдық елді мекендер арасында жайылымдарды жобалық бөлу (қайта бөлу), онда жайылымдармен қамтамасыз етілмеген жеке және заңды тұлғалардың ауыл шаруашылығы жануарларының басы үшін ауылдық округтің ауылдық елді мекендері арасында жайылымдарды бөлу (қайта бөлу) схемасы көрсетіледі. Талдысай ауылдық округінің қоғамдық жайылым алаңы жайылымдық жемге деген қажеттілікті қамтамасыз етпейді жайылатын мал. Талдысай елді мекенінде жайылымдардың тапшылығы 5311 га құрады, осыған байланысты жайылымдық аумақтарды көрші елді мекендер арасында қайта бөлуді қарастыру қажет.

1. Құқық белгілейтін құжаттар негізінде жер санаттары, жер учаскелерінің меншік иелері және жер пайдаланушылар бөлінісінде Талдысай ауылдық округі аумағында жайылымдардың орналасу схемасы (картасы)

Шартты белгілер:

Талдысай ауылдық округі шекарасы

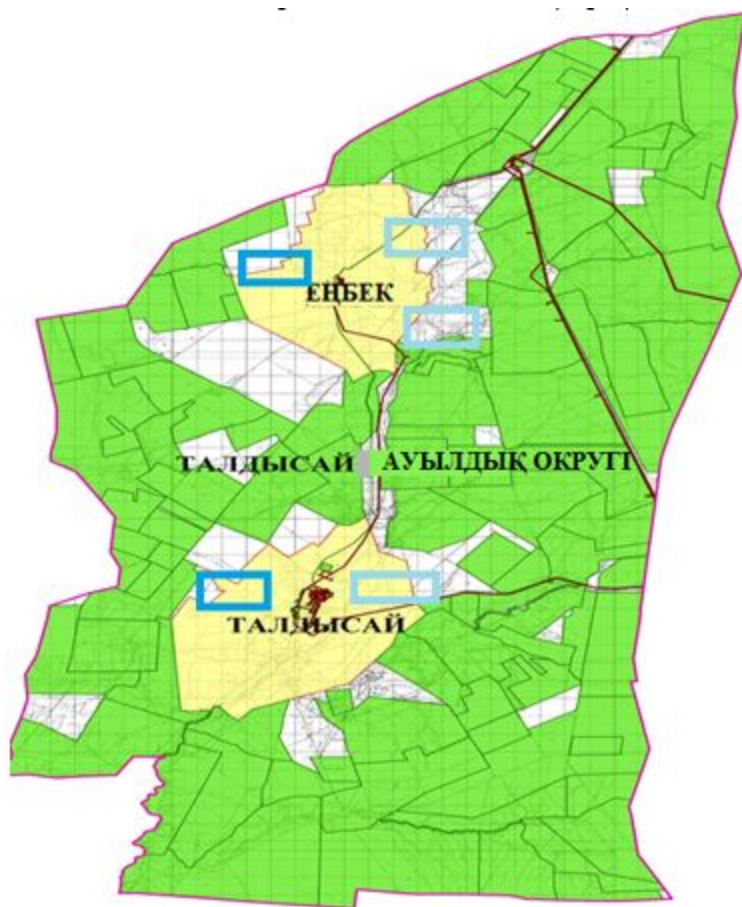

Ауыл шаруашылығы мақсатындағы жерлері санатындағы жайылымдар (жер пайдаланушылардың жер учаскелері)

Елді мекендер жерлері санатындағы жайылымдар

2. Жеке ауланың ауыл шаруашылығы жануарларын жаю жөніндегі халықтың мұқтажына арналған жайылымдарды, оның ішінде жайылымдардың, оның ішінде жеке ауланың ауыл шаруашылығы жануарларын жаю жөніндегі халықтың мұқтажына арналған қоғамдық жайылымдардың шекаралары мен алаңдары көрсетілетін қоғамдық жайылымдарды белгілейтін Схема (карта)

Шартты белгілер:

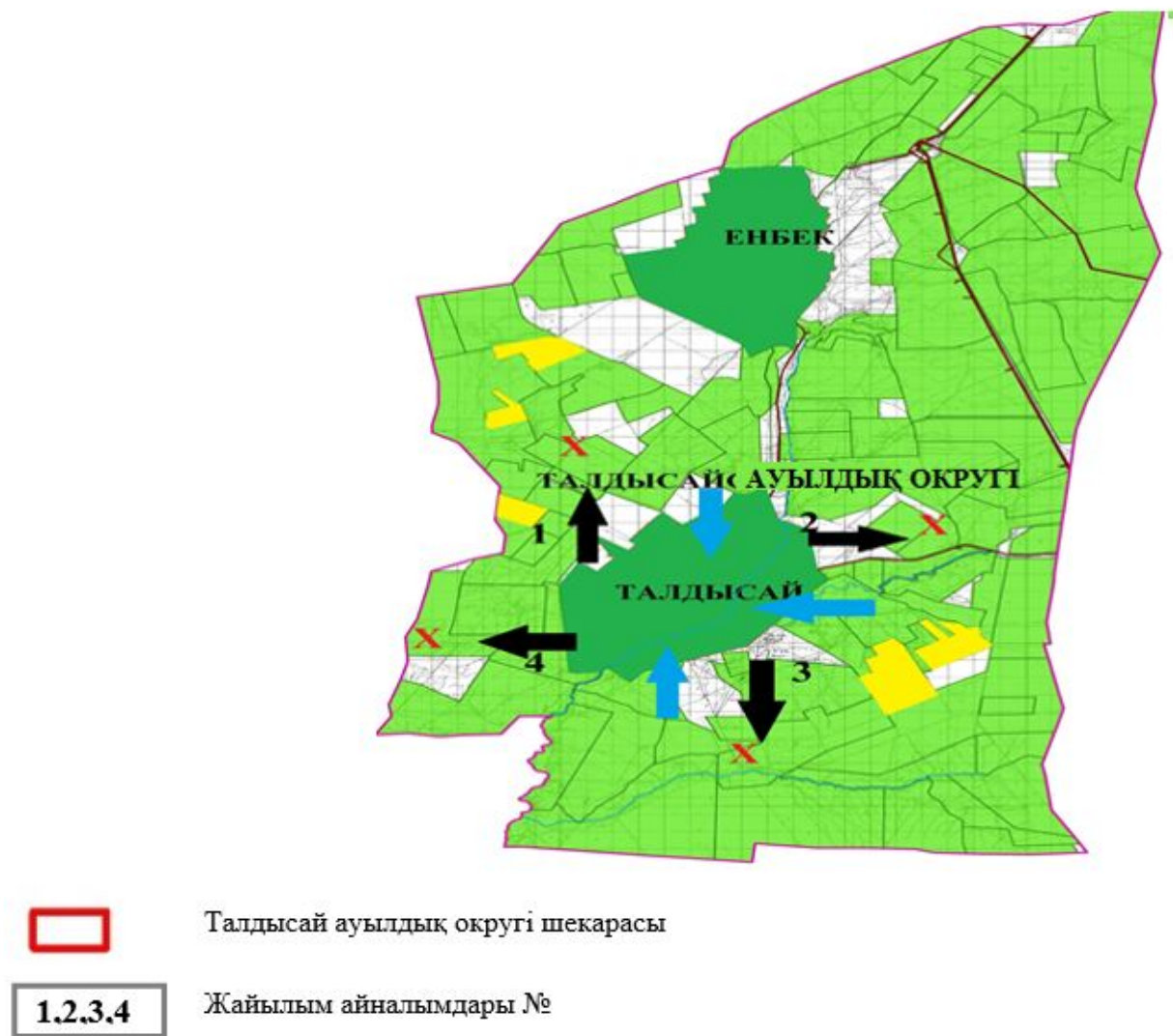
- Талдысай ауылдық округі шекарасы
- Ауыл шаруашылығы мақсатындағы жерлері санатындағы жайылымдар
- Елді мекендер жерлері санатындағы жайылымдар
- Күз, қыс кезеңдерінде пайдаланылатын жайылымдық жерлер
- Көктем, жаз кезеңдерінде пайдаланылатын жайылымдық жерлер

3. Жайылымдарды геоботаникалық зерттеу негізінде ұсынылатын жайылым айналымдарының схемалары көрсетілетін жайылым айналымдарының ұсынылатын схемалары көрсетілген Схема (карта)

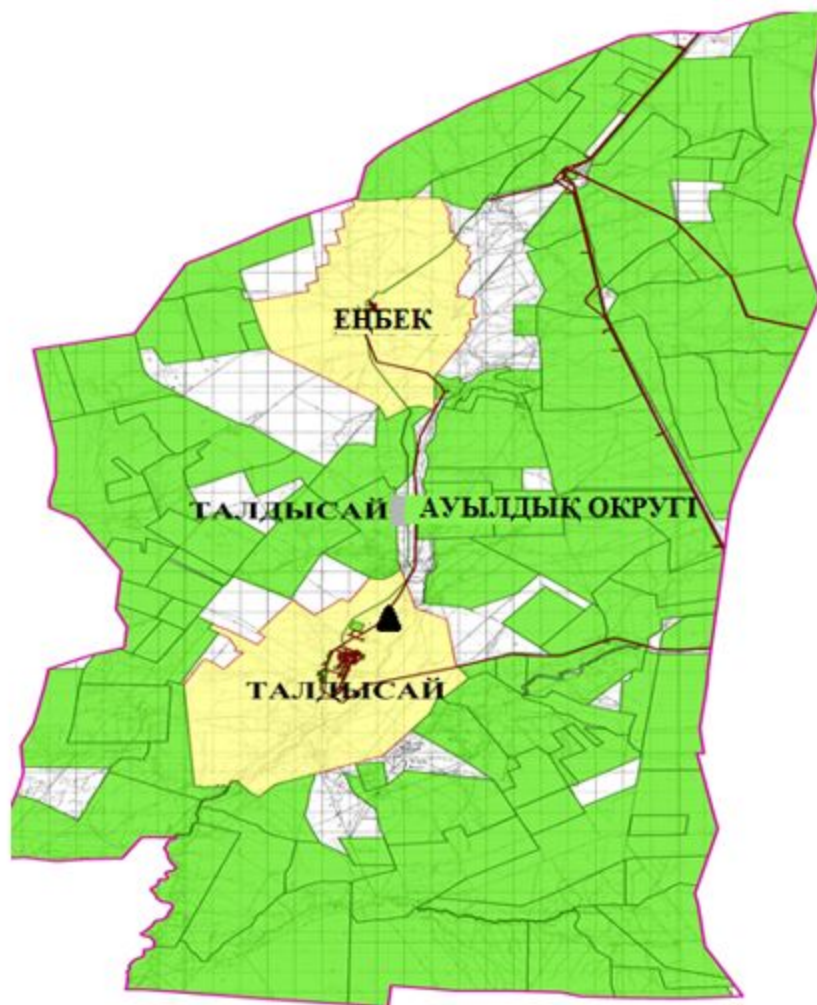
жылдар	1 қамау көктем	2 қамау көктем-жаз	3 қамау көктем-жаз-күз	4 қамау күз
2025	көктемгі-жазғы маусым 1	Жазғы маусым 2	Күзгі маусым 3	демалу
2026	демалу	көктемгі-жазғы маусым 1	Жазғы маусым 2	Күзгі маусым 3
2027	көктемгі-жазғы маусым 1	Летний период 2	Күзгі маусым 3	демалу

2028	демалу	көктемгі-жазғы маусым 1	Жазғы маусым 2	Күзгі маусым 3
2029	көктемгі-жазғы маусым 1	Жазғы маусым 2	Күзгі маусым 3	демалу

ескерту: 1, 2, 3, 4 жылына қолданылатын қамаудың реті

4. Ауыл шаруашылығы жануарларын айдауға арналған сервитуттарды, мал айдау трассаларын және жайылымдық инфрақұрылымның өзге де объектілерін, сондай-ақ ауыл шаруашылығы жануарларын айдауға арналған сервитуттар, мал айдау трассалары, жайылымдық инфрақұрылым объектілері, мал қорымдарының (биометриялық шұңқырлардың) орналасқан жері көрсетілетін мал қорымдарын (биометриялық шұңқырларды) белгілейтін Схема (карта)

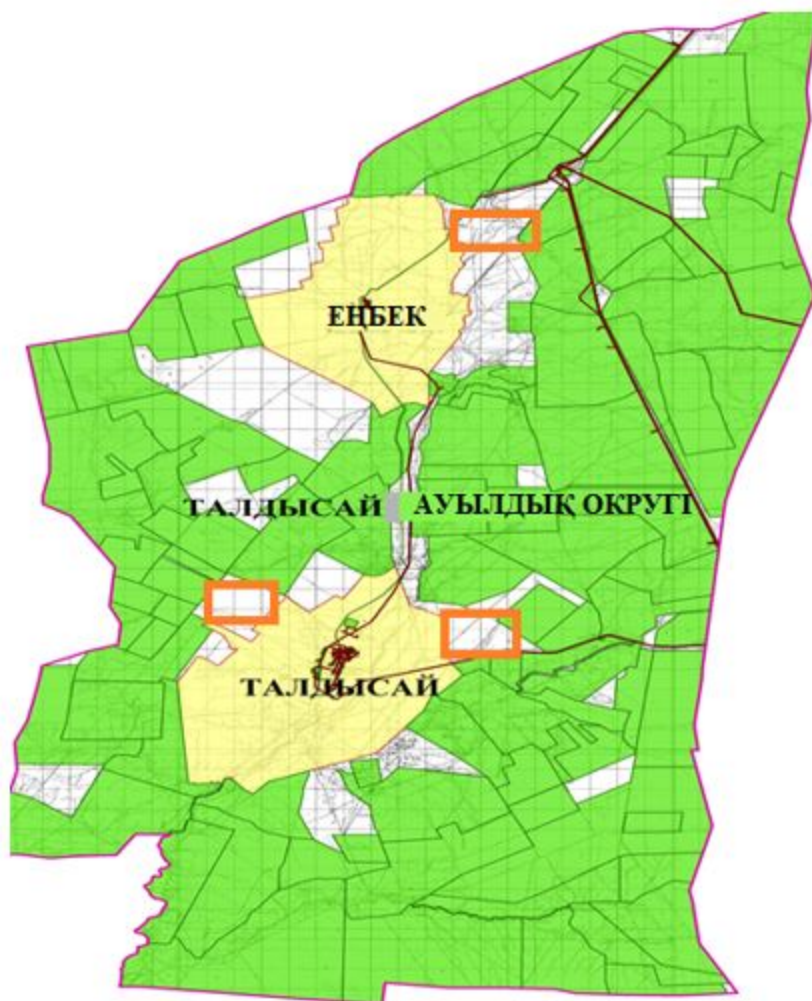

Шартты белгілер:

Мал қорымы

5. Жайылым пайдаланушыларға жер пайдалануға берілуі мүмкін жайылымдарды белгілейтін Схема (карта)

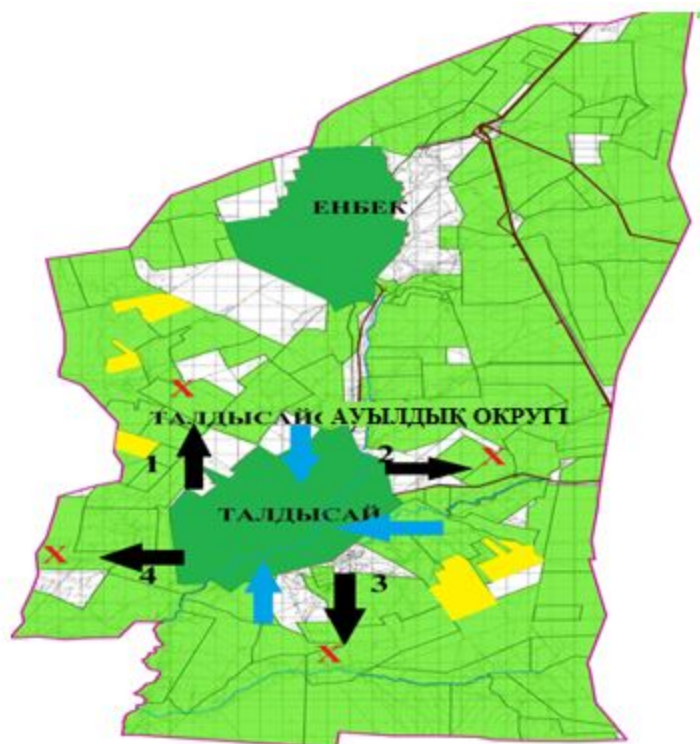

Шартты белгілер:

Жергілікті жағдайлар мен ерекшеліктерге қарай жеке ауладағы ауыл шаруашылығы жануарларын жаюға халық мұқтажын қанағаттандыру үшін қажетті жайылымдардың сыртқы мен ішкі шекаралары және алаңдары белгіленген картасы

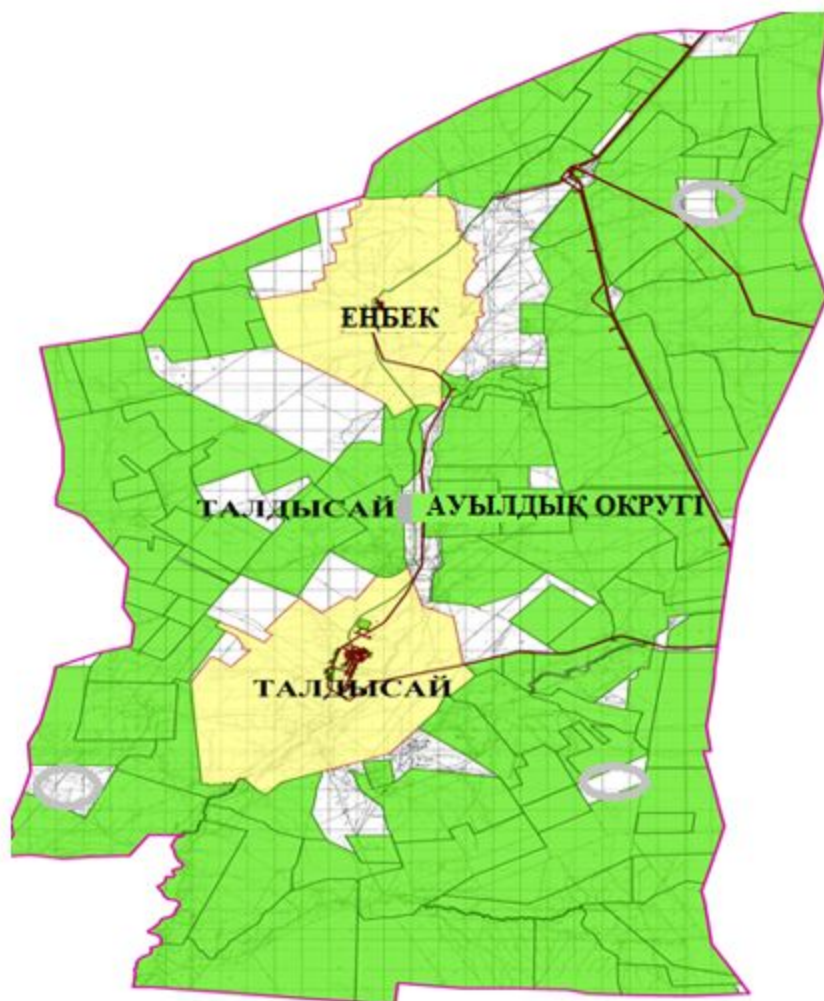
7. Жайылым пайдаланушылардың су тұтыну нормасына сәйкес жасалған су көздеріне (көлдерге, өзендерге, тоғандарға, апандарға, суару немесе суландыру арналарына, құбырлы немесе шахта құдықтарына) қол жеткізу схемасы

Шартты белгілер:

	Талдысай ауылдық округі шекарасы
	Желілік су объектілері (өзендер)
	Көлдер, өзендер, тоғандар, мал суару орындары және басқа да көздер
	Елді мекендер
	Егістік
	Табиғи жайылымдар
	Жайылым айналымдары №
	Жайылымдық инфрақұрылым объектісі
	Ауыл шаруашылығы жануарларын жаю және жылжытудың маусымдық маршруттары
	Жайылым пайдаланушылардың су көздеріне қол жеткізу маршруты

8. Ауыл, ауылдық округ жанында орналасқан жайылымдармен қамтамасыз етілмеген жеке және (немесе) заңды тұлғалардың шалғайдағы жайылымдарында ауыл шаруашылығы жануарларының мал басын орналастыру схемасы

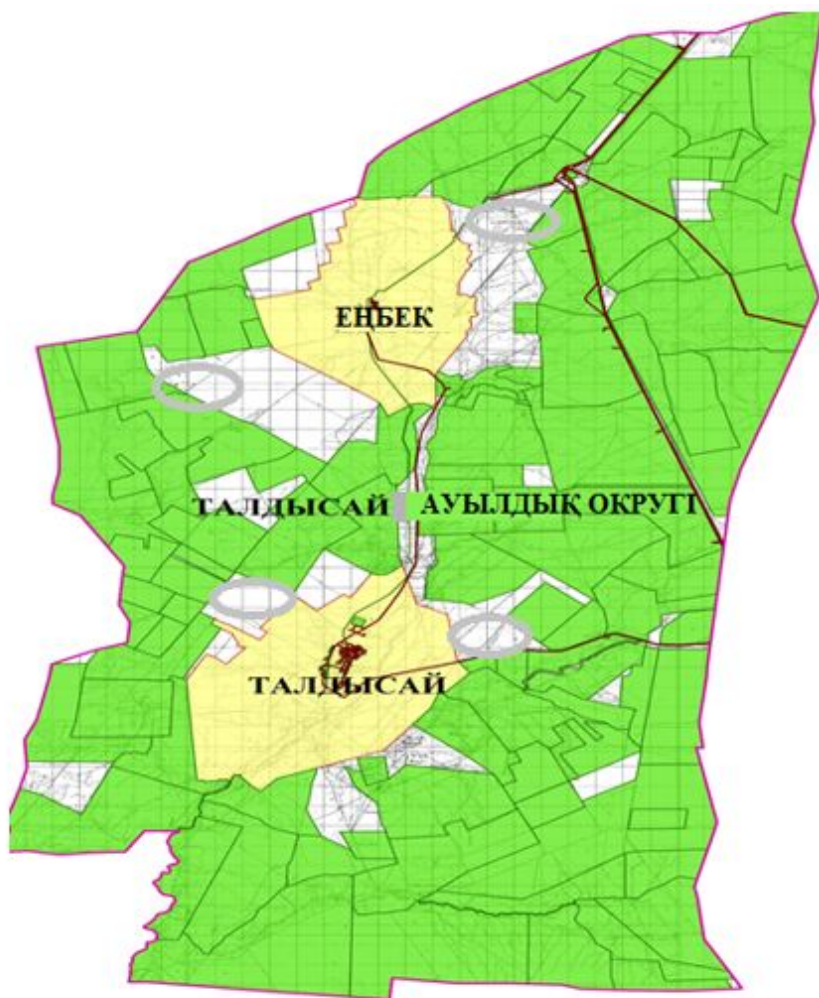

Шартты белгілер:

Жайылымдармен қамтамасыз етілмеген жеке және (немесе) заңды тұлғалардың шалғайдағы жайылымдарында ауыл шаруашылығы жануарларының мал басын орналастыру схемасы

9. Ауылда, ауылдық округ маңында орналасқан жайылымдармен қамтамасыз етілмеген жеке және (немесе) заңды тұлғалардың ауыл шаруашылығы жануарларының мал басын шалғайдағы жайылымдарға орналастыру схемасы

Шартты белгілер:

Жайылымдармен қамтамасыз етілмеген жеке және (немесе) заңды тұлғалардың ауыл шаруашылығы жануарларының басы үшін ауылдық округтің ауылдық елді мекендері арасында жайылымдарды қайта бөлу схемасы

Мұғалжар аудандық
мәслихатының 2025 жылғы
11 қыркүйектегі № 430 шешіміне
1 қосымша

Ембі қаласында жайылымдарды басқару және оларды пайдалану жөніндегі 2025-2029 жылдарға арналған жоспар

Осы жайылымдарды басқару және оларды пайдалану жөніндегі жоспар (бұдан әрі-жоспар) "Жайылымдар туралы" Қазақстан Республикасы Заңының 6 – бабының 4-1) тармақшасына (бұдан әрі-Заң), "мемлекеттік статистика туралы" Қазақстан Республикасы Заңының 16-бабы 3-тармағының 2) тармақшасына, Қазақстан Республикасы Ауыл шаруашылығы министрінің 29 шілдедегі бұйрығына сәйкес

әзірленді 2024 жылғы № 263 "жайылымдарды басқару және оларды пайдалану жөніндегі үлгілік жоспарды бекіту туралы" (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 34831 болып тіркелген).

Жоспар жайылымдарды ұтымды пайдалану, жемшөпке қажеттілікті тұрақты қамтамасыз ету және жайылымдардың тозуы процестерін болғызбау мақсатында қабылданады.

Жоспарды әзірлеген кезде мыналар ескеріледі:

1) осы Жоспарға 1-қосымшаға сәйкес нысан бойынша өңірдің жер балансының және мемлекеттік жер кадастрының ақпараттық жүйесінің деректері.

2) осы Жоспарға 2-қосымшаға сәйкес нысан бойынша жайылымдарды геоботаникалық зерттеп-қарау мәліметтері.

3) Қазақстан Республикасы Ауыл шаруашылығы министрінің 2020 жылғы 3 ақпандағы № 35 бұйрығымен (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 19987 болып тіркелген) бекітілген Мал қорымдарының (биотермиялық шұңқырлардың) тізілімін жүргізу қағидаларына сәйкес қалыптастырылған мал қорымдары (биометриялық шұңқырлар) туралы мәліметтер;

4) осы Жоспарға 3-қосымшаға сәйкес нысан бойынша жайылымдық инфрақұрылым объектілері туралы және ауыл шаруашылығы жануарларын айдап өтуге арналған сервитуттар туралы мәліметтер.

5) осы Жоспарға 4-қосымшаның 1-кестесіне сәйкес нысан бойынша ауыл шаруашылығы жануарларының иелерін көрсете отырып, оларды сәйкестендіру дерекқорынан алынған ауыл шаруашылығы жануарлары басының саны туралы деректер;

6) осы Жоспарға 4-қосымшаның 2-кестесіне сәйкес нысан бойынша ауыл шаруашылығы жануарларының түрлері мен жыныстық жас топтары бойынша қалыптастырылған үйірлердің, отарлардың, табындардың саны туралы деректер.

7) осы Жоспарға 4-қосымшаның 3-кестесіне сәйкес нысан бойынша шалғайдағы жайылымдарда жаю үшін ауыл шаруашылығы жануарлары басының саны туралы мәліметтер.

8) екпе және аридтік жайылымдарда, орман, су қорлары мен ерекше қорғалатын табиғи аумақтар жерлерінде ауыл шаруашылығы жануарларын жаю ерекшеліктері туралы деректер.

9) осы Жоспарға 5-қосымшаға сәйкес нысан бойынша ұсынылатын жайылым айналымдарының схемалары;

10) мал шаруашылығы және өсімдік шаруашылығы статистикасы бойынша ресми статистикалық ақпарат.

Жоспарда мынадай қосымшалар қамтылған:

1) әкімшілік-аумақтық бірлік аумағында жайылымдардың жер санаттары бөлінісінде орналасу схемасы (картасы), онда жайылымдардың шекаралары, аландары

мен түрлері, оның ішінде шалғайдағы, маусымдық, құрғақ және екпе жайылымдар, жер учаскесіне құқық белгілейтін және сәйкестендіру құжаттарының негізінде олардың меншік иелері немесе жер пайдаланушылар туралы мәліметтер көрсетіледі;

2) жеке ауладағы ауыл шаруашылығы жануарларын жаю бойынша халықтың мұқтаждығына арналған жайылымдар, оның ішінде қоғамдық жайылымдар белгіленген схема (карта), онда жеке ауладағы ауыл шаруашылығы жануарларын жаю бойынша халықтың мұқтаждығына арналған жайылымдардың, оның ішінде қоғамдық жайылымдардың шекаралары мен алаңдары көрсетіледі;

3) ұсынылатын жайылым айналымдарының схемалары көрсетілген схема (карта), онда жайылымдарды геоботаникалық зерттеп-қарау негізінде ұсынылатын жайылым айналымдарының схемалары көрсетіледі;

4) ауыл шаруашылығы жануарларын айдауға арналған сервитуттар, мал айдайтын трассалар және жайылымдық инфрақұрылымның өзге де объектілері, сондай-ақ мал қорымдары (биометриялық шұңқырлар) белгіленетін схема (карта), онда ауыл шаруашылығы жануарларын айдауға арналған сервитуттар, мал айдайтын трассалар, жайылымдық инфрақұрылым объектілері, мал қорымдарының (биометриялық шұңқырлардың) орналасқан жері көрсетіледі;

5) жайылымды пайдаланушыларға жер пайдалануға берілуі мүмкін жайылымдар белгіленген схема (карта).

6) халықтың жеке ауласындағы ауыл шаруашылығы жануарларын жаю жөніндегі мұқтаждықтарын қанағаттандыру мақсатында резервке алынуға жататын жайылымдарды белгілейтін схема (карта), онда жеке ауланың ауыл шаруашылығы жануарларын жаю жөніндегі халықтың мұқтаждықтарын қанағаттандыру мақсатында резервке алынуға жататын жайылымдардың шекаралары мен алаңдары көрсетіледі.

7) суды тұтыну нормасына сәйкес жасалған су көздеріне (көлдерге, өзендерге, тоғандарға, қазандарға, суару немесе суландыру каналдарына, құбырлы немесе шахта құдықтарына) қол жеткізу схемасы, онда жануарлардың су көздеріне қарай жүріп-тұру маршруттары көрсетіледі.

8) ауыл шаруашылығы жануарларының басын шалғайдағы жайылымдарға орналастыру схемасы, онда ауыл шаруашылығы жануарларының басын орналастыруға арналған шалғайдағы жайылымдардың шекаралары мен алаңдары көрсетіледі;

9) ауылдық округке кіретін ауылдық елді мекендер арасында жайылымдарды жобалық бөлу (қайта бөлу), онда жайылымдармен қамтамасыз етілмеген жеке және заңды тұлғалардың ауыл шаруашылығы жануарларының басы үшін ауылдық округтің ауылдық елді мекендері арасында жайылымдарды бөлу (қайта бөлу) схемасы көрсетіледі;

10) тиісті әкімшілік-аумақтық бірлікте жайылымдарды ұтымды пайдалану үшін қажетті талаптар:

"Жайылымдардың жалпы алаңына түсетін жүктеменің шекті рұқсат етілетін нормасын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Ауыл шаруашылығы министрінің 2015 жылғы 14 сәуірдегі № 3-3/332 бұйрығына (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 11064 болып тіркелген) сәйкес жайылымдардың жалпы алаңына түсетін жүктеменің шекті рұқсат етілетін нормасын сақтау;

жайылым айналымын және суды пайдалану көздерін ескере отырып жайылымдарды пайдалану;

жайылым алаңдарын жекеленген өріс учаскелеріне бөлу;

жайылым учаскелерін жыл маусымдары бойынша кеңістікте және уақытпен (маусым, жыл ішінде) кезектестіру;

жайылым айналымы учаскелерінің бірін жайылымсыз және ауыл шаруашылығы жануарларынсыз жыл сайын қалдыру.

Ембі қаласында жайылымдарды басқару және оларды пайдалану жөніндегі 2025-2029 жылдарға арналған жоспарға 1 қосымша

Өңірдің жер балансының және мемлекеттік жер кадастрының ақпараттық жүйесінің деректері

1-кесте. Ембі қаласының жер санаттары бойынша жайылымдарды бөлу, гектар

Қала атауы	Әкімшілік-аумақтық объектілер жіктеуішінің коды	Жердің санаттары							жерлер жиыны
		ауыл шаруашылығы мақсатындағы	елді мекендердің	өнеркәсіп, көлік және өзге де ауыл шаруашылығы мақсатындағы емес	ерекше қорғалатын табиғи аумақтардың	орман қоры-ның	су қоры-ның	босалқы жер	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Ембі	154823000	54669	50247	0	0	0	0	0	104916

Әкімшілік-аумақтық бөлініс бойынша Ембі қаласында 1 қалалық елді мекен бар бар . Ембі қаласы аумағының жалпы ауданы 104916 гектар. Санаттар бойынша жерлер: ауыл шаруашылығы мақсатындағы жерлер - 54669 гектар; елді мекендердің жерлері – 50247 гектар болып бөлінеді. Ерекше қорғалатын табиғи аумақтардың, өнеркәсіп жерлерінің, орман қорының, су қорының, босалқы жер қоры жерлері жоқ.

2-кесте. Елді мекеннің жайылымдарын бөлу, гектар

					Жайылым алаңы мен түрлері				
					жеке ауладағы ауыл шаруаш				

№ р/с	Қала атауы	Әкімшіл ік-аумақ тық объектіл е р жіктеуі шінің коды	елді мекенні ң атауы	Жайылы мдарды ң жалпы алаңы, гектар	ылығы жануарл арын жаю бойынш а халық мұқтаж ы н қанағатт андыруғ а арналға н, гектар	көпшілі к пайдала натын, мың гектар	шалғайд ағы, гектар	маусым дық, гектар	аридтік, гектар	екпе жайылы мдар, гектар
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
	Ембі	1158230 00	Ембі	49127	49127	49127	0	0	0	0

Ембі қаласының аумағында шалғайдағы, маусымдық, аридтік және екпе жайылымдар жоқ. Округте 27 агроқұрылым жұмыс істейді, оларға 54258 гектар жайылым бекітілген.

3-кесте. Жер учаскесіне құқық белгілейтін және сәйкестендіру құжаттары негізінде меншік иелері мен жер пайдаланушылар туралы мәліметтер

р/с №	Меншік иелерінің, ж е р пайдаланушыларды ң атауы	Б и з н е с сәйкестендіру нөмірі/жеке сәйкестендіру нөмірі	Жер учаскесінің кадастрлық нөмірі	Жайылымдар алаңы , мың гектар
1	2	3	4	5
1	"Балауса" ш/қ	361222300122	02-027-029-004	0,780
2	"Бейбіт" ш/қ	110464006234	02-027-038-007	0,639
	"Бейбіт" ш/қ	110464006234	02-027-025-045	0,249
3	"Мешит" ш/қ	700201301611	02-027-038-009	1,103
4	"Арыстан" ш/қ	100964006647	02-027-029-003	0,750
	"Арыстан" ш/қ	100964006647	02-027-029-059	0,463
	"Арыстан" ш/қ	100964006647	02-027-038-036	0,035
	"Арыстан" ш/қ	100964006647	02-027-038-047	0,200
5	"Динара" ш/қ	110964020159	02-027-038-041	0,121
	"Динара" ш/қ	110964020159	02-042-002-248	0,432
	"Динара" ш/қ	110964020159	02-027-038-017	0,198
	"Динара" ш/қ	110964020159	02-027-035-043	0,593
	"Динара" ш/қ	110964020159	02-027-035-094	5,231
6	"Еркебұлан" ш/қ	390502400936	02-027-038-021	0,550
	"Еркебұлан" ш/қ	390502400936	02-027-025-085	0,550
7	"Бірлес" ш/қ	651222300728	02-027-037-168	1,423
8	"Үміт" ш/қ	040564035991	02-027-038-022	0,967
	"Үміт" ш/қ	040564035991	02-027-029-204	1,496

9	"Азамат-М" ш/қ	050464026790	02-027-004-123	1,350
	"Азамат-М" ш/қ	050464026790	02-027-029-164	0,939
	"Азамат-М" ш/қ	050464026790	02-027-029-172	0,508
	"Азамат-М" ш/қ	050464026790	02-027-029-173	0,289
	"Азамат-М" ш/қ	050464026790	02-027-	3,212
10	"Азамат-Т" ш/қ	050864021714	02-027-038-024	0,497
	"Азамат-Т" ш/қ	050864021714	02-027-038-052	0,707
	"Азамат-Т" ш/қ	050864021714	02-027-029-139	0,287
	"Азамат-Т" ш/қ	050864021714	02-027-038-078	1,319
11	"Бақай" ш/қ	060464029975	02-027-029-039	0,800
	"Бақай" ш/қ	060464029975		0,078
	"Бақай" ш/қ	060464029975	02-027-029-202	1,598
12	"Ақниет" ш/қ	051164023024	02-027-038-026	0,596
13	"Мақсат-Б" ш/қ	060564028722	02-027-038-044	1,997
	"Мақсат-Б" ш/қ	060564028722	02-027-038-027	0,497
14	"Нұр-Өс" ш/қ	061164014057	02-027-037-154	0,997
	"Нұр-Өс" ш/қ	061164014057	02-042-001-282	0,300
	"Нұр-Өс" ш/қ	061164014057	02-042-001	1,100
	"Нұр-Өс" ш/қ	061164014057	02-042-001	1,444
	"Нұр-Өс" ш/қ	061164014057	02-042-001	0,449
15	"Қара Қыпшақ" ш/қ	080364022274	02-027-038-002	0,895
16	"Ырза" ш/қ	090764008136	02-027-038-037	0,499
17	"Еңбек-1" ш/қ	091264015897	02-027-029-073	0,490
	"Еңбек-1" ш/қ	091264015897	02-042-002-732	0,450
	"Еңбек-1" ш/қ	091264015897	02-027-025-075	1,686
	"Еңбек-1" ш/қ	091264015897	02-042-002-732	3,156
18	"Ақнұр-У" ш/қ	110264011273	02-027-038-038	0,598
19	"Бекназар" ш/қ	100964016083	02-027-038-039	0,998
	"Бекназар" ш/қ	100964016083	02-027-038-046	0,040
	"Бекназар" ш/қ	100964016083	02-027-038-068	1,875
20	"Кең дала" ш/қ	140564013078	02-027-038-042	0,299
	"Кең дала" ш/қ	140564013078	02-027-038-045	0,620
21	"Көк-су" ш/қ	890311351138	02-027-038-050	0,997
22	"Бекұлан" ш/қ	810707301229	02-027-038-049	1,303
	"Бекұлан" ш/қ	810707301229	02-027-025-084	0,601
23	"Табыс" ш/қ	540201302645	02-027-038-067	1,497
24	"Жем самалы" ш/қ	550620402176	02-027-038-074	1,729
25	"Жайлау" ш/қ	800225300675	02-027-038-077	0,384
26	"Тау-Кен" ЖШС	000640001445	02-042-001-354	0,399
27	"Реал Ракурс" ЖШС	041140002356	02-027-038-035	0,998
	жиыны			54,258

Ескерту: аббревиатуралардың транскрипциясы: ш / қ – шаруа қожалығы; ЖШС – жауапкершілігі шектеулі серіктестігі.

Қала аумағындағы ауыл шаруашылығы жануарларының саны: ірі қара мал- 2591; қой мен ешкі – 3083, жылқы- 961 бас, түйе – 13 бас.

Қала жайылымдық жемшөптерінің қоректік коэффициенті 0,26 жем шөп бірлігіне дейін болады. Бұл 100 кг жайылымдық жемде табиғи ылғалдылықта 26-ға дейін жем бірлігі бар дегенді білдіреді. Жайылымдық жемшөптің осындай қоректік коэффициентімен тәулігіне: ірі қара мал -34 кг; ұсақ мал -6,4 кг; жылқы – 38,4 кг; жайылым кезеңінде 240 күн: ірі қара мал -8160 кг; ұсақ мал -1368 кг; жылқы-9216 кг, түйе 10152 кг мал азығы қажет. Өнімділігі 850 кг/га және жайылымдық жемнің қоректік коэффициенті 0,26 жем. Мал жаю жүктемесі: ІҚМ-9,6; ұсақ мал-1,6, жылқы - бір басына 10,8 гектар, түйе – бір басына 11,9 гектар.

4-кесте. Жайылымдарды бөлу

№ п/п	Қала атауы	Әкімшілі к-аумақ ы қ объектіле р жіктеуіші нің коды	Елді мекен атауы	Ауыл шаруашылығы жануарлары үшін қажетті жайылым алаңы, гектар				Көпшілік пайдалан атын жайылым дардың алаңы, гектар	Шалғайд а ғ ы жайылым д а р алаңы, гектар
				Ірі қара мал	Ұсақ мал	жылқыла р	түйелер		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	Ембі	15482300 0	Ембі	24873	4933	10379	154	49127	0

Ауыл шаруашылығы жануарларын жаю үшін 40339 га қажет.

Ірі қара мал – 2591; қой мен ешкі – 3083 және жылқы – 961 бас, түйе 13 бас. Қоғамдық жайылымдарда жайылады, ауданы 49127 гектар, алыстағы жайылымдарда 0 Бас жайылады, ауданы 0 мың гектар.

Ембі қаласының қоғамдық жайылым алаңы жайылатын малға жайылымдық жемге деген қажеттілікті қамтамасыз етеді.

5-кесте. Қажетті қосымша жайылымдар

р/с №	Босалқы жерлерден қажет етілетін қосымша жайылымдар, мың гектар	Қосымша берілетін жайылымдар	
		ж а й ы л ы м пайдаланушыларға жер пайдалануға берілуі мүмкін жайылымдар, мың гектар	жеке ауладағы ауыл шаруашылығы жануарларын жаю бойынша халық м ұ қ т а ж ы н қанағаттандыру мақсатында резервке қойылуға тиіс жайылымдар, мың гектар
1	2	3	4

Ембі қаласында жайылымдарды
басқару және оларды пайдалану

Жайылымдарды геоботаникалық зерттеп-қарау мәліметтері

Табиғи азықтық алқаптардың жіктелуі бойынша және түсініксіз бойынша шифрлар, күні	Контурлар мен сипаттамалар нөмірі (жақша ішінде)	Табиғи азықтық алқаптар типтерінің (айырмаларын) , түрлендірулерінің) жер бедеріне топыраққа байланыстырылған атауы. Басқа жерлер мен алқаптардың атауы	Алқап түрі	Контур-дағы пайыз-дық қатынас	Алаңы, мың гектар	Заманауи пайдаланылуы
1	2	3	4	5	6	7
Ембі қаласы	32, 134, 144, 154	Қара жусанды және жусанды , бұталы өсімдіктері бар шөл дала жайылым-дары	Шөлді жайылымдар, сортаң топырақтар, жазық жайылымдар	Қара жусан – 60% Тас бұйыр-ғын – 40%	49,1	Жыл бойы

кестенің жалғасы

Жалпы түсімділік, гектарына центнерден (зерттеп қарау жылы)	Орташа жыл ішінде желінетін өсімдіктердің түсімділігі: құрғақ массаның гектарына центнерден, азық бірлігінің гектарына центнерден, қорытылатын протеиннің гектарына килограмм					
	маусымдар бойынша жайылымдық азық					
	шабындық	шабылатын жайылым	көктем	жаз	күз	қыс
8	9	10	11	12	13	14
10,5	-	-	8,8	9,3	10,1	5,1

Кестенің жалғасы

Контур бойынша есептелген түсімділік: құрғақ массаның гектарына центнерден (алымы), азық бірлігінің гектарына центнерден (бөлгіш)	Контур бойынша азық қоры құрғақ массаның гектарына центнерден (алымы), азық бірлігінің гектарына центнерден (бөлгіш)	Дақылдық-техникалық жай-күй, дәрілік өсімдіктердің бар-жоғы	Пайдалану бойынша ұсыныстар, малдың түрі. Жақсарту жөнінде ұсынылған шаралар
15	16	17	18
8,3	407754	қанағаттанарлық	Ұсақ және ірі қара мал және жылқы үшін

2158	106016	учаскелерді ауыстырып қолдау
------	--------	------------------------------

Жайылымдарды геоботаникалық зерттеу мәліметтері

Географиялық орналасуы

Ембі - Қазақстанның Ақтөбе облысы Мұғалжар ауданындағы қала. Қандыағаш қаласының орталығынан оңтүстікке қарай 100 шақырым жерде орналасқан.

Климаты

Ауылдың климаты құрғақ далалық, жартылай шөлейттік, шөлді аймағына жатады, қысы ұзақ катал, қысқа ыстық жазда, қыс пен жаздың температурасының күрт қарама-қайшылықтарымен, жылдық жауын-шашынның аздығымен, құрғақшылықпен сипатталады.

Топырақ

Топырақ негізінен ашық қоңыр, гумусы аз. Геоботаникалық зерттеу нәтижесінде жайылымдардың мынадай түрлері анықталды: жартылай бұталы, сортаң, шөл жайылымдары, сортаңды топырақтар. Шөптерде: қара-жусан, көкпек-жусан, бұйырғын, тасбұйырғын, дәнді жусанды шөптер кездеседі. Ауылдың жайылымдарының жалпы проективті жабыны жалпы алаңның 50% құрайды. Қыша, квиноа, адыраспан, ошаған, сафора сияқты шөптердің 3% - от улы және зиянды өсімдіктердің болуы. Бұл жайылымдардың потенциалды өнімділігі табиғи ылғалдылықта 9,5 ц/га дейін болды.

Мал қорымдары (биометриялық шұңқырлар) туралы мәліметтер

Ауылда бір мал қорымы бар.

Ембі қаласында жайылымдарды басқару және оларды пайдалану жөніндегі 2025-2029 жылдарға арналған жоспарға 3 қосымша

Жайылымдық инфрақұрылым объектілері туралы және ауыл шаруашылығы жануарларын айдап өтуге арналған сервитуттар туралы мәліметтер

р/с №	Жайылымдық инфрақұрылым объектілері	Жұмыс істеп тұрған жайылымдық инфрақұрылым объектілерінің саны, бірлік	Құрылысты (реконструкцияны) талап ететін, бірліктер	Ұзындығы, километр	Алаңы, мың шаршы метр
1	2	3	4	5	6
1.	Суландыру құрылысжайлары (ұңғымалар, құбырлы және шахталы құдықтар, апандар)				

2.	Құрылысжайлар, көпірлер, жолдар				
3.	Мал айдайтын жолдар, малды аялдатуға арналған алаңдар мен суат алаңдары				
4.	Қойларды тоғытуға арналған ыдыстар, қоралар және қоршалған жерлер, жайылымдарды ң қоршаулары, шарбақтар (оның ішінде электрлі шарбақтар), а у ы л шаруашылығы жануарларын қоршап-бөлшект еп жаюға арналған қашалар				
5.	А у ы л шаруашылығы жануарларын ветеринариялық емдеуге арналған өткелектер				
6.	Электр және ж ы л у энергиясымен қамтамасыз етуге арналған құрылысжайлар мен объектілер, жаңартылатын және баламалы энергия көздері пайдаланылатын объектілер				
	С у м е н жабдықтау объектілері және тіршілікті қамтамасыз				

7.	етудің басқа да түрлері, персоналдың маусымдық тұруына арналған құрылысжайлар және жайылымдарды күтіп-ұстау мен пайдалану үшін қажетті өзге де мүлік				
----	--	--	--	--	--

Ембі қаласында жайылымдарды басқару және оларды пайдалану жөніндегі 2025-2029 жылдарға арналған жоспарға 4 қосымша

1 –кесте. Ауыл шаруашылығы жануарларының иелерін көрсете отырып, олардың саны туралы деректер

р/с №	Әкімшілік-аумақтық объектілердің жіктеуіші бойынша кенттің, ауылдың, ауылдық округтің коды	Кенттің, ауылдың, ауылдық округтің атауы	Иесінің типі	Иесінің бизнес сәйкестендіру нөмірі/ жеке сәйкестендіру нөмірі
1	2	3	4	5
1	154823000	Ембі қаласы	"Балауса" ш/қ	361222300122
2	154823000	Ембі қаласы	"Бейбіт" ш/қ	110464006234
3	154823000	Ембі қаласы	"Мешит" ш/қ	700201301611
4	154823000	Ембі қаласы	"Арыстан" ш/қ	100964006647
5	154823000	Ембі қаласы	"Динара" ш/қ	110964020159
6	154823000	Ембі қаласы	"Еркебұлан" ш/қ	390502400936
7	154823000	Ембі қаласы	"Бірлес" ш/қ	651222300728
8	154823000	Ембі қаласы	"Үміт" ш/қ	040564035991
9	154823000	Ембі қаласы	"Азамат-М" ш/қ	050464026790
10	154823000	Ембі қаласы	"Азамат-Т" ш/қ	050864021714
11	154823000	Ембі қаласы	"Бақай" ш/қ	060464029975
12	154823000	Ембі қаласы	"Ақниет" ш/қ	051164023024
13	154823000	Ембі қаласы	"Мақсат-Б" ш/қ	060564028722
14	154823000	Ембі қаласы	"Нұр-Өс" ш/қ	061164014057
15	154823000	Ембі қаласы	"Қара Қыпшақ" ш/қ	080364022274
16	154823000	Ембі қаласы	"Ырза" ш/қ	090764008136
17	154823000	Ембі қаласы	"Еңбек-1" ш/қ	091264015897
18	154823000	Ембі қаласы	"Ақнұр-У" ш/қ	110264011273
19	154823000	Ембі қаласы	"Бекназар" ш/қ	100964016083
20	154823000	Ембі қаласы	"Кең дала" ш/қ	140564013078

21	154823000	Ембі қаласы	"Көк-су" ш/қ	890311351138
22	154823000	Ембі қаласы	"Бекұлан" ш/қ	810707301229
23	154823000	Ембі қаласы	"Табыс" ш/қ	540201302645
24	154823000	Ембі қаласы	"Жем самалы" ш/қ	550620402176
25	154823000	Ембі қаласы	"Жайлау" ш/қ	800225300675
26	154823000	Ембі қаласы	"Тау-Кен" ЖШС	000640001445
27	154823000	Ембі қаласы	"Реал Ракурс" ЖШС	041140002356

кестенің жалғасы

Жеке тұлғалардың аты, әкесінің аты (бар болса), тегі немесе заңды тұлғалардың атауы	Мал басының саны, бас			
	Ірі кара мал	Ұсақ мал	жылқылар	түйелер
6	7	8	9	10
Бисенбина Гульжахан	25	0	0	0
Курантаев Сабыржан	99	574	182	0
Аймагамбетов Болат	15	109	9	0
Алманиязов Аманжол	33	26	7	0
Иманбаев Жұмабай	400	1205	128	0
Балмажанова Рысты	27	0	11	0
Саринов Мұхтар	0	0	0	0
Жакупов Ерхан	121	650	36	0
Кенешов Галымжан				
Елубаев Марат	59	584	104	0
Утемисова Төребеке	13	122	42	0
Бирманов Серғазы	6		15	0
Иманалин Булат	149	658	78	0
Черниязова Рита				
Кенжебаев Азамат	50	58	9	0
Бирманов Жарас	31	39	1	0
Амангарин Серик				
Уразалин Азамат	32	528	48	0
Баешов Ербол	7	0	50	0
Аккуланов Азамат	18	0	0	0
Ибраев Марат	163	200	0	0
Жақсыбаев Бауырбек	210	425	99	0
Ешбаев Қонысбай	51	289	20	0

Екпе және құрғақ жайылымдарда, орман, су қорлары жерлерінде және ерекше қорғалатын табиғи аумақтарда ауыл шаруашылығы жануарларын жаюдың ерекшеліктері туралы деректер

Екпе жайылымдар мен аридтік жайылымдарда ауылшаруашылық жануарларын жаю әртүрлі факторлармен, соның ішінде өсімдік жамылғысының түрімен, қоршаған орта жағдайларымен және басқару әдістерімен ерекшеленеді. Өсімдік жамылғысы адам қалыптастыратын екпе жайылымдарда жайылым көбінесе бақыланатын және қарқынды басқарылатын болады, бұл жемшөптің өнімділігі мен сапасын оңтайландыруға мүмкіндік береді. Аридтік жайылымдар, керісінше, аз өсімдіктермен және қатал жағдайлармен сипатталады, бұл тұрақтылықты қамтамасыз ету үшін бейімделгіш жайылым стратегияларын қажет етеді.

Ембі қаласында жайылымдарды
басқару және оларды пайдалану
жөніндегі 2025-2029 жылдарға
арналған жоспарға 5 қосымша

Ұсынылатын жайылым айналымдарының схемалары

жылдар	Учаскелердің нөмірлері			
	I	II	III	IV
бірінші жыл	көктемгі маусым	жазғы маусым	күзгі маусым	демалатын учаске
екінші жыл	демалатын учаске	көктемгі маусым	жазғы маусым	күзгі маусым
үшінші жыл	күзгі маусым	демалатын учаске	көктемгі маусым	жазғы маусым
төртінші жыл	жазғы маусым	күзгі маусым	демалатын учаске	көктемгі маусым

Ауылда жайылымдары маусымдық болып табылады. Түрлік құрамына байланысты маусымдық жайылымдарда мал жаю жемшөптің қоректенуге жарамдылығымен және оның өнімділігін сақтау ұзақтығымен анықталады. Көктемгі жайылымдар эфемерлердің қайта өсуімен қолданылады. Жазда (бидай шөптері, дәнді-шөптер); көктемде (қауырсын шөптері басым шымтезек-жусан, қауырсынды-типті-тар жусан), күзде (жусан-дәнді дақылдар) және қыста (жартылай бұта - солянка). Жайылымдарды оларды қорғау шараларын сақтамай пайдалану көбінесе жайылымдардың тозып кетуіне, әртүрлі дәрежедегі деградацияға әкеледі. Сондай-ақ, қажетті (оңтайлы) маусымда шөпті пайдаланбау 40-70% жем бірлігін және 60-80% ақуызды жоғалтуға әкеледі. Осыған байланысты жыл сайын жаңартылатын ресурстың жоғалуын болдырмау үшін әрбір учаске өз мерзімінде пайдаланылуы тиіс.

Жайылым алаңдарын жекелеген жайылымдық учаскелерге бөлу;

Әр маусымның (күндердің) жайылым ұзақтығы белгілі бір жылдың шарттарымен анықталады. Жануарларды жаю ауа температурасының +10oC тұрақты көрсеткішіне жеткенде басталуы керек. Жайылым биіктігі 15-20 см қар жамылғысымен аяқталады.

Ауылдын **көктемгі жайылымдары** селеулі-жусан, қауырсын-бетегелі жусан типтері басым. Жайылымның ұзақтығы көктемгі жайылымдарда (сәуір-маусым) – 70 күнді құрайды.

Жазғы жайылымдар бидай шөптері, дәнді дақылдар мен шөптердің түрлерімен ұсынылған. Жайылымның ұзақтығы (маусым-қыркүйек) 70 күн.

Күзгі жайылымдар жусан-жарма түрімен ұсынылған. Жайылымның ұзақтығы (қыркүйек-қараша) 70 күн.

Қысқы жайылымдар бұта-солянка түрімен ұсынылған. Жайылымның ұзақтығы (қараша-желтоқсан) 30 күн.

Ауыл шаруашылығы жануарларының орташа тәуліктік су тұтынуы:

Жазғы уақытта (1 бас малға тәулігіне литр):

сүтті сиырлар-55;

қысыр сиырлар-50;

2 жасқа дейінгі нетели-30;

6 айға дейінгі бұзаулар-20;

жатырды емізбейтін жұмысшы жылқылар-50;

асыл тұқымды жылқылар, емізетін жатырлар-50;

1,5 жасқа дейінгі құлындар-40;

7 айға дейінгі құлындар – 10;

ересек қой-8;

1 жасқа дейінгі жас қой-3.

Көктем және күз мезгілінде (1 бас малға тәулігіне литр):

сүтті сиырлар-45;

қысыр сиырлар-40;

2 жасқа дейінгі баспақтар-30;

6 айға дейінгі бұзаулар-15;

емізбейтін жұмысшы жылқылар-40;

асыл тұқымды жылқылар,

емізетін жатырлар-40;

1,5 жасқа дейінгі құлындар-30;

7 айға дейінгі құлындар-6;

ересек қойлар-5.

Қыс мезгілінде (1 бас малға тәулігіне литр):

сүтті сиырлар-35;

қысыр сиырлар-30;

2 жасқа дейінгі баспақтар-25;

6 айға дейінгі бұзаулар-15;

емізбейтін жұмысшы жылқылар-30;

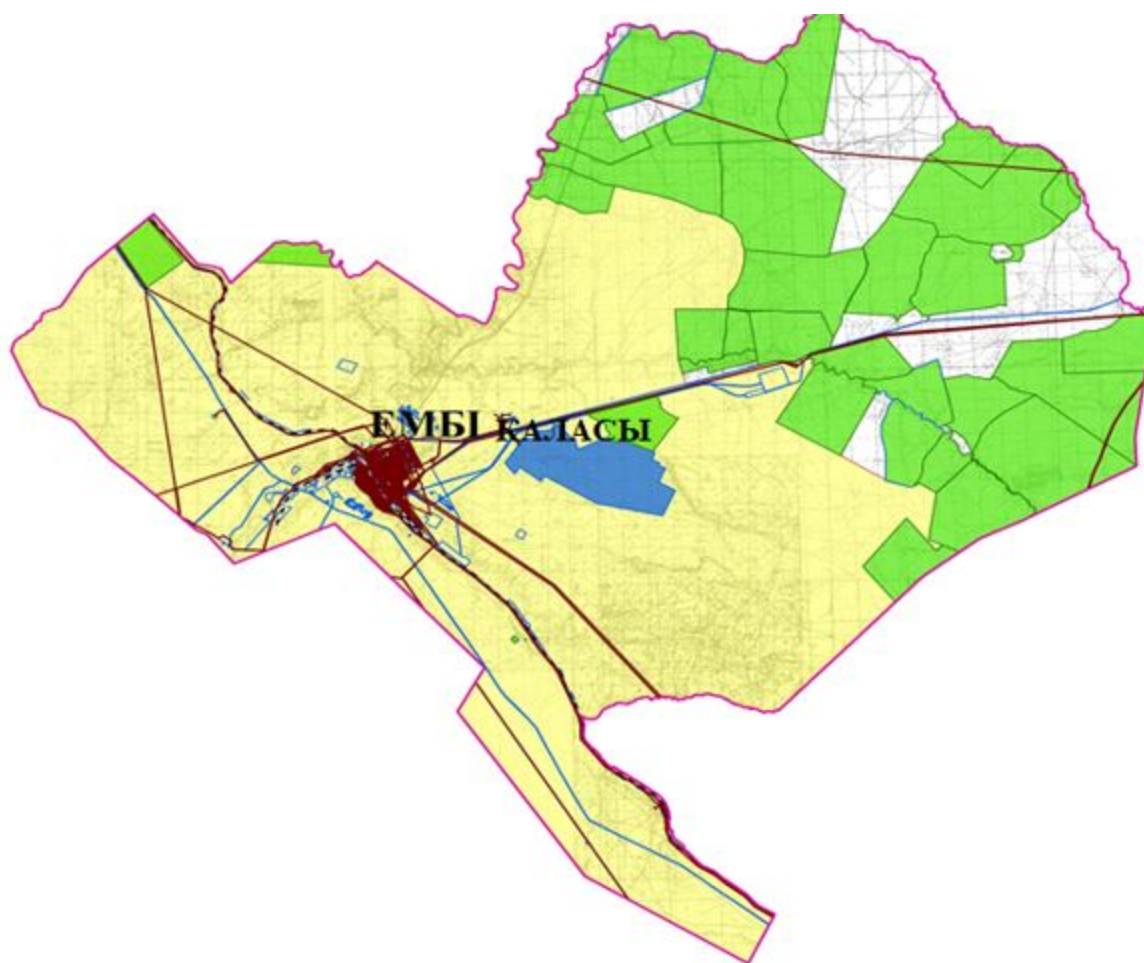
асыл тұқымды жылқылар, емізетін жатырлар-30;

1,5 жасқа дейінгі құлындар – 20;

ересек қойлар-3.

Ауылдық округке кіретін ауылдық елді мекендер арасында жайылымдарды жобалық бөлу (қайта бөлу), онда жайылымдармен қамтамасыз етілмеген жеке және заңды тұлғалардың ауыл шаруашылығы жануарларының басы үшін ауылдық округтің ауылдық елді мекендері арасында жайылымдарды бөлу (қайта бөлу) схемасы көрсетіледі. Ембі қаласында қоғамдық жайылым алаңы жайылымдық жемге деген қажеттілікті жайылатын мал қамтамасыз етеді.

1. Құқық белгілейтін құжаттар негізінде жер санаттары, жер учаскелерінің меншік иелері және жер пайдаланушылар бөлінісінде Ембі қаласы аумағында жайылымдардың орналасу схемасы (картасы)

Шартты белгілер:

Ембі қаласының шекарасы

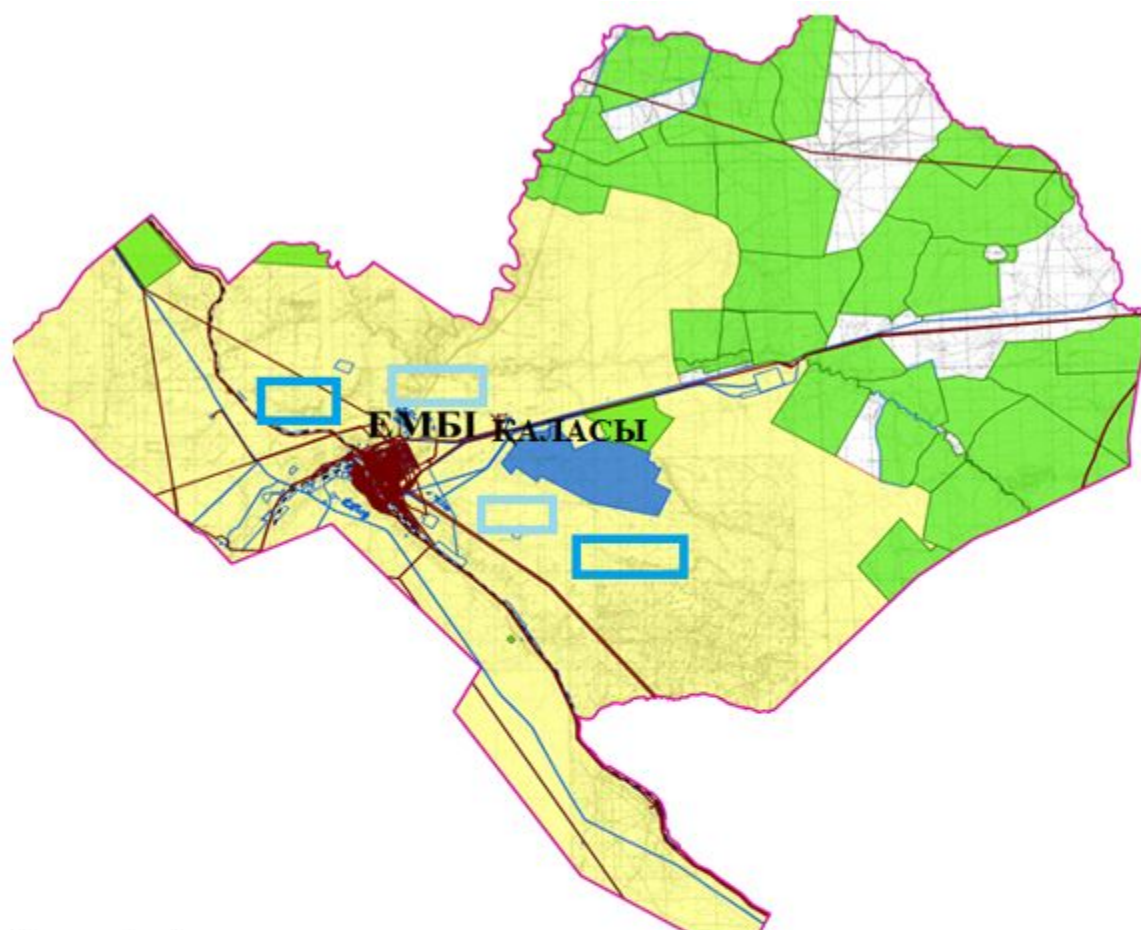

Ауыл шаруашылығы мақсатындағы жерлері санатындағы жайылымдар (жер пайдаланушылардың жер учаскелері)

Елді мекендер жерлері санатындағы жайылымдар

2. Жеке ауланың ауыл шаруашылығы жануарларын жаю жөніндегі халықтың мұқтажына арналған жайылымдарды, оның ішінде жайылымдардың, оның ішінде жеке ауланың ауыл шаруашылығы жануарларын жаю жөніндегі халықтың мұқтажына арналған қоғамдық жайылымдардың шекаралары мен алаңдары көрсетілетін қоғамдық жайылымдарды белгілейтін Схема (карта)

Шартты белгілер:

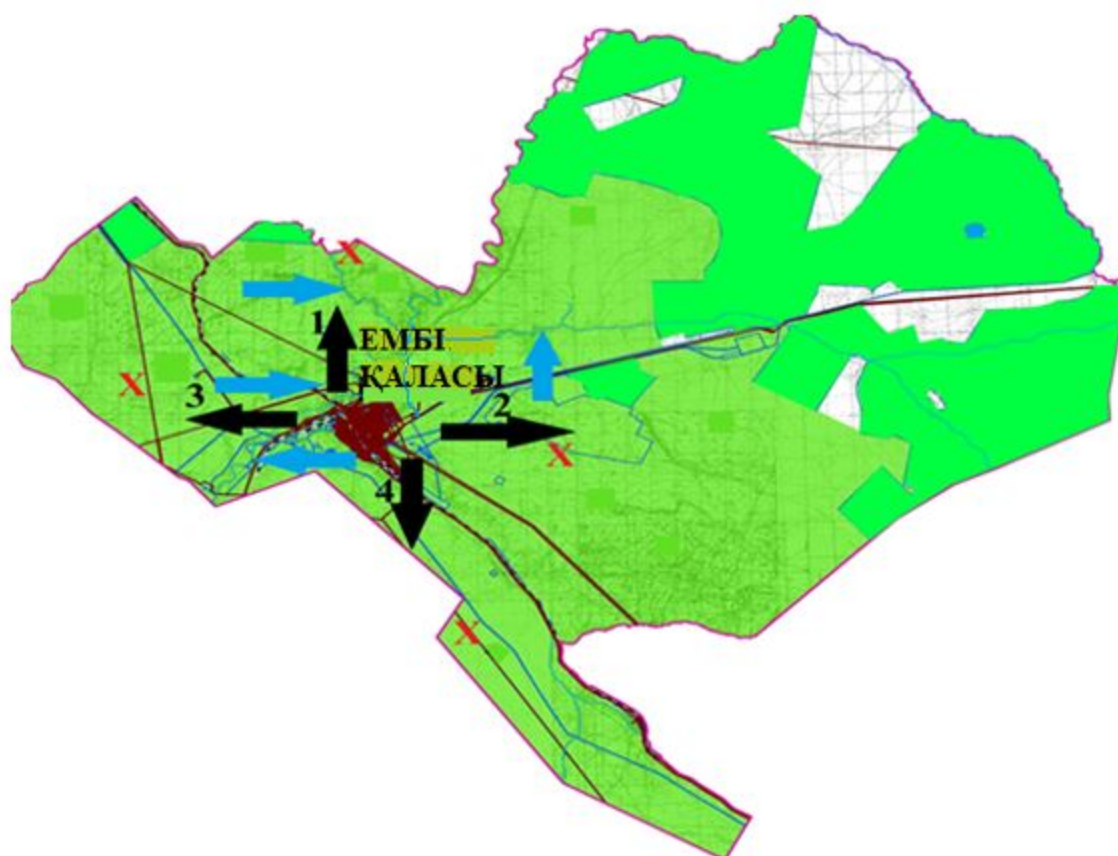
- Ембі қаласының шекарасы
- Ауыл шаруашылығы мақсатындағы жерлері санатындағы жайылымдар
- Елді мекендер жерлері санатындағы жайылымдар
- Күз, қыс кезеңдерінде пайдаланылатын жайылымдық жерлер
- Көктем, жаз кезеңдерінде пайдаланылатын жайылымдық жерлер

3. Жайылымдарды геоботаникалық зерттеу негізінде ұсынылатын жайылым айналымдарының схемалары көрсетілетін жайылым айналымдарының ұсынылатын схемалары көрсетілген Схема (карта)

--	--	--	--	--

жылдар	1 қамау көктем	2 қамау көктем-жаз	3 қамау көктем-жаз-күз	4 қамау күз
2025	көктемгі-жазғы маусым 1	Жазғы маусым 2	Күзгі маусым 3	демалу
2026	демалу	көктемгі-жазғы маусым 1	Жазғы маусым 2	Күзгі маусым 3
2027	көктемгі-жазғы маусым 1	Летний период 2	Күзгі маусым 3	демалу
2028	демалу	көктемгі-жазғы маусым 1	Жазғы маусым 2	Күзгі маусым 3
2029	көктемгі-жазғы маусым 1	Жазғы маусым 2	Күзгі маусым 3	демалу

ескерту: 1, 2, 3, 4 жылына қолданылатын қамаудың реті

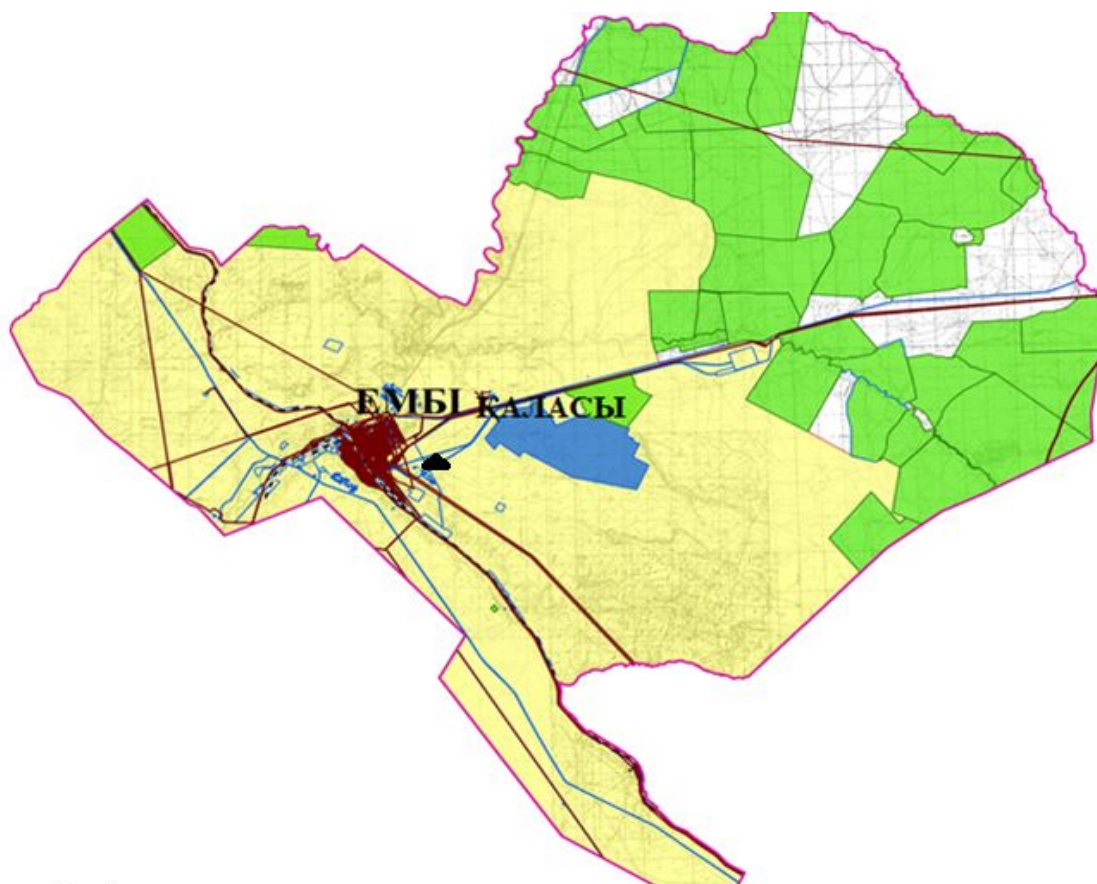
Ембі қаласының шекарасы

1,2,3,4

Жайылым айналымдары №

4. Ауыл шаруашылығы жануарларын айдауға арналған сервитуттарды, мал айдау трассаларын және жайылымдық инфрақұрылымның өзге де объектілерін, сондай-ақ ауыл шаруашылығы жануарларын айдауға арналған сервитуттар, мал айдау трассалары

, жайылымдық инфрақұрылым объектілері, мал қорымдарының (биометриялық шұңқырлардың) орналасқан жері көрсетілетін мал қорымдарын (биометриялық шұңқырларды) белгілейтін Схема (карта)

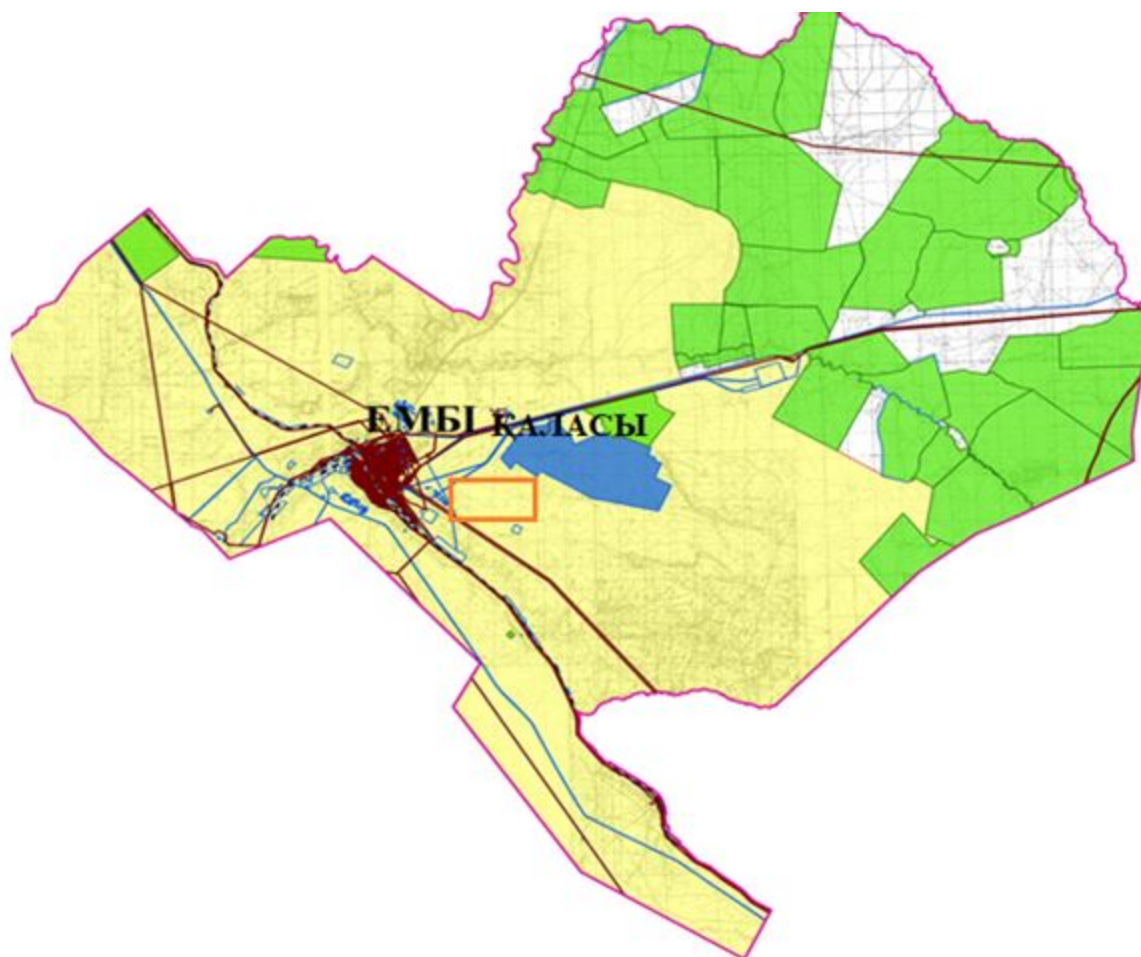

Шартты белгілер:

Мал қорымы

5. Жайылым пайдаланушыларға жер пайдалануға берілуі мүмкін жайылымдарды белгілейтін Схема (карта)

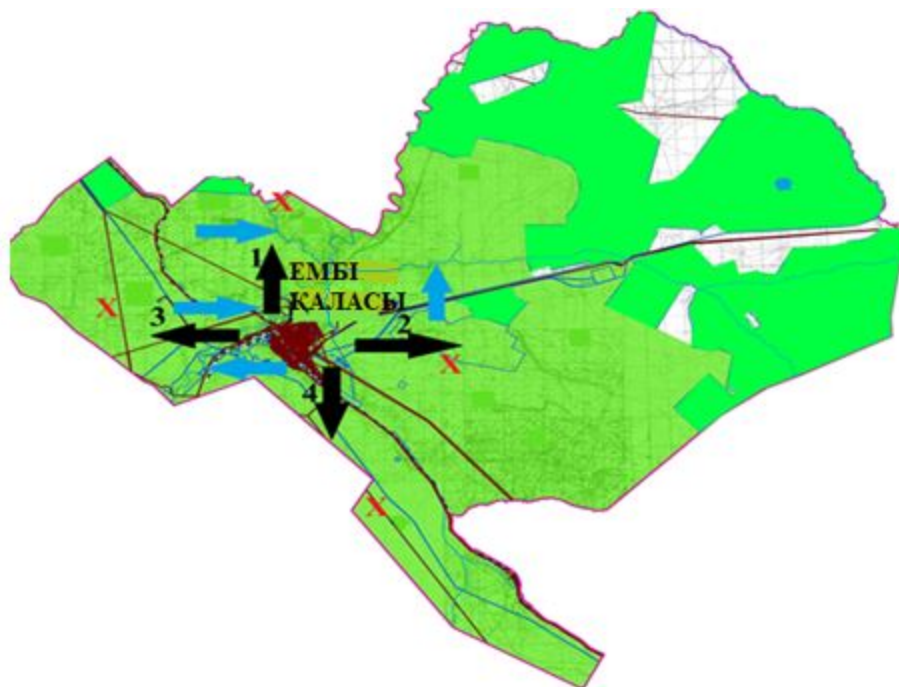

Шартты белгілер:

Жергілікті жағдайлар мен ерекшеліктерге қарай жеке ауладағы ауыл шаруашылығы жануарларын жаюға халық мұқтажын қанағаттандыру үшін қажетті жайылымдардың сыртқы мен ішкі шекаралары және алаңдары белгіленген картасы

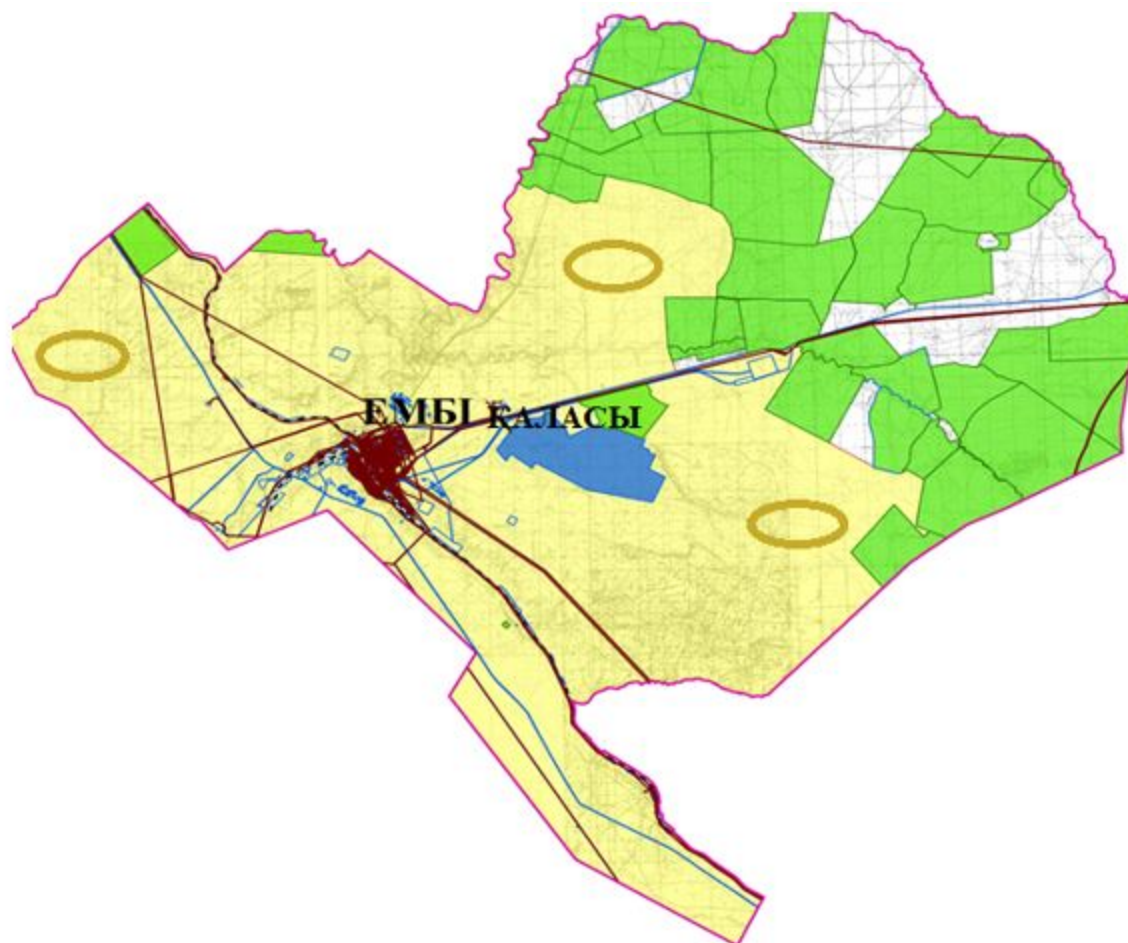
7. Жайылым пайдаланушылардың су тұтыну нормасына сәйкес жасалған су көздеріне (көлдерге, өзендерге, тоғандарға, апандарға, суару немесе суландыру арналарына, құбырлы немесе шахта құдықтарына) қол жеткізу схемасы

Шартты белгілер:

- Ембі қаласының шекарасы
- Желілік су объектілері (өзендер)
- Көлдер, өзендер, тоғандар, мал суару орындары және басқа да көздер
- Елді мекендер
- Егістік
- Табиғи жайылымдар
- 1,2,3,4 Жайылым айналымдары №
- X Жайылымдық инфрақұрылым объектісі
- ➔ Ауыл шаруашылығы жануарларын жаю және жылжытудың маусымдық маршруттары
- ➔ Жайылым пайдаланушылардың су көздеріне қол жеткізу маршруты

8. Ауыл, ауылдық округ жанында орналасқан жайылымдармен қамтамасыз етілмеген жеке және (немесе) заңды тұлғалардың шалғайдағы жайылымдарында ауыл шаруашылығы жануарларының мал басын орналастыру схемасы

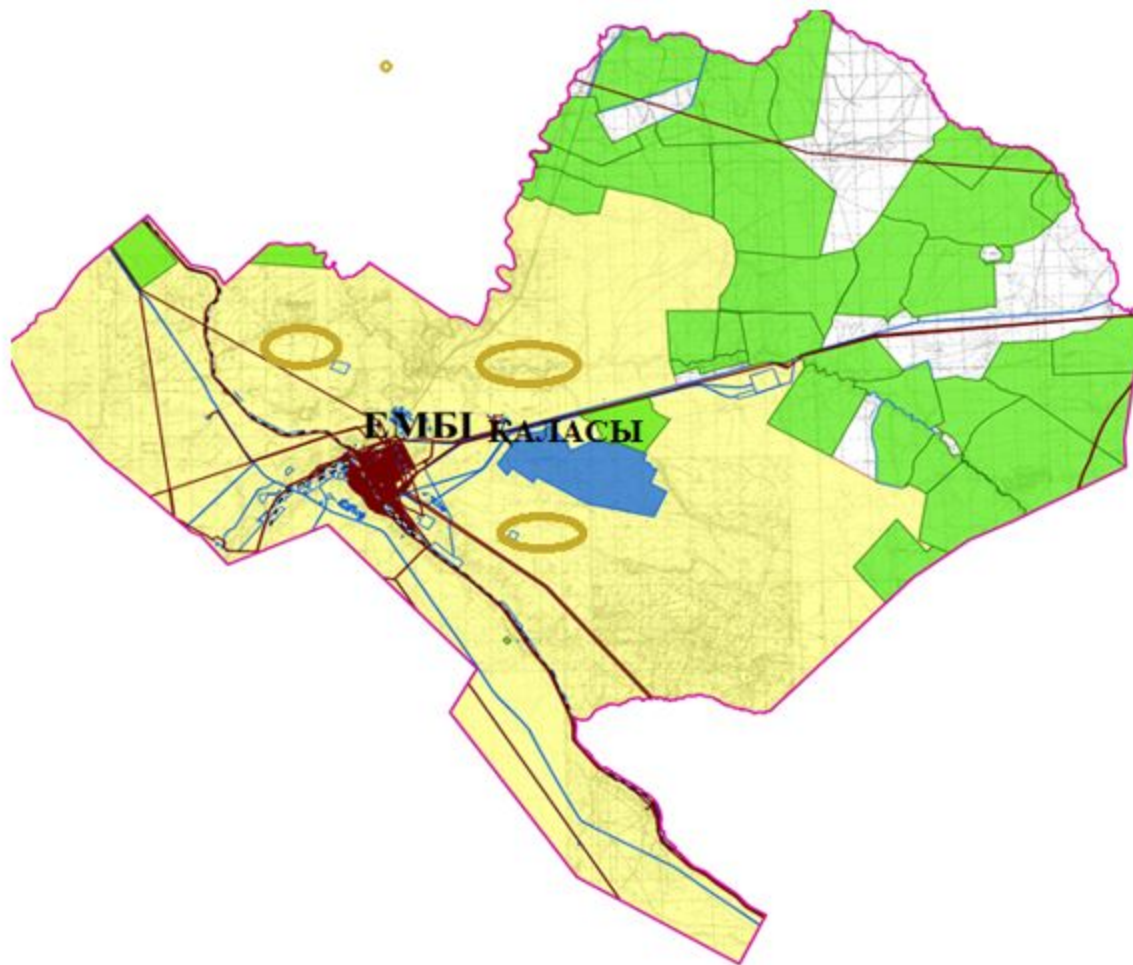

Шартты белгілер:

Жайылымдармен қамтамасыз етілмеген жеке және (немесе) заңды тұлғалардың шалғайдағы жайылымдарында ауыл шаруашылығы жануарларының мал басын орналастыру схемасы

9. Ауылда, ауылдық округ маңында орналасқан жайылымдармен қамтамасыз етілмеген жеке және (немесе) заңды тұлғалардың ауыл шаруашылығы жануарларының басы үшін ауылдық округтің ауылдық елді мекендері арасында жайылымдарды қайта бөлу схемасы

Шартты белгілер:

Жайылымдармен қамтамасыз етілмеген жеке және (немесе) заңды тұлғалардың ауыл шаруашылығы жануарларының басы үшін ауылдық округтің ауылдық елді мекендері арасында жайылымдарды қайта бөлу схемасы

Мұғалжар аудандық
мәслихатының 2025 жылғы
11 қыркүйектегі № 430
шешіміне 1 қосымша

Мұғалжар ауылында жайылымдарды басқару және оларды пайдалану жөніндегі 2025-2029 жылдарға арналған жоспар

Осы жайылымдарды басқару және оларды пайдалану жөніндегі жоспар (бұдан әрі-жоспар) "Жайылымдар туралы" Қазақстан Республикасы Заңының 6 – бабының 4-1) тармақшасына (бұдан әрі-Заң), "мемлекеттік статистика туралы" Қазақстан Республикасы Заңының 16-бабы 3-тармағының 2) тармақшасына, Қазақстан Республикасы Ауыл шаруашылығы министрінің 29 шілдедегі бұйрығына сәйкес әзірленді 2024 жылғы № 263 "жайылымдарды басқару және оларды пайдалану

жөніндегі үлгілік жоспарды бекіту туралы" (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 34831 болып тіркелген).

Жоспар жайылымдарды ұтымды пайдалану, жемшөпке қажеттілікті тұрақты қамтамасыз ету және жайылымдардың тозуы процестерін болғызбау мақсатында қабылданады.

Жоспарды әзірлеген кезде мыналар ескеріледі:

1) осы Жоспарға 1-қосымшаға сәйкес нысан бойынша өңірдің жер балансының және мемлекеттік жер кадастрының ақпараттық жүйесінің деректері.

2) осы Жоспарға 2-қосымшаға сәйкес нысан бойынша жайылымдарды геоботаникалық зерттеп-қарау мәліметтері.

3) Қазақстан Республикасы Ауыл шаруашылығы министрінің 2020 жылғы 3 ақпандағы № 35 бұйрығымен (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 19987 болып тіркелген) бекітілген Мал қорымдарының (биотермиялық шұңқырлардың) тізілімін жүргізу қағидаларына сәйкес қалыптастырылған мал қорымдары (биотермиялық шұңқырлар) туралы мәліметтер;

4) осы Жоспарға 3-қосымшаға сәйкес нысан бойынша жайылымдық инфрақұрылым объектілері туралы және ауыл шаруашылығы жануарларын айдап өтуге арналған сервитуттар туралы мәліметтер.

5) осы Жоспарға 4-қосымшаның 1-кестесіне сәйкес нысан бойынша ауыл шаруашылығы жануарларының иелерін көрсете отырып, оларды сәйкестендіру дерекқорынан алынған ауыл шаруашылығы жануарлары басының саны туралы деректер;

6) осы Жоспарға 4-қосымшаның 2-кестесіне сәйкес нысан бойынша ауыл шаруашылығы жануарларының түрлері мен жыныстық жас топтары бойынша қалыптастырылған үйірлердің, отарлардың, табындардың саны туралы деректер.

7) осы Жоспарға 4-қосымшаның 3-кестесіне сәйкес нысан бойынша шалғайдағы жайылымдарда жаю үшін ауыл шаруашылығы жануарлары басының саны туралы мәліметтер.

8) екпе және аридтік жайылымдарда, орман, су қорлары мен ерекше қорғалатын табиғи аумақтар жерлерінде ауыл шаруашылығы жануарларын жаю ерекшеліктері туралы деректер.

9) осы Жоспарға 5-қосымшаға сәйкес нысан бойынша ұсынылатын жайылым айналымдарының схемалары;

10) мал шаруашылығы және өсімдік шаруашылығы статистикасы бойынша ресми статистикалық ақпарат.

Жоспарда мынадай қосымшалар қамтылған:

1) әкімшілік-аумақтық бірлік аумағында жайылымдардың жер санаттары бөлінісінде орналасу схемасы (картасы), онда жайылымдардың шекаралары, алаңдары мен түрлері, оның ішінде шалғайдағы, маусымдық, құрғақ және екпе жайылымдар, жер

учаскесіне құқық белгілейтін және сәйкестендіру құжаттарының негізінде олардың меншік иелері немесе жер пайдаланушылар туралы мәліметтер көрсетіледі;

2) жеке ауладағы ауыл шаруашылығы жануарларын жаю бойынша халықтың мұқтаждығына арналған жайылымдар, оның ішінде қоғамдық жайылымдар белгіленген схема (карта), онда жеке ауладағы ауыл шаруашылығы жануарларын жаю бойынша халықтың мұқтаждығына арналған жайылымдардың, оның ішінде қоғамдық жайылымдардың шекаралары мен алаңдары көрсетіледі;

3) ұсынылатын жайылым айналымдарының схемалары көрсетілген схема (карта), онда жайылымдарды геоботаникалық зерттеп-қарау негізінде ұсынылатын жайылым айналымдарының схемалары көрсетіледі;

4) ауыл шаруашылығы жануарларын айдауға арналған сервитуттар, мал айдайтын трассалар және жайылымдық инфрақұрылымның өзге де объектілері, сондай-ақ мал қорымдары (биометриялық шұңқырлар) белгіленетін схема (карта), онда ауыл шаруашылығы жануарларын айдауға арналған сервитуттар, мал айдайтын трассалар, жайылымдық инфрақұрылым объектілері, мал қорымдарының (биометриялық шұңқырлардың) орналасқан жері көрсетіледі;

5) жайылымды пайдаланушыларға жер пайдалануға берілуі мүмкін жайылымдар белгіленген схема (карта).

6) халықтың жеке ауласындағы ауыл шаруашылығы жануарларын жаю жөніндегі мұқтаждықтарын қанағаттандыру мақсатында резервке алынуға жататын жайылымдарды белгілейтін схема (карта), онда жеке ауланың ауыл шаруашылығы жануарларын жаю жөніндегі халықтың мұқтаждықтарын қанағаттандыру мақсатында резервке алынуға жататын жайылымдардың шекаралары мен алаңдары көрсетіледі.

7) суды тұтыну нормасына сәйкес жасалған су көздеріне (көлдерге, өзендерге, тоғандарға, қазандарға, суару немесе суландыру каналдарына, құбырлы немесе шахта құдықтарына) қол жеткізу схемасы, онда жануарлардың су көздеріне қарай жүріп-тұру маршруттары көрсетіледі.

8) ауыл шаруашылығы жануарларының басын шалғайдағы жайылымдарға орналастыру схемасы, онда ауыл шаруашылығы жануарларының басын орналастыруға арналған шалғайдағы жайылымдардың шекаралары мен алаңдары көрсетіледі;

9) ауылдық округке кіретін ауылдық елді мекендер арасында жайылымдарды жобалық бөлу (қайта бөлу), онда жайылымдармен қамтамасыз етілмеген жеке және заңды тұлғалардың ауыл шаруашылығы жануарларының басы үшін ауылдық округтің ауылдық елді мекендері арасында жайылымдарды бөлу (қайта бөлу) схемасы көрсетіледі;

10) тиісті әкімшілік-аумақтық бірлікте жайылымдарды ұтымды пайдалану үшін қажетті талаптар:

"Жайылымдардың жалпы алаңына түсетін жүктеменің шекті рұқсат етілетін нормасын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Ауыл шаруашылығы министрінің

2015 жылғы 14 сәуірдегі № 3-3/332 бұйрығына (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 11064 болып тіркелген) сәйкес жайылымдардың жалпы алаңына түсетін жүктеменің шекті рұқсат етілетін нормасын сақтау;

жайылым айналымын және суды пайдалану көздерін ескере отырып жайылымдарды пайдалану;

жайылым алаңдарын жекеленген өріс учаскелеріне бөлу;

жайылым учаскелерін жыл маусымдары бойынша кеңістікте және уақытпен (маусым, жыл ішінде) кезектестіру;

жайылым айналымы учаскелерінің бірін жайылымсыз және ауыл шаруашылығы жануарларынсыз жыл сайын қалдыру.

Мұғалжар ауылында
жайылымдарды басқару және
оларды пайдалану жөніндегі
2025-2029 жылдарға арналған
жоспарға 1 қосымша

Өңірдің жер балансының және мемлекеттік жер кадастрының ақпараттық жүйесінің деректері

1-кесте. Мұғалжар ауылының жер санаттары бойынша жайылымдарды бөлу, гектар

Ауыл атауы	Әкімшілік-аумақтық объектілер жіктеуішінің коды	Жердің санаттары							жерлер жиыны
		ауыл шаруашылығы мақсатындағы	елді мекендердің	өнеркәсіп, көлік және өзге де ауыл шаруашылығы мақсатындағы емес	ерекше қорғалатын табиғи аумақтардың	орман қорының	су қорының	босалқы жер	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Мұғалжар	154857000	3302	17615	0	0	0	0	0	20917

Әкімшілік-аумақтық бөлініс бойынша Мұғалжар ауылында 1 ауылдық елді мекен бар. Мұғалжар ауылының аумағының жалпы ауданы 20917 гектар. Санаттар бойынша жерлер: ауыл шаруашылығы мақсатындағы жерлер - 3302 гектар; елді мекендердің жерлері – 20917 гектар болып бөлінеді. Ерекше қорғалатын табиғи аумақтардың, өнеркәсіп жерлерінің, орман қорының, су қорының, босалқы жер қоры жерлері жоқ.

2-кесте. Елді мекеннің жайылымдарын бөлу, гектар

					Жайылым алаңы мен түрлері				
					жеке ауладағы ауыл шаруашылығы				
		Әкімшілік-аумақ							

№ р/с	Ауыл атауы	ты қ объектiл е р жiктеуi шiнiң коды	елдi мекеннiң атауы	Жайылы мдарды ñ жалпы алаңы, гектар	жануарларын жаю бойынша халық мұқтажы н қанағаттандыруға арналған, гектар	көпшiлiк пайдаланатын, мың гектар	шалғайдағы, гектар	маусымдық, гектар	аридтiк, гектар	екпе жайылы мдар, гектар
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
	Мұғалжар	1154857000	Мұғалжар	17286	17286	17286	0	0	0	0

Табиғи азықтық алқаптардың жіктемесі бойынша және түсініксіз бойынша шифрлар, күні	Контурлар мен сипаттамалар нөмірі (жақша ішінде)	Табиғи азықтық алқаптар типтерінің (айырмала-ры ны ң , түрленді-руле рінің) жер бедеріне топыраққа байланы-стыр ылған атауы. Басқа жерлер мен алқаптардың атауы	Алқап түрі	Контур-дағы пайыз-дық қаты-нас	Алаңы, мың гектар	Заманауи
---	---	---	-------------------	---------------------------------------	--------------------------	-----------------

						пайдала-нылу ы
1	2	3	4	5	6	7
Мұғалжар ауылы	134, 154	Қара жусанды және жусанды , бұталы өсімдіктері бар тау бөктерлі, шөл дала жайылым-дар ы	Шөлді жайы-лымдар, сортаң топы-рақтар, тау бөктерлі, жазық жайы-лымдар	Қара жусан – 60% Т а с бұйыр-ғын – 40%	17,3	Жыл бойы

кестенің жалғасы

Жалпы түсімділік, гектарына центнерден (зерттеп қарау жылы)	Орташа жыл ішінде желінетін өсімдіктердің түсімділігі: құрғақ массаның гектарына центнерден, азық бірлігінің гектарына центнерден, қорытылатын протеиннің гектарына килограмм					
	маусымдар бойынша жайылымдық азық					
	шабындық	шабылатын жайылым	көктем	жаз	күз	қыс
8	9	10	11	12	13	14
10,5	-	-	8,8	9,3	10,1	5,1

Кестенің жалғасы

Контур бойынша есептелген түсімділік: құрғақ массаның гектарына центнерден (алымы), азық бірлігінің гектарына центнерден (бөлгіш)	Контур бойынша азық қоры құрғақ массаның гектарына центнерден (алымы), азық бірлігінің гектарына центнерден (бөлгіш)	Дақылдық-техникалық жай-күй, дәрілік өсімдіктердің бар-жоғы	Пайдалану бойынша ұсыныстар, малдың түрі. Жақсарту жөнінде ұсынылған шаралар
15	16	17	18
8,3 2158	143474 37303	қанағаттанарлық	Ұсақ және ірі қара мал және жылқы үшін учаскелерді ауыстырып қолдау

Жайылымдарды геоботаникалық зерттеу мәліметтері

Географиялық орналасуы

Мұғалжар - Қазақстанның Ақтөбе облысы Мұғалжар ауданындағы ауыл. Қандыағаш қаласының орталығынан оңтүстікке қарай 120 шақырым жерде орналасқан.

Климаты

Ауылдың климаты құрғақ далалық, жартылай шөлейттік, шөлді аймағына жатады, қысы ұзақ қатал, қысқа ыстық жазда, қыс пен жаздың температурасының күрт қарама-қайшылықтарымен, жылдық жауын-шашынның аздығымен, құрғақшылықпен сипатталады.

Топырақ

Топырақ негізінен ашық қоңыр, гумусы аз. Геоботаникалық зерттеу нәтижесінде жайылымдардың мынадай түрлері анықталды: жартылай бұталы, сортаң, шөл жайылымдары, сортаңды топырақтар. Шөптерде: кара-жусан, көкпек-жусан, бұйырғын, тасбұйырғын, дәнді жусанды шөптер кездеседі. Ауылдың жайылымдарының жалпы проективті жабыны жалпы алаңның 50% құрайды. Қыша, квиноа, адыраспан, ошаған, сафора сияқты шөптердің 3% - от улы және зиянды өсімдіктердің болуы. Бұл жайылымдардың потенциалды өнімділігі табиғи ылғалдылықта 9,5 ц/га дейін болды.

Мал қорымдары (биометриялық шұңқырлар) туралы мәліметтер

Ауылда бір мал қорымы бар.

Мұғалжар ауылында
жайылымдарды басқару және
оларды пайдалану жөніндегі
2025-2029 жылдарға арналған
жоспарға 3 қосымша

Жайылымдық инфрақұрылым объектілері туралы және ауыл шаруашылығы жануарларын айдап өтуге арналған сервитуттар туралы мәліметтер

p/c №	Жайылымдық инфрақұрылым объектілері	Жұмыс істеп тұрған жайылымдық инфрақұрылым объектілерінің саны, бірлік	Құрылысты (реконструкцияны) талап ететін, бірліктер	Ұзындығы, километр	Алаңы, мың шаршы метр
1	2	3	4	5	6
1.	Суландыру құрылысжайлары (ұңғымалар, құбырлы және шахталы құдықтар, апандар)				
2.	Құрылысжайлар, көпірлер, жолдар				
3.	Мал айдайтын жолдар, малды аялдатуға арналған алаңдар мен суат алаңдары				
	Қойларды тоғытуға арналған ыдыстар, қоралар және қоршалған жерлер, жайылымдарды				

4.	ң қоршаулары, шарбақтар (оның ішінде электрлі шарбақтар), ауыл шаруашылығы жануарларын қоршап-бөлшектеп жаюға арналған қашалар				
5.	Ауыл шаруашылығы жануарларын ветеринариялық емдеуге арналған өткелектер				
6.	Электр және жылу энергиясымен қамтамасыз етуге арналған құрылысжайлар мен объектілер, жаңартылатын және баламалы энергия көздері пайдаланылатын объектілер				
7.	Сумен жабдықтау объектілері және тіршілікті қамтамасыз етудің басқа да түрлері, персоналдың маусымдық тұруына арналған құрылысжайлар және жайылымдарды күтіп-ұстау мен пайдалану үшін қажетті өзге де мүлік				

Мұғалжар ауылында
жайылымдарды басқару және

оларды пайдалану жөніндегі
2025-2029 жылдарға арналған
жоспарға 4 қосымша

1 –кесте. Ауыл шаруашылығы жануарларының иелерін көрсете отырып, олардың саны туралы деректер

р/с №	Әкімшілік-аумақтық объектілердің жіктеуіші бойынша кенттің, ауылдың, ауылдық округтің коды	Кенттің, ауылдың, ауылдық округтің атауы	Иесінің типі	Иесінің бизнес сәйкестендіру нөмірі/жеке сәйкестендіру нөмірі	Жеке тұлғалардың аты, әкесінің аты (бар болса), тегі немесе заңды тұлғалардың атауы	Мал басының саны, бас			
						Ірі қара мал	Ұсақ мал	жылқылар	түйелер
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	154839000	Мұғалжар ауылы	"Даулетжан" ш/қ	060664028290	Кузембаев Даулетжан	20	78	115	
2	154839000	Мұғалжар ауылы	"Дауренбай" ш/қ	860628300538	Калиев Қорған			14	

2-кесте. Ауыл шаруашылығы жануарларының түрлері мен жыныстық жас топтары бойынша қалыптастырылған үйірлердің, отарлардың, табындардың саны туралы деректер

[illegible]

Итого:	Мұғал жар	0	7	0	0	5	0	0	2	0	0	0
--------	--------------	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

3- кесте. Шалғайдағы жайылымдарда жаю үшін ауыл шаруашылығы жануарлары басының саны туралы мәліметтер

р/с №	Әкімшілік-аумақтық объектілердің жіктеуіші бойынша кенттің, ауылдың, ауылдық округтің коды	Кенттің, ауылдың, ауылдық округтің атауы	Численность поголовья, голов							
			Ірі қара мал		Ұсақ мал		Жылқылар		Түйелер	
			жеке ауладағы	ауыл шаруашылығы тауарын өндірушілер	жеке ауладағы	ауыл шаруашылығы тауарын өндірушілер	жеке ауладағы	ауыл шаруашылығы тауарын өндірушілер	жеке ауладағы	ауыл шаруашылығы тауарын өндірушілер
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
	Итого:									

Екпе және құрғақ жайылымдарда, орман, су қорлары жерлерінде және ерекше қорғалатын табиғи аумақтарда ауыл шаруашылығы жануарларын жаюдың ерекшеліктері туралы деректер

Екпе жайылымдар мен аридтік жайылымдарда ауылшаруашылық жануарларын жаю әртүрлі факторлармен, соның ішінде өсімдік жамылғысының түрімен, қоршаған орта жағдайларымен және басқару әдістерімен ерекшеленеді. Өсімдік жамылғысы адам қалыптастыратын екпе жайылымдарда жайылым көбінесе бақыланатын және қарқынды басқарылатын болады, бұл жемшөптің өнімділігі мен сапасын оңтайландыруға мүмкіндік береді. Аридтік жайылымдар, керісінше, аз өсімдіктермен және қатал жағдайлармен сипатталады, бұл тұрақтылықты қамтамасыз ету үшін бейімделгіш жайылым стратегияларын қажет етеді.

Мұғалжар ауылында
жайылымдарды басқару және
оларды пайдалану жөніндегі
2025-2029 жылдарға арналған
жоспарға 5 қосымша

Ұсынылатын жайылым айналымдарының схемалары

жылдар	Учаскелердің нөмірлері			
	I	II	III	IV
бірінші жыл	көктемгі маусым	жазғы маусым	күзгі маусым	демалатын учаске
екінші жыл	демалатын учаске	көктемгі маусым	жазғы маусым	күзгі маусым
үшінші жыл	күзгі маусым	демалатын учаске	көктемгі маусым	жазғы маусым
төртінші жыл	жазғы маусым	күзгі маусым	демалатын учаске	көктемгі маусым

Ауылда жайылымдары маусымдық болып табылады. Түрлік құрамына байланысты маусымдық жайылымдарда мал жаю жемшөптің қоректенуге жарамдылығымен және оның өнімділігін сақтау ұзақтығымен анықталады. Көктемгі жайылымдар эфемерлердің қайта өсуімен қолданылады. Жазда (бидай шөптері, дәнді-шөптер); көктемде (қауырсын шөптері басым шымтезек-жусан, қауырсынды-типті-тар жусан), күзде (жусан-дәнді дақылдар) және қыста (жартылай бұта - солянка). Жайылымдарды оларды қорғау шараларын сақтамай пайдалану көбінесе жайылымдардың тозып кетуіне, әртүрлі дәрежедегі деградацияға әкеледі. Сондай-ақ, қажетті (оңтайлы) маусымда шөпті пайдаланбау 40-70% жем бірлігін және 60-80% ақуызды жоғалтуға әкеледі. Осыған байланысты жыл сайын жаңартылатын ресурстың жоғалуын болдырмау үшін әрбір учаске өз мерзімінде пайдаланылуы тиіс.

Жайылым алаңдарын жекелеген жайылымдық учаскелерге бөлу;

Әр маусымның (күндердің) жайылым ұзақтығы белгілі бір жылдың шарттарымен анықталады. Жануарларды жаю ауа температурасының +10oC тұрақты көрсеткішіне жеткенде басталуы керек. Жайылым биіктігі 15-20 см қар жамылғысымен аяқталады.

Ауылдың **көктемгі жайылымдары** селеулі-жусан, қауырсын-бетегелі жусан типтері басым. Жайылымның ұзақтығы көктемгі жайылымдарда (сәуір-маусым) – 70 күнді құрайды.

Жазғы жайылымдар бидай шөптері, дәнді дақылдар мен шөптердің түрлерімен ұсынылған. Жайылымның ұзақтығы (маусым-қыркүйек) 70 күн.

Күзгі жайылымдар жусан-жарма түрімен ұсынылған. Жайылымның ұзақтығы (қыркүйек-қараша) 70 күн.

Қысқы жайылымдар бұта-солянка түрімен ұсынылған. Жайылымның ұзақтығы (қараша-желтоқсан) 30 күн.

Ауыл шаруашылығы жануарларының орташа тәуліктік су тұтынуы:

Жазғы уақытта (1 бас малға тәулігіне литр):

сүтті сиырлар-55;

қысыр сиырлар-50;

2 жасқа дейінгі нетели-30;

6 айға дейінгі бұзаулар-20;

жатырды емізбейтін жұмысшы жылқылар-50;

асыл тұқымды жылқылар, емізетін жатырлар-50;

1,5 жасқа дейінгі құлындар-40;

7 айға дейінгі құлындар – 10;

ересек қой-8;

1 жасқа дейінгі жас қой-3.

Көктем және күз мезгілінде (1 бас малға тәулігіне литр):

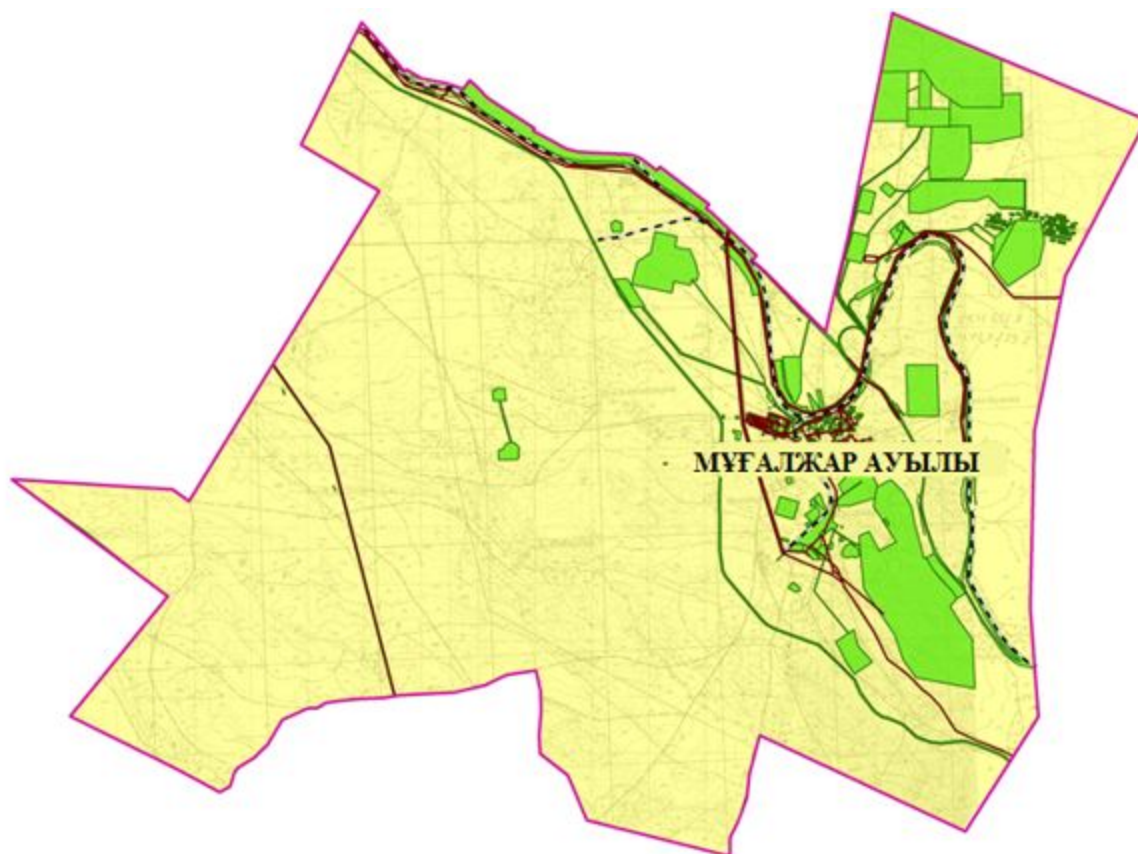
сүтті сиырлар-45;

қысыр сиырлар-40;

2 жасқа дейінгі баспақтар-30;
6 айға дейінгі бұзаулар-15;
емізбейтін жұмысшы жылқылар-40;
асыл тұқымды жылқылар,
емізетін жатырлар-40;
1,5 жасқа дейінгі құлындар-30;
7 айға дейінгі құлындар-6;
ересек қойлар-5.
Қыс мезгілінде (1 бас малға тәулігіне литр):
сүтті сиырлар-35;
қысыр сиырлар-30;
2 жасқа дейінгі баспақтар-25;
6 айға дейінгі бұзаулар-15;
емізбейтін жұмысшы жылқылар-30;
асыл тұқымды жылқылар, емізетін жатырлар-30;
1,5 жасқа дейінгі құлындар – 20;
ересек қойлар-3.

Ауылдық округке кіретін ауылдық елді мекендер арасында жайылымдарды жобалық бөлу (қайта бөлу), онда жайылымдармен қамтамасыз етілмеген жеке және заңды тұлғалардың ауыл шаруашылығы жануарларының басы үшін ауылдық округтің ауылдық елді мекендері арасында жайылымдарды бөлу (қайта бөлу) схемасы көрсетіледі. Мұғалжар ауылында қоғамдық жайылым алаңы жайылымдық жемге деген қажеттілікті жайылатын мал қамтамасыз етеді.

1. Құқық белгілейтін құжаттар негізінде жер санаттары, жер учаскелерінің меншік иелері және жер пайдаланушылар бөлінісінде Мұғалжар ауылында аумағында жайылымдардың орналасу схемасы (картасы)

Шартты белгілер:

Мұғалжар ауылының шекарасы

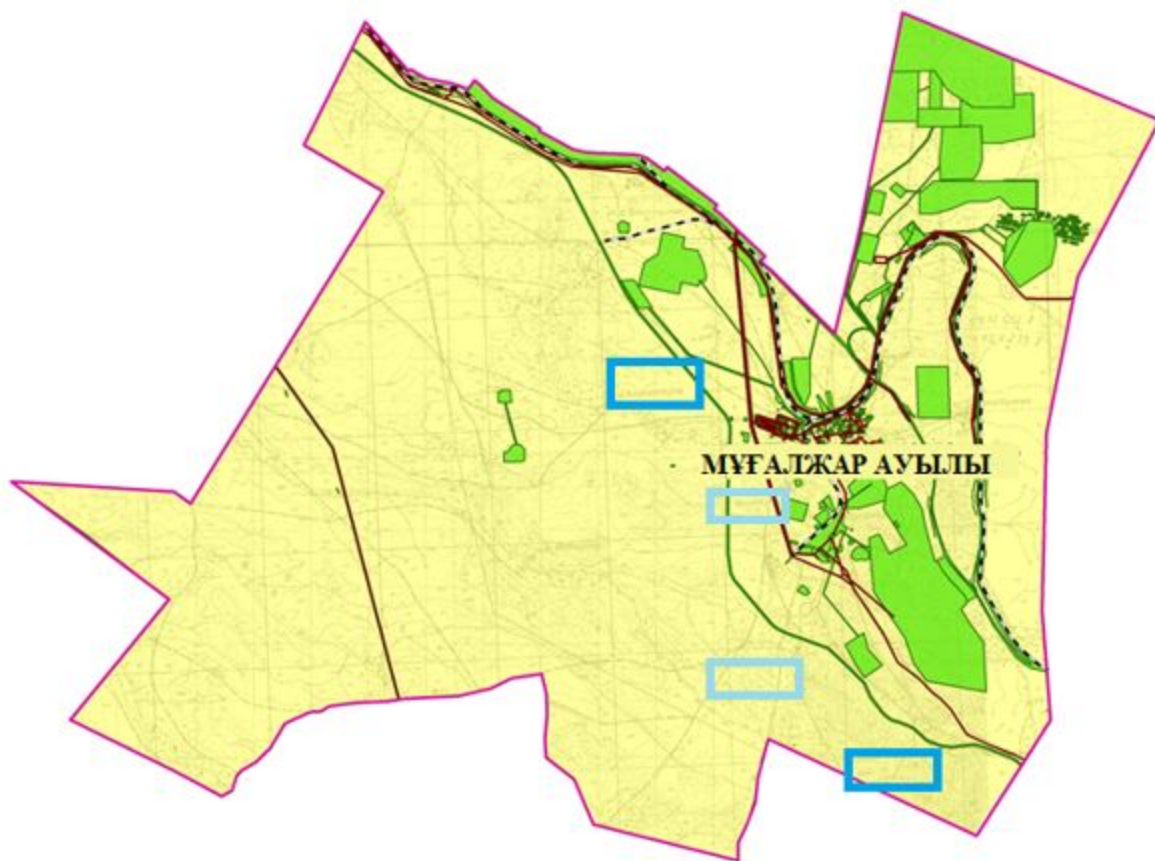

Ауыл шаруашылығы мақсатындағы жерлері санатындағы жайылымдар (жер пайдаланушылардың жер учаскелері)

Елді мекендер жерлері санатындағы жайылымдар

2. Жеке ауланың ауыл шаруашылығы жануарларын жаю жөніндегі халықтың мұқтажына арналған жайылымдарды, оның ішінде жайылымдардың, оның ішінде жеке ауланың ауыл шаруашылығы жануарларын жаю жөніндегі халықтың мұқтажына арналған қоғамдық жайылымдардың шекаралары мен алаңдары көрсетілетін қоғамдық жайылымдарды белгілейтін Схема (карта)

Шартты белгілер:

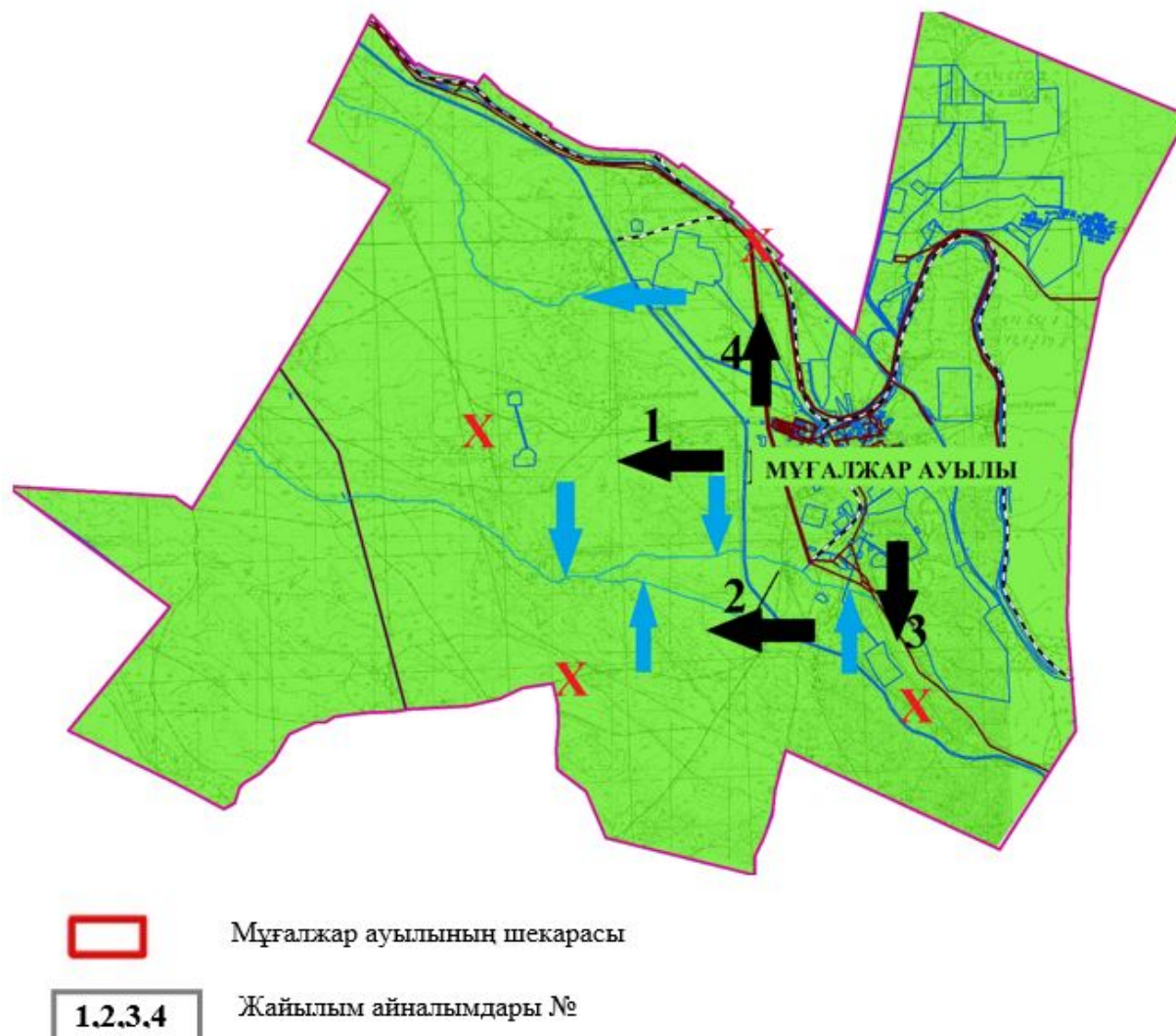
- Мұғалжар ауылының шекарасы
- Ауыл шаруашылығы мақсатындағы жерлері санатындағы жайылымдар
- Елді мекендер жерлері санатындағы жайылымдар
- Күз, қыс кезеңдерінде пайдаланылатын жайылымдық жерлер
- Көктем, жаз кезеңдерінде пайдаланылатын жайылымдық жерлер

3. Жайылымдарды геоботаникалық зерттеу негізінде ұсынылатын жайылым айналымдарының схемалары көрсетілетін жайылым айналымдарының ұсынылатын схемалары көрсетілген Схема (карта)

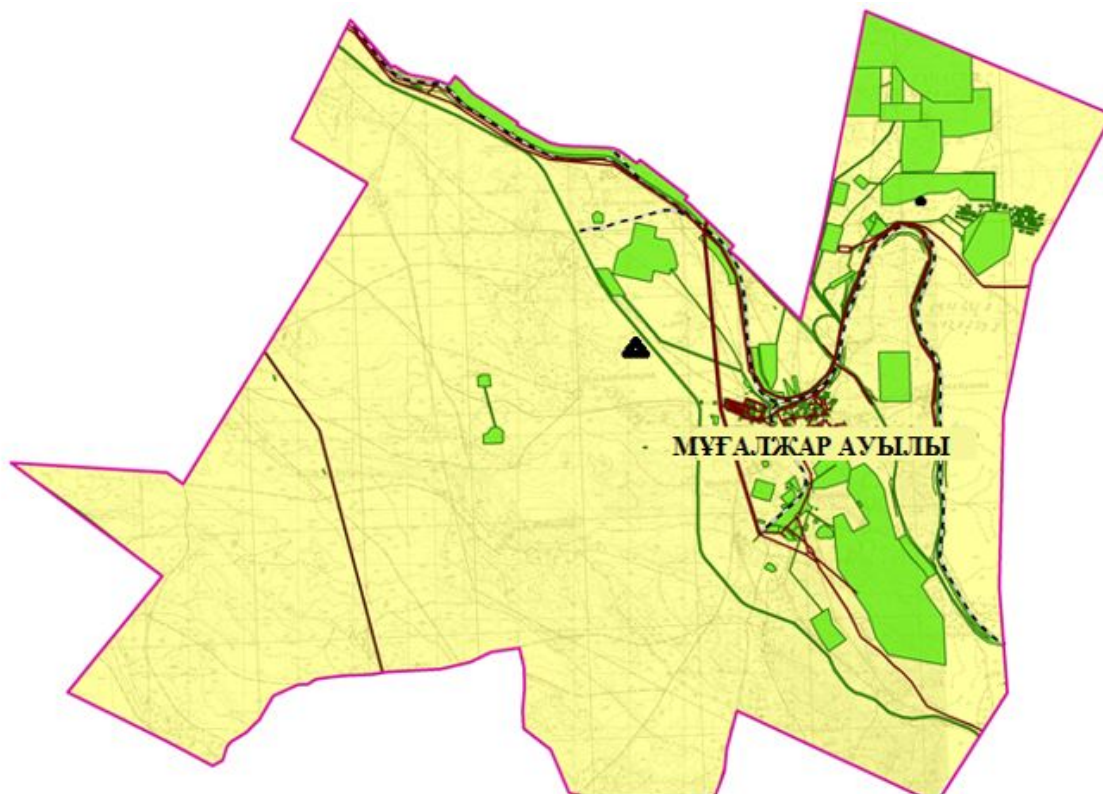
жылдар	1 қамау көктем	2 қамау көктем-жаз	3 қамау көктем-жаз-күз	4 қамау күз
2025	көктемгі-жазғы маусым 1	Жазғы маусым 2	Күзгі маусым 3	демалу
2026	демалу	көктемгі-жазғы маусым 1	Жазғы маусым 2	Күзгі маусым 3
2027	көктемгі-жазғы маусым 1	Летний период 2	Күзгі маусым 3	демалу
2028	демалу	көктемгі-жазғы маусым 1	Жазғы маусым 2	Күзгі маусым 3

2029	көктемгі-жазғы маусым 1	Жазғы маусым 2	Күзгі маусым 3	демалу
------	----------------------------	----------------	----------------	--------

ескерту: 1, 2, 3, 4 жылына қолданылатын қамаудың реті

4. Ауыл шаруашылығы жануарларын айдауға арналған сервитуттарды, мал айдау трассаларын және жайылымдық инфрақұрылымның өзге де объектілерін, сондай-ақ ауыл шаруашылығы жануарларын айдауға арналған сервитуттар, мал айдау трассалары, жайылымдық инфрақұрылым объектілері, мал қорымдарының (биометриялық шұңқырлардың) орналасқан жері көрсетілетін мал қорымдарын (биометриялық шұңқырларды) белгілейтін Схема (карта)

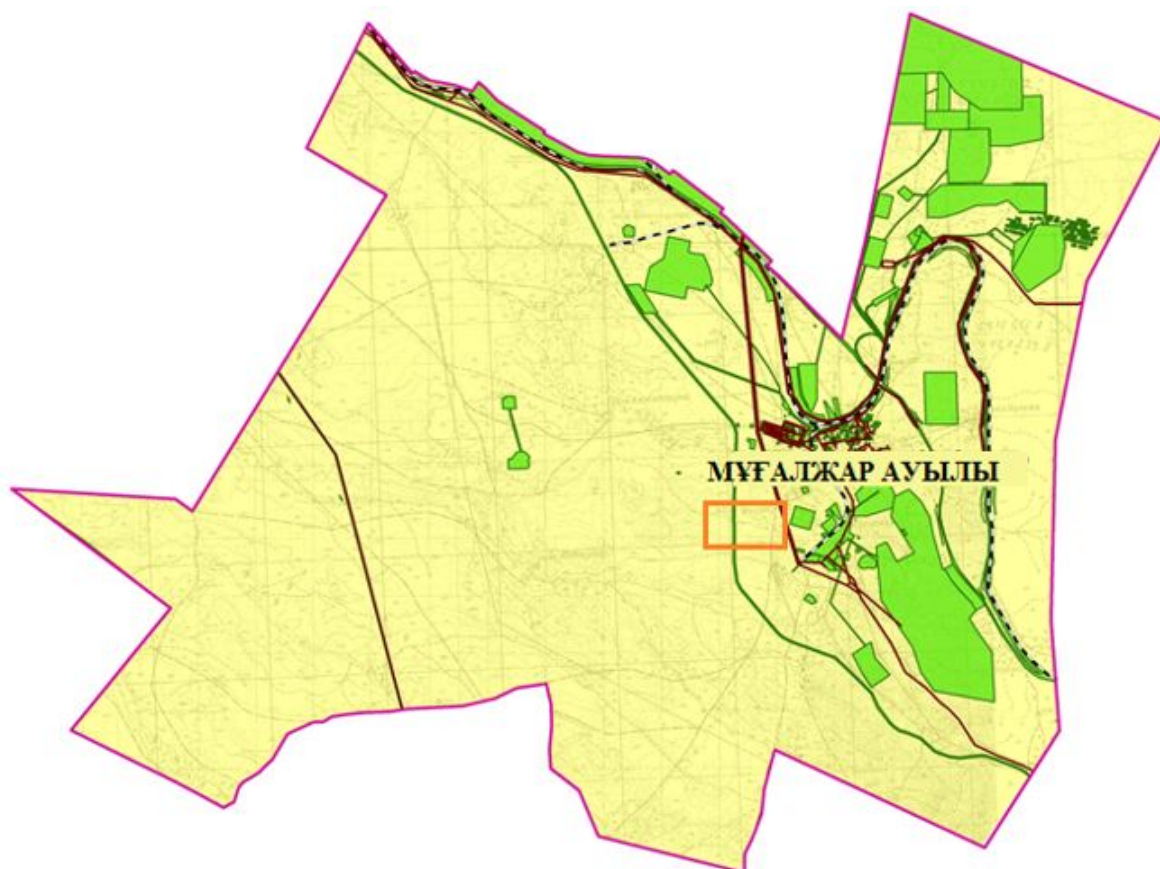

Шартты белгілер:

Мал қорымы

5. Жайылым пайдаланушыларға жер пайдалануға берілуі мүмкін жайылымдарды белгілейтін Схема (карта)

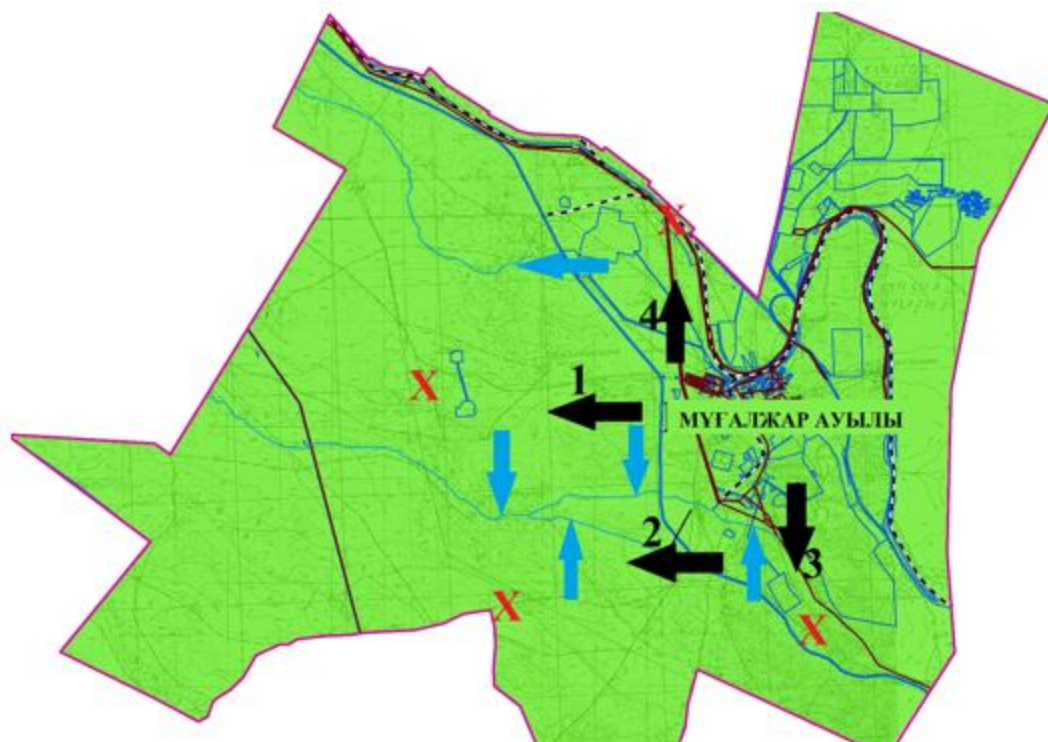

Шартты белгілер:

Жергілікті жағдайлар мен ерекшеліктерге қарай жеке ауладағы ауыл шаруашылығы жануарларын жаюға халық мұқтажын қанағаттандыру үшін қажетті жайылымдардың сыртқы мен ішкі шекаралары және алаңдары белгіленген картасы

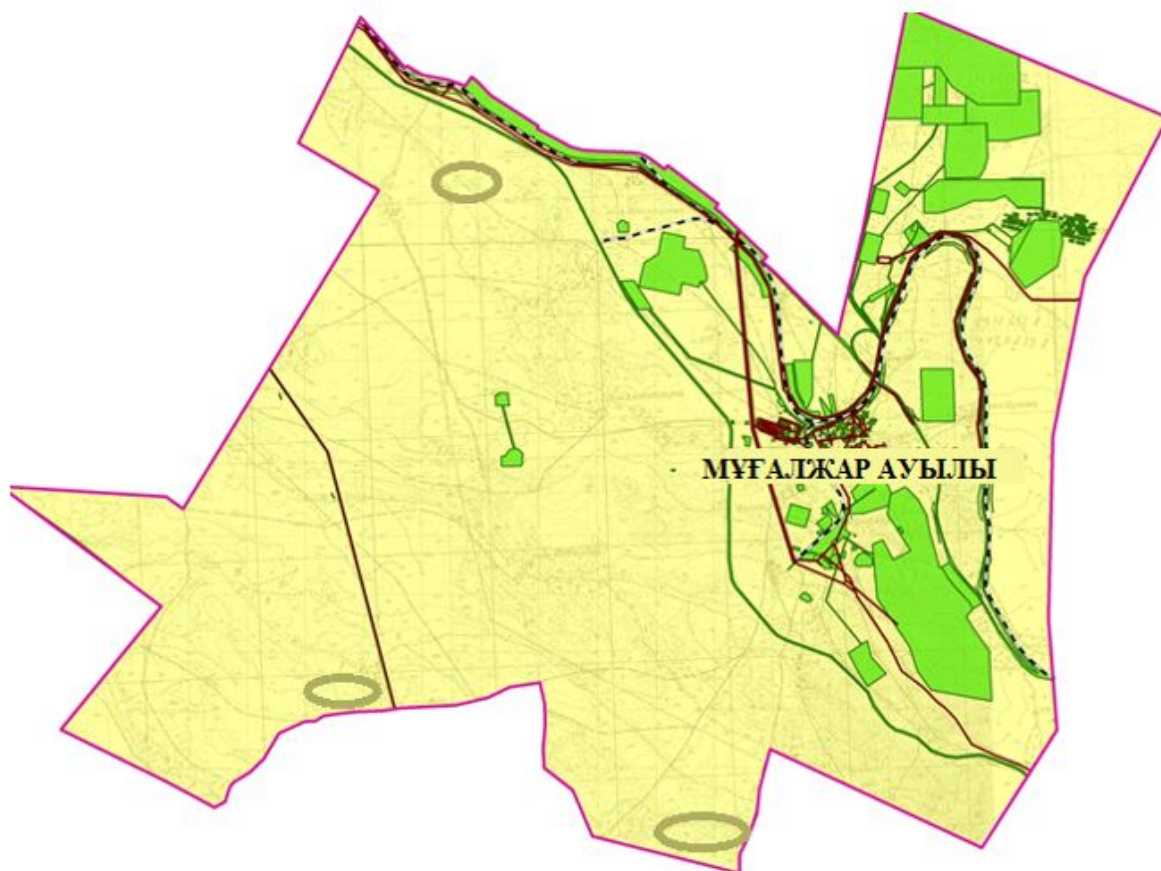
7. Жайылым пайдаланушылардың су тұтыну нормасына сәйкес жасалған су көздеріне (көлдерге, өзендерге, тоғандарға, апандарға, суару немесе суландыру арналарына, құбырлы немесе шахта құдықтарына) қол жеткізу схемасы

Шартты белгілер:

- Мұғалжар ауылының шекарасы
- Желілік су объектілері (өзендер)
- Көлдер, өзендер, тоғандар, мал суару орындары және басқа да көздер
- Елді мекендер
- Егістік
- Табиғи жайылымдар
- 1,2,3,4 Жайылым айналымдары №
- X Жайылымдық инфрақұрылым объектісі
- ➔ Ауыл шаруашылығы жануарларын жаю және жылжытудың маусымдық маршруттары
- ➔ Жайылым пайдаланушылардың су көздеріне қол жеткізу маршруты

8. Ауыл, ауылдық округ жанында орналасқан жайылымдармен қамтамасыз етілмеген жеке және (немесе) заңды тұлғалардың шалғайдағы жайылымдарында ауыл шаруашылығы жануарларының мал басын орналастыру схемасы

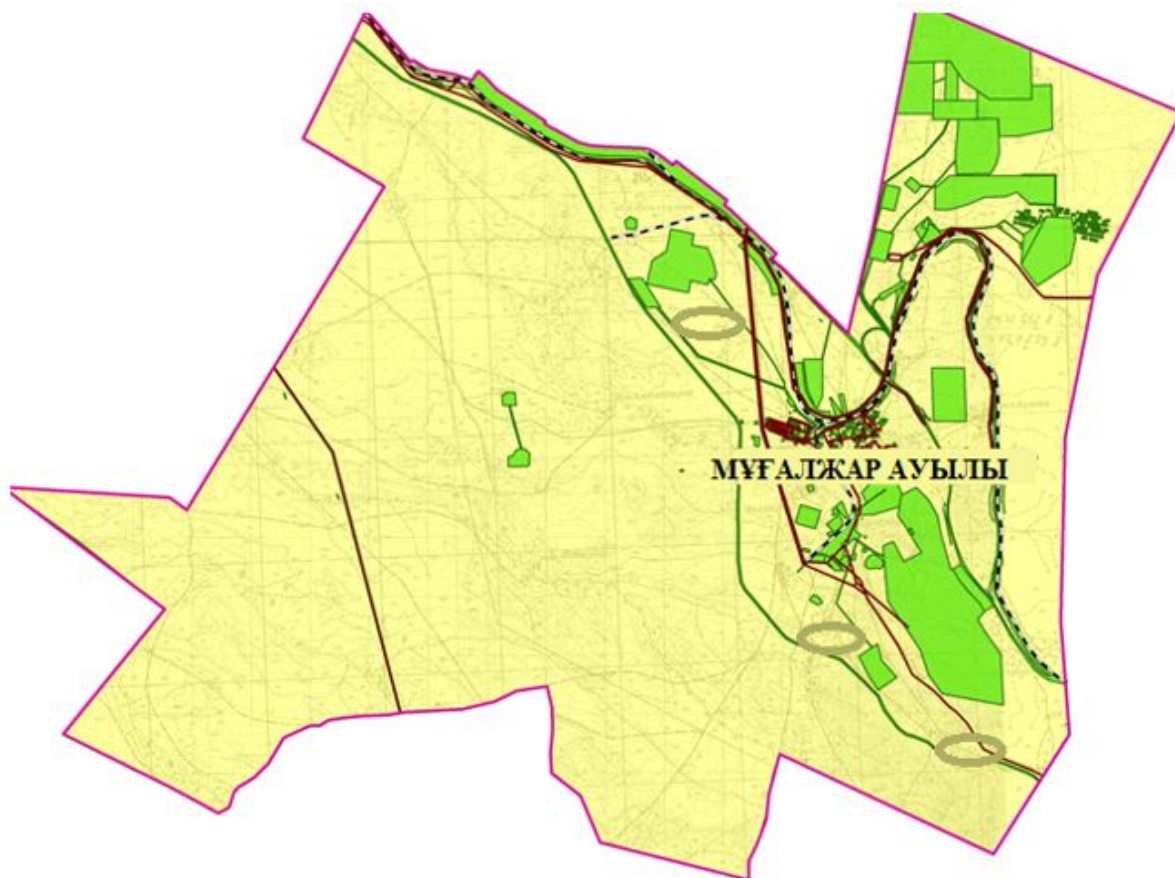

Шартты белгілер:

Жайылымдармен қамтамасыз етілмеген жеке және (немесе) заңды тұлғалардың шалғайдағы жайылымдарында ауыл шаруашылығы жануарларының мал басын орналастыру схемасы

9. Ауылда, ауылдық округ маңында орналасқан жайылымдармен қамтамасыз етілмеген жеке және (немесе) заңды тұлғалардың ауыл шаруашылығы жануарларының басы үшін ауылдық округтің ауылдық елді мекендері арасында жайылымдарды қайта бөлу схемасы

Шартты белгілер:

Жайылымдармен қамтамасыз етілмеген жеке және (немесе) заңды тұлғалардың ауыл шаруашылығы жануарларының басы үшін ауылдық округтің ауылдық елді мекендері арасында жайылымдарды қайта бөлу схемасы

Мұғалжар аудандық
мәслихатының 2025 жылғы
11 қыркүйектегі № 430
шешіміне 1 қосымша

Құмжарған ауылдық округінде жайылымдарды басқару және оларды пайдалану жөніндегі 2025-2029 жылдарға арналған жоспар

Осы жайылымдарды басқару және оларды пайдалану жөніндегі жоспар (бұдан әрі-жоспар) "Жайылымдар туралы" Қазақстан Республикасы Заңының 6 – бабының 4-1) тармақшасына (бұдан әрі-Заң), "мемлекеттік статистика туралы" Қазақстан Республикасы Заңының 16-бабы 3-тармағының 2) тармақшасына, Қазақстан Республикасы Ауыл шаруашылығы министрінің 29 шілдедегі бұйрығына сәйкес әзірленді 2024 жылғы № 263 "жайылымдарды басқару және оларды пайдалану жөніндегі үлгілік жоспарды бекіту туралы" (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 34831 болып тіркелген).

Жоспар жайылымдарды ұтымды пайдалану, жемшөпке қажеттілікті тұрақты қамтамасыз ету және жайылымдардың тозуы процестерін болғызбау мақсатында қабылданады.

Жоспарды әзірлеген кезде мыналар ескеріледі:

1) осы Жоспарға 1-қосымшаға сәйкес нысан бойынша өңірдің жер балансының және мемлекеттік жер кадастрының ақпараттық жүйесінің деректері.

2) осы Жоспарға 2-қосымшаға сәйкес нысан бойынша жайылымдарды геоботаникалық зерттеп-қарау мәліметтері.

3) Қазақстан Республикасы Ауыл шаруашылығы министрінің 2020 жылғы 3 ақпандағы № 35 бұйрығымен (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 19987 болып тіркелген) бекітілген Мал қорымдарының (биотермиялық шұңқырлардың) тізілімін жүргізу қағидаларына сәйкес қалыптастырылған мал қорымдары (биометриялық шұңқырлар) туралы мәліметтер;

4) осы Жоспарға 3-қосымшаға сәйкес нысан бойынша жайылымдық инфрақұрылым объектілері туралы және ауыл шаруашылығы жануарларын айдап өтуге арналған сервитуттар туралы мәліметтер.

5) осы Жоспарға 4-қосымшаның 1-кестесіне сәйкес нысан бойынша ауыл шаруашылығы жануарларының иелерін көрсете отырып, оларды сәйкестендіру дерекқорынан алынған ауыл шаруашылығы жануарлары басының саны туралы деректер;

6) осы Жоспарға 4-қосымшаның 2-кестесіне сәйкес нысан бойынша ауыл шаруашылығы жануарларының түрлері мен жыныстық жас топтары бойынша қалыптастырылған үйірлердің, отарлардың, табындардың саны туралы деректер.

7) осы Жоспарға 4-қосымшаның 3-кестесіне сәйкес нысан бойынша шалғайдағы жайылымдарда жаю үшін ауыл шаруашылығы жануарлары басының саны туралы мәліметтер.

8) екпе және аридтік жайылымдарда, орман, су қорлары мен ерекше қорғалатын табиғи аумақтар жерлерінде ауыл шаруашылығы жануарларын жаю ерекшеліктері туралы деректер.

9) осы Жоспарға 5-қосымшаға сәйкес нысан бойынша ұсынылатын жайылым айналымдарының схемалары;

10) мал шаруашылығы және өсімдік шаруашылығы статистикасы бойынша ресми статистикалық ақпарат.

Жоспарда мынадай қосымшалар қамтылған:

1) әкімшілік-аумақтық бірлік аумағында жайылымдардың жер санаттары бөлінісінде орналасу схемасы (картасы), онда жайылымдардың шекаралары, алаңдары мен түрлері, оның ішінде шалғайдағы, маусымдық, құрғақ және екпе жайылымдар, жер учаскесіне құқық белгілейтін және сәйкестендіру құжаттарының негізінде олардың меншік иелері немесе жер пайдаланушылар туралы мәліметтер көрсетіледі;

2) жеке ауладағы ауыл шаруашылығы жануарларын жаю бойынша халықтың мұқтаждығына арналған жайылымдар, оның ішінде қоғамдық жайылымдар белгіленген схема (карта), онда жеке ауладағы ауыл шаруашылығы жануарларын жаю бойынша халықтың мұқтаждығына арналған жайылымдардың, оның ішінде қоғамдық жайылымдардың шекаралары мен алаңдары көрсетіледі;

3) ұсынылатын жайылым айналымдарының схемалары көрсетілген схема (карта), онда жайылымдарды геоботаникалық зерттеп-қарау негізінде ұсынылатын жайылым айналымдарының схемалары көрсетіледі;

4) ауыл шаруашылығы жануарларын айдауға арналған сервитуттар, мал айдайтын трассалар және жайылымдық инфрақұрылымның өзге де объектілері, сондай-ақ мал қорымдары (биометриялық шұңқырлар) белгіленетін схема (карта), онда ауыл шаруашылығы жануарларын айдауға арналған сервитуттар, мал айдайтын трассалар, жайылымдық инфрақұрылым объектілері, мал қорымдарының (биометриялық шұңқырлардың) орналасқан жері көрсетіледі;

5) жайылымды пайдаланушыларға жер пайдалануға берілуі мүмкін жайылымдар белгіленген схема (карта).

6) халықтың жеке ауласындағы ауыл шаруашылығы жануарларын жаю жөніндегі мұқтаждықтарын қанағаттандыру мақсатында резервке алынуға жататын жайылымдарды белгілейтін схема (карта), онда жеке ауланың ауыл шаруашылығы жануарларын жаю жөніндегі халықтың мұқтаждықтарын қанағаттандыру мақсатында резервке алынуға жататын жайылымдардың шекаралары мен алаңдары көрсетіледі.

7) суды тұтыну нормасына сәйкес жасалған су көздеріне (көлдерге, өзендерге, тоғандарға, қазандарға, суару немесе суландыру каналдарына, құбырлы немесе шахта құдықтарына) қол жеткізу схемасы, онда жануарлардың су көздеріне қарай жүріп-тұру маршруттары көрсетіледі.

8) ауыл шаруашылығы жануарларының басын шалғайдағы жайылымдарға орналастыру схемасы, онда ауыл шаруашылығы жануарларының басын орналастыруға арналған шалғайдағы жайылымдардың шекаралары мен алаңдары көрсетіледі;

9) ауылдық округке кіретін ауылдық елді мекендер арасында жайылымдарды жобалық бөлу (қайта бөлу), онда жайылымдармен қамтамасыз етілмеген жеке және заңды тұлғалардың ауыл шаруашылығы жануарларының басы үшін ауылдық округтің ауылдық елді мекендері арасында жайылымдарды бөлу (қайта бөлу) схемасы көрсетіледі;

10) тиісті әкімшілік-аумақтық бірлікте жайылымдарды ұтымды пайдалану үшін қажетті талаптар:

"Жайылымдардың жалпы алаңына түсетін жүктеменің шекті рұқсат етілетін нормасын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Ауыл шаруашылығы министрінің

2015 жылғы 14 сәуірдегі № 3-3/332 бұйрығына (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 11064 болып тіркелген) сәйкес жайылымдардың жалпы алаңына түсетін жүктеменің шекті рұқсат етілетін нормасын сақтау;

жайылым айналымын және суды пайдалану көздерін ескере отырып жайылымдарды пайдалану;

жайылым алаңдарын жекеленген өріс учаскелеріне бөлу;

жайылым учаскелерін жыл маусымдары бойынша кеңістікте және уақытпен (маусым, жыл ішінде) кезектестіру;

жайылым айналымы учаскелерінің бірін жайылымсыз және ауыл шаруашылығы жануарларынсыз жыл сайын қалдыру.

Құмжарған ауылдық округінде
жайылымдарды басқару және
оларды пайдалану жөніндегі
2025-2029 жылдарға арналған
жоспарға 1 қосымша

Өңірдің жер балансының және мемлекеттік жер кадастрының ақпараттық жүйесінің деректері

1-кесте. Құмжарған ауылдық округінің жер санаттары бойынша жайылымдарды бөлу, гектар

Ауылдық округ атауы	Әкімшілік-аумақтық объектілер жіктеуішінің коды	Жерлің санаттары							жерлер жиыны
		ауыл шаруашылығы мақсатындағы	елді мекендердің	өнеркәсіп, көлік және өзге де ауыл шаруашылығы мақсатындағы емес	ерекше қорғалатын табиғи аумақтардың	орман қоры-ның	су қоры-ның	босал-қы жер	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Құмжарған ауылдық округі	154851000	103784	42123	13041	0	0	0	3562	162510

Әкімшілік-аумақтық бөлініс бойынша Құмжарған ауылдық округінде 3 ауылдық елді мекен бар. Құмжарған ауылдық округі аумағының жалпы ауданы 162510 гектар. Санаттар бойынша жерлер: ауыл шаруашылығы мақсатындағы жерлер - 103784 гектар; елді мекендердің жерлері – 42123 гектар; өнеркәсіп жерлері – 13041 гектар; қордағы жерлер 3562 гектар болып бөлінеді. Ерекше қорғалатын табиғи аумақтардың, орман қорының, су қорының жерлері жоқ.

2-кесте. Елді мекеннің жайылымдарын бөлу, гектар

					Жайылым алаңы мен түрлері				

№ р/с	Ауылдық округ атауы	Әкімшілік-аумақтық объектілер жіктеуішінің коды	елді мекеннің атауы	Жайылымдардың жалпы алаңы, гектар	жеке ауладағы ауыл шаруашылығы жануарларын жаяу бойынша халық мұқтажын қанағаттандыруға арналған, гектар	көпшілік пайдаланатын, мың гектар	шалғайдағы, гектар	маусымдық, гектар	аридтік, гектар	екпелі жайылымдар, гектар
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
	Құмжарған ауылдық округ	154851000	Бірлік Құмсай Құмжарған	2205188798784	2205188798784	2205188798784	0	0	0	0

Құмжарған ауылдық округінің аумағында шалғайдағы, маусымдық, аридтік және екпелі жайылымдар жоқ. Округте 15 агроқұрылым жұмыс істейді, оларға 102 901 гектар жайылым бекітілген.

3-кесте. Жер учаскесіне құқық белгілейтін және сәйкестендіру құжаттары негізінде меншік иелері мен жер пайдаланушылар туралы мәліметтер

р/с №	Меншік иелерінің, жер пайдаланушылардың атауы	Бизнестендіру нөмірі/жеке сәйкестендіру нөмірі	Жер учаскесінің кадастрлық нөмірі	Жайылымдар алаңы, мың гектар
1	2	3	4	5
1	"Алтынай" ш/қ	160264033362	02-027-033-029	0,249
2	"Жұлдыз-Э" ш/қ	112264019192	02-027-037-370	2,414
	"Жұлдыз-Э" ш/қ	112264019192	02-027-033-010	0,143
	"Жұлдыз-Э" ш/қ	112264019192	02-027-033-086	0,246
3	"Қара-Көл" ш/қ	120464005096	02-027-033-006	0,652
	"Қара-Көл" ш/қ	120464005096	02-027-033-007	1,200
	"Қара-Көл" ш/қ	120464005096	02-027-033-108	0,850
4	"Дастан-Б" ш/қ	051264021011	02-027-033-087	1,196
	"Дастан-Б" ш/қ	051264021011	02-027-033-011	0,800
	"Дастан-Б" ш/қ	051264021011	02-027-033-131	1,996
5	"Қопа" ш/қ	060860010610	02-027-033-021	0,413
	"Қопа" ш/қ	060860010610	02-027-033-110	0,589
	"Қопа" ш/қ	060860010610	02-027-033-135	0,425

6	"Қайсар" ш/қ	991064004595	02-027-033-063	0,699
7	"Игилик-Р" ш/қ	090564006717	02-027-033-103	0,447
	"Игилик-Р" ш/қ	090564006717	02-027-033-020	0,759
8	"Рамазан" ш/қ	110364005619	02-027-033-082	5,047
	"Рамазан" ш/қ	110364005619	02-027-033-083	1,223
	"Рамазан" ш/қ	110364005619	02-027-033-066	1,194
	"Рамазан" ш/қ	110364005619	02-027-033-077	0,995
	"Рамазан" ш/қ	110364005619	02-027-033-100	1,997
	"Рамазан" ш/қ	110364005619	02-027-033-113	4,983
	"Рамазан" ш/қ	110364005619	02-027-033-114	3
9	"Нұр-Ай" ш/қ	120164016074	02-027-033-071	1,980
	"Нұр-Ай" ш/қ	120164016074	02-027-033-112	3,115
10	"Жаңа-Құмсай" ш/қ	131164012195	02-027-033-080	7,579
11	"Бағлан" ш/қ	141264025152	02-027-033-314	2,024
12	"Береке" ш/қ	841120401699	02-027-033-106	0,420
	"Береке" ш/қ	841120401699	02-027-033-107	3,450
	"Береке" ш/қ	841120401699	02-027-032-471	0,196
13	"Атамекен" ш/қ	860718301149	02-027-033-144	1,028
14	"Баракат" ш/қ	550501302442	02-027-033-143	1,865
15	"Құмжарған" ЖШС	991240004918	02-027-033-008	48,730
	жиыны			102,901

Ескерту: аббревиатуралардың транскрипциясы: ш / қ – шаруа қожалығы, ЖШС – жауапкершілігі шектеулі серіктестігі;

Ауылдық округ аумағындағы ауыл шаруашылығы жануарларының саны: ірі қара мал-2431; қой мен ешкі – 3332 және жылқы-624 бас.

Бірлік ауылында: ірі қара мал –1478; қой мен ешкі – 1503, жылқы-318 бас, түйе-4 бас.

Құмсай ауылында: ірі қара мал – 149; қой мен ешкі – 384, жылқы-58 бас, түйе-5 бас.

Құмжарған ауылында: ірі қара мал –203; қой мен ешкі – 627, жылқы – 61 бас.

Ауылдық округтің жайылымдық жемшөптерінің қоректік коэффициенті 0,26 жем шөп бірлігіне дейін болады. Бұл 100 кг жайылымдық жемде табиғи ылғалдылықта 26-ға дейін жем бірлігі бар дегенді білдіреді. Жайылымдық жемшөптің осындай қоректік коэффициентімен тәулігіне: ірі қара мал -34 кг; ұсақ мал -6,4 кг; жылқы – 38,4 кг; жайылым кезеңінде 240 күн: ірі қара мал -8160 кг; ұсақ мал -1368 кг; жылқы-9216 кг, түйе 10152 кг мал азығы қажет. Өнімділігі 850 кг/га және жайылымдық жемнің қоректік коэффициенті 0,26 жем. Мал жаю жүктемесі: ІҚМ-9,6; ұсақ мал-1,6, жылқы-бір басына 10,8 гектар және түйе 11,9 гектар.

4-кесте. Жайылымдарды бөлу

		Әкімшілі к-аумақт ы қ	Ауыл шаруашылығы жануарлары үшін қажетті жайылым алаңы, гектар				Көпшілік пайдалан атын	Шалғайд а ғ ы жайылым

						Заманауи
Табиғи азықтық алқаптардың жіктемесі бойынша және түсініксіз бойынша шифрлар, күні	Контурлар мен сипаттамалар нөмірі (жақша ішінде)	Табиғи азықтық алқаптар типтерінің (айырмала-ры ны ң , түрленді-руле рінің) жер бедеріне топыраққа байланы-стыр ылған атауы. Баска жерлер м е н алқаптардың атауы	Алқап түрі	Контур-дағы пайыз-дық қаты-нас	Алаңы, мың гектар	

						пайдала-нылу ы
1	2	3	4	5	6	7
Құмжарған ауылдық округі	24, 32, 74, 145	Қара жусанды және жусанды , бұталы өсімдіктері бар шөл дала жайылым-дар ы	Ш ө л д і жайы-лымдар, сортаң топы-рақтар, ж а з ы қ жайы-лымдар	Қара жусан – 60% Т а с бұйыр-ғын – 40%	39,7	Жыл бойы

кестенің жалғасы

Жалпы түсімділік, гектарына	Орташа жыл ішінде желінетін өсімдіктердің түсімділігі: құрғақ массаның гектарына центнерден, азық бірлігінің гектарына центнерден, қорытылатын протеиннің гектарына килограмм					
центнерден (зерттеп қарау жылы)	маусымдар бойынша жайылымдық азық					
	шабындық	шабылатын жайылым	көктем	жаз	күз	қыс
8	9	10	11	12	13	14
10,5	-	-	8,8	9,3	10,1	5,1

Кестенің жалғасы

Контур бойынша есептелген түсімділік: құрғақ массаның гектарына центнерден (алымы), азық бірлігінің гектарына центнерден (бөлгіш)	Контур бойынша азық қоры құрғақ массаның гектарына центнерден (алымы), азық бірлігінің гектарына центнерден (бөлгіш)	Дақылдық-техникалық жай-күй, дәрілік өсімдіктердің бар-жоғы	Пайдалану бойынша ұсыныстар, малдың түрі. Жаксарту жөнінде ұсынылған шаралар
15	16	17	18
8,3 2158	329626 85703	қанағаттанарлық	Ұсақ және ірі қара мал және жылқы үшін учаскелерді ауыстырып қолдау

Жайылымдарды геоботаникалық зерттеу мәліметтері

Географиялық орналасуы

Бірлік - Қазақстанның Ақтөбе облысы Мұғалжар ауданындағы ауыл. Құмжарған ауылдық округінің әкімшілік орталығы. Қандыағаш қаласының орталығынан оңтүстікке қарай 85 шақырым жерде орналасқан.

Климаты

Ауылдық округтің климаты құрғақ далалық, жартылай шөлейттік, шөлді аймағына жатады, қысы ұзақ қатал, қысқа ыстық жазда, қыс пен жаздың температурасының күрт қарама-қайшылықтарымен, жылдық жауын-шашынның аздығымен, құрғақшылықпен сипатталады.

Топырақ

Топырақ негізінен ашық қоңыр, гумусы аз. Геоботаникалық зерттеу нәтижесінде жайылымдардың мынадай түрлері анықталды: жартылай бұталы, сортаң, шөл

жайылымдары, сортаңды топырақтар. Шөптерде: қара-жусан, көкпек-жусан, бұйырғын, тасбұйырғын, дәнді жусанды шөптер кездеседі. Ауылдық округ жайылымдарының жалпы проективті жабыны жалпы алаңның 50% құрайды. Қыша, квиноа, адыраспан, ошаған, сафора сияқты шөптердің 3% - от улы және зиянды өсімдіктердің болуы. Бұл жайылымдардың потенциалды өнімділігі табиғи ылғалдылықта 9,5 ц/га дейін болды.

Мал қорымдары (биометриялық шұңқырлар) туралы мәліметтер

Ауылдық округте бір мал қорымы бар.

Құмжарған ауылдық округінде
жайылымдарды басқару және
оларды пайдалану жөніндегі
2025-2029 жылдарға арналған
жоспарға 3 қосымша

Жайылымдық инфрақұрылым объектілері туралы және ауыл шаруашылығы жануарларын айдап өтуге арналған сервитуттар туралы мәліметтер

р/с №	Жайылымдық инфрақұрылым объектілері	Жұмыс істеп тұрған жайылымдық инфрақұрылым объектілерінің саны, бірлік	Құрылысты (реконструкцияны) талап ететін, бірліктер	Ұзындығы, километр	Алаңы, мың шаршы метр
1	2	3	4	5	6
1.	Суландыру құрылысжайлары (ұңғымалар, құбырлы және шахталы құдықтар, апандар)				
2.	Құрылысжайлар, көпірлер, жолдар				
3.	Мал айдайтын жолдар, малды аялдатуға арналған алаңдар мен суат алаңдары				
	Қойларды тоғытуға арналған ыдыстар, қоралар және қоршалған жерлер, жайылымдардың қоршаулары, шарбақтар (				

4.	оның ішінде электрлі шарбақтар), а у ы л шаруашылығы жануарларын қоршап-бөлшект еп жаюға арналған қашалар				
5.	А у ы л шаруашылығы жануарларын ветеринариялық емдеуге арналған өткелектер	1			0,0900
6.	Электр және ж ы л у энергиясымен қамтамасыз етуге арналған құрылысжайлар мен объектілер, жаңартылатын және баламалы энергия көздері пайдаланылатын объектілер				
7.	С у м е н жабдықтау объектілері және тіршілікті қамтамасыз етудің басқа да түрлері, персоналдың маусымдық тұруына арналған құрылысжайлар ж ә н е жайылымдарды күтіп-ұстау мен пайдалану үшін қажетті өзге де мүлік	1			0,0020

Құмжарған ауылдық округінде
жайылымдарды басқару және
оларды пайдалану жөніндегі
2025-2029 жылдарға арналған
жоспарға 4 қосымша

1 –кесте. Ауыл шаруашылығы жануарларының иелерін көрсете отырып, олардың саны туралы деректер

p/c №	Әкімшілік-аумақтық объектілердің жіктеуіші бойынша кенттің, ауылдың, ауылдық округтің коды	Кенттің, ауылдың, ауылдық округтің атауы	Иесінің типі	Иесінің бизнес сәйкестендіру нөмірі/ жеке сәйкестендіру нөмірі
1	2	3	4	5
1	154851000	Құмжарған ауылдық округі	"Алтынай" ш/қ	160264033362
2	154851000	Құмжарған ауылдық округі	"Жұлдыз-Э" ш/қ	112264019192
3	154851000	Құмжарған ауылдық округі	"Қара-Көл" ш/қ	120464005096
4	154851000	Құмжарған ауылдық округі	"Дастан-Б" ш/қ	051264021011
5	154851000	Құмжарған ауылдық округі	"Қопа" ш/қ	060860010610
6	154851000	Құмжарған ауылдық округі	"Қайсар" ш/қ	991064004595
7	154851000	Құмжарған ауылдық округі	"Игилик-Р" ш/қ	090564006717
8	154851000	Құмжарған ауылдық округі	"Рамазан" ш/қ	110364005619
9	154851000	Құмжарған ауылдық округі	"Нұр-Ай" ш/қ	120164016074
10	154851000	Құмжарған ауылдық округі	"Жана-Құмсай" ш/қ	131164012195
11	154851000	Құмжарған ауылдық округі	"Бағлан" ш/қ	141264025152
12	154851000	Құмжарған ауылдық округі	"Береке" ш/қ	841120401699
13	154851000	Құмжарған ауылдық округі	"Атамекен" ш/қ	860718301149
14	154851000	Құмжарған ауылдық округі	"Баракат" ш/қ	550501302442
15	154851000	Құмжарған ауылдық округі	"Құмжарған" ЖШС	991240004918

кестенің жалғасы

Жеке тұлғалардың аты, әкесінің аты (бар болса), тегі немесе заңды тұлғалардың атауы	Мал басының саны, бас			
	Ірі қара мал	Ұсақ мал	жылқылар	түйелер
6	7	8	9	10
Сатаев Мажит				

Жалмухамбетов Мураткали				
Туймагамбетов	133	522	16	
Есениязов Дархан	395		323	
Махамбетов Уалихан	179		117	
Абишев Сырымбет	318	1163	156	
Султангереева Сымбат	45			
Утегенов Ербулат	395	475	335	
Закирова Гульжазира	347		381	
Нургалиев М	346			
Балгазин Руслан	183		33	
Нургалиева Айгул	115			
Казиханов Багдат				
Темиров Берекет	75	499	61	
	35	5059	931	

2-кесте. Ауыл шаруашылығы жануарларының түрлері мен жыныстық жас топтары бойынша қалыптастырылған үйірлердің, отарлардың, табындардың саны туралы деректер

№ п/п	Әкімшілік-аумақтық объектілердің жіктеуіші бойынша кенттің, ауылдың, ауылдық округінің коды	Кенттің, ауылдың, ауылдық округінің атауы	Үйірлердің, отарлардың, табындардың саны										
			Ірі қара мал				Ұсақ мал			Жылқылар		Түйелер	
			бұқалар	сиырлар	қашарлар	бұқашықтар	қойлар және ешкілер	төл (тоқтылар, шыбыштар)	төл (еркек тоқтылар, текешіктер)	айғырлар, биелер	төл	түйелер	төл
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
	Итого:	Құмжарған	0	15	0	0	6	0	0	3	0	0	0

3- кесте. Шалғайдағы жайылымдарда жаю үшін ауыл шаруашылығы жануарлары басының саны туралы мәліметтер

		Численность поголовья, голов			
--	--	------------------------------	--	--	--

р/с №	Әкімшілік-аумақтық объектілердің жіктеуіші бойынша кенттің, ауылдың, ауылдық округтің коды	Кенттің, ауылдың, ауылдық округтің атауы	Ірі қара мал		Ұсақ мал		Жылқылар		Түйелер	
			жеке ауладағы	ауыл шаруашылығы тауарын өндірушілер	жеке ауладағы	ауыл шаруашылығы тауарын өндірушілер	жеке ауладағы	ауыл шаруашылығы тауарын өндірушілер	жеке ауладағы	ауыл шаруашылығы тауарын өндірушілер
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
	Итого:									

Екпе және құрғақ жайылымдарда, орман, су қорлары жерлерінде және ерекше қорғалатын табиғи аумақтарда ауыл шаруашылығы жануарларын жаяудың ерекшеліктері туралы деректер

Екпе жайылымдар мен аридтік жайылымдарда ауылшаруашылық жануарларын жаю әртүрлі факторлармен, соның ішінде өсімдік жамылғысының түрімен, қоршаған орта жағдайларымен және басқару әдістерімен ерекшеленеді. Өсімдік жамылғысы адам қалыптастыратын екпе жайылымдарда жайылым көбінесе бақыланатын және қарқынды басқарылатын болады, бұл жемшөптің өнімділігі мен сапасын оңтайландыруға мүмкіндік береді. Аридтік жайылымдар, керісінше, аз өсімдіктермен және қатал жағдайлармен сипатталады, бұл тұрақтылықты қамтамасыз ету үшін бейімделгіш жайылым стратегияларын қажет етеді.

Құмжарған ауылдық округінде
жайылымдарды басқару және
оларды пайдалану жөніндегі
2025-2029 жылдарға арналған
жоспарға 5 қосымша

Ұсынылатын жайылым айналымдарының схемалары

жылдар	Учаскелердің нөмірлері			
	I	II	III	IV
бірінші жыл	көктемгі маусым	жазғы маусым	күзгі маусым	демалатын учаске
екінші жыл	демалатын учаске	көктемгі маусым	жазғы маусым	күзгі маусым
үшінші жыл	күзгі маусым	демалатын учаске	көктемгі маусым	жазғы маусым
төртінші жыл	жазғы маусым	күзгі маусым	демалатын учаске	көктемгі маусым

Ауылдық округтің жайылымдары маусымдық болып табылады. Түрлік құрамына байланысты маусымдық жайылымдарда мал жаю жемшөптің қоректенуге жарамдылығымен және оның өнімділігін сақтау ұзақтығымен анықталады. Көктемгі

жайылымдар эфемерлердің қайта өсуімен қолданылады. Жазда (бидай шөптері, дәнді-шөптер); көктемде (қауырсын шөптері басым шымтезек-жусан, қауырсынды-типті-тар жусан), күзде (жусан-дәнді дақылдар) және қыста (жартылай бұта - солянка). Жайылымдарды оларды қорғау шараларын сақтамай пайдалану көбінесе жайылымдардың тозып кетуіне, әртүрлі дәрежедегі деградацияға әкеледі. Сондай-ақ, қажетті (оңтайлы) маусымда шөпті пайдаланбау 40-70% жем бірлігін және 60-80% ақуызды жоғалтуға әкеледі. Осыған байланысты жыл сайын жаңартылатын ресурстың жоғалуын болдырмау үшін әрбір учаске өз мерзімінде пайдаланылуы тиіс.

Жайылым алаңдарын жекелеген жайылымдық учаскелерге бөлу;

Әр маусымның (күндердің) жайылым ұзақтығы белгілі бір жылдың шарттарымен анықталады. Жануарларды жаю ауа температурасының +10оС тұрақты көрсеткішіне жеткенде басталуы керек. Жайылым биіктігі 15-20 см қар жамылғысымен аяқталады.

Ауылдық округтің көктемгі жайылымдары селеулі-жусан, қауырсын-бетегелі жусан типтері басым. Жайылымның ұзақтығы **көктемгі жайылымдарда** (сәуір-маусым) – 70 күнді құрайды.

Жазғы жайылымдар бидай шөптері, дәнді дақылдар мен шөптердің түрлерімен ұсынылған. Жайылымның ұзақтығы (маусым-қыркүйек) 70 күн.

Күзгі жайылымдар жусан-жарма түрімен ұсынылған. Жайылымның ұзақтығы (қыркүйек-қараша) 70 күн.

Қысқы жайылымдар бұта-солянка түрімен ұсынылған. Жайылымның ұзақтығы (қараша-желтоқсан) 30 күн.

Ауыл шаруашылығы жануарларының орташа тәуліктік су тұтынуы:

Жазғы уақытта (1 бас малға тәулігіне литр):

сүтті сиырлар-55;

қысыр сиырлар-50;

2 жасқа дейінгі нетели-30;

6 айға дейінгі бұзаулар-20;

жатырды емізбейтін жұмысшы жылқылар-50;

асыл тұқымды жылқылар, емізетін жатырлар-50;

1,5 жасқа дейінгі құлындар-40;

7 айға дейінгі құлындар – 10;

ересек қой-8;

1 жасқа дейінгі жас қой-3.

Көктем және күз мезгілінде (1 бас малға тәулігіне литр):

сүтті сиырлар-45;

қысыр сиырлар-40;

2 жасқа дейінгі баспақтар-30;

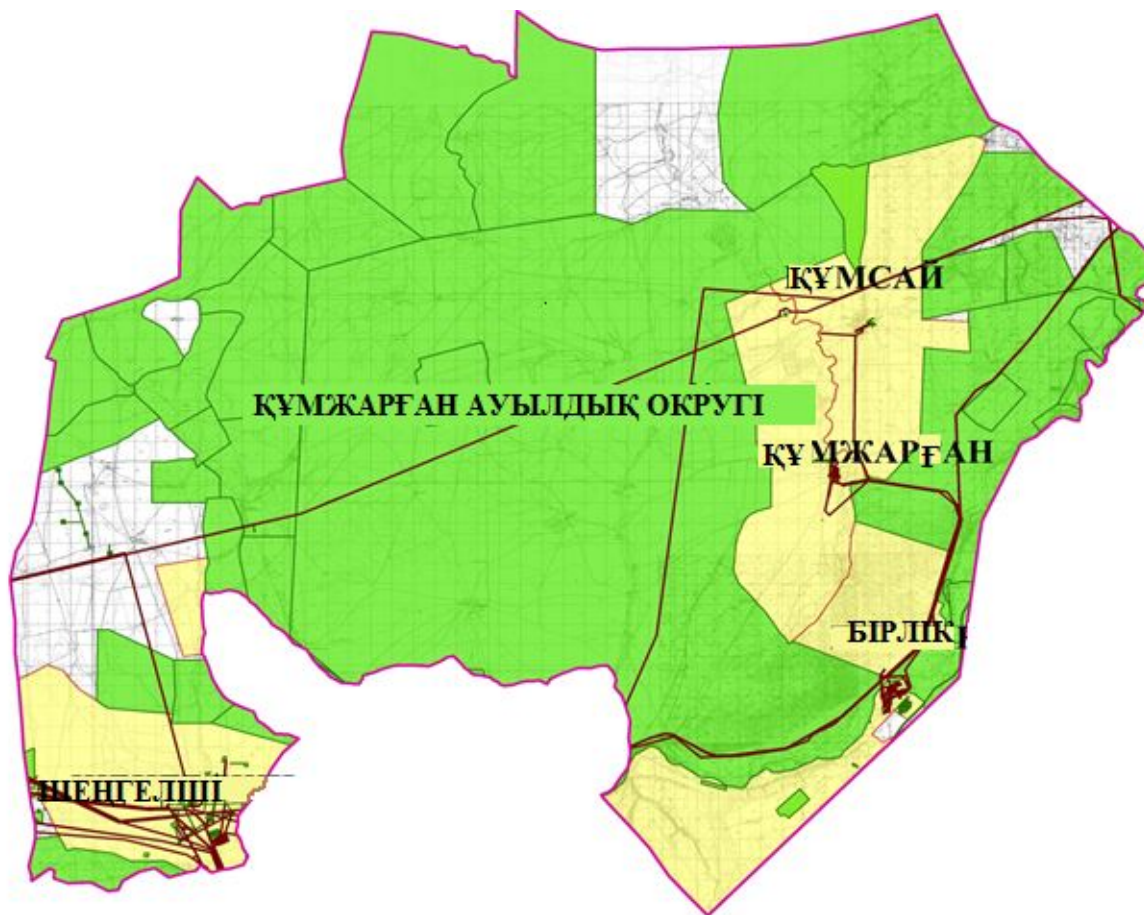
6 айға дейінгі бұзаулар-15;

емізбейтін жұмысшы жылқылар-40;

асыл тұқымды жылқылар,
емізетін жатырлар-40;
1,5 жасқа дейінгі құлындар-30;
7 айға дейінгі құлындар-6;
ересек қойлар-5.
Қыс мезгілінде (1 бас малға тәулігіне литр):
сүтті сиырлар-35;
қысыр сиырлар-30;
2 жасқа дейінгі баспақтар-25;
6 айға дейінгі бұзаулар-15;
емізбейтін жұмысшы жылқылар-30;
асыл тұқымды жылқылар, емізетін жатырлар-30;
1,5 жасқа дейінгі құлындар – 20;
ересек қойлар-3.

Ауылдық округке кіретін ауылдық елді мекендер арасында жайылымдарды жобалық бөлу (қайта бөлу), онда жайылымдармен қамтамасыз етілмеген жеке және заңды тұлғалардың ауыл шаруашылығы жануарларының басы үшін ауылдық округтің ауылдық елді мекендері арасында жайылымдарды бөлу (қайта бөлу) схемасы көрсетіледі. Құмжарған ауылдық округінің қоғамдық жайылым алаңы жайылымдық жемге деген қажеттілікті қамтамасыз етеді жайылатын мал. Алайда, Жағабұлақ елді мекенінде жайылымдардың тапшылығы 4617 га құрады, осыған байланысты жайылымдық аумақтарды елді мекендер арасында қайта бөлуді қарастыру қажет.

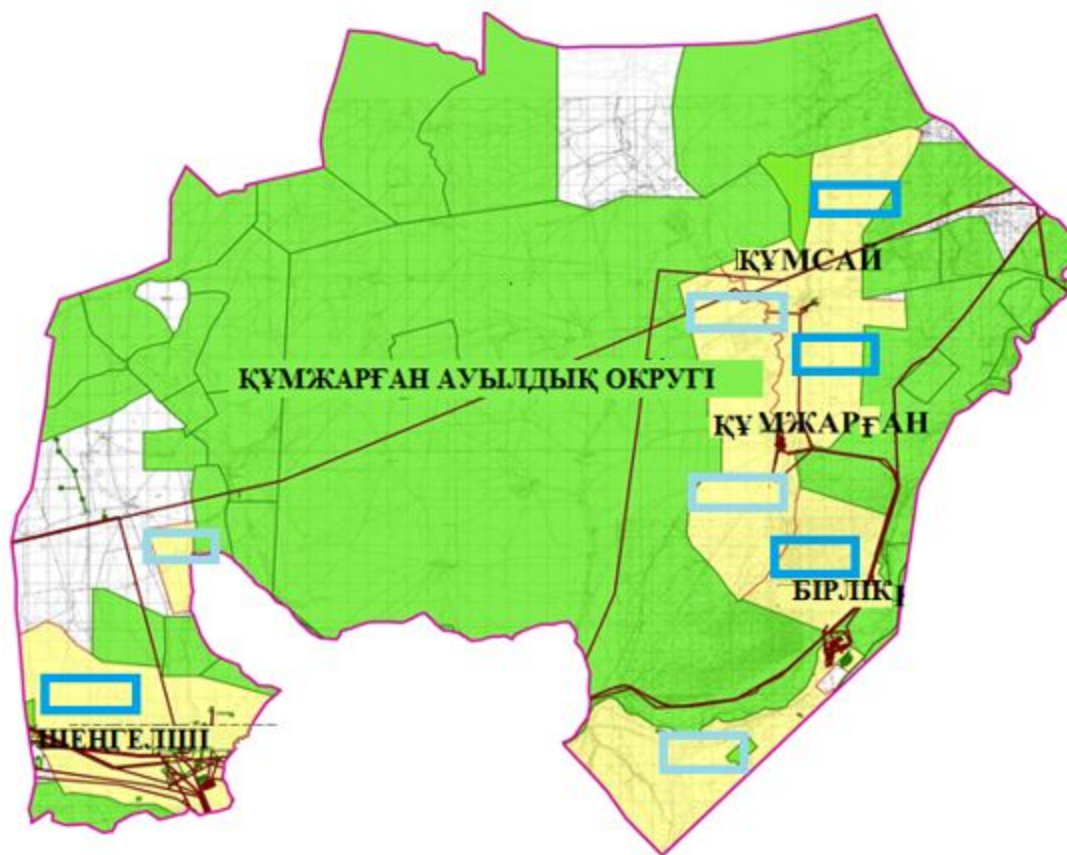
1. Құқық белгілейтін құжаттар негізінде жер санаттары, жер учаскелерінің меншік иелері және жер пайдаланушылар бөлінісінде Құмжарған ауылдық округі аумағында жайылымдардың орналасу схемасы (картасы)

Шартты белгілер:

- Құмжарған ауылдық округі шекарасы
- Ауыл шаруашылығы мақсатындағы жерлері санатындағы жайылымдар (жер пайдаланушылардың жер учаскелері)
- Елді мекендер жерлері санатындағы жайылымдар

2. Жеке ауланың ауыл шаруашылығы жануарларын жаю жөніндегі халықтың мұқтажына арналған жайылымдарды, оның ішінде жайылымдардың, оның ішінде жеке ауланың ауыл шаруашылығы жануарларын жаю жөніндегі халықтың мұқтажына арналған қоғамдық жайылымдардың шекаралары мен алаңдары көрсетілетін қоғамдық жайылымдарды белгілейтін Схема (карта)

Шартты белгілер:

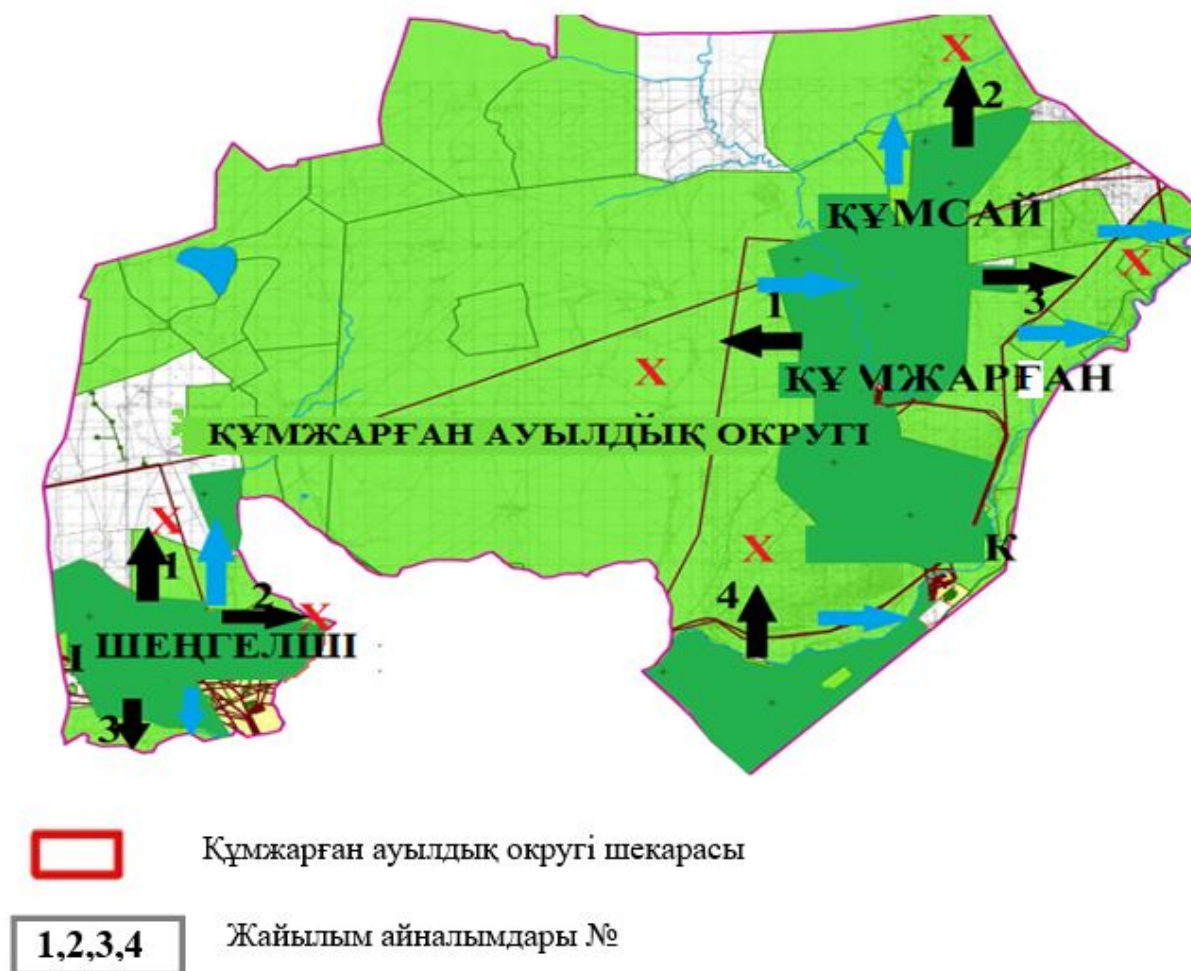
- Құмжарған ауылдық округі шекарасы
- Ауыл шаруашылығы мақсатындағы жерлері санатындағы жайылымдар
- Елді мекендер жерлері санатындағы жайылымдар
- Күз, қыс кезеңдерінде пайдаланылатын жайылымдық жерлер
- Көктем, жаз кезеңдерінде пайдаланылатын жайылымдық жерлер

3. Жайылымдарды геоботаникалық зерттеу негізінде ұсынылатын жайылым айналымдарының схемалары көрсетілетін жайылым айналымдарының ұсынылатын схемалары көрсетілген Схема (карта)

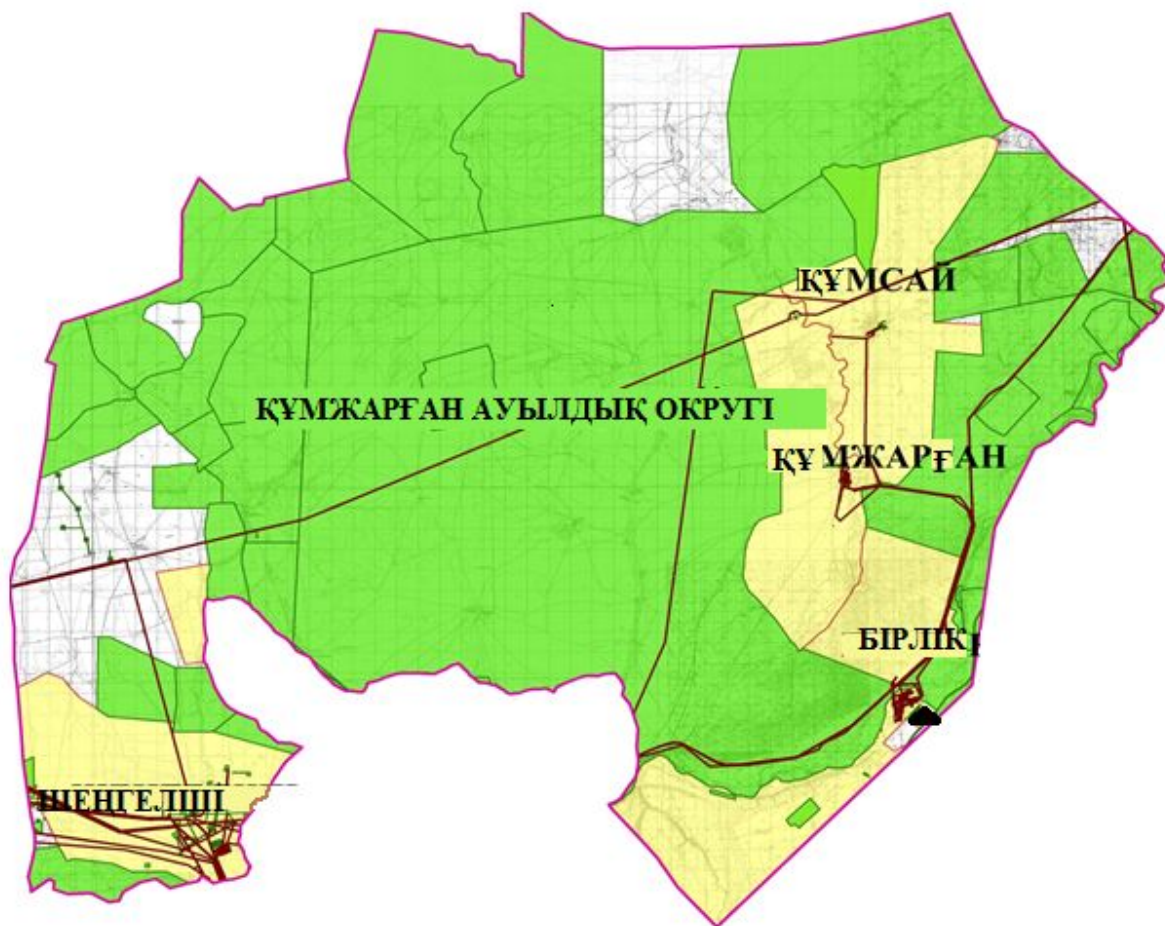
жылдар	1 қамау көктем	2 қамау көктем-жаз	3 қамау көктем-жаз-күз	4 қамау күз
2025	көктемгі-жазғы маусым 1	Жазғы маусым 2	Күзгі маусым 3	демалу
2026	демалу	көктемгі-жазғы маусым 1	Жазғы маусым 2	Күзгі маусым 3
2027	көктемгі-жазғы маусым 1	Летний период 2	Күзгі маусым 3	демалу
2028	демалу	көктемгі-жазғы маусым 1	Жазғы маусым 2	Күзгі маусым 3

2029	көктемгі-жазғы маусым 1	Жазғы маусым 2	Күзгі маусым 3	демалу
------	----------------------------	----------------	----------------	--------

ескерту: 1, 2, 3, 4 жылына қолданылатын қамаудың реті

4. Ауыл шаруашылығы жануарларын айдауға арналған сервитуттарды, мал айдау трассаларын және жайылымдық инфрақұрылымның өзге де объектілерін, сондай-ақ ауыл шаруашылығы жануарларын айдауға арналған сервитуттар, мал айдау трассалары, жайылымдық инфрақұрылым объектілері, мал қорымдарының (биометриялық шұңқырлардың) орналасқан жері көрсетілетін мал қорымдарын (биометриялық шұңқырларды) белгілейтін Схема (карта)

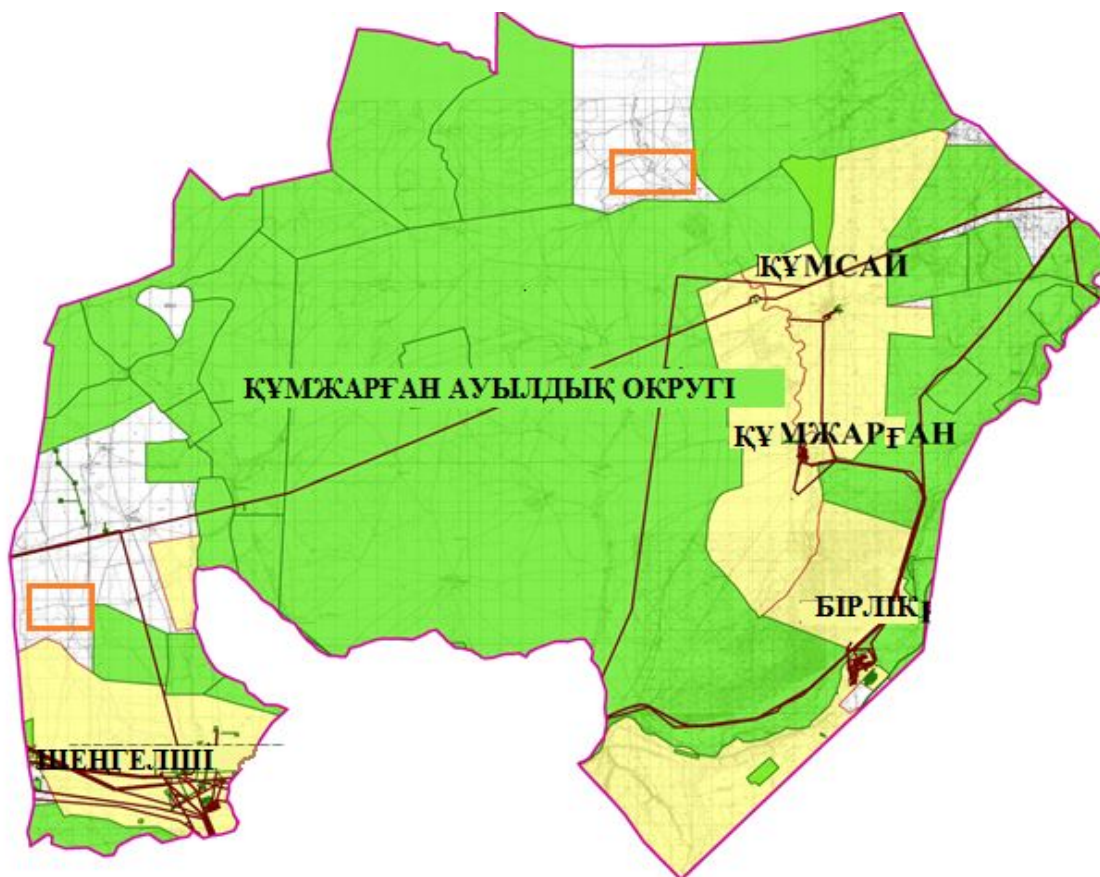

Шартты белгілер:

Мал қорымы

5. Жайылым пайдаланушыларға жер пайдалануға берілуі мүмкін жайылымдарды белгілейтін Схема (карта)

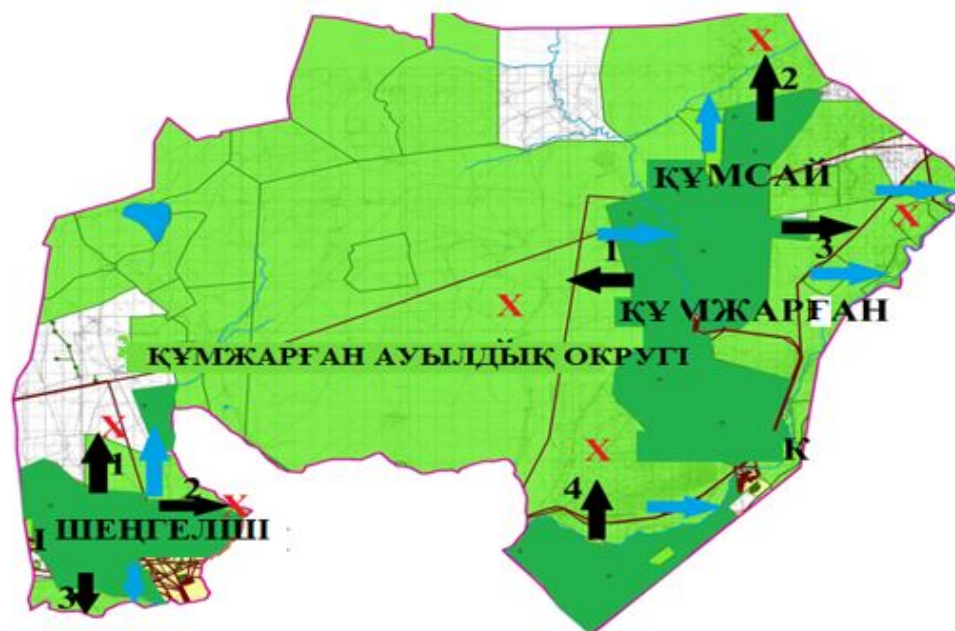

Шартты белгілер:

Жергілікті жағдайлар мен ерекшеліктерге қарай жеке ауладағы ауыл шаруашылығы жануарларын жаюға халық мұқтажын қанағаттандыру үшін қажетті жайылымдардың сыртқы мен ішкі шекаралары және алаңдары белгіленген картасы

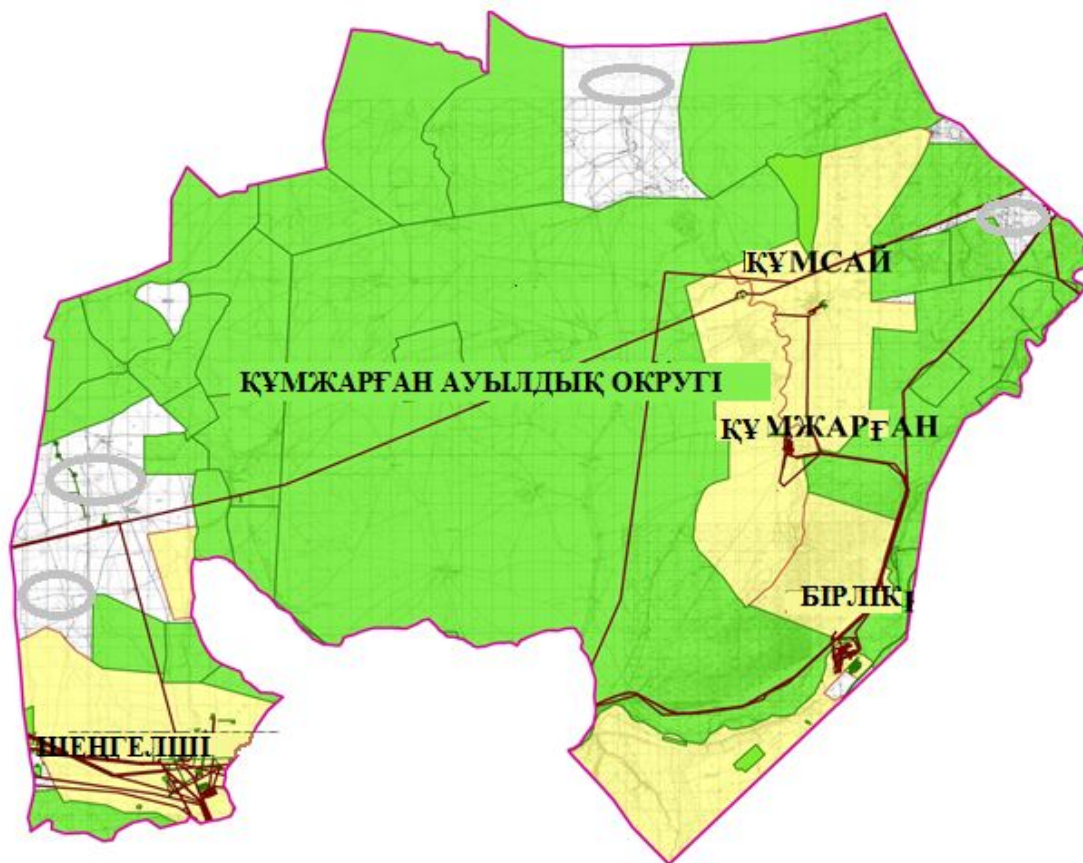
7. Жайылым пайдаланушылардың су тұтыну нормасына сәйкес жасалған су көздеріне (көлдерге, өзендерге, тоғандарға, апандарға, суару немесе суландыру арналарына, құбырлы немесе шахта құдықтарына) қол жеткізу схемасы

Шартты белгілер:

- Құмжарған ауылдық округі шекарасы
- Желілік су объектілері (өзендер)
- Көлдер, өзендер, тоғандар, мал суару орындары және басқа да көздер
- Елді мекендер
- Егістік
- Табиғи жайылымдар
- 1,2,3,4 Жайылым айналымдары №
- X Жайылымдық инфрақұрылым объектісі
- ➔ Ауыл шаруашылығы жануарларын жаю және жылжытудың маусымдық маршруттары
- ➔ Жайылым пайдаланушылардың су көздеріне қол жеткізу маршруты

8. Ауыл, ауылдық округ жанында орналасқан жайылымдармен қамтамасыз етілмеген жеке және (немесе) заңды тұлғалардың шалғайдағы жайылымдарында ауыл шаруашылығы жануарларының мал басын орналастыру схемасы

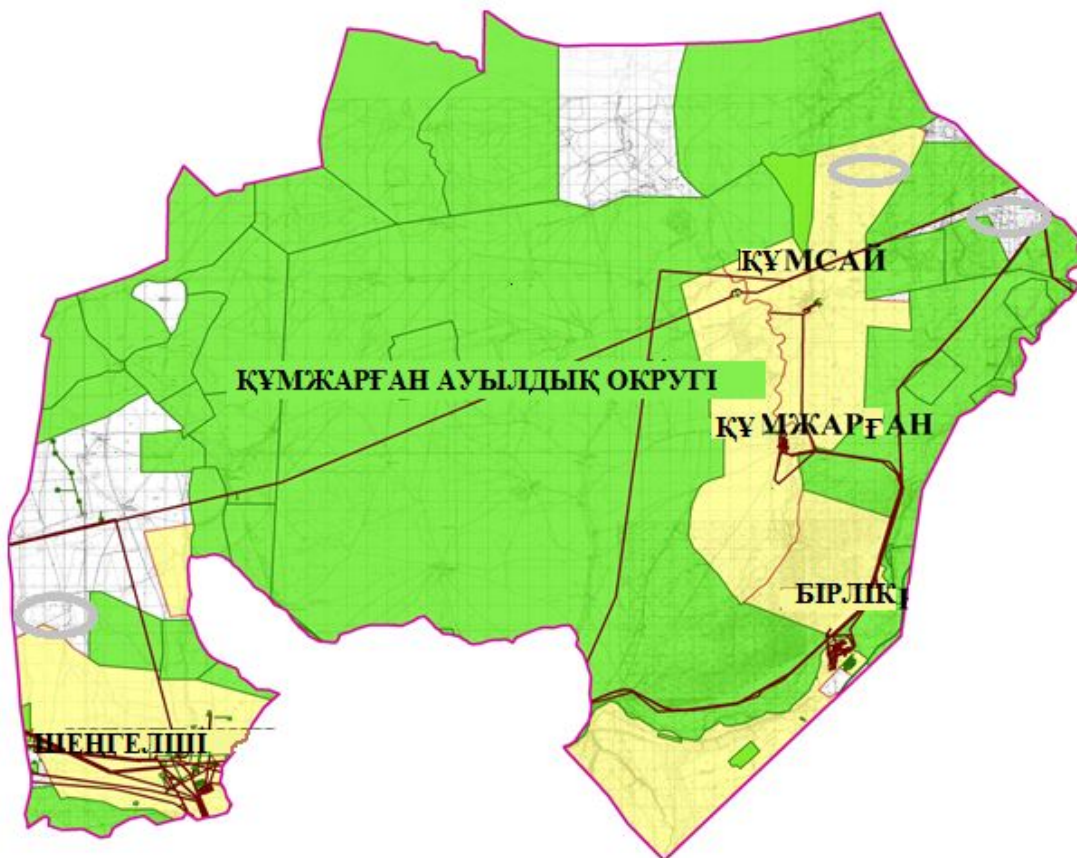

Шартты белгілер:

Жайылымдармен қамтамасыз етілмеген жеке және (немесе) заңды тұлғалардың шалғайдағы жайылымдарында ауыл шаруашылығы жануарларының мал басын орналастыру схемасы

9. Ауылда, ауылдық округ маңында орналасқан жайылымдармен қамтамасыз етілмеген жеке және (немесе) заңды тұлғалардың ауыл шаруашылығы жануарларының басы үшін ауылдық округтің ауылдық елді мекендері арасында жайылымдарды қайта бөлу схемасы

Шартты белгілер:

Жайылымдармен қамтамасыз етілмеген жеке және (немесе) заңды тұлғалардың ауыл шаруашылығы жануарларының басы үшін ауылдық округтің ауылдық елді мекендері арасында жайылымдарды қайта бөлу схемасы

Мұғалжар аудандық
мәслихатының 2025 жылғы
11 қыркүйектегі № 430 шешіміне
1 қосымша

Қайыңды ауылдық округінде жайылымдарды басқару және оларды пайдалану жөніндегі 2025-2029 жылдарға арналған жоспар

Осы жайылымдарды басқару және оларды пайдалану жөніндегі жоспар (бұдан әрі-жоспар) "Жайылымдар туралы" Қазақстан Республикасы Заңының 6 – бабының 4-1) тармақшасына (бұдан әрі-Заң), "мемлекеттік статистика туралы" Қазақстан Республикасы Заңының 16-бабы 3-тармағының 2) тармақшасына, Қазақстан Республикасы Ауыл шаруашылығы министрінің 29 шілдедегі бұйрығына сәйкес әзірленді 2024 жылғы № 263 "жайылымдарды басқару және оларды пайдалану жөніндегі үлгілік жоспарды бекіту туралы" (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 34831 болып тіркелген).

Жоспар жайылымдарды ұтымды пайдалану, жемшөпке қажеттілікті тұрақты қамтамасыз ету және жайылымдардың тозуы процестерін болғызбау мақсатында қабылданады.

Жоспарды әзірлеген кезде мыналар ескеріледі:

1) осы Жоспарға 1-қосымшаға сәйкес нысан бойынша өңірдің жер балансының және мемлекеттік жер кадастрының ақпараттық жүйесінің деректері.

2) осы Жоспарға 2-қосымшаға сәйкес нысан бойынша жайылымдарды геоботаникалық зерттеп-қарау мәліметтері.

3) Қазақстан Республикасы Ауыл шаруашылығы министрінің 2020 жылғы 3 ақпандағы № 35 бұйрығымен (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 19987 болып тіркелген) бекітілген Мал қорымдарының (биотермиялық шұңқырлардың) тізілімін жүргізу қағидаларына сәйкес қалыптастырылған мал қорымдары (биотермиялық шұңқырлар) туралы мәліметтер;

4) осы Жоспарға 3-қосымшаға сәйкес нысан бойынша жайылымдық инфрақұрылым объектілері туралы және ауыл шаруашылығы жануарларын айдап өтуге арналған сервитуттар туралы мәліметтер.

5) осы Жоспарға 4-қосымшаның 1-кестесіне сәйкес нысан бойынша ауыл шаруашылығы жануарларының иелерін көрсете отырып, оларды сәйкестендіру дерекқорынан алынған ауыл шаруашылығы жануарлары басының саны туралы деректер;

6) осы Жоспарға 4-қосымшаның 2-кестесіне сәйкес нысан бойынша ауыл шаруашылығы жануарларының түрлері мен жыныстық жас топтары бойынша қалыптастырылған үйірлердің, отарлардың, табындардың саны туралы деректер.

7) осы Жоспарға 4-қосымшаның 3-кестесіне сәйкес нысан бойынша шалғайдағы жайылымдарда жаю үшін ауыл шаруашылығы жануарлары басының саны туралы мәліметтер.

8) екпе және аридтік жайылымдарда, орман, су қорлары мен ерекше қорғалатын табиғи аумақтар жерлерінде ауыл шаруашылығы жануарларын жаю ерекшеліктері туралы деректер.

9) осы Жоспарға 5-қосымшаға сәйкес нысан бойынша ұсынылатын жайылым айналымдарының схемалары;

10) мал шаруашылығы және өсімдік шаруашылығы статистикасы бойынша ресми статистикалық ақпарат.

Жоспарда мынадай қосымшалар қамтылған:

1) әкімшілік-аумақтық бірлік аумағында жайылымдардың жер санаттары бөлінісінде орналасу схемасы (картасы), онда жайылымдардың шекаралары, алаңдары мен түрлері, оның ішінде шалғайдағы, маусымдық, құрғақ және екпе жайылымдар, жер учаскесіне құқық белгілейтін және сәйкестендіру құжаттарының негізінде олардың меншік иелері немесе жер пайдаланушылар туралы мәліметтер көрсетіледі;

2) жеке ауладағы ауыл шаруашылығы жануарларын жаю бойынша халықтың мұқтаждығына арналған жайылымдар, оның ішінде қоғамдық жайылымдар белгіленген схема (карта), онда жеке ауладағы ауыл шаруашылығы жануарларын жаю бойынша халықтың мұқтаждығына арналған жайылымдардың, оның ішінде қоғамдық жайылымдардың шекаралары мен алаңдары көрсетіледі;

3) ұсынылатын жайылым айналымдарының схемалары көрсетілген схема (карта), онда жайылымдарды геоботаникалық зерттеп-қарау негізінде ұсынылатын жайылым айналымдарының схемалары көрсетіледі;

4) ауыл шаруашылығы жануарларын айдауға арналған сервитуттар, мал айдайтын трассалар және жайылымдық инфрақұрылымның өзге де объектілері, сондай-ақ мал қорымдары (биометриялық шұңқырлар) белгіленетін схема (карта), онда ауыл шаруашылығы жануарларын айдауға арналған сервитуттар, мал айдайтын трассалар, жайылымдық инфрақұрылым объектілері, мал қорымдарының (биометриялық шұңқырлардың) орналасқан жері көрсетіледі;

5) жайылымды пайдаланушыларға жер пайдалануға берілуі мүмкін жайылымдар белгіленген схема (карта).

6) халықтың жеке ауласындағы ауыл шаруашылығы жануарларын жаю жөніндегі мұқтаждықтарын қанағаттандыру мақсатында резервке алынуға жататын жайылымдарды белгілейтін схема (карта), онда жеке ауланың ауыл шаруашылығы жануарларын жаю жөніндегі халықтың мұқтаждықтарын қанағаттандыру мақсатында резервке алынуға жататын жайылымдардың шекаралары мен алаңдары көрсетіледі.

7) суды тұтыну нормасына сәйкес жасалған су көздеріне (көлдерге, өзендерге, тоғандарға, қазандарға, суару немесе суландыру каналдарына, құбырлы немесе шахта құдықтарына) қол жеткізу схемасы, онда жануарлардың су көздеріне қарай жүріп-тұру маршруттары көрсетіледі.

8) ауыл шаруашылығы жануарларының басын шалғайдағы жайылымдарға орналастыру схемасы, онда ауыл шаруашылығы жануарларының басын орналастыруға арналған шалғайдағы жайылымдардың шекаралары мен алаңдары көрсетіледі;

9) ауылдық округке кіретін ауылдық елді мекендер арасында жайылымдарды жобалық бөлу (қайта бөлу), онда жайылымдармен қамтамасыз етілмеген жеке және заңды тұлғалардың ауыл шаруашылығы жануарларының басы үшін ауылдық округтің ауылдық елді мекендері арасында жайылымдарды бөлу (қайта бөлу) схемасы көрсетіледі;

10) тиісті әкімшілік-аумақтық бірлікте жайылымдарды ұтымды пайдалану үшін қажетті талаптар:

"Жайылымдардың жалпы алаңына түсетін жүктеменің шекті рұқсат етілетін нормасын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Ауыл шаруашылығы министрінің

2015 жылғы 14 сәуірдегі № 3-3/332 бұйрығына (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 11064 болып тіркелген) сәйкес жайылымдардың жалпы алаңына түсетін жүктеменің шекті рұқсат етілетін нормасын сақтау;

жайылым айналымын және суды пайдалану көздерін ескере отырып жайылымдарды пайдалану;

жайылым алаңдарын жекеленген өріс учаскелеріне бөлу;

жайылым учаскелерін жыл маусымдары бойынша кеңістікте және уақытпен (маусым, жыл ішінде) кезектестіру;

жайылым айналымы учаскелерінің бірін жайылымсыз және ауыл шаруашылығы жануарларынсыз жыл сайын қалдыру.

Қайыңды ауылдық округінде
жайылымдарды басқару және
оларды пайдалану жөніндегі
2025-2029 жылдарға арналған
жоспарға 1 қосымша

Өңірдің жер балансының және мемлекеттік жер кадастрының ақпараттық жүйесінің деректері

1-кесте. Қайыңды ауылдық округінің жер санаттары бойынша жайылымдарды бөлу, гектар

Ауылдық округ атауы	Әкімшілік-аумақтық объектілер жіктеуішінің коды	Жерлің санаттары							жерлер жиыны
		ауыл шаруашылығы мақсатындағы	елді мекендердің	өнеркәсіп, көлік және өзге де ауыл шаруашылығы мақсатындағы емес	ерекше қорғалатын табиғи аумақтардың	орман қоры-ның	су қоры-ның	босалқы жер	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Қайыңды ауылдық округі	154847000	114782	35621	20691	0	0	0	109873	280967

Әкімшілік-аумақтық бөлініс бойынша Қайыңды ауылдық округінде 2 ауылдық елді мекен бар. Қайыңды ауылдық округі аумағының жалпы ауданы 280967 гектар. Санаттар бойынша жерлер: ауыл шаруашылығы мақсатындағы жерлер - 114782 гектар; елді мекендердің жерлері – 35621 гектар, өнеркәсіп жерлері – 20691, босалқы жерлер 109873 гектар болып бөлінеді. Ерекше қорғалатын табиғи аумақтардың, орман қорының, су қорының жерлері жоқ.

2-кесте. Елді мекеннің жайылымдарын бөлу, гектар

					Жайылым алаңы мен түрлері				
					жеке ауладағ				

№ р/с	Ауылдық округ атауы	Әкімшілік-аумақтық объектілер жіктеуішінің коды	елді мекеннің атауы	жайы-лымдардың жалпы алаңы, гектар	ы ауыл шаруашылығы жануарларын жаяу бойынша халық мұқтажын қанағаттандыруға арналған, гектар	көпшілік пайдаланатын, гектар	шалғайдағы, гектар	маусымдық, гектар	аридтік, гектар	екпе жайылымдар, гектар
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
	Қайыңды ауылдық округ	154847000	Қайыңды Алтынды	302514960	302514960	302514960	0	0	0	0

Қайыңды ауылдық округінің аумағында шалғайдағы, маусымдық, аридтік және екпе жайылымдар жоқ. Округте 44 агроқұрылым жұмыс істейді, оларға 114413 гектар жайылым бекітілген.

3-кесте. Жер учаскесіне құқық белгілейтін және сәйкестендіру құжаттары негізінде меншік иелері мен жер пайдаланушылар туралы мәліметтер

р/с №	Меншік иелерінің, жер пайдаланушылардың атауы	Бизнестендіру нөмірі/жеке сәйкестендіру нөмірі	Жер учаскесінің кадастрлық нөмірі	Жайылымдар алаңы, мың гектар
1	2	3	4	5
1	"Есет" ш/қ	120364000312	02-027-035-021	0,300
	"Есет" ш/қ	120364000312	02-027-035-001	1
	"Есет" ш/қ	120364000312	02-027-035-002	0,080
2	"Береке-Э" ш/қ	990164006691	02-027-035-012	0,990
	"Береке-Э" ш/қ	990164006691	02-027-035-078	2,992
	"Береке-Э" ш/қ	990164006691	02-027-035-079	4,987
	"Береке-Э" ш/қ	990164006691	02-027-035-072	3,389
3	"Жибек" ш/қ	800225300605	02-027-035-010	0,075
4	"Жантемір" ш/қ	660722300498	02-027-035-038	0,500
	"Жантемір" ш/қ	660722300498	02-027-035-039	1,495
	"Жантемір" ш/қ	660722300498	02-027-035-047	0,896
	"Жантемір" ш/қ	660722300498	02-027-035-013	0,070
	"Жантемір" ш/қ	660722300498	02-027-035-054	0,491
5	"Рысқұл" ш/қ	040364069233	02-027-035-011	0,200
	"Рысқұл" ш/қ	040364069233	02-027-035-	1,959

6	"Жадыра" ш/қ	050864021417	02-027-035-024	0,700
7	"Әділет" ш/қ	130164008769	02-027-035-023	0,499
8	"Аяжан-С" ш/қ	090464014536	02-027-035-030	0,498
	"Аяжан-С" ш/қ	090464014536	02-027-035-098	2,097
9	"Мыңжасар" ш/қ	080464001700	02-027-029-058	0,220
	"Мыңжасар" ш/қ	080464001700	02-027-035-031	0,350
10	"Жангүл" ш/қ	120464011564	02-027-029-072	0,300
	"Жангүл" ш/қ	120464011564	02-027-035-036	0,593
	"Жангүл" ш/қ	120464011564	02-027-035-057	0,496
	"Жангүл" ш/қ	120464011564	02-027-035-093	0,500
11	"Мергенбай" ш/қ	120464010705	02-027-035-037	0,998
	"Мергенбай" ш/қ	120464010705	02-027-035-097	0,500
	"Мергенбай" ш/қ	120464010705	02-027-035-	0,999
12	"Рахман" ш/қ	140664011937	02-027-029-087	1,490
13	"Серпін" ш/қ	140264016061	02-027-035-042	0,299
14	"Арыстан" ш/қ	140664003599	02-027-035-044	1,494
15	"Арсен-1" ш/қ	140564012921	02-027-035-046	1,019
16	"Байшаған" ш/қ	150864024046	02-027-035-048	1,994
17	"Нұрберген" ш/қ	160164006014	02-027-035-049	2,087
18	"Бірлік-У" ш/қ	170364017495	02-027-035-052	1,999
	"Бірлік-У" ш/қ	170364017495	02-027-035-064	4,990
	"Бірлік-У" ш/қ	170364017495	02-027-035	0,999
	"Бірлік-У" ш/қ	170364017495	02-027-035	2,069
19	"Байлық" ш/қ	811216301807	02-027-035-053	0,699
20	"ТС-2016" ш/қ	951106350588	02-027-035-061	1,996
21	"Темірлан" ш/қ	901115301916	02-027-035-058	0,499
	"Темірлан" ш/қ	901115301916	02-027-035-090	0,712
	"Темірлан" ш/қ	901115301916	02-027-035-091	2,927
22	"Нұржайна" ш/қ	780331300279	02-027-035-060	1,498
23	"Жұлдыз-Ж" ш/қ	130164011005	02-027-038-016	0,015
	"Жұлдыз-Ж" ш/қ	130164011005	02-027-035-065	4,983
24	"Ысқақ-Әулие" ш/қ	080364005650	02-027-038-025	1,487
	"Ысқақ-Әулие" ш/қ	080364005650	02-027-037-446	1
25	"Үбайдолла" ш/қ	631125300112	02-027-039-573	0,199
	"Үбайдолла" ш/қ	631125300112	02-027-039-574	0,050
	"Үбайдолла" ш/қ	631125300112	02-027-035-070	4,991
26	"Расул" ш/қ	810425302462	02-027-035-069	1,691
27	"Қамбар" ш/қ	801014300571	02-027-035-071	0,999
	"Қамбар" ш/қ	801014300571	02-027-035-075	2,995
28	"Бастау" ш/қ	911001301363	02-027-035-074	1,599
29	"Болашақ" ш/қ	770318301690	02-027-035-076	3,224
30	"Данияр" ш/қ	600126402519	02-027-035-080	1,499

31	"Аян" ш/қ	700128300667	02-027-035-081	1,495
32	"Бағлан" ш/қ	840824301191	02-027-029-170	1,193
	"Бағлан" ш/қ	840824301191	02-027-038-069	1,302
33	"Әулиет" ш/қ	590114300030	02-027-029-200	1,197
34	"НҰР" ш/қ	790811300468	02-027-035-092	1,928
35	"Елшебек" ш/қ	820322301288	02-027-035-096	1,998
36	"Жанәділ" ш/қ	831210302380	02-027-035-095	0,799
37	"Табыс" ш/қ	691001300872	02-027-035	2,977
38	"Мансур" ш/қ	740318300687	02-027-035	1,405
39	"Айназым" ш/қ	790920303405	02-027-035	0,600
40	"Қара бұлақ" ш/қ	901112301880	02-027-035	1,369
41	"Қайнар" ш/қ	930711351261	02-027-035	2,219
42	"Жүзсержол" ЖШС	990840009541	02-027-035-017	0,799
43	"Мұғалжар Асыл" ЖШС	190540021572	02-027-035-063	11,585
44	"Көктас" АҚ	930140000740	02-027-035-018	3,870
	жиыны			114,413

Ескерту: аббревиатуралардың транскрипциясы: ш / қ – шаруа қожалығы, ЖШС – жауапкершілігі шектеулі серіктестік, АҚ- акционерлік қоғам;

Ауылдық округ аумағындағы ауыл шаруашылығы жануарларының саны: ірі қара мал-2045; қой мен ешкі – 3006 және жылқы-802 бас.

Қайыңды ауылында: ірі қара мал – 1435; қой мен ешкі – 1690, жылқы-636 бас.

Алтынды ауылында: ірі қара мал – 610; қой мен ешкі – 1316, жылқы-166 бас.

Ауылдық округтің жайылымдық жемшөптерінің қоректік коэффициенті 0,28 жем шөп бірлігіне дейін болады. Бұл 100 кг жайылымдық жемде табиғи ылғалдылықта 28-ге дейін жем бірлігі бар дегенді білдіреді. Жайылымдық жемшөптің осындай қоректік коэффициентімен тәулігіне: ірі қара мал -32 кг; ұсақ мал -6,4 кг; жылқы – 35,7 кг; жайылым кезеңінде 240 күн: ірі қара мал -7680 кг; ұсақ мал -1536 кг; жылқы-8568 кг мал азығы қажет. Өнімділігі 1020 кг/га және жайылымдық жемнің қоректік коэффициенті 0,28 жем. Мал жаю жүктемесі: ІҚМ-7,7; ұсақ мал-1,5 және жылқы-бір басына 8,4 гектар.

4-кесте. Жайылымдарды бөлу

№ п/п	Ауылдық округ атауы	Әкімшілік аумақтың объектілер жіктеушінің коды	Елді мекен атауы	Ауыл шаруашылығы жануарлары үшін қажетті жайылым алаңы, гектар				Көпшілік пайдаланатын жайылымдардың алаңы, гектар	Шалғайдағы жайылымдар алаңы, гектар
				Ірі қара мал	Ұсақ мал	жылқылар	түйелер		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	Қайыңды ауылдық округі	154847000	Қайыңды	11049	2535	5342	0	30251	0
			Алтынды	4697	1974	1394	0	4960	0

Ауыл шаруашылығы жануарларын жаю үшін 26 991 га қажет.

Ірі қара мал – 2045; қой мен ешкі - 3006 және жылқы – 802 бас Қоғамдық жайылымдарда жайылады, ауданы 35211 гектар, алыстағы жайылымдарда 0 Бас жайылады, ауданы 0 мың гектар.

Қайыңды ауылдық округінің қоғамдық жайылым алаңы жайылатын малға жайылымдық жемге деген қажеттілікті қамтамасыз етпейді. Алтынды елді мекенінде жайылымдардың тапшылығы 3105 га құрады, осыған байланысты жайылымдық аумақтарды көрші елді мекендер арасында қайта бөлуді қарастыру қажет.

5-кесте. Қажетті қосымша жайылымдар

р/с №	Босалқы жерлерден қажет етілетін қосымша жайылымдар, мың гектар	Қосымша берілетін жайылымдар	
		жа й ы л ы м пайдаланушыларға жер пайдалануға берілуі мүмкін жайылымдар, мың гектар	жеке ауладағы ауыл шаруашылығы жануарларын жаю бойынша халық м ұ қ т а ж ы н қанағаттандыру мақсатында резервке қойылуға тиіс жайылымдар, мың гектар
1	2	3	4

Қайыңды ауылдық округінде жайылымдарды басқару және оларды пайдалану жөніндегі 2025-2029 жылдарға арналған жоспарға 2 қосымша

Жайылымдарды геоботаникалық зерттеп-қарау мәліметтері

Табиғи азықтық алқаптардың жіктелуі бойынша және түсініксіз бойынша шифрлар, күні	Контурлар мен сипаттамалар нөмірі (жақша ішінде)	Табиғи азықтық алқаптар типтерінің (айырмаларын ың , түрлендірулер інің) жер бедеріне топыраққа байланыстырылған атауы. Басқа жерлер мен алқаптардың атауы	Алқап түрі	Контурдағы пайыздық қатынас	Алаңы, мың гектар	Заманауи пайдаланылуы
1	2	3	4	5	6	7
		Қара жусанды және жусанды , бұталы өсімдіктері	Шөлді жайылымдар, сортаң			

Қайыңды ауылдық округі	31, 134, 154	бар тау бөктерлі, шөл дала жайылым-дары	топырақтар, тау бөктерлі, жазық жайылымдар	Селеулі бетегелі – 60% Әртүрлі шөптер –40%	35,2	Жыл бойы
------------------------	--------------	---	--	---	------	----------

кестенің жалғасы

Жалпы түсімділік, гектарына	Орташа жыл ішінде желінетін өсімдіктердің түсімділігі: құрғақ массаның гектарына центнерден, азық бірлігінің гектарына центнерден, қорытылатын протеиннің гектарына килограмм					
центнерден (зерттеп қарау жылы)	маусымдар бойынша жайылымдық азық					
	шабындық	шабылатын жайылым	көктем	жаз	күз	қыс
8	9	10	11	12	13	14
10,5	-	-	8,8	9,3	10,1	5,1

Кестенің жалғасы

Контур бойынша есептелген түсімділік: құрғақ массаның гектарына центнерден (алымы), азық бірлігінің гектарына центнерден (бөлгіш)	Контур бойынша азық қоры құрғақ массаның гектарына центнерден (алымы), азық бірлігінің гектарына центнерден (бөлгіш)	Дақылдық-техникалық жай-күй, дәрілік өсімдіктердің бар-жоғы	Пайдалану бойынша ұсыныстар, малдың түрі. Жаксарту жөнінде ұсынылған шаралар
15	16	17	18
8,3 2324	292251 81830	қанағаттанарлық	Ұсақ және ірі қара мал және жылқы үшін учаскелерді ауыстырып қолдау

Жайылымдарды геоботаникалық зерттеу мәліметтері

Географиялық орналасуы

Қайыңды - Қазақстанның Ақтөбе облысы Мұғалжар ауданындағы ауыл. Қайыңды ауылдық округінің әкімшілік орталығы. Қандыағаш қаласының орталығынан оңтүстікке қарай 130 шақырым жерде орналасқан.

Климаты

Ауылдық округтің климаты құрғақ дала аймағына жатады, қысы ұзақ қатал, қысқа ыстық жазда, қыс пен жаздың температурасының күрт қарама-қайшылықтарымен, жылдық жауын-шашынның аздығымен, құрғақшылықпен сипатталады.

Топырақ

Топырақ негізінен қоңыр және қызыл қоңыр, гумусы аз. Геоботаникалық зерттеу нәтижесінде жайылымдардың мынадай түрлері анықталды: әртүрлі, селеулі-бетегелі жусанды және бетегелі-жусанды, тобылғы-қараған бұталы өсімдіктер. Шөптерде: жусан, бұйырғын, тасбұйырғын, күйреуік, изен, шөгінді, блюграсс, бетеге, камфоросма, қауырсынды шөп, екпе шөп, ши, тамарикс, шабындық, көкпек, бидай шөптері, вострец, астрагал, тобылғы, қараған, шабындық кездеседі. Ауылдық округ жайылымдарының жалпы проективті жабыны жалпы алаңның 60% құрайды. Қыша, квиноа, адыраспан,

ошаған, сафора сияқты шөптердің 3% - от улы және зиянды өсімдіктердің болуы. Бұл жайылымдардың потенциалды өнімділігі табиғи ылғалдылықта 10,5 ц/га дейін болды.

Мал қорымдары (биометриялық шұңқырлар) туралы мәліметтер
Ауылдық округте бір мал қорымы бар.

Қайыңды ауылдық округінде
жайылымдарды басқару және
оларды пайдалану жөніндегі
2025-2029 жылдарға арналған
жоспарға 3 қосымша

Жайылымдық инфрақұрылым объектілері туралы және ауыл шаруашылығы жануарларын айдап өтуге арналған сервитуттар туралы мәліметтер

р/с №	Жайылымдық инфрақұрылым объектілері	Жұмыс істеп тұрған жайылымдық инфрақұрылым объектілерінің саны, бірлік	Құрылысты (реконструкцияны) талап ететін, бірліктер	Ұзындығы, километр	Алаңы, мың шаршы метр
1	2	3	4	5	6
1.	Суландыру құрылысжайлары (ұңғымалар, құбырлы және шахталы құдықтар, апандар)				
2.	Құрылысжайлар, көпірлер, жолдар				
3.	Мал айдайтын жолдар, малды аялдатуға арналған алаңдар мен суат алаңдары				
4.	Қойларды тоғытуға арналған ыдыстар, қоралар және қоршалған жерлер, жайылымдардың қоршаулары, шарбақтар (оның ішінде электрлі шарбақтар), ауыл				

	шаруашылығы жануарларын қоршап-бөлшект еп жаюға арналған қашалар				
5.	А у ы л шаруашылығы жануарларын ветеринариялық емдеуге арналған өткелектер				
6.	Электр және ж ы л у энергиясымен қамтамасыз етуге арналған құрылысжайлар мен объектілер, жаңартылатын және баламалы энергия көздері пайдаланылатын объектілер				
7.	С у м е н жабдықтау объектілері және тіршілікті қамтамасыз етудің басқа да түрлері, персоналдың маусымдық тұруына арналған құрылысжайлар ж ә н е жайылымдарды күтіп-ұстау мен пайдалану үшін қажетті өзге де мүлік				

Қайыңды ауылдық округінде
жайылымдарды басқару және
оларды пайдалану жөніндегі
2025-2029 жылдарға арналған
жоспарға 4 қосымша

1 –кесте. Ауыл шаруашылығы жануарларының иелерін көрсете отырып, олардың саны туралы деректер

	Әкімшілік-аумақты қ объектілердің			Иесінің бизнес сәйкестендіру
--	--------------------------------------	--	--	---------------------------------

р/с №	жіктеуіші бойынша кенттің, ауылдың, ауылдық округтің коды	Кенттің, ауылдың, ауылдық округтің атауы	Иесінің типі	нөмірі/ жеке сәйкестендіру нөмірі
1	2	3	4	5
1	154847000	Қайыңды ауылдық округі	"Есет" ш/қ	120364000312
2	154847000	Қайыңды ауылдық округі	"Береке-Э" ш/қ	990164006691
3	154847000	Қайыңды ауылдық округі	"Жибек" ш/қ	800225300605
4	154847000	Қайыңды ауылдық округі	"Жантемір" ш/қ	660722300498
5	154847000	Қайыңды ауылдық округі	"Рысқұл" ш/қ	040364069233
6	154847000	Қайыңды ауылдық округі	"Жадыра" ш/қ	050864021417
7	154847000	Қайыңды ауылдық округі	"Әділет" ш/қ	130164008769
8	154847000	Қайыңды ауылдық округі	"Аяжан-С" ш/қ	090464014536
9	154847000	Қайыңды ауылдық округі	"Мыңжасар" ш/қ	080464001700
10	154847000	Қайыңды ауылдық округі	"Жангүл" ш/қ	120464011564
11	154847000	Қайыңды ауылдық округі	"Мергенбай" ш/қ	120464010705
12	154847000	Қайыңды ауылдық округі	"Рахман" ш/қ	140664011937
13	154847000	Қайыңды ауылдық округі	"Серпін" ш/қ	140264016061
14	154847000	Қайыңды ауылдық округі	"Арыстан" ш/қ	140664003599
15	154847000	Қайыңды ауылдық округі	"Арсен-1" ш/қ	140564012921
16	154847000	Қайыңды ауылдық округі	"Байшаған" ш/қ	150864024046
17	154847000	Қайыңды ауылдық округі	"Нұрберген" ш/қ	160164006014
18	154847000	Қайыңды ауылдық округі	"Бірлік-У" ш/қ	170364017495
19	154847000	Қайыңды ауылдық округі	"Байлық" ш/қ	811216301807
20	154847000	Қайыңды ауылдық округі	"ТС-2016" ш/қ	951106350588
21	154847000	Қайыңды ауылдық округі	"Темірлан" ш/қ	901115301916

22	154847000	Қайыңды ауылдық округі	"Нұржайна" ш/қ	780331300279
23	154847000	Қайыңды ауылдық округі	"Жұлдыз-Ж" ш/қ	130164011005
24	154847000	Қайыңды ауылдық округі	"Ысқақ-Әулие" ш/қ	080364005650
25	154847000	Қайыңды ауылдық округі	"Үбайдолла" ш/қ	631125300112
26	154847000	Қайыңды ауылдық округі	"Расул" ш/қ	810425302462
27	154847000	Қайыңды ауылдық округі	"Қамбар" ш/қ	801014300571
28	154847000	Қайыңды ауылдық округі	"Бастау" ш/қ	911001301363
29	154847000	Қайыңды ауылдық округі	"Болашақ" ш/қ	770318301690
30	154847000	Қайыңды ауылдық округі	"Данияр" ш/қ	600126402519
31	154847000	Қайыңды ауылдық округі	"Аян" ш/қ	700128300667
32	154847000	Қайыңды ауылдық округі	"Бағлан" ш/қ	840824301191
33	154847000	Қайыңды ауылдық округі	"Әулиет"ш/қ	590114300030
34	154847000	Қайыңды ауылдық округі	"НҰР" ш/қ	790811300468
35	154847000	Қайыңды ауылдық округі	"Елшебек" ш/қ	820322301288
36	154847000	Қайыңды ауылдық округі	"Жанәділ" ш/қ	831210302380
37	154847000	Қайыңды ауылдық округі	"Табыс" ш/қ	691001300872
38	154847000	Қайыңды ауылдық округі	"Мансүр" ш/қ	740318300687
39	154847000	Қайыңды ауылдық округі	"Айназым" ш/қ	790920303405
40	154847000	Қайыңды ауылдық округі	"Қара бұлақ" ш/қ	901112301880
41	154847000	Қайыңды ауылдық округі	"Қайнар" ш/қ	930711351261
42	154847000	Қайыңды ауылдық округі	"Жүзсержол" ЖШС	990840009541
43	154847000	Қайыңды ауылдық округі	"Мұғалжар Асыл" ЖШС	190540021572
44	154847000	Қайыңды ауылдық округі	"Көктас" АҚ	930140000740

кестенің жалғасы

Жеке тұлғалардың аты, әкесінің аты (бар болса), тегі немесе заңды тұлғалардың атауы	Мал басының саны, бас			
	Ірі қара мал	Ұсақ мал	жылқылар	түйелер
6	7	8	9	10
Жубанышев Галым	145	100	37	
Уаисов Жумасейт	835	7943	937	220
Кадыров Аскарбек	55	56	52	18
Кангельдин А	569	41	306	
Тойгулов Батыр	83		33	
Бигельдинов Ж	29	72	33	
Жалимбетов Жарас	47	54	68	
Аспендин Сайлау	133	98	60	
Буркитбаев Баянас	30		24	
Бердибаев Жандос	191	74	108	
Дарменов Жидебай	295	539	80	
Таженова Сауле	116	825	10	
Кайырбаева Адеме	51	41	186	
Уалиев Куракбай	92	128	91	
Боранбаева Клара	127		2	
Сарсенбаев Жарасбек	116			
Исмаилов Бермагамбет				
Уалиев Медеубай	653	675	281	
Ниязов Алмат	25	40	40	
Даинов Турым			120	
Жангазин Тимур	122	41	83	
Калмагамбетов Ж	16	32	58	
Садуов Жарылқаған			203	
Сарсенбаев Т				
Сагинов Рысжан	236	1177	89	
Адилов Асылбек			62	
Жақсыбаев С	123	23	29	
Батуалин Бахтияр	55	87	69	
Исламғалиев Өтеген	28		53	
Аймагамбетова Баян	47	43		
Қайназаров Еркін			29	
Аймағамбетов Рустам				
Ишниязов Сағитжан	50	24	12	

Еркешов Нұртас			117	
Елшебек Төлеген	20		31	
Коптлеуов Куанышбай	35	56	52	
Уайсов Нурсеит	50	1095	58	
Кангельдинов Муслим	316			
Мусин Ади				
Ешниязов Талғат				
Увайсов Манарбек	58	838	74	
		127		
			1473	

2-кесте. Ауыл шаруашылығы жануарларының түрлері мен жыныстық жас топтары бойынша қалыптастырылған үйірлердің, отарлардың, табындардың саны туралы деректер

№ п/п	Әкімшілік-аумақтық объектілердің жіктеуіші бойынша кенттің, ауылдың, ауылдық округтің коды	Кенттің, ауылдың, ауылдық округтің атауы	Үйірлердің, отарлардың, табындардың саны										
			Ірі қара мал				Ұсақ мал			Жылқылар		Түйелер	
			бұқалар	сиырлар	қашарлар	бұқашықтар	қойлар және ешкілер	төліктер (төліктер, шыбыштар)	төліктер (еркек төліктер, текешіктер)	айғырлар, биелер	төліктер	түйелер	төліктер
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
	Итого:	Қайыңды	0	11	0	0	7	0	0	2	0	0	0

3- кесте. Шалғайдағы жайылымдарда жаю үшін ауыл шаруашылығы жануарлары басының саны туралы мәліметтер

р/с №	Әкімшілік-аумақтық объектілердің жіктеуіші бойынша	Кенттің, ауылдың, ауылдық округтің атауы	Численность поголовья, голов										
			Ірі қара мал		Ұсақ мал			Жылқылар		Түйелер			
				ауыл шаруашылығы		ауыл шаруашылығы		ауыл шаруашылығы			ауыл шаруашылығы		ауыл шаруашылығы

	а кенттің, ауылдың н , ауылдық округтің коды	ауылдық округтің атауы	жеке ауладағ ы	тауарын өндіруш ілер	жеке ауладағ ы	тауарын өндіруш ілер	жеке ауладағ ы	тауарын өндіруш ілер	жеке ауладағ ы	тауарын өндіруш ілер
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
	Итого:									

Екпе және құрғақ жайылымдарда, орман, су қорлары жерлерінде және ерекше қорғалатын табиғи аумақтарда ауыл шаруашылығы жануарларын жаюдың ерекшеліктері туралы деректер

Екпе жайылымдар мен аридтік жайылымдарда ауылшаруашылық жануарларын жаю әртүрлі факторлармен, соның ішінде өсімдік жамылғысының түрімен, қоршаған орта жағдайларымен және басқару әдістерімен ерекшеленеді. Өсімдік жамылғысы адам қалыптастыратын екпе жайылымдарда жайылым көбінесе бақыланатын және қарқынды басқарылатын болады, бұл жемшөптің өнімділігі мен сапасын оңтайландыруға мүмкіндік береді. Аридтік жайылымдар, керісінше, аз өсімдіктермен және қатал жағдайлармен сипатталады, бұл тұрақтылықты қамтамасыз ету үшін бейімделгіш жайылым стратегияларын қажет етеді.

Қайыңды ауылдық округінде
жайылымдарды басқару және
оларды пайдалану жөніндегі
2025-2029 жылдарға арналған
жоспарға 5 қосымша

Ұсынылатын жайылым айналымдарының схемалары

жылдар	Учаскелердің нөмірлері			
	I	II	III	IV
бірінші жыл	көктемгі маусым	жазғы маусым	күзгі маусым	демалатын учаске
екінші жыл	демалатын учаске	көктемгі маусым	жазғы маусым	күзгі маусым
үшінші жыл	күзгі маусым	демалатын учаске	көктемгі маусым	жазғы маусым
төртінші жыл	жазғы маусым	күзгі маусым	демалатын учаске	көктемгі маусым

Ауылдық округтің жайылымдары маусымдық болып табылады. Түрлік құрамына байланысты маусымдық жайылымдарда мал жаю жемшөптің қоректенуге жарамдылығымен және оның өнімділігін сақтау ұзақтығымен анықталады. Көктемгі жайылымдар эфемерлердің қайта өсуімен қолданылады. Жазда (бидай шөптері, дәнді-шөптер); көктемде (қауырсын шөптері басым шымтезек-жусан, қауырсынды-типті-тар жусан), күзде (жусан-дәнді дақылдар) және қыста (жартылай бұта - солянка). Жайылымдарды оларды қорғау шараларын сақтамай пайдалану көбінесе жайылымдардың тозып кетуіне, әртүрлі дәрежедегі деградацияға әкеледі. Сондай-ақ, қажетті (оңтайлы) маусымда шөпті пайдаланбау 40-70% жем бірлігін және

60-80% ақуызды жоғалтуға әкеледі. Осыған байланысты жыл сайын жаңартылатын ресурстың жоғалуын болдырмау үшін әрбір учаске өз мерзімінде пайдаланылуы тиіс.

Жайылым алаңдарын жекелеген жайылымдық учаскелерге бөлу;

Әр маусымның (күндердің) жайылым ұзақтығы белгілі бір жылдың шарттарымен анықталады. Жануарларды жаю ауа температурасының +10oC тұрақты көрсеткішіне жеткенде басталуы керек. Жайылым биіктігі 15-20 см қар жамылғысымен аяқталады.

Ауылдық округтің **көктемгі жайылымдары** селеулі-жусан, қауырсын-бетегелі жусан типтері басым. Жайылымның ұзақтығы көктемгі жайылымдарда (сәуір-маусым) – 70 күнді құрайды.

Жазғы жайылымдар бидай шөптері, дәнді дақылдар мен шөптердің түрлерімен ұсынылған. Жайылымның ұзақтығы (маусым-қыркүйек) 70 күн.

Күзгі жайылымдар жусан-жарма түрімен ұсынылған. Жайылымның ұзақтығы (қыркүйек-қараша) 70 күн.

Қысқы жайылымдар бұта-солянка түрімен ұсынылған. Жайылымның ұзақтығы (қараша-желтоқсан) 30 күн.

Ауыл шаруашылығы жануарларының орташа тәуліктік су тұтынуы:

Жазғы уақытта (1 бас малға тәулігіне литр):

сүтті сиырлар-55;

қысыр сиырлар-50;

2 жасқа дейінгі нетели-30;

6 айға дейінгі бұзаулар-20;

жатырды емізбейтін жұмысшы жылқылар-50;

асыл тұқымды жылқылар, емізетін жатырлар-50;

1,5 жасқа дейінгі құлындар-40;

7 айға дейінгі құлындар – 10;

ересек қой-8;

1 жасқа дейінгі жас қой-3.

Көктем және күз мезгілінде (1 бас малға тәулігіне литр):

сүтті сиырлар-45;

қысыр сиырлар-40;

2 жасқа дейінгі баспақтар-30;

6 айға дейінгі бұзаулар-15;

емізбейтін жұмысшы жылқылар-40;

асыл тұқымды жылқылар,

емізетін жатырлар-40;

1,5 жасқа дейінгі құлындар-30;

7 айға дейінгі құлындар-6;

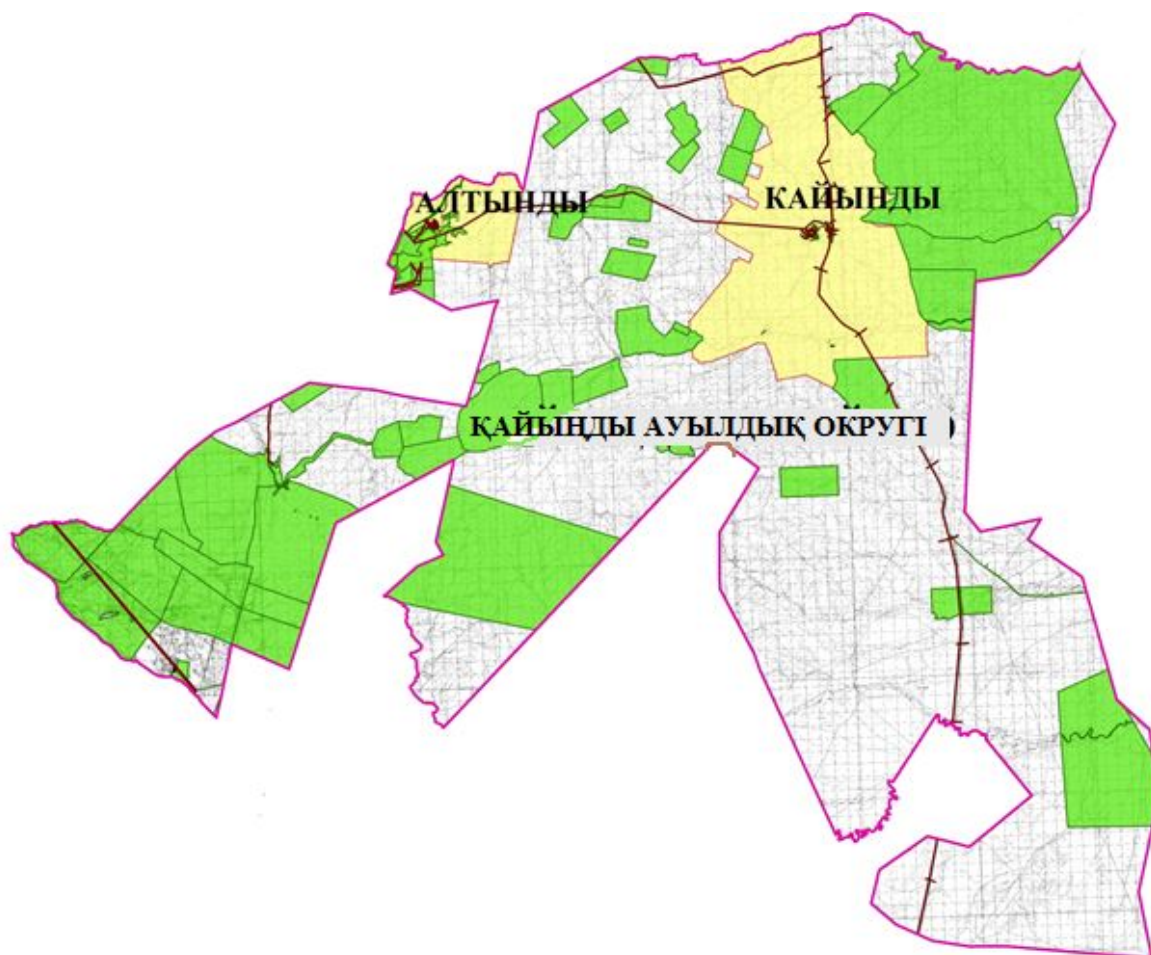
ересек қойлар-5.

Қыс мезгілінде (1 бас малға тәулігіне литр):

сүтті сиырлар-35;
қысыр сиырлар-30;
2 жасқа дейінгі баспақтар-25;
6 айға дейінгі бұзаулар-15;
емізбейтін жұмысшы жылқылар-30;
асыл тұқымды жылқылар, емізетін жатырлар-30;
1,5 жасқа дейінгі құлындар – 20;
ересек қойлар-3.

Ауылдық округке кіретін ауылдық елді мекендер арасында жайылымдарды жобалық бөлу (қайта бөлу), онда жайылымдармен қамтамасыз етілмеген жеке және заңды тұлғалардың ауыл шаруашылығы жануарларының басы үшін ауылдық округтің ауылдық елді мекендері арасында жайылымдарды бөлу (қайта бөлу) схемасы көрсетіледі. Қайыңды ауылдық округінің қоғамдық жайылым алаңы жайылымдық жемге деген қажеттілікті қамтамасыз етпейді жайылатын мал. Алайда Алтынды елді мекенінде жайылымдардың тапшылығы 3105 га құрады, осыған байланысты жайылымдық аумақтарды көрші елді мекендер арасында қайта бөлуді қарастыру қажет.

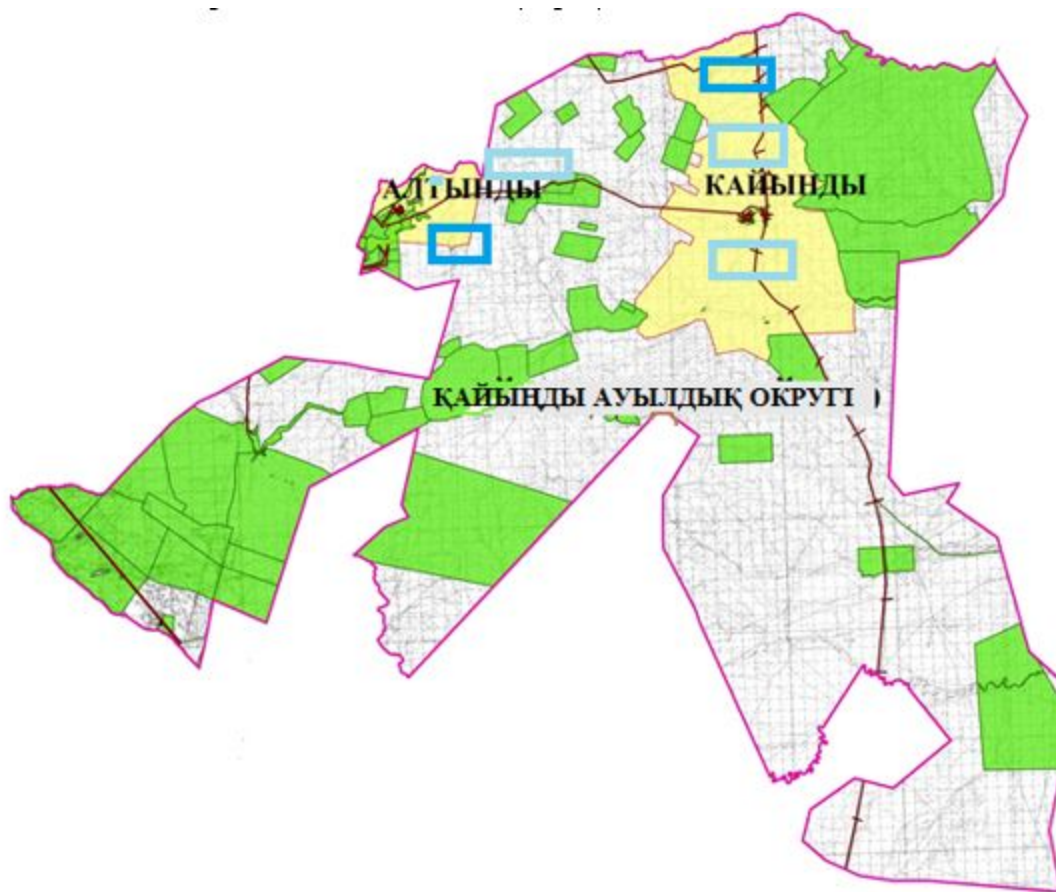
1. Құқық белгілейтін құжаттар негізінде жер санаттары, жер учаскелерінің меншік иелері және жер пайдаланушылар бөлінісінде Қайыңды ауылдық округі аумағында жайылымдардың орналасу схемасы (картасы)

Шартты белгілер:

- Қайыңды ауылдық округі шекарасы
- Ауыл шаруашылығы мақсатындағы жерлері санатындағы жайылымдар (жер пайдаланушылардың жер учаскелері)
- Елді мекендер жерлері санатындағы жайылымдар

2. Жеке ауланың ауыл шаруашылығы жануарларын жаю жөніндегі халықтың мұқтажына арналған жайылымдарды, оның ішінде жайылымдардың, оның ішінде жеке ауланың ауыл шаруашылығы жануарларын жаю жөніндегі халықтың мұқтажына арналған қоғамдық жайылымдардың шекаралары мен алаңдары көрсетілетін қоғамдық жайылымдарды белгілейтін Схема (карта)

Шартты белгілер:

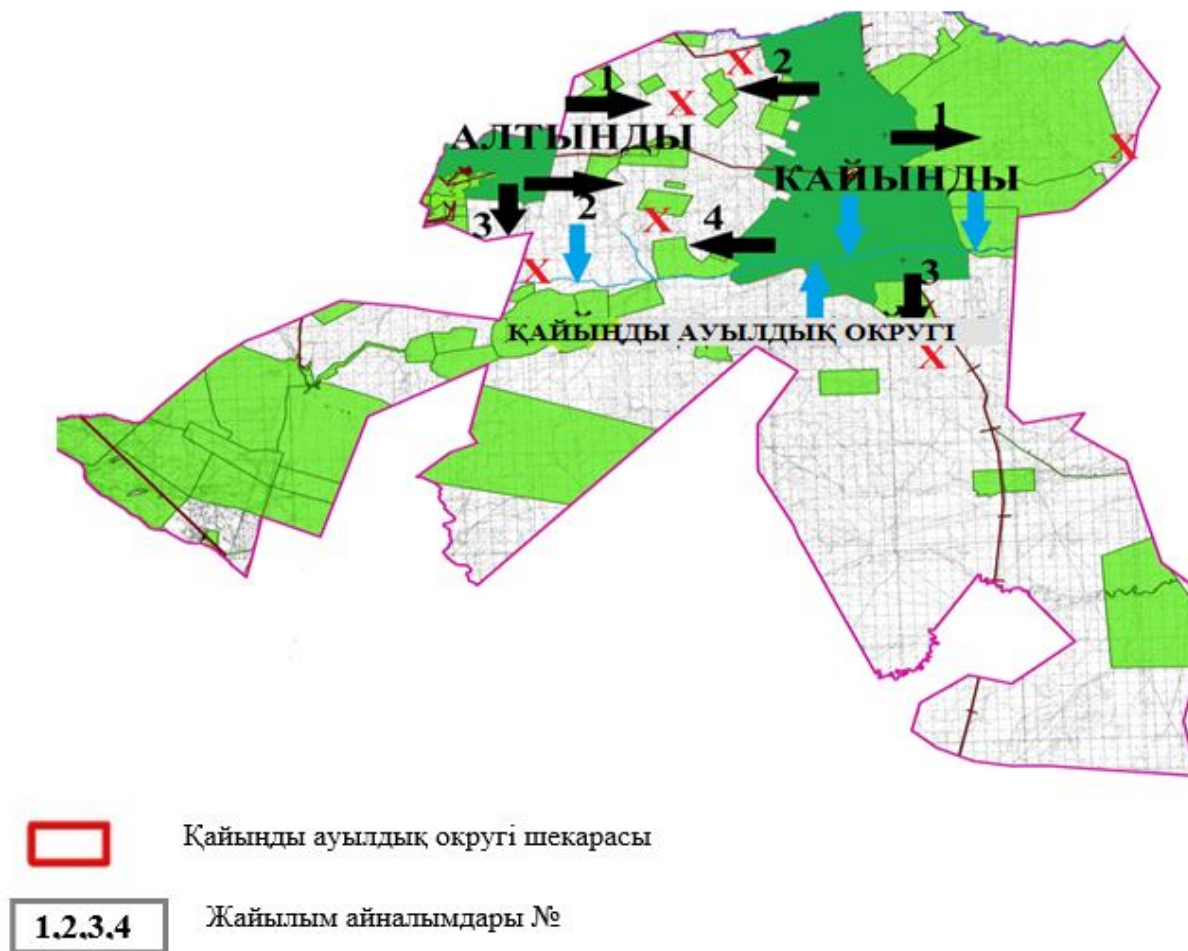
- Қайыңды ауылдық округі шекарасы
- Ауыл шаруашылығы мақсатындағы жерлері санатындағы жайылымдар
- Елді мекендер жерлері санатындағы жайылымдар
- Күз, қыс кезеңдерінде пайдаланылатын жайылымдық жерлер
- Көктем, жаз кезеңдерінде пайдаланылатын жайылымдық жерлер

3. Жайылымдарды геоботаникалық зерттеу негізінде ұсынылатын жайылым айналымдарының схемалары көрсетілетін жайылым айналымдарының ұсынылатын схемалары көрсетілген Схема (карта)

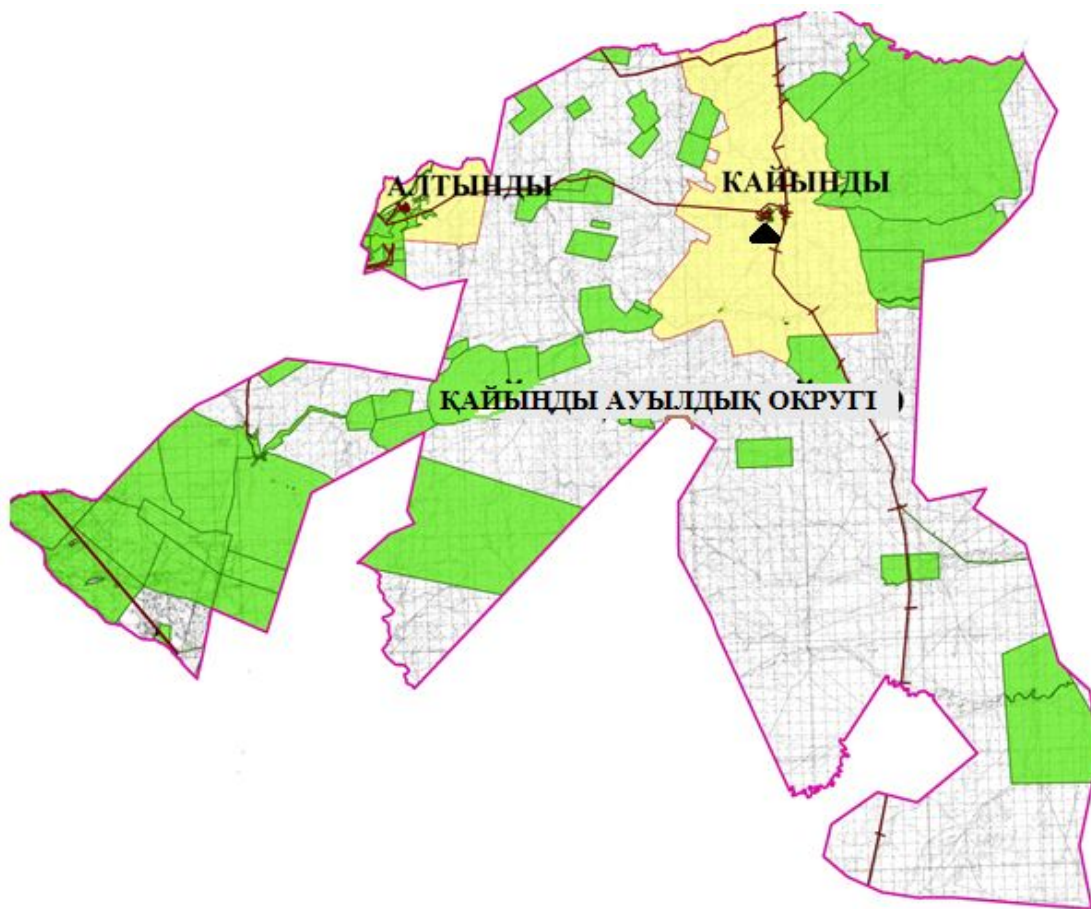
жылдар	1 қамау көктем	2 қамау көктем-жаз	3 қамау көктем-жаз-күз	4 қамау күз
2025	көктемгі-жазғы маусым 1	Жазғы маусым 2	Күзгі маусым 3	демалу
2026	демалу	көктемгі-жазғы маусым 1	Жазғы маусым 2	Күзгі маусым 3
2027	көктемгі-жазғы маусым 1	Летний период 2	Күзгі маусым 3	демалу

2028	демалу	көктемгі-жазғы маусым 1	Жазғы маусым 2	Күзгі маусым 3
2029	көктемгі-жазғы маусым 1	Жазғы маусым 2	Күзгі маусым 3	демалу

ескерту: 1, 2, 3, 4 жылына қолданылатын қамаудың реті

4. Ауыл шаруашылығы жануарларын айдауға арналған сервитуттарды, мал айдау трассаларын және жайылымдық инфрақұрылымның өзге де объектілерін, сондай-ақ ауыл шаруашылығы жануарларын айдауға арналған сервитуттар, мал айдау трассалары, жайылымдық инфрақұрылым объектілері, мал қорымдарының (биометриялық шұңқырлардың) орналасқан жері көрсетілетін мал қорымдарын (биометриялық шұңқырларды) белгілейтін Схема (карта)

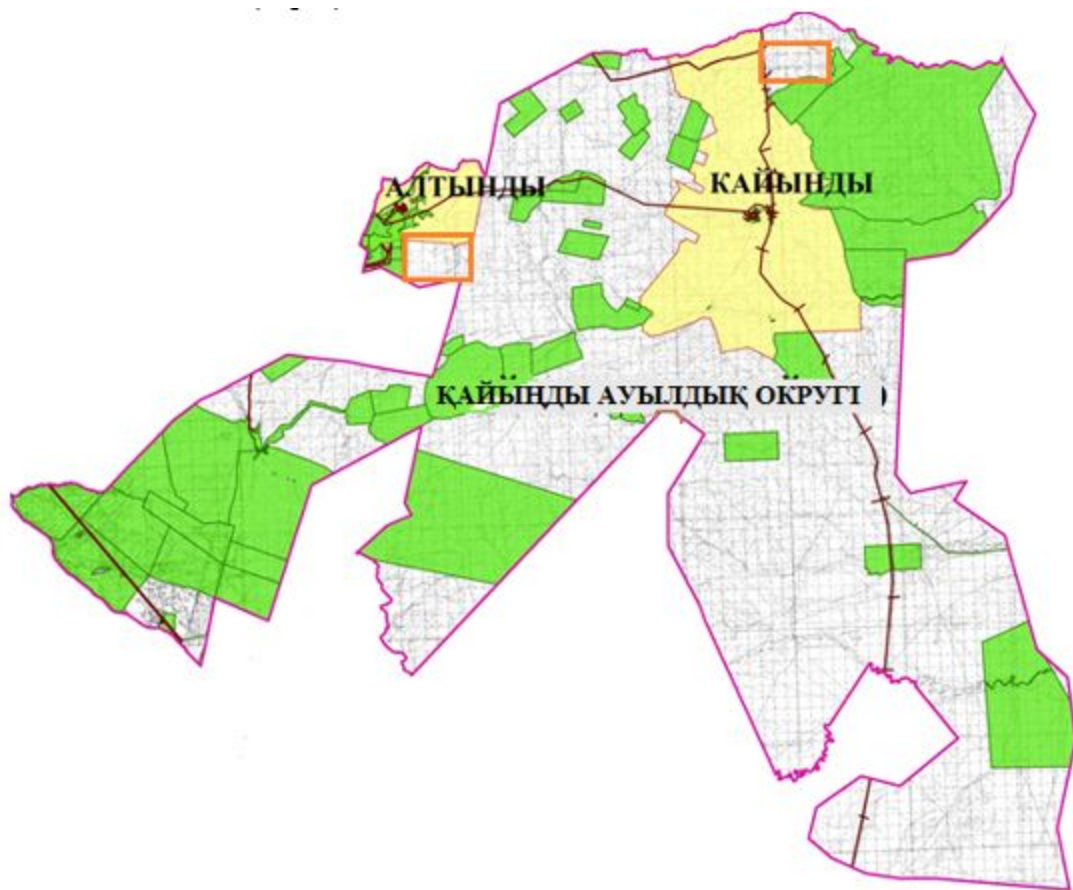

Шартты белгілер:

Мал қорымы

5. Жайылым пайдаланушыларға жер пайдалануға берілуі мүмкін жайылымдарды белгілейтін Схема (карта)

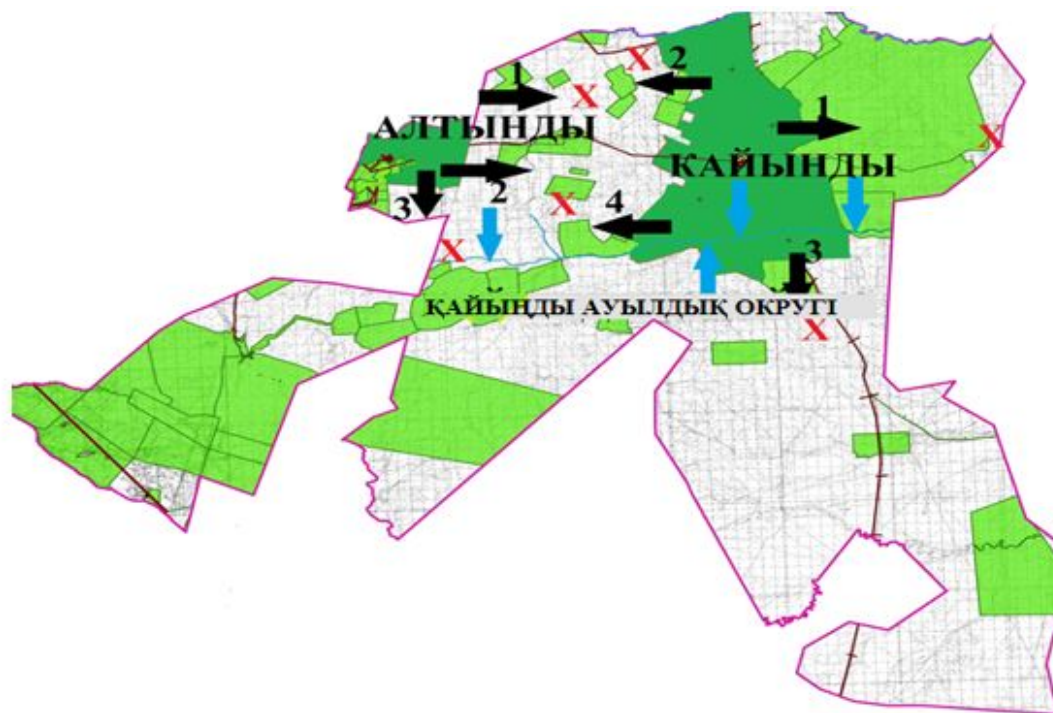

Шартты белгілер:

Жергілікті жағдайлар мен ерекшеліктерге қарай жеке ауладағы ауыл шаруашылығы жануарларын жаюға халық мұқтажын қанағаттандыру үшін қажетті жайылымдардың сыртқы мен ішкі шекаралары және алаңдары белгіленген картасы

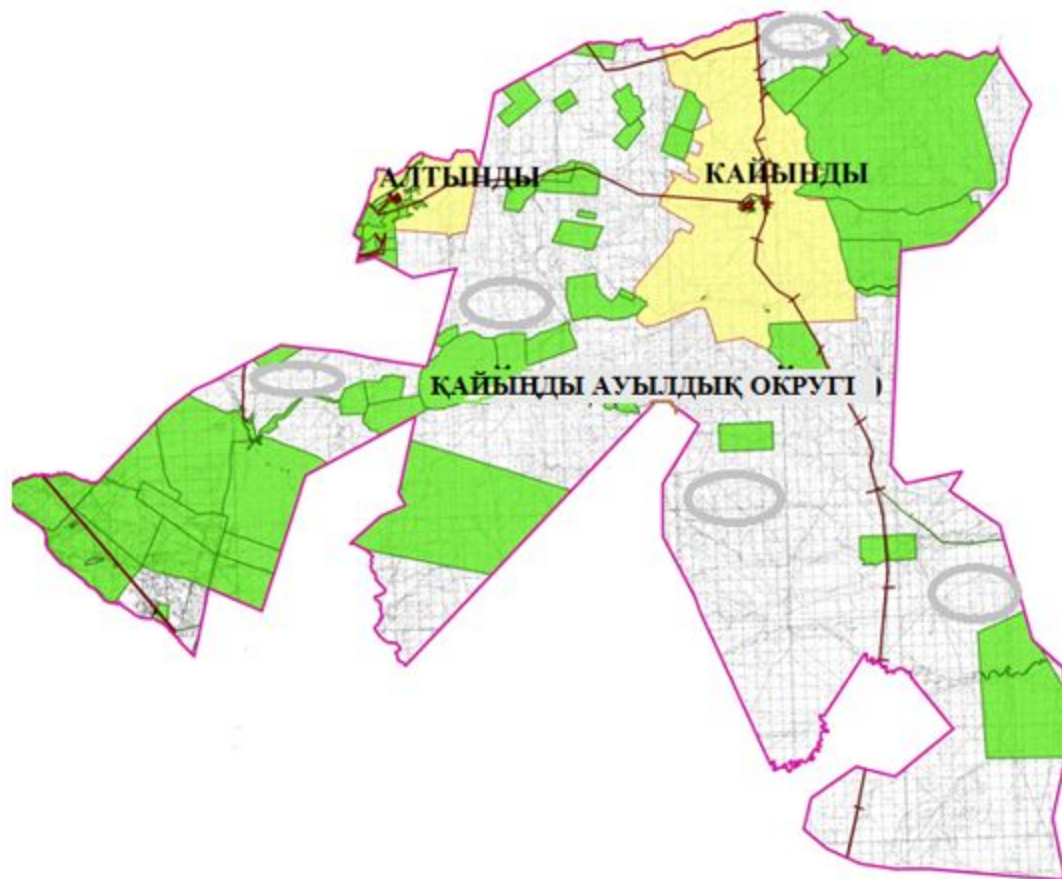
7. Жайылым пайдаланушылардың су тұтыну нормасына сәйкес жасалған су көздеріне (көлдерге, өзендерге, тоғандарға, апандарға, суару немесе суландыру арналарына, құбырлы немесе шахта құдықтарына) қол жеткізу схемасы

Шартты белгілер:

- Қайыңды ауылдық округі шекарасы
- Желілік су объектілері (өзендер)
- Көлдер, өзендер, тоғандар, мал суару орындары және басқа да көздер
- Елді мекендер
- Егістік
- Табиғи жайылымдар
- 1,2,3,4 Жайылым айналымдары №
- X Жайылымдық инфрақұрылым объектісі
- ➔ Ауыл шаруашылығы жануарларын жаю және жылжытудың маусымдық маршруттары
- ➔ Жайылым пайдаланушылардың су көздеріне қол жеткізу маршруты

8. Ауыл, ауылдық округ жанында орналасқан жайылымдармен қамтамасыз етілмеген жеке және (немесе) заңды тұлғалардың шалғайдағы жайылымдарында ауыл шаруашылығы жануарларының мал басын орналастыру схемасы

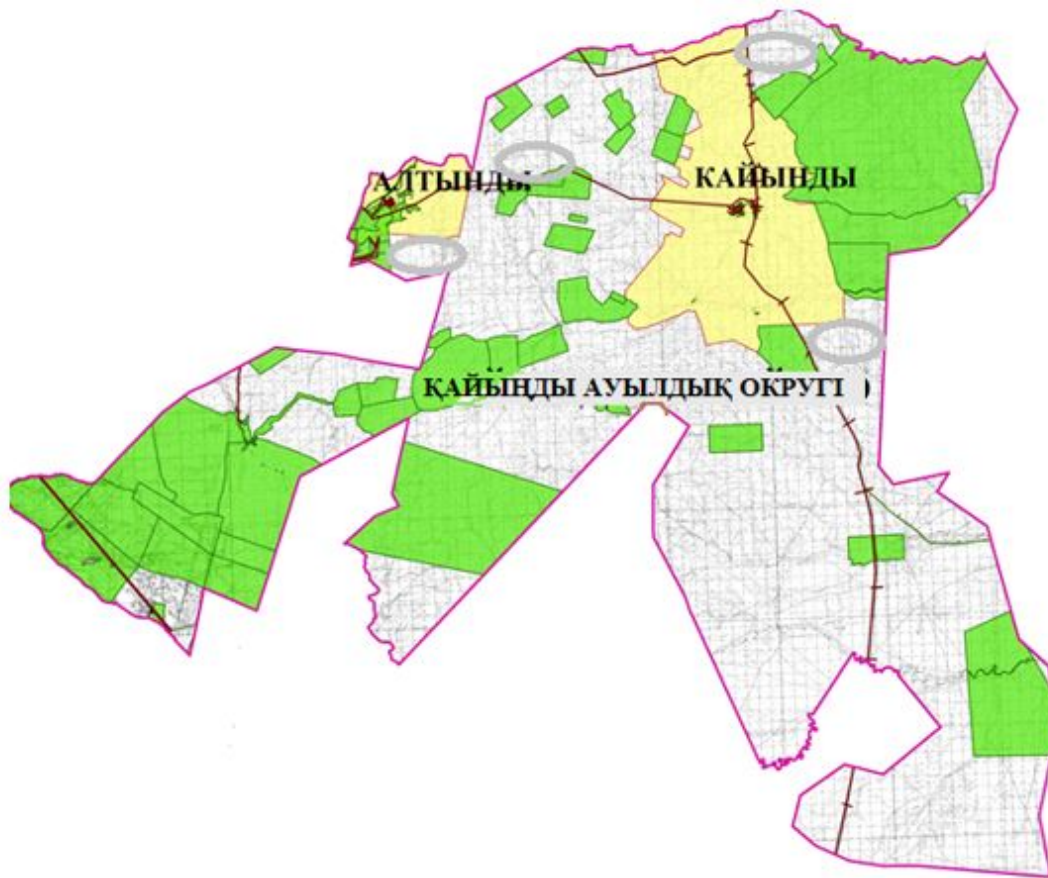

Шартты белгілер:

Жайылымдармен қамтамасыз етілмеген жеке және (немесе) заңды тұлғалардың шалғайдағы жайылымдарында ауыл шаруашылығы жануарларының мал басын орналастыру схемасы

9. Ауылда, ауылдық округ маңында орналасқан жайылымдармен қамтамасыз етілмеген жеке және (немесе) заңды тұлғалардың ауыл шаруашылығы жануарларының мал басын шалғайдағы жайылымдарға орналастыру схемасы

Шартты белгілер:

Жайылымдармен қамтамасыз етілмеген жеке және (немесе) заңды тұлғалардың ауыл шаруашылығы жануарларының басы үшін ауылдық округтің ауылдық елді мекендері арасында жайылымдарды қайта бөлу схемасы

Мұғалжар аудандық
мәслихатының 2025 жылғы
11 қыркүйектегі № 430 шешіміне
1 қосымша

Жұрын ауылдық округінде жайылымдарды басқару және оларды пайдалану жөніндегі 2025-2029 жылдарға арналған жоспар

Осы жайылымдарды басқару және оларды пайдалану жөніндегі жоспар (бұдан әрі-жоспар) "Жайылымдар туралы" Қазақстан Республикасы Заңының 6 – бабының 4-1) тармақшасына (бұдан әрі-Заң), "мемлекеттік статистика туралы" Қазақстан Республикасы Заңының 16-бабы 3-тармағының 2) тармақшасына, Қазақстан Республикасы Ауыл шаруашылығы министрінің 29 шілдедегі бұйрығына сәйкес әзірленді 2024 жылғы № 263 "жайылымдарды басқару және оларды пайдалану жөніндегі үлгілік жоспарды бекіту туралы" (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 34831 болып тіркелген).

Жоспар жайылымдарды ұтымды пайдалану, жемшөпке қажеттілікті тұрақты қамтамасыз ету және жайылымдардың тозуы процестерін болғызбау мақсатында қабылданады.

Жоспарды әзірлеген кезде мыналар ескеріледі:

1) осы Жоспарға 1-қосымшаға сәйкес нысан бойынша өңірдің жер балансының және мемлекеттік жер кадастрының ақпараттық жүйесінің деректері.

2) осы Жоспарға 2-қосымшаға сәйкес нысан бойынша жайылымдарды геоботаникалық зерттеп-қарау мәліметтері.

3) Қазақстан Республикасы Ауыл шаруашылығы министрінің 2020 жылғы 3 ақпандағы № 35 бұйрығымен (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 19987 болып тіркелген) бекітілген Мал қорымдарының (биотермиялық шұңқырлардың) тізілімін жүргізу қағидаларына сәйкес қалыптастырылған мал қорымдары (биотермиялық шұңқырлар) туралы мәліметтер;

4) осы Жоспарға 3-қосымшаға сәйкес нысан бойынша жайылымдық инфрақұрылым объектілері туралы және ауыл шаруашылығы жануарларын айдап өтуге арналған сервитуттар туралы мәліметтер.

5) осы Жоспарға 4-қосымшаның 1-кестесіне сәйкес нысан бойынша ауыл шаруашылығы жануарларының иелерін көрсете отырып, оларды сәйкестендіру дерекқорынан алынған ауыл шаруашылығы жануарлары басының саны туралы деректер;

6) осы Жоспарға 4-қосымшаның 2-кестесіне сәйкес нысан бойынша ауыл шаруашылығы жануарларының түрлері мен жыныстық жас топтары бойынша қалыптастырылған үйірлердің, отарлардың, табындардың саны туралы деректер.

7) осы Жоспарға 4-қосымшаның 3-кестесіне сәйкес нысан бойынша шалғайдағы жайылымдарда жаю үшін ауыл шаруашылығы жануарлары басының саны туралы мәліметтер.

8) екпе және аридтік жайылымдарда, орман, су қорлары мен ерекше қорғалатын табиғи аумақтар жерлерінде ауыл шаруашылығы жануарларын жаю ерекшеліктері туралы деректер.

9) осы Жоспарға 5-қосымшаға сәйкес нысан бойынша ұсынылатын жайылым айналымдарының схемалары;

10) мал шаруашылығы және өсімдік шаруашылығы статистикасы бойынша ресми статистикалық ақпарат.

Жоспарда мынадай қосымшалар қамтылған:

1) әкімшілік-аумақтық бірлік аумағында жайылымдардың жер санаттары бөлінісінде орналасу схемасы (картасы), онда жайылымдардың шекаралары, алаңдары мен түрлері, оның ішінде шалғайдағы, маусымдық, құрғақ және екпе жайылымдар, жер учаскесіне құқық белгілейтін және сәйкестендіру құжаттарының негізінде олардың меншік иелері немесе жер пайдаланушылар туралы мәліметтер көрсетіледі;

2) жеке ауладағы ауыл шаруашылығы жануарларын жаю бойынша халықтың мұқтаждығына арналған жайылымдар, оның ішінде қоғамдық жайылымдар белгіленген схема (карта), онда жеке ауладағы ауыл шаруашылығы жануарларын жаю бойынша халықтың мұқтаждығына арналған жайылымдардың, оның ішінде қоғамдық жайылымдардың шекаралары мен алаңдары көрсетіледі;

3) ұсынылатын жайылым айналымдарының схемалары көрсетілген схема (карта), онда жайылымдарды геоботаникалық зерттеп-қарау негізінде ұсынылатын жайылым айналымдарының схемалары көрсетіледі;

4) ауыл шаруашылығы жануарларын айдауға арналған сервитуттар, мал айдайтын трассалар және жайылымдық инфрақұрылымның өзге де объектілері, сондай-ақ мал қорымдары (биометриялық шұңқырлар) белгіленетін схема (карта), онда ауыл шаруашылығы жануарларын айдауға арналған сервитуттар, мал айдайтын трассалар, жайылымдық инфрақұрылым объектілері, мал қорымдарының (биометриялық шұңқырлардың) орналасқан жері көрсетіледі;

5) жайылымды пайдаланушыларға жер пайдалануға берілуі мүмкін жайылымдар белгіленген схема (карта).

6) халықтың жеке ауласындағы ауыл шаруашылығы жануарларын жаю жөніндегі мұқтаждықтарын қанағаттандыру мақсатында резервке алынуға жататын жайылымдарды белгілейтін схема (карта), онда жеке ауланың ауыл шаруашылығы жануарларын жаю жөніндегі халықтың мұқтаждықтарын қанағаттандыру мақсатында резервке алынуға жататын жайылымдардың шекаралары мен алаңдары көрсетіледі.

7) суды тұтыну нормасына сәйкес жасалған су көздеріне (көлдерге, өзендерге, тоғандарға, қазандарға, суару немесе суландыру каналдарына, құбырлы немесе шахта құдықтарына) қол жеткізу схемасы, онда жануарлардың су көздеріне қарай жүріп-тұру маршруттары көрсетіледі.

8) ауыл шаруашылығы жануарларының басын шалғайдағы жайылымдарға орналастыру схемасы, онда ауыл шаруашылығы жануарларының басын орналастыруға арналған шалғайдағы жайылымдардың шекаралары мен алаңдары көрсетіледі;

9) ауылдық округке кіретін ауылдық елді мекендер арасында жайылымдарды жобалық бөлу (қайта бөлу), онда жайылымдармен қамтамасыз етілмеген жеке және заңды тұлғалардың ауыл шаруашылығы жануарларының басы үшін ауылдық округтің ауылдық елді мекендері арасында жайылымдарды бөлу (қайта бөлу) схемасы көрсетіледі;

10) тиісті әкімшілік-аумақтық бірлікте жайылымдарды ұтымды пайдалану үшін қажетті талаптар:

"Жайылымдардың жалпы алаңына түсетін жүктеменің шекті рұқсат етілетін нормасын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Ауыл шаруашылығы министрінің

2015 жылғы 14 сәуірдегі № 3-3/332 бұйрығына (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 11064 болып тіркелген) сәйкес жайылымдардың жалпы алаңына түсетін жүктеменің шекті рұқсат етілетін нормасын сақтау;

жайылым айналымын және суды пайдалану көздерін ескере отырып жайылымдарды пайдалану;

жайылым алаңдарын жекеленген өріс учаскелеріне бөлу;

жайылым учаскелерін жыл маусымдары бойынша кеңістікте және уақытпен (маусым, жыл ішінде) кезектестіру;

жайылым айналымы учаскелерінің бірін жайылымсыз және ауыл шаруашылығы жануарларынсыз жыл сайын қалдыру.

Жұрын ауылдық округінде
жайылымдарды басқару және
оларды пайдалану жөніндегі
2025-2029 жылдарға арналған
жоспарға 1 қосымша

Өңірдің жер балансының және мемлекеттік жер кадастрының ақпараттық жүйесінің деректері

1-кесте. Жұрын ауылдық округінің жер санаттары бойынша жайылымдарды бөлу, гектар

Ауылдық округ атауы	Әкімшілік-аумақтық объектілер жіктеуішінің коды	Жерлің санаттары							жерлер жиыны
		ауыл шаруашылығы мақсатындағы	елді мекендердің	өнеркәсіп, көлік және өзге де ауыл шаруашылығы мақсатындағы емес	ерекше қорғалатын табиғи аумақтардың	орман қоры-ның	су қоры-ның	босалқы жер	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Жұрын ауылдық округі	154845000	160591	38805	0	0	7697	0	38042	245135

Әкімшілік-аумақтық бөлініс бойынша Жұрын ауылдық округінде 4 ауылдық елді мекен бар. Жұрын ауылдық округі аумағының жалпы ауданы 245135 гектар. Санаттар бойынша жерлер: ауыл шаруашылығы мақсатындағы жерлер - 160591 гектар; елді мекендердің жерлері – 38805 гектар; орман қоры 7697 гектар; босалқы жер 38042 гектар болып бөлінеді. Өнеркәсіп жерлері, су қорының жерлері жоқ.

2-кесте. Елді мекеннің жайылымдарын бөлу, гектар

					Жайылым алаңы мен түрлері				
					жеке ауладағы ауыл				

№р/с	Ауылдық округ атауы	Әкімшілік-аумақтық объектілер жіктеуішінің коды	елді мекеннің атауы	Жайылымдардың жалпы алаңы, гектар	шаруашылығы жануарлар аяу бойынша халық мұқтажын қанағаттандыруға арналған, гектар	көпшілік пайдаланатын, мың гектар	шалғайдағы, гектар	маусымдық, гектар	аридтік, гектар	екпе жайылымдар, гектар
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
	Жұрын ауылдық округ	154845000	Жұрын Көлденең темір Көбелей Рзд №53	21896577110132	21896577110132	21896577110132	0	0	0	0

Жұрын ауылдық округінің аумағында шалғайдағы, маусымдық, аридтік және екпе жайылымдар жоқ. Округте 55 шаруа қожалығы жұмыс істейді, оларға 159 657 гектар жайылым бекітілген.

3-кесте. Жер учаскесіне құқық белгілейтін және сәйкестендіру құжаттары негізінде меншік иелері мен жер пайдаланушылар туралы мәліметтер

р/с №	Меншік иелерінің, жер пайдаланушылардың атауы	Бизнестендіру нөмірі/жеке сәйкестендіру нөмірі	Жер учаскесінің кадастрлық нөмірі	Жайылымдар алаңы, мың гектар
1	2	3	4	5
1	"Асем" ш/қ	731105350389	02-027-007-037	0,504
	"Асем" ш/қ	731105350389	02-027-007-632	0,326
2	"Әуез" ш/қ	300121300665	02-027-007-063	0,466
	"Әуез" ш/қ	300121300665	02-027-007-078	0,141
	"Әуез" ш/қ	300121300665	02-027-007-036	0,077
3	"Ащыбұлақ" ш/қ	190664000019	02-027-007-046	0,900
	"Ащыбұлақ" ш/қ	190664000019	02-027-	2,255
4	"Әлке-би" ш/қ	120264007792	02-027-018-014	0,140
	"Әлке-би" ш/қ	120264007792	02-027-018-015	0,282
5	"Балман" ш/қ	841120400535	02-027-007-630	0,697
	"Балман" ш/қ	841120400535	02-027-007-038	0,398
6	"Жұлдыз-К" ш/қ	950464003879	02-027-007-072	0,320
	"Жұлдыз-К" ш/қ	950464003879	02-027-007-073	0,290
7	"Манас-К" ш/қ	060564028168	02-027-007-002	0,170
	"Манас-К" ш/қ	060564028168	02-027-007-003	1,024

	"Манас-К" ш/қ	060564028168	02-027-007-130	0,994
	"Манас-К" ш/қ	060564028168	02-027-007-165	6,400
	"Манас-К" ш/қ	060564028168	02-027-007-166	0,760
8	"Назар" ш/қ	150864008480	02-027-007-012	0,677
9	"Қасай" ш/қ	060964023845	02-027-007-074	0,765
	"Қасай" ш/қ	060964023845	02-027-007-024	0,140
	"Қасай" ш/қ	060964023845	02-027-007-153	0,500
	"Қасай" ш/қ	060964023845	02-027-007-168	0,455
	"Қасай" ш/қ	060964023845	02-027-025-105	2,279
	"Қасай" ш/қ	060964023845	02-027-025-112	2,250
	"Қасай" ш/қ	060964023845	02-027-025-112	1,989
10	"Сәңкібай" ш/қ	064664027738	02-027-018-012	2,191
	"Сәңкібай" ш/қ	064664027738	02-027-018-049	0,556
	"Сәңкібай" ш/қ	064664027738	02-027-018-061	0,328
	"Сәңкібай" ш/қ	064664027738	02-027-010-235	0,159
11	"Серікқали" ш/қ	820629300131	02-027-007-027	0,820
	"Серікқали" ш/қ	820629300131	02-027-007-045	0,313
	"Серікқали" ш/қ	820629300131	02-027-007-103	0,298
12	"Шоман" ш/қ	070664026315	02-027-007-089	0,226
	"Шоман" ш/қ	070664026315	02-027-007-034	0,250
	"Шоман" ш/қ	070664026315	02-027-007-035	0,163
	"Шоман" ш/қ	070664026315	02-027-007-623	0,531
	"Шоман" ш/қ	070664026315	02-027-007-624	0,780
	"Шоман" ш/қ	070664026315	02-027-007-625	0,340
	"Шоман" ш/қ	070664026315	02-027-007-621	0,374
13	"Темірлан-2" ш/қ	091164018194	02-027-007-161	1,027
	"Темірлан-2" ш/қ	091164018194	02-027-007-179	4,131
14	"Жамбыл" ш/қ	660831300569	02-027-007-090	0,701
	"Жамбыл" ш/қ	660831300569	02-027-007-123	1,594
	"Жамбыл" ш/қ	660831300569	02-027-007-616	0,797
15	"Тоқпан" ш/қ	120364019809	02-027-007-059	0,300
16	"Жасұлан-А" ш/қ	051164024356	02-027-007-058	0,873
17	"Ақсаулет" ш/қ	111264019182	02-027-007-139	0,399
	"Ақсаулет" ш/қ	111264019182	02-027-007-147	0,196
	"Ақсаулет" ш/қ	111264019182	02-027-007-060	0,530
	"Ақсаулет" ш/қ	111264019182	02-027-007-092	0,100
	"Ақсаулет" ш/қ	111264019182	02-027-007-093	0,100
18	"Қонысбай" ш/қ	050264032857	02-027-007-070	0,586
	"Қонысбай" ш/қ	050264032857	02-027-007-171	2,357
19	"Темірғали" ш/қ	711009300664	02-027-018-036	0,214
	"Темірғали" ш/қ	711009300664	02-027-018-037	0,140
	"Темірғали" ш/қ	711009300664	02-027-018-020	0,493

	"Темірғали" ш/қ	711009300664	02-027-018-021	0,040
	"Темірғали" ш/қ	711009300664	02-027-018-065	0,399
20	"Шолақ" ш/қ	080864008504	02-027-007-066	1,349
	"Шолақ" ш/қ	080864008504	02-027-007-084	0,321
	"Шолақ" ш/қ	080864008504	02-027-007-170	2,166
21	"Қартбай" ш/қ	040664029007	02-027-007-088	0,200
22	"Төрахмет" ш/қ	040664025639	02-027-018-029	0,430
	"Төрахмет" ш/қ	040664025639	02-027-018-081	0,399
23	"Темірболат" ш/қ	040664023840	02-027-007-091	0,300
24	"Рас" ш/қ	050364031634	02-027-007-099	0,775
25	"Нұрлан" ш/қ	051164024022	02-027-007-105	0,618
	"Нұрлан" ш/қ	051164024022	02-027-007-152	0,622
	"Нұрлан" ш/қ	051164024022	02-027-007-169	1,197
	"Нұрлан" ш/қ	051164024022	02-027-007-633	0,300
26	"Жортпас" ш/қ	650125402097	02-027-007-102	0,246
	"Жортпас" ш/қ	650125402097	02-027-007-643	3,252
27	"Нұрлан-А" ш/қ	080364004820	02-027-007-127	0,198
	"Нұрлан-А" ш/қ	080364004820	02-027-007-638	2,498
28	"Береке-Ж" ш/қ	100664018124	02-027-007-131	0,997
	"Береке-Ж" ш/қ	100664018124	02-027-007-000	0,349
	"Береке-Ж" ш/қ	100664018124	02-027-007-143	0,740
	"Береке-Ж" ш/қ	100664018124	02-027-007-612	1,994
	"Береке-Ж" ш/қ	100664018124	02-027-007-613	0,300
	"Береке-Ж" ш/қ	100664018124	02-027-007646	3,168
29	"Жансерік" ш/қ	101064015874	02-027-007-132	1,498
30	"Санжар-С" ш/қ	110864019706	02-027-007-133	1,493
	"Санжар-С" ш/қ	110864019706	02-027-025-117	2,008
	"Санжар-С" ш/қ	110864019706	02-027-007-648	1,693
31	"Нұр-Талап" ш/қ	130364002251	02-027-007-144	2,992
32	"Нұрхат" ш/қ	131164006557	02-027-007-146	5,073
	"Нұрхат" ш/қ	131164006557	02-027-007-645	3,376
33	"Шалқар" ш/қ	141164013797	02-027-018-066	2,961
34	"Барс" ш/қ	141064012837	02-027-007-148	0,997
	"Барс" ш/қ	141064012837	02-027-007-631	1,419
	"Барс" ш/қ	141064012837	02-027-007-640	2,493
35	"Дастан-1" ш/қ	140564013068	02-027-025-076	1,121
	"Дастан-1" ш/қ	140564013068	02-027-018-071	3,097
	"Дастан-1" ш/қ	140564013068	02-027-025-092	0,114
	"Дастан-1" ш/қ	140564013068	02-027-025-114	1,244
36	"Құлагер-А" ш/қ	700101406695	02-027-007-150	2,992
	"Құлагер-А" ш/қ	700101406695	02-027-018-072	0,380

37	"Тоған" ш/қ	150464000530	02-027-018-073	3,440
38	"Өмірбай" ш/қ	630713302201	02-027-007-162	2,801
39	"Ернұр" ш/қ	631029302325	02-027-007-064	0,422
	"Ернұр" ш/қ	631029302325	02-027-007-065	0,421
	"Ернұр" ш/қ	631029302325	02-027-007-622	1,150
40	"Қоныс" ш/қ	720518401823	02-027-007-609	1,686
41	"Тілеу-қабак" ш/қ	890627350821	02-027-007-608	1,501
	"Тілеу-қабак" ш/қ	890627350821	02-027-007-615	1,499
42	"Алинұр" ш/қ	750726301615	02-027-007-176	1,500
	"Алинұр" ш/қ	750726301615	02-027-018-074	0,284
	"Алинұр" ш/қ	750726301615	02-027-007-637	0,746
	"Алинұр" ш/қ	750726301615	02-027-018-080	0,492
43	"Әмір" ш/қ	821212301410	02-027-018-078	4,072
44	"Zhida" ш/қ	471001300381	02-027-007-178	1,499
	"Zhida" ш/қ	471001300381	02-027-033-130	2,122
45	"Әділет" ш/қ	200564017094	02-027-007-620	3,795
46	"Райымбек" ш/қ	770624300824	02-027-007-619	0,395
47	"Асан" ш/қ	821225302221	02-027-018-079	2,339
48	"ORLEY" ш/қ	920705400803	02-027-007-635	5,624
49	"Жұбаныш" ш/қ	710412301640	02-027-007-636	1,495
50	"Сәмбет" ш/қ	810305300812	02-027-007-639	2,495
51	"Ақ сұңқар" ш/қ	831018303038	02-027-008-081	10,447
52	"Аслан" ш/қ	571031400431	02-027-018-082	0,432
53	"Сұңқар" ш/қ	941011350361	02-027-007-644	1,498
54	"Базан" ш/қ	920330302270	02-027-018-149	1,617
55	"Мұқан" ш/қ	641025300834	02-027-007	1,010
	жиыны			116,691

Ескерту: аббревиатуралардың транскрипциясы: ш / қ – шаруа қожалығы;

Ауылдық округ аумағындағы ауыл шаруашылығы жануарларының саны: ірі қара мал-1474; қой мен ешкі – 3843 және жылқы-735 бас.

Жұрын ауылында: ірі қара мал – 1024; қой мен ешкі – 3204, жылқы-276 бас.

Көлденең темір ауылында: ірі қара мал – 249; қой мен ешкі – 497, жылқы-180 бас.

Көбелей ауылында: ірі қара мал – 177; қой мен ешкі – 5, жылқы – 271 бас.

Рзд № 53: ірі қара мал – 24; қой мен ешкі – 137, жылқы- 8 бас.

Ауылдық округтің жайылымдық жемшөптерінің қоректік коэффициенті 0,28 жем шөп бірлігіне дейін болады. Бұл 100 кг жайылымдық жемде табиғи ылғалдылықта 28-ге дейін жем бірлігі бар дегенді білдіреді. Жайылымдық жемшөптің осындай қоректік коэффициентімен тәулігіне: ірі қара мал -32 кг; ұсақ мал -6,4 кг; жылқы – 35,7 кг; жайылым кезеңінде 240 күн: ірі қара мал -7680 кг; ұсақ мал -1536 кг; жылқы-8568 кг

мал азығы қажет. Өнімділігі 1020 кг/га және жайылымдық жемнің коректік коэффициенті 0,28 жем. Мал жаю жүктемесі: ІҚМ-7,7; ұсақ мал-1,5 және жылқы-бір басына 8,4 гектар.

4-кесте. Жайылымдарды бөлу									
№ п/п	Ауылдық округ атауы	Әкімшілік-аумақтық объектілер жіктеуішінің коды	Елді мекен атауы	Ауыл шаруашылығы жануарлары үшін қажетті жайылым алаңы, гектар				Көпшілік пайдаланатын жайылымдардың алаңы, гектар	Шалғайдағы жайылымдар алаңы, гектар
				Ірі қара мал	Ұсақ мал	жылқылар	түйелер		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	Жұрын ауылдық округі	154845000	Жұрын	7885	4806	2318	0	21896	0
			Көлденең темір	1917	745	1512	0	5771	0
			Көбелей	1363	7	2276	0	10132	0
			Рзд №53	185	205	67			0

Ауыл шаруашылығы жануарларын жаю үшін 23 286 га қажет.

Ірі қара мал – 1474; қой мен ешкі - 3843 және жылқы – 735 бас қоғамдық жайылымдарда жайылады, ауданы 37799 гектар, алыстағы жайылымдарда 0 Бас жайылады, ауданы 0 мың гектар.

Ақкемер ауылдық округінің қоғамдық жайылым алаңы жайылатын малға жайылымдық жемге деген қажеттілікті қамтамасыз етеді. Алайда, №53 разъезде жайылымдардың тапшылығы 457 га құрады, осыған байланысты жайылымдық аумақтарды елді мекендер арасында қайта бөлуді қарастыру қажет.

5-кесте. Қажетті қосымша жайылымдар			
p/c №	Босалқы жерлерден қажет етілетін қосымша жайылымдар, мың гектар	Қосымша берілетін жайылымдар	
		жайылым пайдаланушыларға жер пайдалануға берілуі мүмкін жайылымдар, мың гектар	жеке ауладағы ауыл шаруашылығы жануарларын жаю бойынша халық мұқтажын қанағаттандыру мақсатында резервке қойылуға тиіс жайылымдар, мың гектар
1	2	3	4

Жұрын ауылдық округінде жайылымдарды басқару және оларды пайдалану жөніндегі 2025-2029 жылдарға арналған жоспарға 2 қосымша

Жайылымдарды геоботаникалық зерттеп-қарау мәліметтері

--	--	--	--	--	--	--

Табиғи азықтық алқаптардың жіктелуі бойынша және түсініксіз бойынша шифрлар, күні	Контурлар мен сипаттамалар нөмірі (жақша ішінде)	Табиғи азықтық алқаптар типтерінің (айырмаларының), түрлендірулерінің жер бедеріне топыраққа байланыстырылған атауы. Басқа жерлер мен алқаптардың атауы	Алқап түрі	Контур-дағы пайыздық қатынас	Алаңы, мың гектар	Заманауи пайдаланылуы
1	2	3	4	5	6	7
Жұрын ауылдық округі	14, 17, 20, 24, 53, 144, 145	Селеулі-бетегелі - әртүрлі шөптер және жусанды, бұталы өсімдіктері бар дала жайылымдары	Жазық жайылым-дар мен шабындықтар	Селеулі - бетегелі - 60% Әртүрлі шөптер - 40%	37,8	Жыл бойы

кестенің жалғасы

Жалпы түсімділік, гектарына центнерден (зерттеп қарау жылы)	Орташа жыл ішінде желінетін өсімдіктердің түсімділігі: құрғақ массаның гектарына центнерден, азық бірлігінің гектарына центнерден, қорытылатын протеиннің гектарына килограмм					
	маусымдар бойынша жайылымдық азық					
	шабындық	шабылатын жайылым	көктем	жаз	күз	қыс
8	9	10	11	12	13	14
10,5	-	-	8,8	9,3	10,1	5,1

Кестенің жалғасы

Контур бойынша есептелген түсімділік: құрғақ массаның гектарына центнерден (алымы), азық бірлігінің гектарына центнерден (бөлгіш)	Контур бойынша азық қоры құрғақ массаның гектарына центнерден (алымы), азық бірлігінің гектарына центнерден (бөлгіш)	Дақылдық-техникалық жай-күй, дәрілік өсімдіктердің бар-жоғы	Пайдалану бойынша ұсыныстар, малдың түрі. Жақсарту жөнінде ұсынылған шаралар
15	16	17	18
8,3 2324	313732 87845	канағаттанарлық	Ұсақ және ірі қара мал және жылқы үшін учаскелерді ауыстырып қолдау

Жайылымдарды геоботаникалық зерттеу мәліметтері

Географиялық орналасуы

Жұрын - Қазақстанның Ақтөбе облысы Мұғалжар ауданындағы ауыл. Жұрын ауылдық округінің әкімшілік орталығы. Қандыағаш қаласының орталығынан оңтүстікке қарай 25 шақырым жерде орналасқан.

Климаты

Ауылдық округтің климаты құрғақ дала аймағына жатады, қысы ұзақ қатал, қысқа ыстық жазда, қыс пен жаздың температурасының күрт қарама-қайшылықтарымен, жылдық жауын-шашынның аздығымен, құрғақшылықпен сипатталады.

Топырақ

Топырақ негізінен қоңыр және қызыл қоңыр, гумусы аз. Геоботаникалық зерттеу нәтижесінде жайылымдардың мынадай түрлері анықталды: әртүрлі, селеулі-бетегелі жусанды және бетегелі-жусанды, тобылғы-қараған бұталы өсімдіктер. Шөптерде: жусан, бұйырғын, тасбұйырғын, күйреуік, изен, шөгінді, блюграсс, бетеге, камфоросма, қауырсынды шөп, екпе шөп, ши, тамарикс, шабындық, көкпек, бидай шөптері, вострец, астрагал, тобылғы, қараған, шабындық кездеседі. Ауылдық округ жайылымдарының жалпы проективті жабыны жалпы алаңның 60% құрайды. Қыша, квиноа, адыраспан, ошаған, сафора сияқты шөптердің 3% - от улы және зиянды өсімдіктердің болуы. Бұл жайылымдардың потенциалды өнімділігі табиғи ылғалдылықта 10,5 ц/га дейін болды.

Мал қорымдары (биометриялық шұңқырлар) туралы мәліметтер

Ауылдық округте бір мал қорымы бар.

Жұрын ауылдық округінде
жайылымдарды басқару және
оларды пайдалану жөніндегі
2025-2029 жылдарға арналған
жоспарға 3 қосымша

Жайылымдық инфрақұрылым объектілері туралы және ауыл шаруашылығы жануарларын айдап өтуге арналған сервитуттар туралы мәліметтер

р/с №	Жайылымдық инфрақұрылым объектілері	Жұмыс істеп тұрған жайылымдық инфрақұрылым объектілерінің саны, бірлік	Құрылысты (реконструкцияны) талап ететін, бірліктер	Ұзындығы, километр	Алаңы, мың шаршы метр
1	2	3	4	5	6
1.	Суландыру құрылысжайлары (ұңғымалар, құбырлы және шахталы құдықтар, апандар)				

2.	Құрылысжайлар, көпірлер, жолдар				
3.	Мал айдайтын жолдар, малды аялдатуға арналған алаңдар мен суат алаңдары				
4.	Қойларды тоғытуға арналған ыдыстар, қоралар және қоршалған жерлер, жайылымдарды ң қоршаулары, шарбақтар (оның ішінде электрлі шарбақтар), а у ы л шаруашылығы жануарларын қоршап-бөлшект еп жаюға арналған қашалар				
5.	А у ы л шаруашылығы жануарларын ветеринариялық емдеуге арналған өткелектер				
6.	Электр және ж ы л у энергиясымен қамтамасыз етуге арналған құрылысжайлар мен объектілер, жаңартылатын және баламалы энергия көздері пайдаланылатын объектілер				
	С у м е н жабдықтау объектілері және тіршілікті қамтамасыз				

7.	етудің басқа да түрлері, персоналдың маусымдық тұруына арналған құрылысжайлар ж ә н е жайылымдарды күтіп-ұстау мен пайдалану үшін қажетті өзге де мүлік				
----	---	--	--	--	--

Жұрын ауылдық округінде
жайылымдарды басқару және
оларды пайдалану жөніндегі
2025-2029 жылдарға арналған
жоспарға 4 қосымша

1 –кесте. Ауыл шаруашылығы жануарларының иелерін көрсете отырып, олардың саны туралы деректер

р/с №	Әкімшілік-аумақтық объектілердің жіктеуіші бойынша кенттің, ауылдың, ауылдық округтің коды	Кенттің, ауылдың, ауылдық округтің атауы	Иесінің типі	Иесінің бизнес сәйкестендіру нөмірі/ жеке сәйкестендіру нөмірі
1	2	3	4	5
1	154845000	Жұрын ауылдық округі	"Әсем" ш/қ	731105350389
2	154845000	Жұрын ауылдық округі	"Әуез" ш/қ	300121300665
3	154845000	Жұрын ауылдық округі	"Ащыбұлақ" ш/қ	190664000019
4	154845000	Жұрын ауылдық округі	"Әлке-би" ш/қ	120264007792
5	154845000	Жұрын ауылдық округі	"Балман" ш/қ	841120400535
6	154845000	Жұрын ауылдық округі	"Жұлдыз-К" ш/қ	950464003879
7	154845000	Жұрын ауылдық округі	"Манас-К" ш/қ	150864008480
8	154845000	Жұрын ауылдық округі	"Назар" ш/қ	060964023845
9	154845000	Жұрын ауылдық округі	"Қасай" ш/қ	060964023845
10	154845000	Жұрын ауылдық округі	"Сәңкібай" ш/қ	064664027738
11	154845000	Жұрын ауылдық округі	"Серікқали" ш/қ	820629300131

12	154845000	Жұрын ауылдық округі	"Шоман" ш/қ	070664026315
13	154845000	Жұрын ауылдық округі	"Темірлан-2" ш/қ	091164018194
14	154845000	Жұрын ауылдық округі	"Жамбыл" ш/қ	660831300569
15	154845000	Жұрын ауылдық округі	"Тоқпан" ш/қ	120364019809
16	154845000	Жұрын ауылдық округі	"Жасұлан-А" ш/қ	051164024356
17	154845000	Жұрын ауылдық округі	"Ақсаулет" ш/қ	111264019182
18	154845000	Жұрын ауылдық округі	"Қонысбай" ш/қ	050264032857
19	154845000	Жұрын ауылдық округі	"Темірғали" ш/қ	711009300664
20	154845000	Жұрын ауылдық округі	"Шолақ" ш/қ	080864008504
21	154845000	Жұрын ауылдық округі	"Қартбай" ш/қ	040664029007
22	154845000	Жұрын ауылдық округі	"Төрахмет" ш/қ	040664025639
23	154845000	Жұрын ауылдық округі	"Темірболат" ш/қ	040664023840
24	154845000	Жұрын ауылдық округі	"Рас" ш/қ	050364031634
25	154845000	Жұрын ауылдық округі	"Нұрлан"ш/қ	051164024022
26	154845000	Жұрын ауылдық округі	"Жортпас" ш/қ	650125402097
27	154845000	Жұрын ауылдық округі	"Нұрлан-А" ш/қ	080364004820
28	154845000	Жұрын ауылдық округі	"Береке-Ж" ш/қ	100664018124
29	154845000	Жұрын ауылдық округі	"Жансерік" ш/қ	101064015874
30	154845000	Жұрын ауылдық округі	"Санжар-С" ш/қ	110864019706
31	154845000	Жұрын ауылдық округі	"Нұр-Талап" ш/қ	130364002251
32	154845000	Жұрын ауылдық округі	"Нұрхат" ш/қ	131164006557
33	154845000	Жұрын ауылдық округі	"Шалқар" ш/қ	141164013797
34	154845000	Жұрын ауылдық округі	"Барс" ш/қ	141064012837

35	154845000	Жұрын ауылдық округі	"Дастан-1" ш/қ	140564013068
36	154845000	Жұрын ауылдық округі	"Құлагер-А" ш/қ	700101406695
37	154845000	Жұрын ауылдық округі	"Тоған" ш/қ	150464000530
38	154845000	Жұрын ауылдық округі	"Өмірбай" ш/қ	630713302201
39	154845000	Жұрын ауылдық округі	"Ернұр" ш/қ	631029302325
40	154845000	Жұрын ауылдық округі	"Қоныс" ш/қ	720518401823
41	154845000	Жұрын ауылдық округі	"Тілеу-қабақ" ш/қ	890627350821
42	154845000	Жұрын ауылдық округі	"Алинұр" ш/қ	750726301615
43	154845000	Жұрын ауылдық округі	"Әмір" ш/қ	821212301410
44	154845000	Жұрын ауылдық округі	"Zhide" ш/қ	471001300381
45	154845000	Жұрын ауылдық округі	"Әділет" ш/қ	200564017094
46	154845000	Жұрын ауылдық округі	"Райымбек" ш/қ	770624300824
47	154845000	Жұрын ауылдық округі	"Асан" ш/қ	821225302221
48	154845000	Жұрын ауылдық округі	"ORLEY" ш/қ	920705400803
49	154845000	Жұрын ауылдық округі	"Жұбаныш" ш/қ	710412301640
50	154845000	Жұрын ауылдық округі	"Сәмбет" ш/қ	810305300812
51	154845000	Жұрын ауылдық округі	"Ақ сұңқар" ш/қ	831018303038
52	154845000	Жұрын ауылдық округі	"Аслан" ш/қ	571031400431
53	154845000	Жұрын ауылдық округі	"Сұңқар" ш/қ	941011350361
54	154845000	Жұрын ауылдық округі	"Базан" ш/қ	920330302270
55	154845000	Жұрын ауылдық округі	"Мұқан" ш/қ	641025300834

кестенің жалғасы

Жеке тұлғалардың аты, әкесінің аты (	Мал басының саны, бас			

бар болса), тегі немесе заңды тұлғалардың атауы	Ірі қара мал	Ұсақ мал	жылқылар	түйелер
6	7	8	9	10
Оразалин Қайрат	33	0	13	0
Абсатаров Айдынғали	12	0	1	0
Даулетова Сания	0	77	22	0
Жекеев Мұқанбет	0	0	178	0
Абдиров Канат	126	0	0	0
Ибраев Асылбек	140	139	68	0
Санкибаева Гулжан	130	19	126	0
Байкенов Мырзабай	14	0	2	0
Исенов Ануарбек	740	0	0	0
Мурзабеков Ж	0	0	160	0
Көккөзов С	182	937	25	0
Умаров Қазбек	355	0	189	0
Абдиров Т	337	0	3	0
Кошимбетов Ж	373	0	0	0
Алпысбаев Болат	11	12	11	0
Алпысбаев Мейржан	83	0	15	0
Салмагамбетов	19	0	4	0
Нукусов Ғалымжан	177	1117	58	0
Кенжегулов Болат	138	0	0	0
Гурова Елена	646	0	0	0
Султанов Теміргали	20	20	0	0
Утегенов Мейрамбек	167	0	79	0
Есенжолов Т	23	44	25	0
Жамбыл Құдірет	39	0	33	0
Иткарин Ғалымжан	74	0	3	0
Нукусова Гульбарам	224	638	24	0
Жаксимбаев М	0	334	0	0
Данабек Жайнагул	1199	2406	615	0
Таванова Гульжанат	0	0	114	0
Тулеуов Маді	107	0	185	0
Узакбаев Рустам	95	0	72	0
Китаров Сұлтанбек	46	1658	2	0
Дауетова Гулбақыт	14	0	122	0
Фирсов Виталий	0	1068	213	0
Кустубаева Әсел	411	0	0	0

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
	Итого:	Жұры н	0	9	0	0	7	0	0	4	0	0	0

3- кесте. Шалғайдағы жайылымдарда жаю үшін ауыл шаруашылығы жануарлары басының саны туралы мәліметтер

p/c №	Әкімшілік-аумақтық объектілердің жіктеуіші бойынша кенттің, ауылдың, ауылдық округтің коды	Кенттің, ауылдың, ауылдық округтің атауы	Численность поголовья, голов							
			Ірі қара мал		Ұсақ мал		Жылқылар		Түйелер	
			жеке ауладағы	ауыл шаруашылығы тауарын өндірушілер	жеке ауладағы	ауыл шаруашылығы тауарын өндірушілер	жеке ауладағы	ауыл шаруашылығы тауарын өндірушілер	жеке ауладағы	ауыл шаруашылығы тауарын өндірушілер
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
	Итого:									

Екпе және құрғақ жайылымдарда, орман, су қорлары жерлерінде және ерекше қорғалатын табиғи аумақтарда ауыл шаруашылығы жануарларын жаюдың ерекшеліктері туралы деректер

Екпе жайылымдар мен аридтік жайылымдарда ауылшаруашылық жануарларын жаю әртүрлі факторлармен, соның ішінде өсімдік жамылғысының түрімен, қоршаған орта жағдайларымен және басқару әдістерімен ерекшеленеді. Өсімдік жамылғысы адам қалыптастыратын екпе жайылымдарда жайылым көбінесе бақыланатын және қарқынды басқарылатын болады, бұл жемшөптің өнімділігі мен сапасын оңтайландыруға мүмкіндік береді. Аридтік жайылымдар, керісінше, аз өсімдіктермен және қатал жағдайлармен сипатталады, бұл тұрақтылықты қамтамасыз ету үшін бейімделгіш жайылым стратегияларын қажет етеді.

Жұрын ауылдық округінде жайылымдарды басқару және оларды пайдалану жөніндегі 2025-2029 жылдарға арналған жоспарға 5 қосымша

Ұсынылатын жайылым айналымдарының схемалары

жылдар	Учаскелердің нөмірлері			
	I	II	III	IV
бірінші жыл	көктемгі маусым	жазғы маусым	күзгі маусым	демалатын учаске
екінші жыл	демалатын учаске	көктемгі маусым	жазғы маусым	күзгі маусым
үшінші жыл	күзгі маусым	демалатын учаске	көктемгі маусым	жазғы маусым

төртінші жыл	жазғы маусым	күзгі маусым	демалатын учаске	көктемгі маусым
--------------	--------------	--------------	------------------	-----------------

Ауылдық округтің жайылымдары маусымдық болып табылады. Түрлік құрамына байланысты маусымдық жайылымдарда мал жаю жемшөптің қоректенуге жарамдылығымен және оның өнімділігін сақтау ұзақтығымен анықталады. Көктемгі жайылымдар эфемерлердің қайта өсуімен қолданылады. Жазда (бидай шөптері, дәнді-шөптер); көктемде (қауырсын шөптері басым шымтезек-жусан, қауырсынды-типті-тар жусан), күзде (жусан-дәнді дақылдар) және қыста (жартылай бұта - солянка). Жайылымдарды оларды қорғау шараларын сақтамай пайдалану көбінесе жайылымдардың тозып кетуіне, әртүрлі дәрежедегі деградацияға әкеледі. Сондай-ақ, қажетті (оңтайлы) маусымда шөпті пайдаланбау 40-70% жем бірлігін және 60-80% ақуызды жоғалтуға әкеледі. Осыған байланысты жыл сайын жаңартылатын ресурстың жоғалуын болдырмау үшін әрбір учаске өз мерзімінде пайдаланылуы тиіс.

Жайылым алаңдарын жекелеген жайылымдық учаскелерге бөлу;

Әр маусымның (күндердің) жайылым ұзақтығы белгілі бір жылдың шарттарымен анықталады. Жануарларды жаю ауа температурасының +10oC тұрақты көрсеткішіне жеткенде басталуы керек. Жайылым биіктігі 15-20 см қар жамылғысымен аяқталады.

Ауылдық округтің **көктемгі жайылымдары** селеулі-жусан, қауырсын-бетегелі жусан типтері басым. Жайылымның ұзақтығы көктемгі жайылымдарда (сәуір-маусым) – 70 күнді құрайды.

Жазғы жайылымдар бидай шөптері, дәнді дақылдар мен шөптердің түрлерімен ұсынылған. Жайылымның ұзақтығы (маусым-қыркүйек) 70 күн.

Күзгі жайылымдар жусан-жарма түрімен ұсынылған. Жайылымның ұзақтығы (қыркүйек-қараша) 70 күн.

Қысқы жайылымдар бұта-солянка түрімен ұсынылған. Жайылымның ұзақтығы (қараша-желтоқсан) 30 күн.

Ауыл шаруашылығы жануарларының орташа тәуліктік су тұтынуы:

Жазғы уақытта (1 бас малға тәулігіне литр):

сүтті сиырлар-55;

қысыр сиырлар-50;

2 жасқа дейінгі нетели-30;

6 айға дейінгі бұзаулар-20;

жатырды емізбейтін жұмысшы жылқылар-50;

асыл тұқымды жылқылар, емізетін жатырлар-50;

1,5 жасқа дейінгі құлындар-40;

7 айға дейінгі құлындар – 10;

ересек қой-8;

1 жасқа дейінгі жас қой-3.

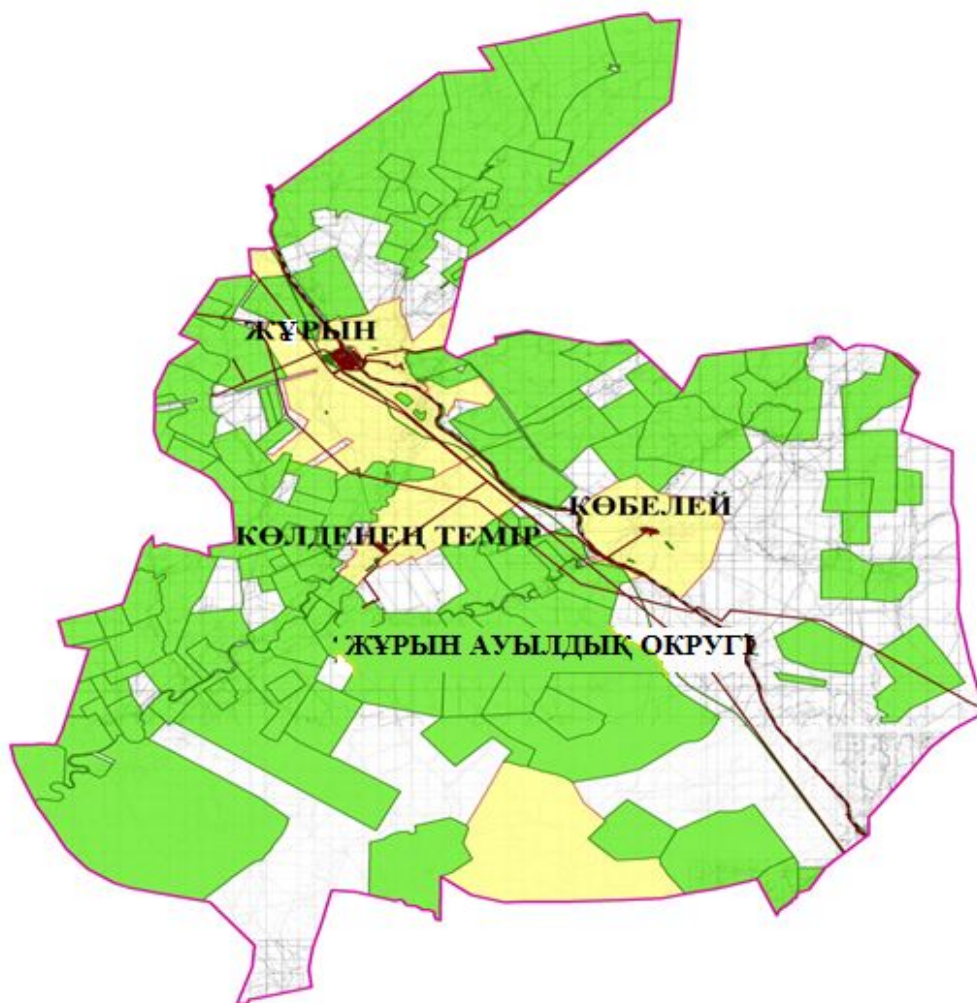
Көктем және күз мезгілінде (1 бас малға тәулігіне литр):

сүтті сиырлар-45;

қысыр сиырлар-40;
2 жасқа дейінгі баспақтар-30;
6 айға дейінгі бұзаулар-15;
емізбейтін жұмысшы жылқылар-40;
асыл тұқымды жылқылар,
емізетін жатырлар-40;
1,5 жасқа дейінгі құлындар-30;
7 айға дейінгі құлындар-6;
ересек қойлар-5.
Қыс мезгілінде (1 бас малға тәулігіне литр):
сүтті сиырлар-35;
қысыр сиырлар-30;
2 жасқа дейінгі баспақтар-25;
6 айға дейінгі бұзаулар-15;
емізбейтін жұмысшы жылқылар-30;
асыл тұқымды жылқылар, емізетін жатырлар-30;
1,5 жасқа дейінгі құлындар – 20;
ересек қойлар-3.

Ауылдық округке кіретін ауылдық елді мекендер арасында жайылымдарды жобалық бөлу (қайта бөлу), онда жайылымдармен қамтамасыз етілмеген жеке және заңды тұлғалардың ауыл шаруашылығы жануарларының басы үшін ауылдық округтің ауылдық елді мекендері арасында жайылымдарды бөлу (қайта бөлу) схемасы көрсетіледі. Жұрын ауылдық округінің қоғамдық жайылым алаңы жайылымдық жемге деген қажеттілікті қамтамасыз етеді жайылатын мал. Алайда, №53 разъезде жайылымдардың тапшылығы 457 га құрады, осыған байланысты жайылымдық аумақтарды елді мекендер арасында қайта бөлуді қарастыру қажет.

1. Құқық белгілейтін құжаттар негізінде жер санаттары, жер учаскелерінің меншік иелері және жер пайдаланушылар бөлінісінде Жұрын ауылдық округі аумағында жайылымдардың орналасу схемасы (картасы)

Шартты белгілер:

Жұрын ауылдық округі шекарасы

Ауыл шаруашылығы мақсатындағы жерлері санатындағы жайылымдар (жер пайдаланушылардың жер учаскелері)

Елді мекендер жерлері санатындағы жайылымдар

2. Жеке ауланың ауыл шаруашылығы жануарларын жаю жөніндегі халықтың мұқтажына арналған жайылымдарды, оның ішінде жайылымдардың, оның ішінде жеке ауланың ауыл шаруашылығы жануарларын жаю жөніндегі халықтың мұқтажына арналған қоғамдық жайылымдардың шекаралары мен алаңдары көрсетілетін қоғамдық жайылымдарды белгілейтін Схема (карта)

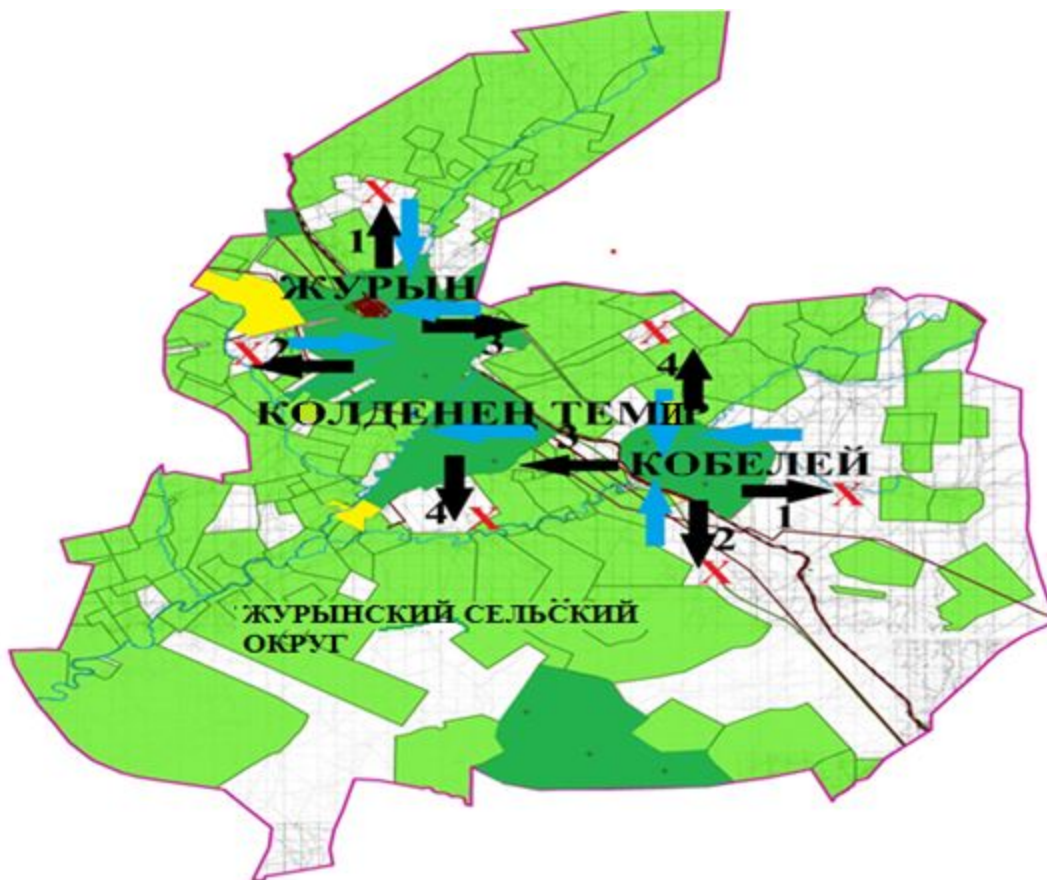
Шартты белгілер:

- Жұрын ауылдық округі шекарасы
- Ауыл шаруашылығы мақсатындағы жерлері санатындағы жайылымдар
- Елді мекендер жерлері санатындағы жайылымдар
- Күз, қыс кезеңдерінде пайдаланылатын жайылымдық жерлер
- Көктем, жаз кезеңдерінде пайдаланылатын жайылымдық жерлер

3. Жайылымдарды геоботаникалық зерттеу негізінде ұсынылатын жайылым айналымдарының схемалары көрсетілетін жайылым айналымдарының ұсынылатын схемалары көрсетілген Схема (карта)

жылдар	1 қамау көктем	2 қамау көктем-жаз	3 қамау көктем-жаз-күз	4 қамау күз
2025	көктемгі-жазғы маусым 1	Жазғы маусым 2	Күзгі маусым 3	демалу
2026	демалу	көктемгі-жазғы маусым 1	Жазғы маусым 2	Күзгі маусым 3
2027	көктемгі-жазғы маусым 1	Летний период 2	Күзгі маусым 3	демалу
2028	демалу	көктемгі-жазғы маусым 1	Жазғы маусым 2	Күзгі маусым 3
2029	көктемгі-жазғы маусым 1	Жазғы маусым 2	Күзгі маусым 3	демалу

ескерту: 1, 2, 3, 4 жылына қолданылатын қамаудың реті

Условные обозначения:

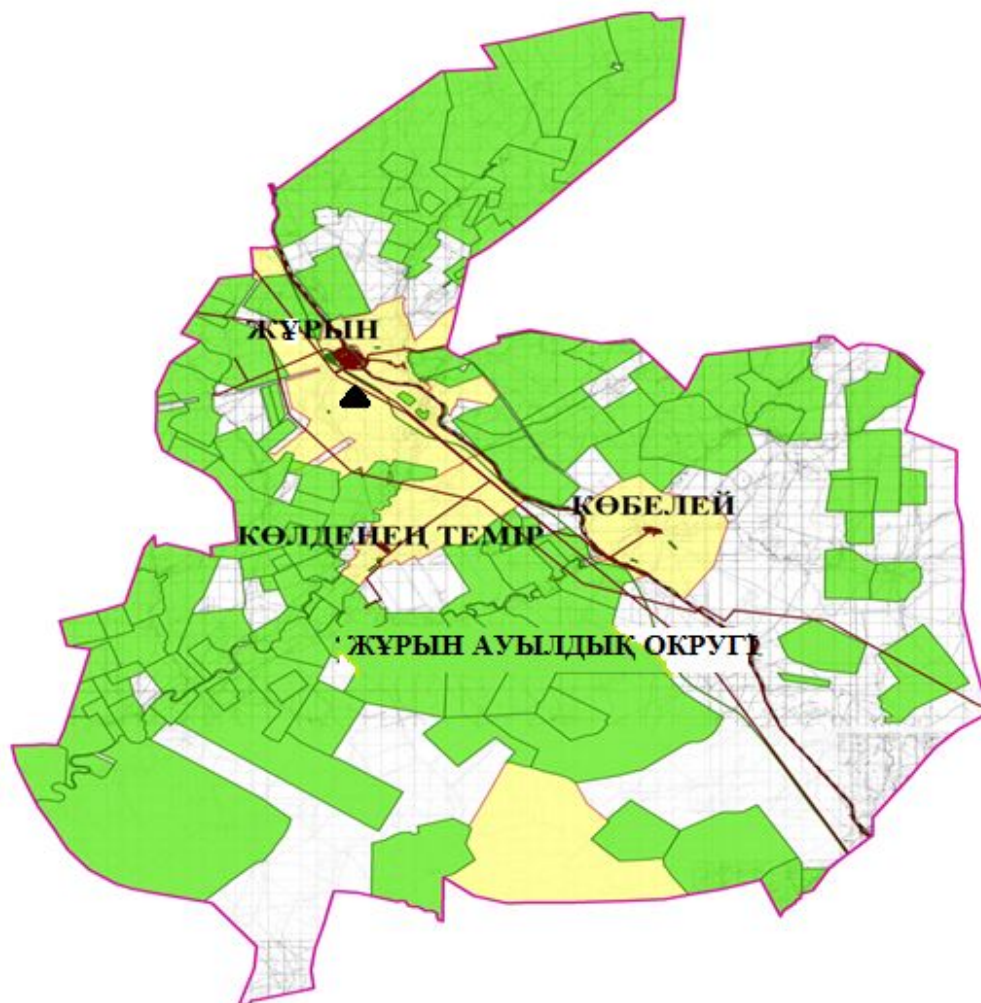

Граница Журынского сельского округа

1.2.3.4

№ пастбищеоборота

4. Ауыл шаруашылығы жануарларын айдауға арналған сервитуттарды, мал айдау трассаларын және жайылымдық инфрақұрылымның өзге де объектілерін, сондай-ақ ауыл шаруашылығы жануарларын айдауға арналған сервитуттар, мал айдау трассалары, жайылымдық инфрақұрылым объектілері, мал қорымдарының (биометриялық шұңқырлардың) орналасқан жері көрсетілетін мал қорымдарын (биометриялық шұңқырларды) белгілейтін Схема (карта)

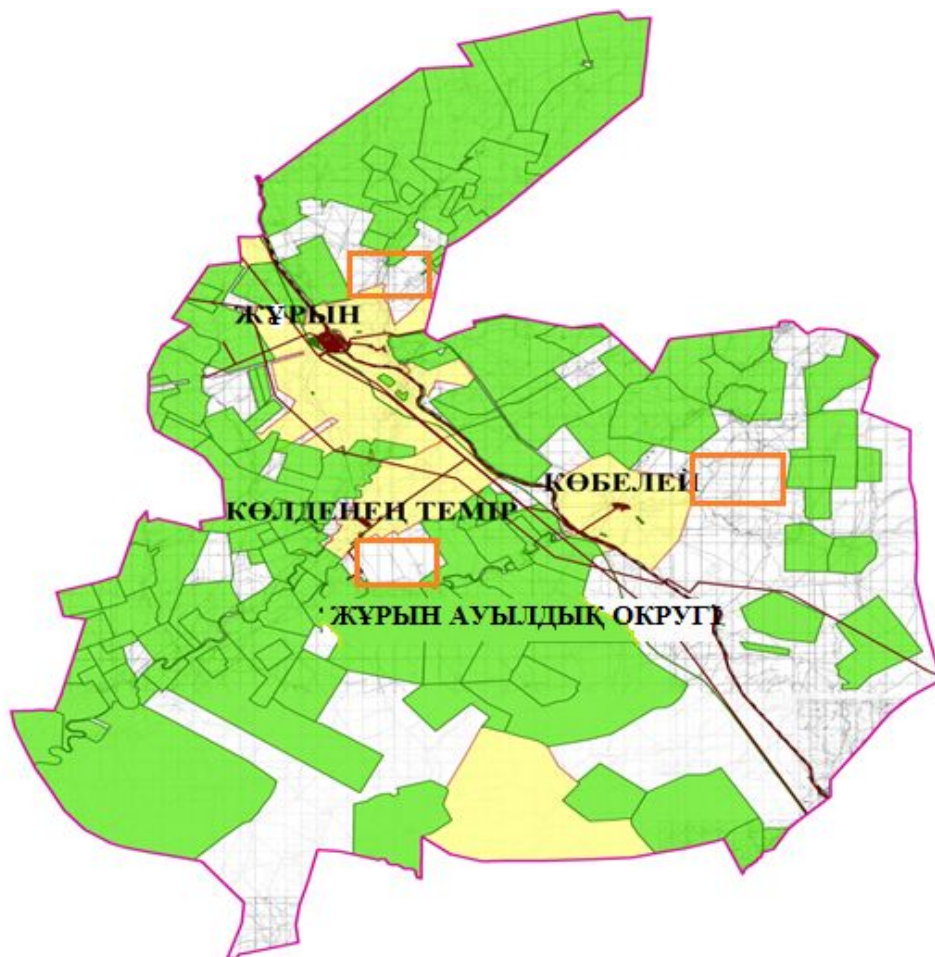

Шартты белгілер:

Мал қорымы

5. Жайылым пайдаланушыларға жер пайдалануға берілуі мүмкін жайылымдарды белгілейтін Схема (карта)

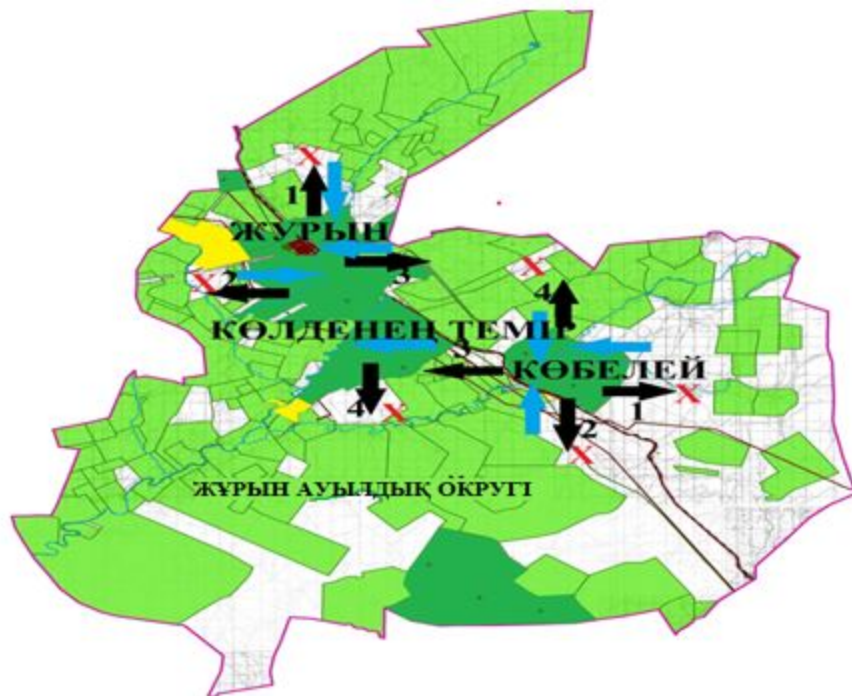

Шартты белгілер:

Жергілікті жағдайлар мен ерекшеліктерге қарай жеке ауладағы ауыл шаруашылығы жануарларын жаюға халық мұқтажын қанағаттандыру үшін қажетті жайылымдардың сыртқы мен ішкі шекаралары және алаңдары белгіленген картасы

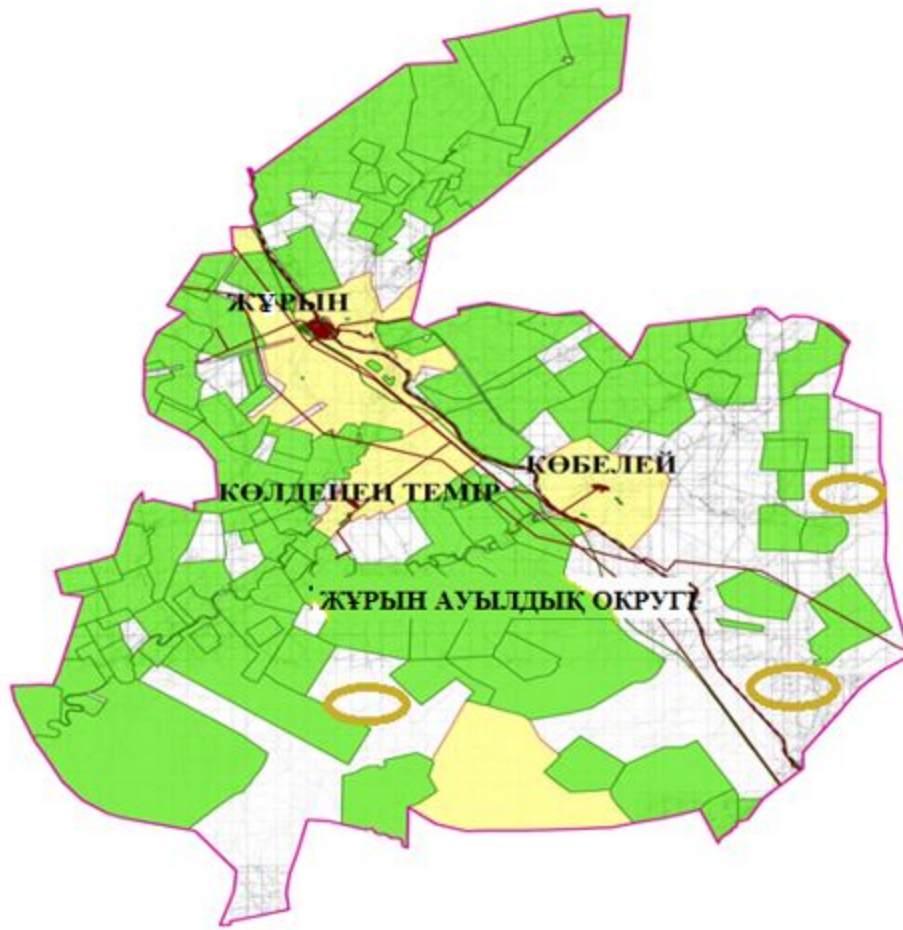
7. Жайылым пайдаланушылардың су тұтыну нормасына сәйкес жасалған су көздеріне (көлдерге, өзендерге, тоғандарға, апандарға, суару немесе суландыру арналарына, құбырлы немесе шахта құдықтарына) қол жеткізу схемасы

Шартты белгілер:

- Жұрын ауылдық округі шекарасы
- Желілік су объектілері (өзендер)
- Көлдер, өзендер, тоғандар, мал суару орындары және басқа да көздер
- Елді мекендер
- Егістік
- Табиғи жайылымдар
- 1,2,3,4 Жайылым айналымдары №
- X Жайылымдық инфрақұрылым объектісі
- ➔ Ауыл шаруашылығы жануарларын жаю және жытжытудың маусымдық маршруттары
- ➔ Жайылым пайдаланушылардың су көздеріне қол жеткізу маршруты

8. Ауыл, ауылдық округ жанында орналасқан жайылымдармен қамтамасыз етілмеген жеке және (немесе) заңды тұлғалардың шалғайдағы жайылымдарында ауыл шаруашылығы жануарларының мал басын орналастыру схемасы

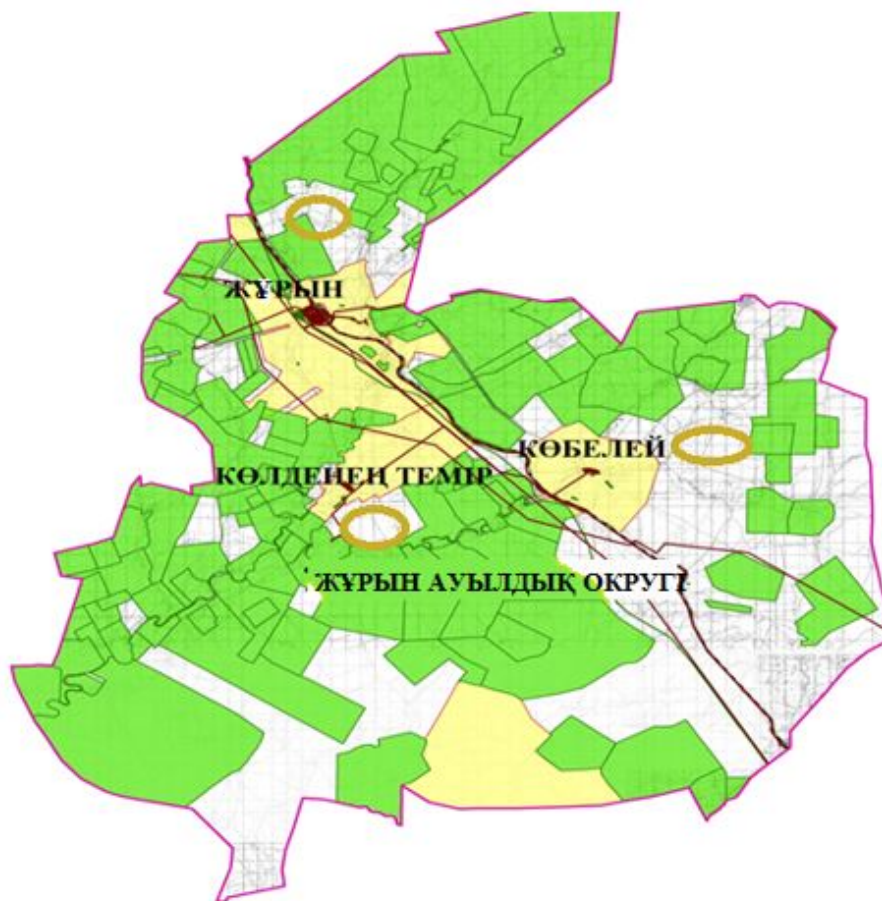

Шартты белгілер:

Жайылымдармен қамтамасыз етілмеген жеке және (немесе) заңды тұлғалардың шалғайдағы жайылымдарында ауыл шаруашылығы жануарларының мал басын орналастыру схемасы

9. Ауылда, ауылдық округ маңында орналасқан жайылымдармен қамтамасыз етілмеген жеке және (немесе) заңды тұлғалардың ауыл шаруашылығы жануарларының мал басын шалғайдағы жайылымдарға орналастыру схемасы

Шартты белгілер:

Жайылымдармен қамтамасыз етілмеген жеке және (немесе) заңды тұлғалардың ауыл шаруашылығы жануарларының басы үшін ауылдық округтің ауылдық елді мекендері арасында жайылымдарды қайта бөлу схемасы

Мұғалжар аудандық
мәслихатының 2025 жылғы
11 қыркүйектегі № 430 шешіміне
1 қосымша

Жем қаласында жайылымдарды басқару және оларды пайдалану жөніндегі 2025-2029 жылдарға арналған жоспар

Осы жайылымдарды басқару және оларды пайдалану жөніндегі жоспар (бұдан әрі-жоспар) "Жайылымдар туралы" Қазақстан Республикасы Заңының 6 – бабының 4-1) тармақшасына (бұдан әрі-Заң), "мемлекеттік статистика туралы" Қазақстан Республикасы Заңының 16-бабы 3-тармағының 2) тармақшасына, Қазақстан Республикасы Ауыл шаруашылығы министрінің 29 шілдедегі бұйрығына сәйкес

әзірленді 2024 жылғы № 263 "жайылымдарды басқару және оларды пайдалану жөніндегі үлгілік жоспарды бекіту туралы" (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 34831 болып тіркелген).

Жоспар жайылымдарды ұтымды пайдалану, жемшөпке қажеттілікті тұрақты қамтамасыз ету және жайылымдардың тозуы процестерін болғызбау мақсатында қабылданады.

Жоспарды әзірлеген кезде мыналар ескеріледі:

1) осы Жоспарға 1-қосымшаға сәйкес нысан бойынша өңірдің жер балансының және мемлекеттік жер кадастрының ақпараттық жүйесінің деректері.

2) осы Жоспарға 2-қосымшаға сәйкес нысан бойынша жайылымдарды геоботаникалық зерттеп-қарау мәліметтері.

3) Қазақстан Республикасы Ауыл шаруашылығы министрінің 2020 жылғы 3 ақпандағы № 35 бұйрығымен (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 19987 болып тіркелген) бекітілген Мал қорымдарының (биотермиялық шұңқырлардың) тізілімін жүргізу қағидаларына сәйкес қалыптастырылған мал қорымдары (биометриялық шұңқырлар) туралы мәліметтер;

4) осы Жоспарға 3-қосымшаға сәйкес нысан бойынша жайылымдық инфрақұрылым объектілері туралы және ауыл шаруашылығы жануарларын айдап өтуге арналған сервитуттар туралы мәліметтер.

5) осы Жоспарға 4-қосымшаның 1-кестесіне сәйкес нысан бойынша ауыл шаруашылығы жануарларының иелерін көрсете отырып, оларды сәйкестендіру дерекқорынан алынған ауыл шаруашылығы жануарлары басының саны туралы деректер;

6) осы Жоспарға 4-қосымшаның 2-кестесіне сәйкес нысан бойынша ауыл шаруашылығы жануарларының түрлері мен жыныстық жас топтары бойынша қалыптастырылған үйірлердің, отарлардың, табындардың саны туралы деректер.

7) осы Жоспарға 4-қосымшаның 3-кестесіне сәйкес нысан бойынша шалғайдағы жайылымдарда жаю үшін ауыл шаруашылығы жануарлары басының саны туралы мәліметтер.

8) екпе және аридтік жайылымдарда, орман, су қорлары мен ерекше қорғалатын табиғи аумақтар жерлерінде ауыл шаруашылығы жануарларын жаю ерекшеліктері туралы деректер.

9) осы Жоспарға 5-қосымшаға сәйкес нысан бойынша ұсынылатын жайылым айналымдарының схемалары;

10) мал шаруашылығы және өсімдік шаруашылығы статистикасы бойынша ресми статистикалық ақпарат.

Жоспарда мынадай қосымшалар қамтылған:

1) әкімшілік-аумақтық бірлік аумағында жайылымдардың жер санаттары бөлінісінде орналасу схемасы (картасы), онда жайылымдардың шекаралары, аландары

мен түрлері, оның ішінде шалғайдағы, маусымдық, құрғақ және екпе жайылымдар, жер учаскесіне құқық белгілейтін және сәйкестендіру құжаттарының негізінде олардың меншік иелері немесе жер пайдаланушылар туралы мәліметтер көрсетіледі;

2) жеке ауладағы ауыл шаруашылығы жануарларын жаю бойынша халықтың мұқтаждығына арналған жайылымдар, оның ішінде қоғамдық жайылымдар белгіленген схема (карта), онда жеке ауладағы ауыл шаруашылығы жануарларын жаю бойынша халықтың мұқтаждығына арналған жайылымдардың, оның ішінде қоғамдық жайылымдардың шекаралары мен алаңдары көрсетіледі;

3) ұсынылатын жайылым айналымдарының схемалары көрсетілген схема (карта), онда жайылымдарды геоботаникалық зерттеп-қарау негізінде ұсынылатын жайылым айналымдарының схемалары көрсетіледі;

4) ауыл шаруашылығы жануарларын айдауға арналған сервитуттар, мал айдайтын трассалар және жайылымдық инфрақұрылымның өзге де объектілері, сондай-ақ мал қорымдары (биометриялық шұңқырлар) белгіленетін схема (карта), онда ауыл шаруашылығы жануарларын айдауға арналған сервитуттар, мал айдайтын трассалар, жайылымдық инфрақұрылым объектілері, мал қорымдарының (биометриялық шұңқырлардың) орналасқан жері көрсетіледі;

5) жайылымды пайдаланушыларға жер пайдалануға берілуі мүмкін жайылымдар белгіленген схема (карта).

6) халықтың жеке ауласындағы ауыл шаруашылығы жануарларын жаю жөніндегі мұқтаждықтарын қанағаттандыру мақсатында резервке алынуға жататын жайылымдарды белгілейтін схема (карта), онда жеке ауланың ауыл шаруашылығы жануарларын жаю жөніндегі халықтың мұқтаждықтарын қанағаттандыру мақсатында резервке алынуға жататын жайылымдардың шекаралары мен алаңдары көрсетіледі.

7) суды тұтыну нормасына сәйкес жасалған су көздеріне (көлдерге, өзендерге, тоғандарға, қазандарға, суару немесе суландыру каналдарына, құбырлы немесе шахта құдықтарына) қол жеткізу схемасы, онда жануарлардың су көздеріне қарай жүріп-тұру маршруттары көрсетіледі.

8) ауыл шаруашылығы жануарларының басын шалғайдағы жайылымдарға орналастыру схемасы, онда ауыл шаруашылығы жануарларының басын орналастыруға арналған шалғайдағы жайылымдардың шекаралары мен алаңдары көрсетіледі;

9) ауылдық округке кіретін ауылдық елді мекендер арасында жайылымдарды жобалық бөлу (қайта бөлу), онда жайылымдармен қамтамасыз етілмеген жеке және заңды тұлғалардың ауыл шаруашылығы жануарларының басы үшін ауылдық округтің ауылдық елді мекендері арасында жайылымдарды бөлу (қайта бөлу) схемасы көрсетіледі;

10) тиісті әкімшілік-аумақтық бірлікте жайылымдарды ұтымды пайдалану үшін қажетті талаптар:

"Жайылымдардың жалпы алаңына түсетін жүктеменің шекті рұқсат етілетін нормасын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Ауыл шаруашылығы министрінің 2015 жылғы 14 сәуірдегі № 3-3/332 бұйрығына (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 11064 болып тіркелген) сәйкес жайылымдардың жалпы алаңына түсетін жүктеменің шекті рұқсат етілетін нормасын сақтау;

жайылым айналымын және суды пайдалану көздерін ескере отырып жайылымдарды пайдалану;

жайылым алаңдарын жекеленген өріс учаскелеріне бөлу;

жайылым учаскелерін жыл маусымдары бойынша кеңістікте және уақытпен (маусым, жыл ішінде) кезектестіру;

жайылым айналымы учаскелерінің бірін жайылымсыз және ауыл шаруашылығы жануарларынсыз жыл сайын қалдыру.

Жем қаласында жайылымдарды басқару және оларды пайдалану жөніндегі 2025-2029 жылдарға арналған жоспарға 1 қосымша

Өңірдің жер балансының және мемлекеттік жер кадастрының ақпараттық жүйесінің деректері

1-кесте. Жем қаласының жер санаттары бойынша жайылымдарды бөлу, гектар

Қала атауы	Әкімшілік-аумақтық объектілер жіктеуішінің коды	Жерлің санаттары							жерлер жиыны
		ауыл шаруашылығы мақсатындағы	елді мекендердің	өнеркәсіп, көлік және өзге де ауыл шаруашылығы мақсатындағы емес	ерекше қорғалатын табиғи аумақтардың	орман қоры-ның	су қоры-ның	босалқы жер	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Жем	154825000	0	17804	0	0	0	0	0	17804

Әкімшілік-аумақтық бөлініс бойынша Жем қаласында 1 қалалық елді мекен бар бар . Жем қаласы аумағының жалпы ауданы 17804 гектар. Санаттар бойынша жерлер: елді мекендердің жерлері – 17804 гектар болып бөлінеді. Ауыл шаруашылығы мақсатындағы жерлердің, ерекше қорғалатын табиғи аумақтардың, өнеркәсіп жерлерінің, орман қорының, су қорының, босалқы жер қоры жерлері жоқ.

2-кесте. Елді мекеннің жайылымдарын бөлу, гектар

					Жайылым алаңы мен түрлері				
					жеке ауладағы ауыл шаруаш				

№ р/с	Қала атауы	Әкімшілік-аумақтық объектілер жіктеуішінің коды	Елді мекеннің атауы	Жайылымдардың жалпы алаңы, гектар	ылығы жануарларын жаю бойынша халық мұқтажын қанағаттандыруға арналған, гектар	көпшілік пайдаланатын, мың гектар	шалғайдағы, гектар	маусымдық, гектар	аридтік, гектар	екпе жайылымдар, гектар
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
	Жем	115825000	Жем	17423	17423	17423	0	0	0	0

Жем қаласының аумағында шалғайдағы, маусымдық, аридтік және екпе жайылымдар жоқ. Қалада агроқұрылымдар жоқ.

3-кесте. Жер учаскесіне құқық белгілейтін және сәйкестендіру құжаттары негізінде меншік иелері мен жер пайдаланушылар туралы мәліметтер

р/с №	Меншік иелерінің, жер пайдаланушылардың атауы	Бизнес сәйкестендіру нөмірі/жеке сәйкестендіру нөмірі	Жер учаскесінің кадастрлық нөмірі	Жайылымдар алаңы, мың гектар
1	2	3	4	5
1				

Қала аумағындағы ауыл шаруашылығы жануарларының саны: ірі қара мал- 192; қой мен ешкі – 630, жылқы- 72 бас.

Қала жайылымдық жемшөптерінің қоректік коэффициенті 0,26 жем шөп бірлігіне дейін болады. Бұл 100 кг жайылымдық жемде табиғи ылғалдылықта 26-ға дейін жем бірлігі бар дегенді білдіреді. Жайылымдық жемшөптің осындай қоректік коэффициентімен тәулігіне: ірі қара мал -34 кг; ұсақ мал -6,4 кг; жылқы – 38,4 кг; жайылым кезеңінде 240 күн: ірі қара мал -8160 кг; ұсақ мал -1368 кг; жылқы-9216 кг, түйе 10152 кг мал азығы қажет. Өнімділігі 850 кг/га және жайылымдық жемнің қоректік коэффициенті 0,26 жем. Мал жаю жүктемесі: ІҚМ-9,6; ұсақ мал-1,6, жылқы - бір басына 10,8 гектар, түйе – бір басына 11,9 гектар.

4-кесте. Жайылымдарды бөлу

№ п/п	Қала атауы	Әкімшілік-аумақтық объектілер жіктеуішінің коды	Елді мекен атауы	Ауыл шаруашылығы жануарлары үшін қажетті жайылым алаңы, гектар				Көпшілік пайдаланатын жайылымдардың алаңы, гектар	Шалғайдағы жайылымдар алаңы, гектар
				Ірі қара мал	Ұсақ мал	жылқылар	түйелер		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

1	Жем	15482500	Жем			0	17423	0
---	-----	----------	-----	--	--	---	-------	---

Ауыл шаруашылығы жануарларын жаю үшін 3629 га қажет.

Ірі қара мал – 192; қой мен ешкі – 630 және жылқы – 72 бас. Қоғамдық жайылымдарда жайылады, ауданы 17423 гектар, алыстағы жайылымдарда 0 Бас жайылады, ауданы 0 мың гектар.

Жем қаласының қоғамдық жайылым алаңы жайылатын малға жайылымдық жемге деген қажеттілікті қамтамасыз етеді.

5-кесте. Қажетті қосымша жайылымдар

р/с №	Босалқы жерлерден қажет етілетін қосымша жайылымдар, мың гектар	Қосымша берілетін жайылымдар	
		жа й ы л ы м пайдаланушыларға жер пайдалануға берілуі мүмкін жайылымдар, мың гектар	жеке ауладағы ауыл шаруашылығы жануарларын жаю бойынша халық м ұ қ т а ж ы н қанағаттандыру мақсатында резервке қойылуға тиіс жайылымдар, мың гектар
1	2	3	4

Жем қаласында жайылымдарды басқару және оларды пайдалану жөніндегі 2025-2029 жылдарға арналған жоспарға 2 қосымша

Жайылымдарды геоботаникалық зерттеп-қарау мәліметтері

Табиғи азықтық алқаптардың жіктелуі бойынша және түсініксіз бойынша шифрлар, күні	Контурлар мен сипаттамалар нөмірі (жақша ішінде)	Табиғи азықтық алқаптар типтерінің (айырмалары н ы ң , түрлендірулер інің) жер бедеріне топыраққа байланыстырылған атауы. Басқа жерлер мен алқаптардың атауы	Алқап түрі	Контурдағы пайыздық қатынас	Алаңы, мың гектар	Заманауи пайдаланылуы
1	2	3	4	5	6	7
Жем қаласы	32, 154	Қара жусанды және жусанды , бұталы өсімдіктері бар шөл дала	Ш ө л д і жайылымдар, сортаң	Қара жусан – 60%		Жыл бойы

	жайылым-дары	топырақтар, жазық жайылымдар	Т а с бұйыр-ғын – 40%	17,4	
--	--------------	------------------------------	-----------------------	------	--

кестенің жалғасы

Жалпы түсімділік, гектарына центнерден (зерттепқарау жылы)	Орташа жыл ішінде желінетін өсімдіктердің түсімділігі: құрғақ массаның гектарына центнерден, азық бірлігінің гектарына центнерден, қорытылатын протеиннің гектарына килограмм					
	маусымдар бойынша жайылымдық азық					
	шабындық	шабылатын жайылым	көктем	жаз	күз	қыс
8	9	10	11	12	13	14
10,5	-	-	8,8	9,3	10,1	5,1

Кестенің жалғасы

Контур бойынша есептелген түсімділік: құрғақ массаның гектарына центнерден (алымы), азық бірлігінің гектарына центнерден (бөлгіш)	Контур бойынша азық қоры құрғақ массаның гектарына центнерден (алымы), азық бірлігінің гектарына центнерден (бөлгіш)	Дақылдық-техникалық жай-күй, дәрілік өсімдіктердің бар-жоғы	Пайдалану бойынша ұсыныстар, малдың түрі. Жақсарту жөнінде ұсынылған шаралар
15	16	17	18
8,3 2158	144641 37599	канағаттанарлық	Ұсақ және ірі қара мал және жылқы үшін учаскелерді ауыстырып қолдау

Жайылымдарды геоботаникалық зерттеу мәліметтері

Географиялық орналасуы

Жем - Қазақстанның Ақтөбе облысы Мұғалжар ауданындағы қала. Қандыағаш қаласының орталығынан оңтүстікке қарай 108 шақырым жерде орналасқан.

Климаты

Ауылдың климаты құрғақ далалық, жартылай шөлейттік, шөлді аймағына жатады, қысы ұзақ қатал, қысқа ыстық жазда, қыс пен жаздың температурасының күрт қарама-қайшылықтарымен, жылдық жауын-шашынның аздығымен, құрғақшылықпен сипатталады.

Топырақ

Топырақ негізінен ашық қоңыр, гумусы аз. Геоботаникалық зерттеу нәтижесінде жайылымдардың мынадай түрлері анықталды: жартылай бұталы, сортаң, шөл жайылымдары, сортаңды топырақтар. Шөптерде: кара-жусан, көкпек-жусан, бұйырғын, тасбұйырғын, дәнді жусанды шөптер кездеседі. Ауылдың жайылымдарының жалпы проективті жабыны жалпы алаңның 50% құрайды. Қыша, квиноа, адыраспан, ошаған, сафора сияқты шөптердің 3% - от улы және зиянды өсімдіктердің болуы. Бұл жайылымдардың потенциалды өнімділігі табиғи ылғалдылықта 9,5 ц/га дейін болды.

Мал қорымдары (биометриялық шұңқырлар) туралы мәліметтер

Ауылда бір мал қорымы бар.

Жем қаласында жайылымдарды
басқару және оларды пайдалану
жөніндегі 2025-2029 жылдарға
арналған жоспарға 3 қосымша

**Жайылымдық инфрақұрылым объектілері туралы және ауыл шаруашылығы жануарларын
айдап өтуге арналған сервитуттар туралы мәліметтер**

p/c №	Жайылымдық инфрақұрылым объектілері	Жұмыс істеп тұрған жайылымдық инфрақұрылым объектілерінің саны, бірлік	Құрылысты (реконструкцияны) талап ететін, бірліктер	Ұзындығы, километр	Алаңы, мың шаршы метр
1	2	3	4	5	6
1.	Суландыру құрылысжайлары (ұңғымалар, құбырлы және шахталы құдықтар, апандар)				
2.	Құрылысжайлар, көпірлер, жолдар				
3.	Мал айдайтын жолдар, малды аялдатуға арналған алаңдар мен суат алаңдары				
4.	Қойларды тоғытуға арналған ыдыстар, қоралар және қоршалған жерлер, жайылымдардың қоршаулары, шарбақтар (оның ішінде электрлі шарбақтар), ауыл шаруашылығы жануарларын қоршап-бөлшектеп жаяуға арналған қашалар				

5.	А у ы л шаруашылығы жануарларын ветеринариялық емдеуге арналған өткелектер				
6.	Электр және ж ы л у энергиясымен қамтамасыз етуге арналған құрылысжайлар мен объектілер, жаңартылатын және баламалы энергия көздері пайдаланылатын объектілер				
7.	С у м е н жабдықтау объектілері және тіршілікті қамтамасыз етудің басқа да түрлері, персоналдың маусымдық тұруына арналған құрылысжайлар ж ә н е жайылымдарды күтіп-ұстау мен пайдалану үшін қажетті өзге де мүлік				

Жем қаласында жайылымдарды
басқару және оларды пайдалану
жөніндегі 2025-2029 жылдарға
арналған жоспарға 4 қосымша

1 –кесте. Ауыл шаруашылығы жануарларының иелерін көрсете отырып, олардың саны туралы деректер

	Әкімшілі к-аумақт ы қ объектіле рдің жіктеуіші бойынша кенттің, ауылдың,	Кенттің, ауылдың,	Иесінің бизнес сәйкесте ндіру нөмірі/ жеке сәйкесте ндіру нөмірі	Жеке тұлғалар дың аты, әкесінің аты (бар болса), тегі немесе занды	Мал басының саны, бас			
					Ірі қара мал	Ұсақ мал	жылқыла р	түйелер

р/с №	ауылдық округтің коды	ауылдық округтің атауы	Иесінің типі		тұлғалардың атауы				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1									

2-кесте. Ауыл шаруашылығы жануарларының түрлері мен жыныстық жас топтары бойынша қалыптастырылған үйірлердің, отарлардың, табындардың саны туралы деректер

№ п/п	Әкімшілік-аумақтық объектілердің жіктеуіші бойынша кенттің, ауылдың, ауылдық округтің коды	Кенттің, ауылдың, ауылдық округінің атауы	Үйірлердің, отарлардың, табындардың саны										
			Ірі қара мал				Ұсақ мал			Жылқылар		Түйелер	
			бұқалар	сиырлар	қашарлар	бұқашықтар	қойлар және ешкілер	төл (тоқтылар, шыбыштар)	төл (еркек тоқтылар, текешіктер)	айғырлар, биелер	төл	түйелер	төл
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
	Итого:	Жем	0	1	0	0	1	0	0	1	0	0	0

3- кесте. Шалғайдағы жайылымдарда жаю үшін ауыл шаруашылығы жануарлары басының саны туралы мәліметтер

	Әкімшілік-аумақтық объектілердің жіктеуіші бойынша кенттің, ауылдың, ауылдық	Кенттің, ауылдың, ауылдық	Численность поголовья, голов										
			Ірі қара мал		Ұсақ мал		Жылқылар		Түйелер				
			жеке ауладағы	ауыл шаруашылығы тауарын өндірушілер	жеке ауладағы	ауыл шаруашылығы тауарын өндірушілер	жеке ауладағы	ауыл шаруашылығы тауарын өндірушілер	жеке ауладағы	ауыл шаруашылығы тауарын			

р/с №	округтің коды	округтің атауы								өндіруш ілер
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
	Итого:									

Екпе және құрғақ жайылымдарда, орман, су қорлары жерлерінде және ерекше қорғалатын табиғи аумақтарда ауыл шаруашылығы жануарларын жаюдың ерекшеліктері туралы деректер

Екпе жайылымдар мен аридтік жайылымдарда ауылшаруашылық жануарларын жаю әртүрлі факторлармен, соның ішінде өсімдік жамылғысының түрімен, қоршаған орта жағдайларымен және басқару әдістерімен ерекшеленеді. Өсімдік жамылғысы адам қалыптастыратын екпе жайылымдарда жайылым көбінесе бақыланатын және қарқынды басқарылатын болады, бұл жемшөптің өнімділігі мен сапасын оңтайландыруға мүмкіндік береді. Аридтік жайылымдар, керісінше, аз өсімдіктермен және қатал жағдайлармен сипатталады, бұл тұрақтылықты қамтамасыз ету үшін бейімделгіш жайылым стратегияларын қажет етеді.

Жем қаласында жайылымдарды
басқару және оларды пайдалану
жөніндегі 2025-2029 жылдарға
арналған жоспарға 5 қосымша

Ұсынылатын жайылым айналымдарының схемалары

жылдар	Учаскелердің нөмірлері			
	I	II	III	IV
бірінші жыл	көктемгі маусым	жазғы маусым	күзгі маусым	демалатын учаске
екінші жыл	демалатын учаске	көктемгі маусым	жазғы маусым	күзгі маусым
үшінші жыл	күзгі маусым	демалатын учаске	көктемгі маусым	жазғы маусым
төртінші жыл	жазғы маусым	күзгі маусым	демалатын учаске	көктемгі маусым

Ауылда жайылымдары маусымдық болып табылады. Түрлік құрамына байланысты маусымдық жайылымдарда мал жаю жемшөптің қоректенуге жарамдылығымен және оның өнімділігін сақтау ұзақтығымен анықталады. Көктемгі жайылымдар эфемерлердің қайта өсуімен қолданылады. Жазда (бидай шөптері, дәнді-шөптер); көктемде (қауырсын шөптері басым шымтезек-жусан, қауырсынды-типті-тар жусан), күзде (жусан-дәнді дақылдар) және қыста (жартылай бұта - солянка). Жайылымдарды оларды қорғау шараларын сақтамай пайдалану көбінесе жайылымдардың тозып кетуіне, әртүрлі дәрежедегі деградацияға әкеледі. Сондай-ақ, қажетті (оңтайлы) маусымда шөпті пайдаланбау 40-70% жем бірлігін және 60-80% ақуызды жоғалтуға әкеледі. Осыған байланысты жыл сайын жаңартылатын ресурстың жоғалуын болдырмау үшін әрбір учаске өз мерзімінде пайдаланылуы тиіс.

Жайылым алаңдарын жекелеген жайылымдық учаскелерге бөлу;

Әр маусымның (күндердің) жайылым ұзақтығы белгілі бір жылдың шарттарымен анықталады. Жануарларды жаю ауа температурасының +10oC тұрақты көрсеткішіне жеткенде басталуы керек. Жайылым биіктігі 15-20 см қар жамылғысымен аяқталады.

Ауылдың **көктемгі жайылымдары** селеулі-жусан, қауырсын-бетегелі жусан типтері басым. Жайылымның ұзақтығы көктемгі жайылымдарда (сәуір-маусым) – 70 күнді құрайды.

Жазғы жайылымдар бидай шөптері, дәнді дақылдар мен шөптердің түрлерімен ұсынылған. Жайылымның ұзақтығы (маусым-қыркүйек) 70 күн.

Күзгі жайылымдар жусан-жарма түрімен ұсынылған. Жайылымның ұзақтығы (қыркүйек-қараша) 70 күн.

Қысқы жайылымдар бұта-солянка түрімен ұсынылған. Жайылымның ұзақтығы (қараша-желтоқсан) 30 күн.

Ауыл шаруашылығы жануарларының орташа тәуліктік су тұтынуы:

Жазғы уақытта (1 бас малға тәулігіне литр):

сүтті сиырлар-55;

қысыр сиырлар-50;

2 жасқа дейінгі нетели-30;

6 айға дейінгі бұзаулар-20;

жатырды емізбейтін жұмысшы жылқылар-50;

асыл тұқымды жылқылар, емізетін жатырлар-50;

1,5 жасқа дейінгі құлындар-40;

7 айға дейінгі құлындар – 10;

ересек қой-8;

1 жасқа дейінгі жас қой-3.

Көктем және күз мезгілінде (1 бас малға тәулігіне литр):

сүтті сиырлар-45;

қысыр сиырлар-40;

2 жасқа дейінгі баспақтар-30;

6 айға дейінгі бұзаулар-15;

емізбейтін жұмысшы жылқылар-40;

асыл тұқымды жылқылар,

емізетін жатырлар-40;

1,5 жасқа дейінгі құлындар-30;

7 айға дейінгі құлындар-6;

ересек қойлар-5.

Қыс мезгілінде (1 бас малға тәулігіне литр):

сүтті сиырлар-35;

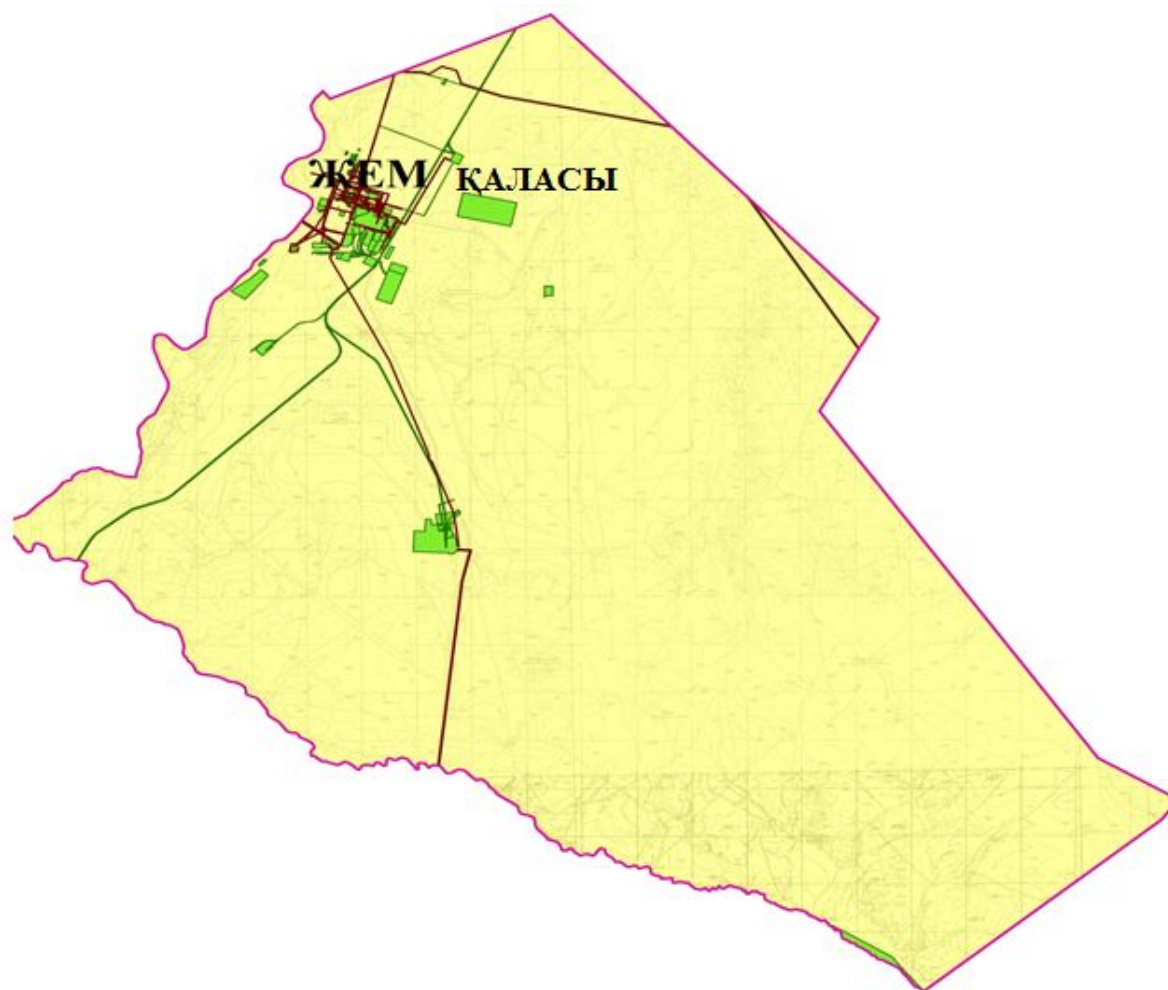
қысыр сиырлар-30;

2 жасқа дейінгі баспақтар-25;

6 айға дейінгі бұзаулар-15;
емізбейтін жұмысшы жылқылар-30;
асыл тұқымды жылқылар, емізетін жатырлар-30;
1,5 жасқа дейінгі құлындар – 20;
ересек қойлар-3.

Ауылдық округке кіретін ауылдық елді мекендер арасында жайылымдарды жобалық бөлу (қайта бөлу), онда жайылымдармен қамтамасыз етілмеген жеке және заңды тұлғалардың ауыл шаруашылығы жануарларының басы үшін ауылдық округтің ауылдық елді мекендері арасында жайылымдарды бөлу (қайта бөлу) схемасы көрсетіледі. Жем қаласында қоғамдық жайылым алаңы жайылымдық жемге деген қажеттілікті жайылатын мал қамтамасыз етеді.

1. Құқық белгілейтін құжаттар негізінде жер санаттары, жер учаскелерінің меншік иелері және жер пайдаланушылар бөлінісінде Жем қаласы аумағында жайылымдардың орналасу схемасы (картасы)

Шартты белгілер:

Жем қаласының шекарасы

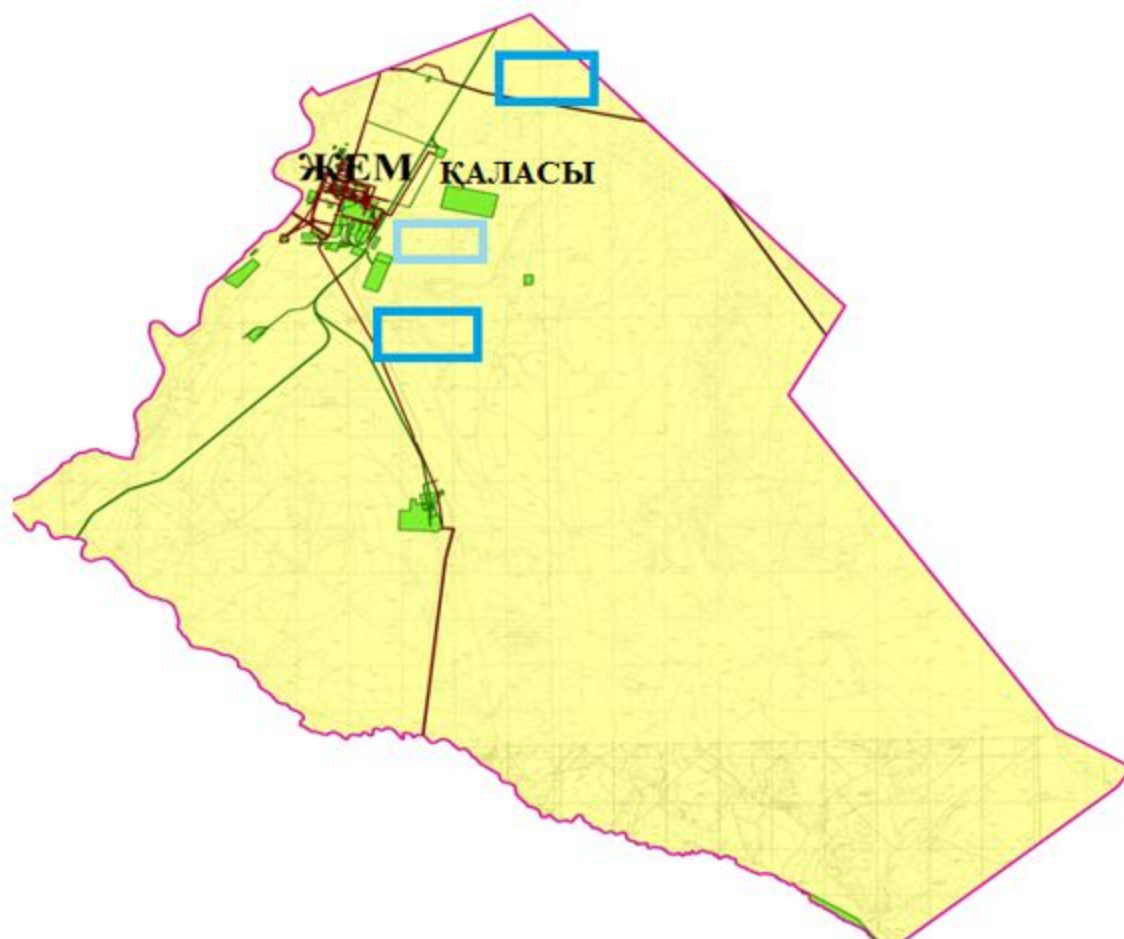

Ауыл шаруашылығы мақсатындағы жерлері санатындағы жайылымдар (жер пайдаланушылардың жер үчаскелері)

Елді мекендер жерлері санатындағы жайылымдар

2. Жеке ауланың ауыл шаруашылығы жануарларын жаю жөніндегі халықтың мұқтажына арналған жайылымдарды, оның ішінде жайылымдардың, оның ішінде жеке ауланың ауыл шаруашылығы жануарларын жаю жөніндегі халықтың мұқтажына арналған қоғамдық жайылымдардың шекаралары мен алаңдары көрсетілетін қоғамдық жайылымдарды белгілейтін Схема (карта)

Шартты белгілер:

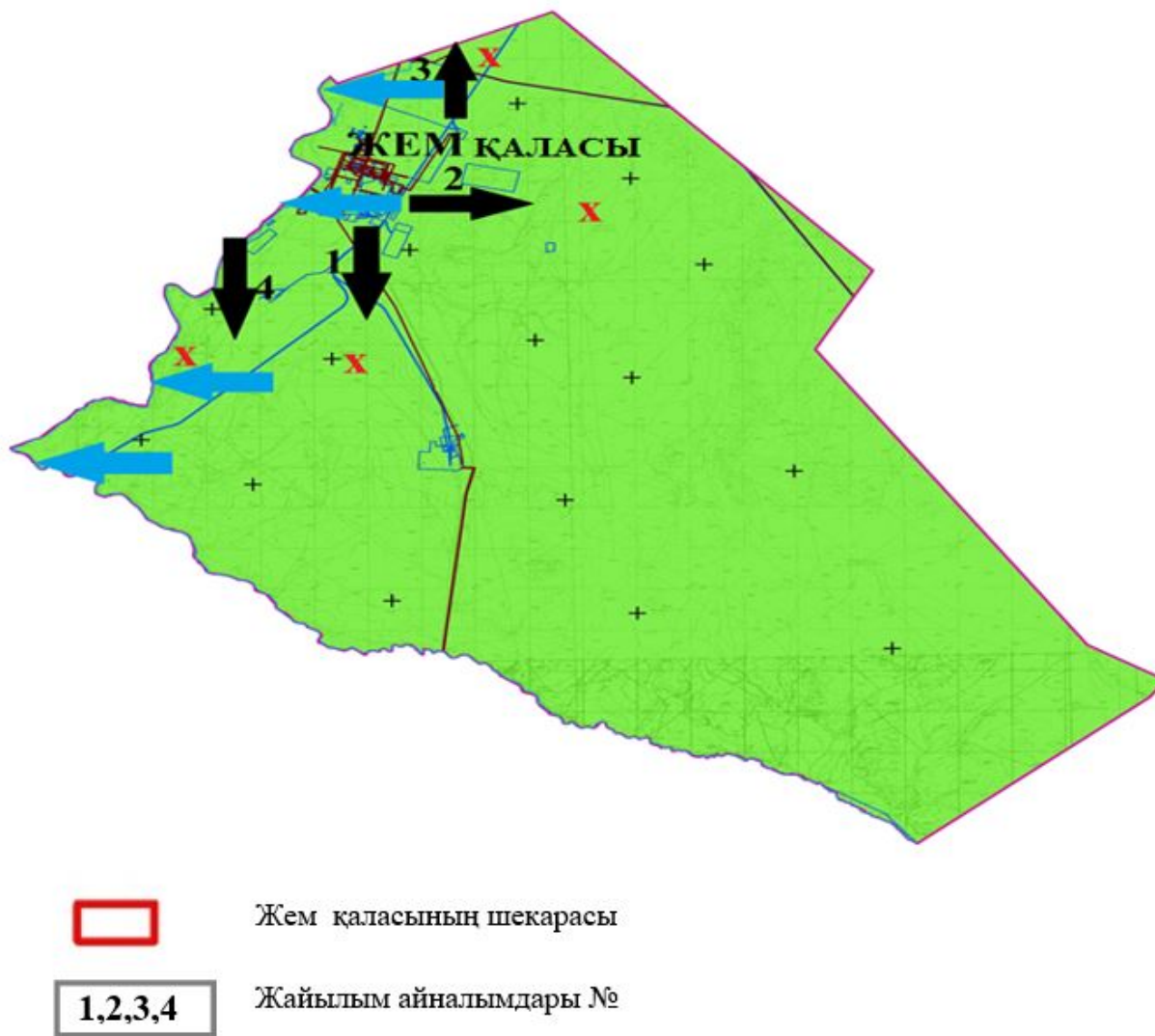
- Жем қаласының шекарасы
- Ауыл шаруашылығы мақсатындағы жерлері санатындағы жайылымдар
- Елді мекендер жерлері санатындағы жайылымдар
- Күз, қыс кезеңдерінде пайдаланылатын жайылымдық жерлер
- Көктем, жаз кезеңдерінде пайдаланылатын жайылымдық жерлер

3. Жайылымдарды геоботаникалық зерттеу негізінде ұсынылатын жайылым айналымдарының схемалары көрсетілетін жайылым айналымдарының ұсынылатын схемалары көрсетілген Схема (карта)

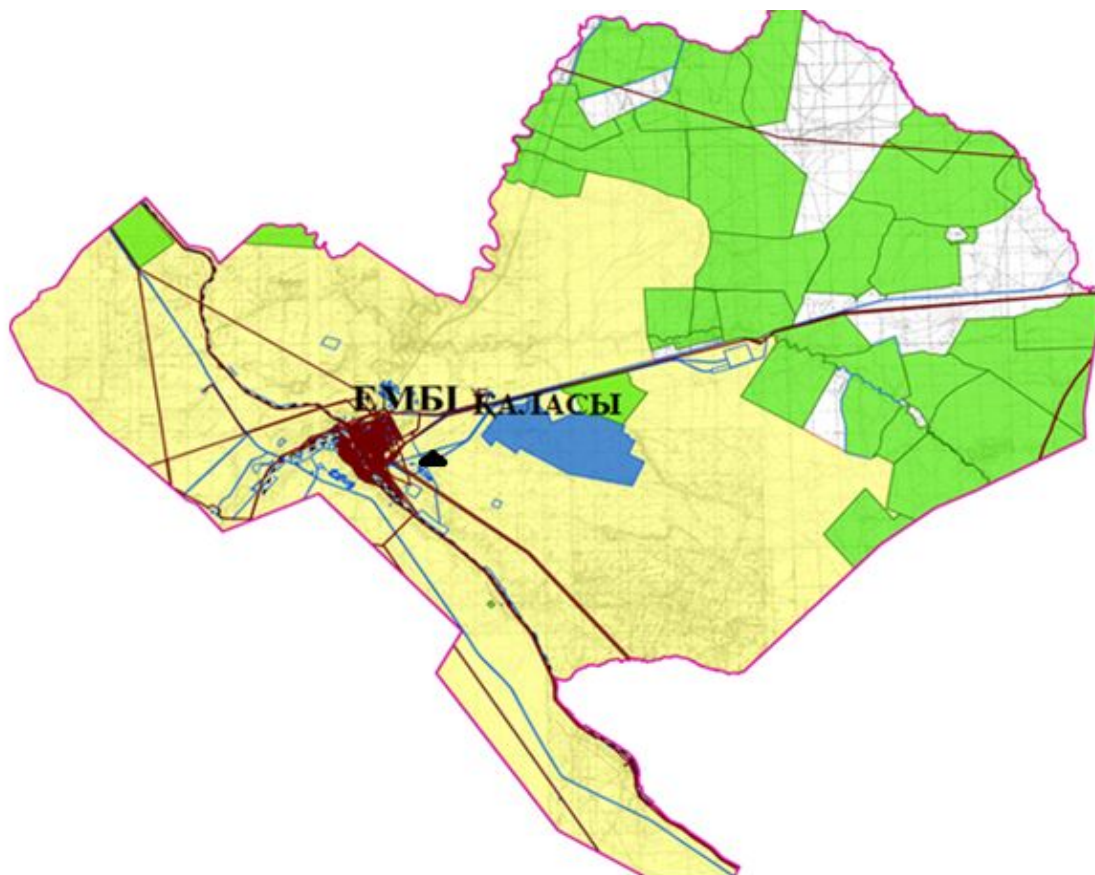
жылдар	1 қамау көктем	2 қамау көктем-жаз	3 қамау көктем-жаз-күз	4 қамау күз
2025	көктемгі-жазғы маусым 1	Жазғы маусым 2	Күзгі маусым 3	демалу
2026	демалу	көктемгі-жазғы маусым 1	Жазғы маусым 2	Күзгі маусым 3
2027	көктемгі-жазғы маусым 1	Летний период 2	Күзгі маусым 3	демалу

2028	демалу	көктемгі-жазғы маусым 1	Жазғы маусым 2	Күзгі маусым 3
2029	көктемгі-жазғы маусым 1	Жазғы маусым 2	Күзгі маусым 3	демалу

ескерту: 1, 2, 3, 4 жылына қолданылатын қамаудың реті

4. Ауыл шаруашылығы жануарларын айдауға арналған сервитуттарды, мал айдау трассаларын және жайылымдық инфрақұрылымның өзге де объектілерін, сондай-ақ ауыл шаруашылығы жануарларын айдауға арналған сервитуттар, мал айдау трассалары, жайылымдық инфрақұрылым объектілері, мал қорымдарының (биометриялық шұңқырлардың) орналасқан жері көрсетілетін мал қорымдарын (биометриялық шұңқырларды) белгілейтін Схема (карта)

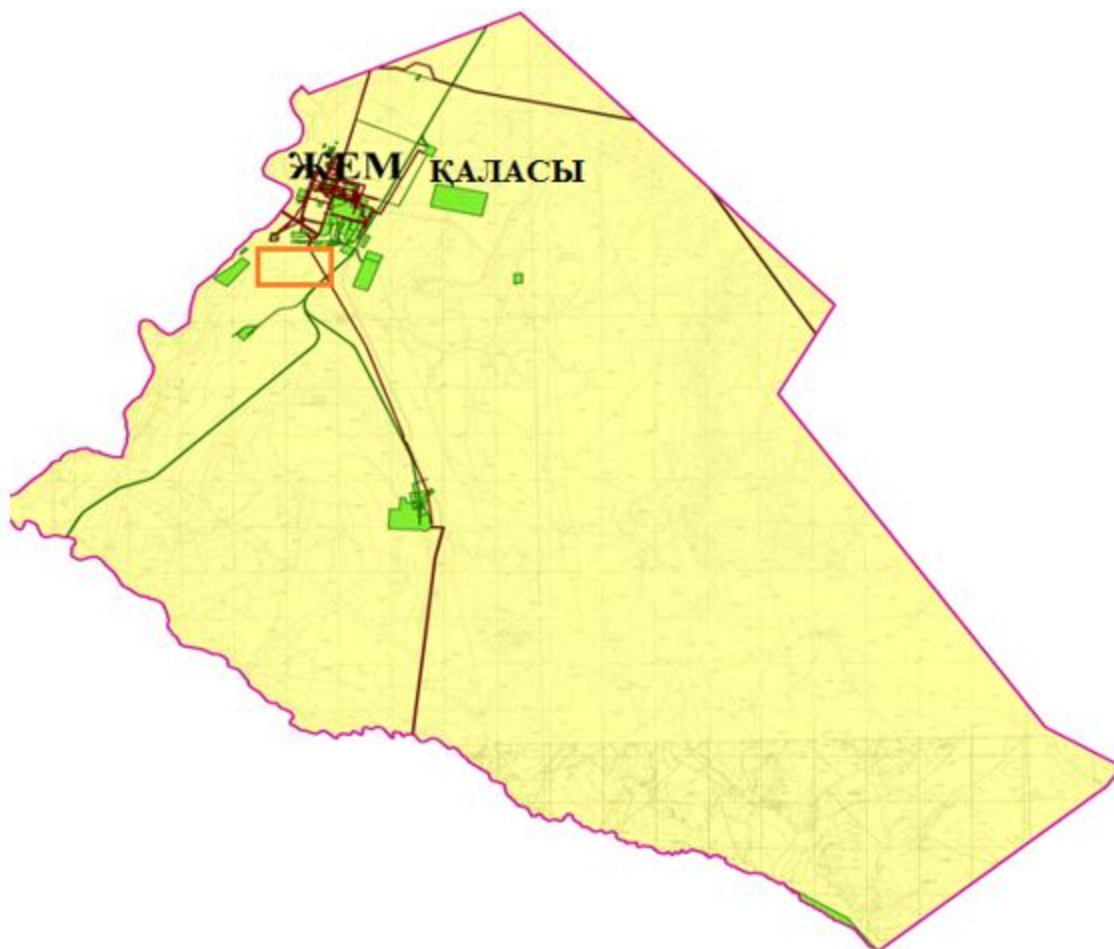

Шартты белгілер:

Мал қорымы

5. Жайылым пайдаланушыларға жер пайдалануға берілуі мүмкін жайылымдарды белгілейтін Схема (карта)

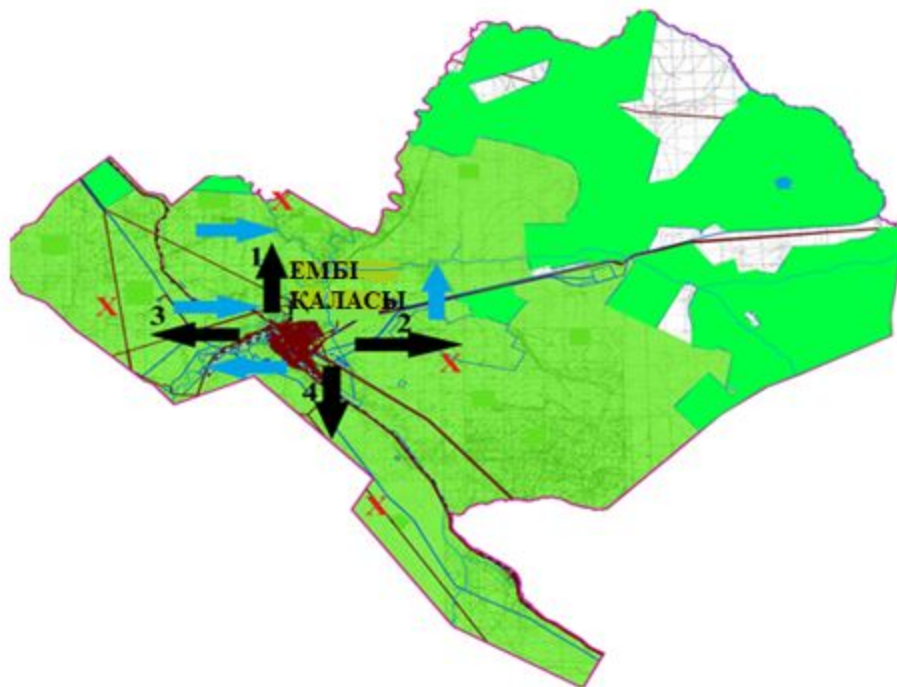

Шартты белгілер:

Жергілікті жағдайлар мен ерекшеліктерге қарай жеке ауладағы ауыл шаруашылығы жануарларын жаюға халық мұқтажын қанағаттандыру үшін қажетті жайылымдардың сыртқы мен ішкі шекаралары және алаңдары белгіленген картасы

7. Жайылым пайдаланушылардың су тұтыну нормасына сәйкес жасалған су көздеріне (көлдерге, өзендерге, тоғандарға, апандарға, суару немесе суландыру арналарына, құбырлы немесе шахта құдықтарына) қол жеткізу схемасы

Шартты белгілер:

Жем қаласының шекарасы

Желілік су объектілері (өзендер)

Көлдер, өзендер, тоғандар, мал суару орындары және басқа да кездер

Елді мекендер

Егістік

Табиғи жайылымдар

1,2,3,4

Жайылым айналымдары №

Жайылымдық инфрақұрылым объектісі

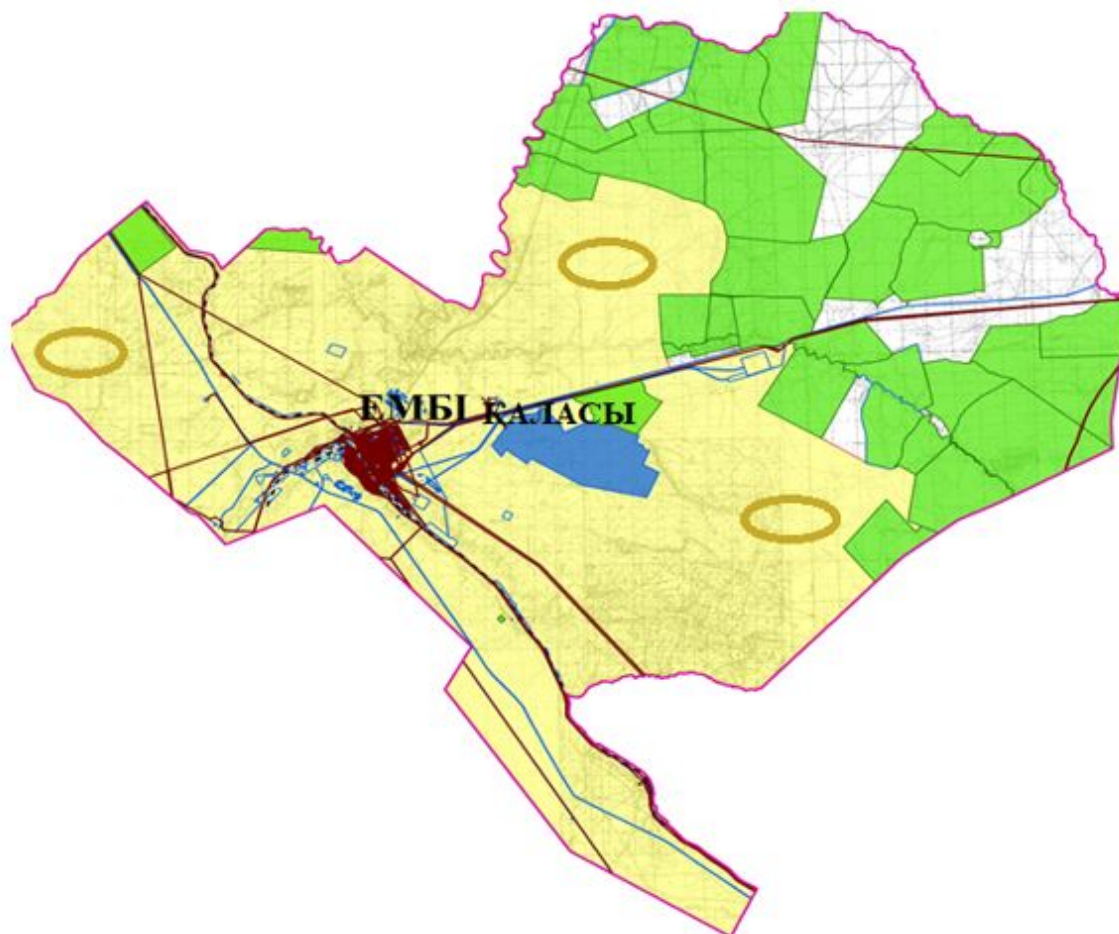

Ауыл шаруашылығы жануарларын жаю және жылжытудың маусымдық маршруттары

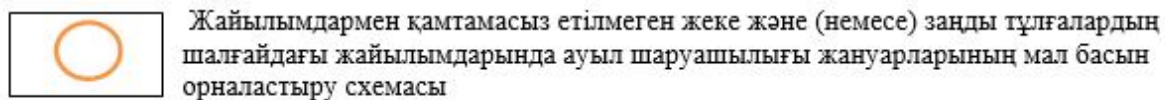

Жайылым пайдаланушылардың су көздеріне қол жеткізу маршруты

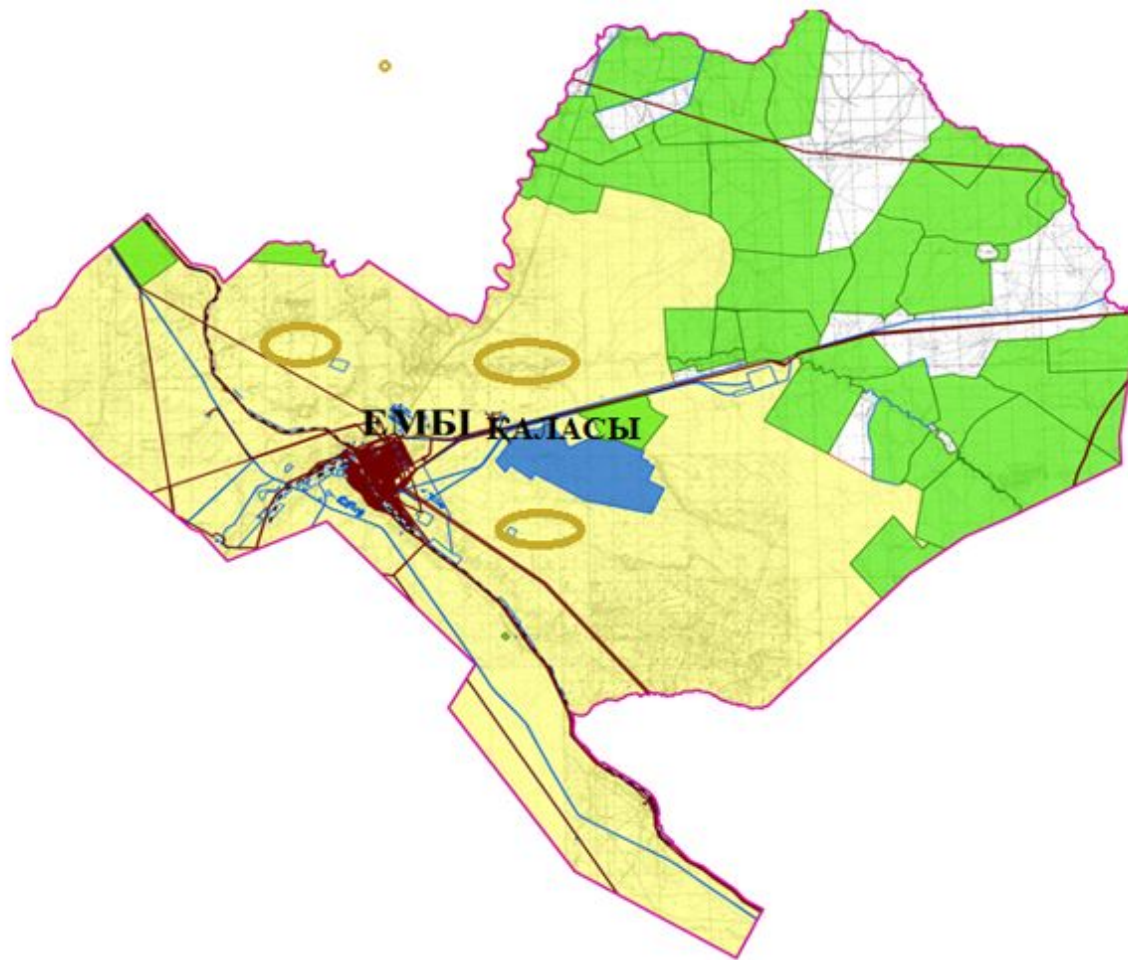
8. Ауыл, ауылдық округ жанында орналасқан жайылымдармен қамтамасыз етілмеген жеке және (немесе) заңды тұлғалардың шалғайдағы жайылымдарында ауыл шаруашылығы жануарларының мал басын орналастыру схемасы

Шартты белгілер:

9. Ауылда, ауылдық округ маңында орналасқан жайылымдармен қамтамасыз етілмеген жеке және (немесе) заңды тұлғалардың ауыл шаруашылығы жануарларының басы үшін ауылдық округтің ауылдық елді мекендері арасында жайылымдарды қайта бөлу схемасы

Шартты белгілер:

Жайылымдармен қамтамасыз етілмеген жеке және (немесе) заңды тұлғалардың ауыл шаруашылығы жануарларының басы үшін ауылдық округтің ауылдық елді мекендері арасында жайылымдарды қайта бөлу схемасы

Мұғалжар аудандық
мәслихатының 2025 жылғы
11 қыркүйектегі № 430 шешіміне
1 қосымша

Егіндібұлақ ауылдық округінде жайылымдарды басқару және оларды пайдалану жөніндегі 2025-2029 жылдарға арналған жоспар

Осы жайылымдарды басқару және оларды пайдалану жөніндегі жоспар (бұдан әрі-жоспар) "Жайылымдар туралы" Қазақстан Республикасы Заңының 6 – бабының 4-1) тармақшасына (бұдан әрі-Заң), "мемлекеттік статистика туралы" Қазақстан Республикасы Заңының 16-бабы 3-тармағының 2) тармақшасына, Қазақстан Республикасы Ауыл шаруашылығы министрінің 29 шілдедегі бұйрығына сәйкес әзірленді 2024 жылғы № 263 "жайылымдарды басқару және оларды пайдалану

жөніндегі үлгілік жоспарды бекіту туралы" (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 34831 болып тіркелген).

Жоспар жайылымдарды ұтымды пайдалану, жемшөпке қажеттілікті тұрақты қамтамасыз ету және жайылымдардың тозуы процестерін болғызбау мақсатында қабылданады.

Жоспарды әзірлеген кезде мыналар ескеріледі:

1) осы Жоспарға 1-қосымшаға сәйкес нысан бойынша өңірдің жер балансының және мемлекеттік жер кадастрының ақпараттық жүйесінің деректері.

2) осы Жоспарға 2-қосымшаға сәйкес нысан бойынша жайылымдарды геоботаникалық зерттеп-қарау мәліметтері.

3) Қазақстан Республикасы Ауыл шаруашылығы министрінің 2020 жылғы 3 ақпандағы № 35 бұйрығымен (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 19987 болып тіркелген) бекітілген Мал қорымдарының (биотермиялық шұңқырлардың) тізілімін жүргізу қағидаларына сәйкес қалыптастырылған мал қорымдары (биотермиялық шұңқырлар) туралы мәліметтер;

4) осы Жоспарға 3-қосымшаға сәйкес нысан бойынша жайылымдық инфрақұрылым объектілері туралы және ауыл шаруашылығы жануарларын айдап өтуге арналған сервитуттар туралы мәліметтер.

5) осы Жоспарға 4-қосымшаның 1-кестесіне сәйкес нысан бойынша ауыл шаруашылығы жануарларының иелерін көрсете отырып, оларды сәйкестендіру дерекқорынан алынған ауыл шаруашылығы жануарлары басының саны туралы деректер;

6) осы Жоспарға 4-қосымшаның 2-кестесіне сәйкес нысан бойынша ауыл шаруашылығы жануарларының түрлері мен жыныстық жас топтары бойынша қалыптастырылған үйірлердің, отарлардың, табындардың саны туралы деректер.

7) осы Жоспарға 4-қосымшаның 3-кестесіне сәйкес нысан бойынша шалғайдағы жайылымдарда жаю үшін ауыл шаруашылығы жануарлары басының саны туралы мәліметтер.

8) екпе және аридтік жайылымдарда, орман, су қорлары мен ерекше қорғалатын табиғи аумақтар жерлерінде ауыл шаруашылығы жануарларын жаю ерекшеліктері туралы деректер.

9) осы Жоспарға 5-қосымшаға сәйкес нысан бойынша ұсынылатын жайылым айналымдарының схемалары;

10) мал шаруашылығы және өсімдік шаруашылығы статистикасы бойынша ресми статистикалық ақпарат.

Жоспарда мынадай қосымшалар қамтылған:

1) әкімшілік-аумақтық бірлік аумағында жайылымдардың жер санаттары бөлінісінде орналасу схемасы (картасы), онда жайылымдардың шекаралары, алаңдары мен түрлері, оның ішінде шалғайдағы, маусымдық, құрғақ және екпе жайылымдар, жер

учаскесіне құқық белгілейтін және сәйкестендіру құжаттарының негізінде олардың меншік иелері немесе жер пайдаланушылар туралы мәліметтер көрсетіледі;

2) жеке ауладағы ауыл шаруашылығы жануарларын жаю бойынша халықтың мұқтаждығына арналған жайылымдар, оның ішінде қоғамдық жайылымдар белгіленген схема (карта), онда жеке ауладағы ауыл шаруашылығы жануарларын жаю бойынша халықтың мұқтаждығына арналған жайылымдардың, оның ішінде қоғамдық жайылымдардың шекаралары мен алаңдары көрсетіледі;

3) ұсынылатын жайылым айналымдарының схемалары көрсетілген схема (карта), онда жайылымдарды геоботаникалық зерттеп-қарау негізінде ұсынылатын жайылым айналымдарының схемалары көрсетіледі;

4) ауыл шаруашылығы жануарларын айдауға арналған сервитуттар, мал айдайтын трассалар және жайылымдық инфрақұрылымның өзге де объектілері, сондай-ақ мал қорымдары (биометриялық шұңқырлар) белгіленетін схема (карта), онда ауыл шаруашылығы жануарларын айдауға арналған сервитуттар, мал айдайтын трассалар, жайылымдық инфрақұрылым объектілері, мал қорымдарының (биометриялық шұңқырлардың) орналасқан жері көрсетіледі;

5) жайылымды пайдаланушыларға жер пайдалануға берілуі мүмкін жайылымдар белгіленген схема (карта).

6) халықтың жеке ауласындағы ауыл шаруашылығы жануарларын жаю жөніндегі мұқтаждықтарын қанағаттандыру мақсатында резервке алынуға жататын жайылымдарды белгілейтін схема (карта), онда жеке ауланың ауыл шаруашылығы жануарларын жаю жөніндегі халықтың мұқтаждықтарын қанағаттандыру мақсатында резервке алынуға жататын жайылымдардың шекаралары мен алаңдары көрсетіледі.

7) суды тұтыну нормасына сәйкес жасалған су көздеріне (көлдерге, өзендерге, тоғандарға, қазандарға, суару немесе суландыру каналдарына, құбырлы немесе шахта құдықтарына) қол жеткізу схемасы, онда жануарлардың су көздеріне қарай жүріп-тұру маршруттары көрсетіледі.

8) ауыл шаруашылығы жануарларының басын шалғайдағы жайылымдарға орналастыру схемасы, онда ауыл шаруашылығы жануарларының басын орналастыруға арналған шалғайдағы жайылымдардың шекаралары мен алаңдары көрсетіледі;

9) ауылдық округке кіретін ауылдық елді мекендер арасында жайылымдарды жобалық бөлу (қайта бөлу), онда жайылымдармен қамтамасыз етілмеген жеке және заңды тұлғалардың ауыл шаруашылығы жануарларының басы үшін ауылдық округтің ауылдық елді мекендері арасында жайылымдарды бөлу (қайта бөлу) схемасы көрсетіледі;

10) тиісті әкімшілік-аумақтық бірлікте жайылымдарды ұтымды пайдалану үшін қажетті талаптар:

"Жайылымдардың жалпы алаңына түсетін жүктеменің шекті рұқсат етілетін нормасын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Ауыл шаруашылығы министрінің

№ р/с	Ауылдық округ атауы	Әкімшілік-аумақтық объектілер жіктеуішінің коды	елді мекеннің атауы	Жайылымдардың жалпы алаңы, гектар	жеке ауладағы ауыл шаруашылығы жануарларын жаю бойынша халық мұқтажын қанағаттандыруға арналған, гектар	көпшілік пайдаланатын, мың гектар	шалғайдағы, гектар	маусымдық, гектар	аридтік, гектар	екпе жайылымдар, гектар
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
	Егіндібұлақ ауылдық округ	154839000	Бұлақты Миялық өл	3262210545	3262210545	3262210545	0	0	0	0

Егіндібұлақ ауылдық округінің аумағында шалғайдағы, маусымдық, аридтік және екпе жайылымдар жоқ. Округте 51 агроқұрылымы жұмыс істейді, оларға 156 697 гектар жайылым бекітілген.

3-кесте. Жер учаскесіне құқық белгілейтін және сәйкестендіру құжаттары негізінде меншік иелері мен жер пайдаланушылар туралы мәліметтер

р/с №	Меншік иелерінің, жер пайдаланушылардың атауы	Бизнестендіру нөмірі/жеке сәйкестендіру нөмірі	Жер учаскесінің кадастрлық нөмірі	Жайылымдар алаңы, мың гектар
1	2	3	4	5
1	"Аяжан-А" ш/қ	230764023287	02-027-029-013	0,247
	"Аяжан-А" ш/қ	230764023287	02-027	0,806
	"Аяжан-А" ш/қ	230764023287	02-027	1,581
2	"Саяжан" ш/қ	621019300739	02-027-029-021	1,135
3	"Назерке" ш/қ	081064001759	02-027-029-015	1,247
	"Назерке" ш/қ	081064001759	02-027-029-051	0,996
	"Назерке" ш/қ	081064001759	02-027-029-162	2,013
	"Назерке" ш/қ	081064001759	02-027-029-140	0,250
	"Назерке" ш/қ	081064001759	02-027	2,731
4	"Нұрғиса" ш/қ	120264018094	02-027-029-017	0,372
	"Нұрғиса" ш/қ	120264018094	02-027-029-001	2,613
5	"Скендир" ш/қ	540701300796	02-027-029-016	0,992
6	"Уали" ш/қ	040264028311	02-027-029-027	0,242
	"Уали" ш/қ	040264028311	02-027-028-028	1,251

7	"Ж-Ерхан" ш/қ	060164030016	02-027-029-038	1,107
8	"Асыл" ш/қ	560101303792	02-027-029-082	0,500
9	"Шоқырақ" ш/қ	090264015725	02-027-029-041	0,797
	"Шоқырақ" ш/қ	090264015725	02-027-035-025	0,403
	"Шоқырақ" ш/қ	090264015725	02-027-035-077	2,996
10	"Әйтеке би" ш/қ	061164026010	02-027-029-050	1,036
11	"Родник" ш/қ	690114300438	02-027-029-062	1
	"Родник" ш/қ	690114300438	02-027-029	1,188
	"Родник" ш/қ	690114300438	02-027-029-029	5,692
	"Родник" ш/қ	690114300438	02-027-029-031	3,309
12	"Соркол" ш/қ	080864016535	02-027-029-030	3,811
13	"Айдын" ш/қ	111264002742	02-027-029-060	0,249
14	"Нұр дала" ш/қ	100964005301	02-027-029-063	0,996
15	"Даулетқазы" ш/қ	100964008702	02-027-029-064	0,997
16	"Нұрқанат" ш/қ	100964006022	02-027-029-065	0,999
	"Нұрқанат" ш/қ	100964006022	02-027-029-086	0,988
	"Нұрқанат" ш/қ	100964006022	02-027-029-160	0,998
	"Нұрқанат" ш/қ	100964006022	02-027-029-134	1,197
	"Нұрқанат" ш/қ	100964006022	02-027-029-174	2,631
	"Нұрқанат" ш/қ	100964006022	02-027-029-203	2,695
	"Нұрқанат" ш/қ	100964006022	02-027-029-	2,160
17	"Альбина-А" ш/қ	110264004082	02-027-029-066	0,499
18	"Қалқан" ш/қ	140964006872	02-027-029-068	1,995
19	"Алмас" ш/қ	540118300132	02-027-029-089	1,497
20	"Нұржан" ш/қ	121164020818	02-027-029-078	1,486
21	"Борлы" ш/қ	121164007127	02-027-029-081	1,999
	"Борлы" ш/қ	121164007127	02-027-029-155	4,994
22	"Қуаныш" ш/қ	130264022193	02-027-029-080	0,495
	"Қуаныш" ш/қ	130264022193	02-027-029	0,999
23	"Сарсай" ш/қ	130164005635	02-027-029-079	1,991
	"Сарсай" ш/қ	130164005635	02-027-029-150	1,996
	"Сарсай" ш/қ	130164005635	02-027-029-151	2,075
24	"Мержан" ш/қ	780813301891	02-027-029-088	0,996
25	"Алихан" ш/қ	131164009859	02-027-029-085	2,447
	"Алихан" ш/қ	131164009859	02-027-037-580	5,698
26	"Нұрдаулет-А" ш/қ	160364013976	02-027-029-154	0,861
27	"Аманат-Ж" ш/қ	790911302775	02-027-029-091	2,120
28	"Нұралтай" ш/қ	140864006333	02-027-029-119	2,480
29	"Қазулан" ш/қ	150264010014	02-027-029-120	3,207
	"Қазулан" ш/қ	150264010014	02-027-029-071	2,992
30	"Тұлпар" ш/қ	610713402343	02-027-029-124	0,993

	"Тұлпар" ш/қ	610713402343	02-027-029-125	1
	"Тұлпар" ш/қ	610713402343	02-027-026-036	0,500
	"Тұлпар" ш/қ	610713402343	02-027-0026-037	0,500
31	"Тарпан" ш/қ	580223301575	02-027-029-126	1,499
32	"Сержан" ш/қ	160164005728	02-027-029-012	1,423
	"Сержан" ш/қ	160164005728	02-027-029-163	0,743
33	"Саят" ш/қ	520404300252	02-027-029-137	0,997
34	"Ақжол" ш/қ	980724301301	02-027-029-152	0,499
35	"Сарсен" ш/қ	190164018241	02-027-029-145	1,377
36	"Найза" ш/қ	390601400439	02-027-029-143	2,997
37	"Ақниет-Гаухар" ш/қ	840717300786	02-027-029-146	0,999
	"Ақниет-Гаухар" ш/қ	840717300786	02-027-029-158	2,995
38	"Тұғырбай" ш/қ	050464014211	02-027-029-033	0,155
	"Тұғырбай" ш/қ	050464014211	02-027-029-034	1,212
	"Тұғырбай" ш/қ	050464014211	02-027-029-138	1,499
39	"Бисекен-А"	650301301752	02-027-029-149	0,998
40	"Ақберген" ш/қ	580904300496	02-027-029-157	1,473
41	"Жәнібек" ш/қ	800101403473	02-027-029-167	1,994
42	"Жерұйық" ш/қ	850723302777	02-027-029-168	1,997
	"Жерұйық" ш/қ	850723302777	02-027-029-199	0,074
43	"Талап-К" ш/қ	941226350478	02-027-029-198	1,997
44	"Ақ Сұңқар" ш/қ	811010301084	02-027-029-201	1,994
45	"Алмаз-2010" ш/қ	870618302234	02-027-029-213	2,999
46	"ҚАЗУЛАН" ш/қ	910804300774	02-027-029-214	4,997
47	"Ділнұр" ш/қ	701211300948	02-027-029-	5,276
48	"Қайрақты" ш/қ	590607301831	02-027-029	11,990
49	"Аянат" ш/қ	841105301899	02-027-029	2,017
50	"Хан-Шеркеш" ш/қ	791012301475	02-027-029-	3,147
51	"Даурен" ЖШС	930440000939	02-027-029-036	3,237
	жиыны			156,697

Ескерту: аббревиатуралардың транскрипциясы: ш / қ – шаруа қожалығы; ЖШС – жауапкершілігі шектеулі серіктестігі.

Ауылдық округ аумағындағы ауыл шаруашылығы жануарларының саны: ірі қара мал-1130; қой мен ешкі – 2511 және жылқы- 421 бас.

Бұлақты ауылында: ірі қара мал –900; қой мен ешкі – 1351, жылқы-384 бас.

Миялыкөл ауылында: ірі қара мал – 230; қой мен ешкі – 1160, жылқы- 37 бас.

Ауылдық округтің жайылымдық жемшөптерінің қоректік коэффициенті 0,26 жем шөп бірлігіне дейін болады. Бұл 100 кг жайылымдық жемде табиғи ылғалдылықта 26-ға дейін жем бірлігі бар дегенді білдіреді. Жайылымдық жемшөптің осындай қоректік

коэффициентімен тәулігіне: ірі қара мал -34 кг; ұсақ мал -6,4 кг; жылқы – 38,4 кг; жайылым кезеңінде 240 күн: ірі қара мал -8160 кг; ұсақ мал -1368 кг; жылқы-9216 кг, түйе 10152 кг мал азығы қажет. Өнімділігі 850 кг/га және жайылымдық жемнің коректік коэффициенті 0,26 жем. Мал жаю жүктемесі: ІҚМ-9,6; ұсақ мал-1,6, жылқы-бір басына 10,8 гектар және түйе 11,9 гектар.

4-кесте. Жайылымдарды бөлу

№ п/п	Ауылдық округ атауы	Әкімшілік-аумақтық объектілер жіктеуішінің коды	Елді мекен атауы	Ауыл шаруашылығы жануарлары үшін қажетті жайылым алаңы, гектар				Көпшілік пайдаланатын жайылымдардың алаңы, гектар	Шалғайдағы жайылымдар алаңы, гектар
				Ірі қара мал	Ұсақ мал	жылқылар	түйелер		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	Егіндібұлақ ауылдық округі	154839000	Бұлақты	8640	2162	4147	0	32622	0
			Миялыкөл	2208	1856	400	0	10545	0

Ауыл шаруашылығы жануарларын жаю үшін 19413 га қажет.

Ірі қара мал – 1130; қой мен ешкі – 2511 және жылқы – 421 бас. Қоғамдық жайылымдарда жайылады, ауданы 43167 гектар, алыстағы жайылымдарда 0 Бас жайылады, ауданы 0 мың гектар.

Егіндібұлақ ауылдық округінің қоғамдық жайылым алаңы жайылатын малға жайылымдық жемге деген қажеттілікті қамтамасыз етеді.

5-кесте. Қажетті қосымша жайылымдар

р/с №	Босалқы жерлерден қажет етілетін қосымша жайылымдар, мың гектар	Қосымша берілетін жайылымдар	
		жайылым пайдаланушыларға жер пайдалануға берілуі мүмкін жайылымдар, мың гектар	жеке ауладағы ауыл шаруашылығы жануарларын жаю бойынша халық мұқтажын қанағаттандыру мақсатында резервке қойылуға тиіс жайылымдар, мың гектар
1	2	3	4

Егіндібұлақ ауылдық округінде жайылымдарды басқару және оларды пайдалану жөніндегі 2025-2029 жылдарға арналған жоспарға 2 қосымша

Жайылымдарды геоботаникалық зерттеп-қарау мәліметтері

		Табиғи азықтық алқаптар				
--	--	-------------------------	--	--	--	--

Табиғи азықтық алқаптардың жіктемесі бойынша және түсініксіз бойынша шифрлар, күні	Контурлар мен сипаттамалар нөмірі (жақша ішінде)	типтерінің (айырмаларының, түрлендірулерінің) жер бедеріне топыраққа байланыстырылған атауы. Басқа жерлер мен алқаптардың атауы	Алқап түрі	Контурдағы пайыздық қатынас	Алаңы, мың гектар	Заманауи пайдаланылуы
1	2	3	4	5	6	7
Егіндібұлақ ауылдық округі	11, 17, 134, 144	Қара жусанды және жусанды, бұталы өсімдіктері бар тау бөктерлі, шөл дал а жайылым-дары	Шөлді жайылымдар, сортаң топырақтар, тау бөктерлі, жазық жайы-лымдар	Қара жусан – 60% Т а с бұйыр-ғын – 40%	43,2	Жыл бойы

кестенің жалғасы

Жалпы түсімділік, гектарына центнерден (зерттеп қарау жылы)	Орташа жыл ішінде желінетін өсімдіктердің түсімділігі: құрғақ массаның гектарына центнерден, азық бірлігінің гектарына центнерден, қорытылатын протеиннің гектарына килограмм					
	маусымдар бойынша жайылымдық азық					
	шабындық	шабылатын жайылым	көктем	жаз	күз	қыс
8	9	10	11	12	13	14
10,5	-	-	8,8	9,3	10,1	5,1

Кестенің жалғасы

Контур бойынша есептелген түсімділік: құрғақ массаның гектарына центнерден (алымы), азық бірлігінің гектарына центнерден (бөлгіш)	Контур бойынша азық қоры құрғақ массаның гектарына центнерден (алымы), азық бірлігінің гектарына центнерден (бөлгіш)	Дақылдық-техникалық жай-күй, дәрілік өсімдіктердің бар-жоғы	Пайдалану бойынша ұсыныстар, малдың түрі. Жаксарту жөнінде ұсынылған шаралар
15	16	17	18
8,3 2158	358286 93154	канағаттанарлық	Ұсақ және ірі қара мал және жылқы үшін учаскелерді ауыстырып қолдау

Жайылымдарды геоботаникалық зерттеу мәліметтері

Географиялық орналасуы

Бұлақты - Қазақстанның Ақтөбе облысы Мұғалжар ауданындағы ауыл. Егіндібұлақ ауылдық округінің әкімшілік орталығы. Қандыағаш қаласының орталығынан оңтүстікке қарай 125 шақырым жерде орналасқан.

Климаты

Ауылдық округтің климаты құрғақ далалық, жартылай шөлейттік, шөлді аймағына жатады, қысы ұзақ қатал, қысқа ыстық жазда, қыс пен жаздың температурасының күрт қарама-қайшылықтарымен, жылдық жауын-шашынның аздығымен, құрғақшылықпен сипатталады.

Топырақ

Топырақ негізінен ашық қоңыр, гумусы аз. Геоботаникалық зерттеу нәтижесінде жайылымдардың мынадай түрлері анықталды: жартылай бұталы, сортаң, шөл жайылымдары, сортаңды топырақтар. Шөптерде: қара-жусан, көкпек-жусан, бұйырғын, тасбұйырғын, дәнді жусанды шөптер кездеседі. Ауылдық округ жайылымдарының жалпы проективті жабыны жалпы алаңның 50% құрайды. Қыша, квиноа, адыраспан, ошаған, сафора сияқты шөптердің 3% - от улы және зиянды өсімдіктердің болуы. Бұл жайылымдардың потенциалды өнімділігі табиғи ылғалдылықта 9,5 ц/га дейін болды.

Мал қорымдары (биометриялық шұңқырлар) туралы мәліметтер

Ауылдық округте бір мал қорымы бар.

Егіндібұлақ ауылдық округінде
жайылымдарды басқару және
оларды пайдалану жөніндегі
2025-2029 жылдарға арналған
жоспарға 3 қосымша

Жайылымдық инфрақұрылым объектілері туралы және ауыл шаруашылығы жануарларын айдап өтуге арналған сервитуттар туралы мәліметтер

p/c №	Жайылымдық инфрақұрылым объектілері	Жұмыс істеп тұрған жайылымдық инфрақұрылым объектілерінің саны, бірлік	Құрылысты (реконструкцияны) талап ететін, бірліктер	Ұзындығы, километр	Алаңы, мың шаршы метр
1	2	3	4	5	6
1.	Суландыру құрылысжайлары (ұңғымалар, құбырлы және шахталы құдықтар, апандар)				
2.	Құрылысжайлар, көпірлер, жолдар				

3.	Мал айдайтын жолдар, малды аялдануға арналған алаңдар мен суат алаңдары				
4.	Қойларды тоғытуға арналған ыдыстар, қоралар және қоршалған жерлер, жайылымдардың қоршаулары, шарбақтар (оның ішінде электрлі шарбақтар), ауыл шаруашылығы жануарларын қоршап-бөлшектеп жаюға арналған қашалар				
5.	Ауыл шаруашылығы жануарларын ветеринариялық емдеуге арналған өткелектер				
6.	Электр және жылу энергиясымен қамтамасыз етуге арналған құрылысжайлар мен объектілер, жаңартылатын және баламалы энергия көздері пайдаланылатын объектілер				
	Сумен жабдықтау объектілері және тіршілікті қамтамасыз етудің басқа да түрлері, персоналдың				

7.	маусымдық тұруына арналған құрылысжайлар ж ә н е жайылымдарды күтіп-ұстау мен пайдалану үшін қажетті өзге де мүлік				
----	---	--	--	--	--

Егіндібұлақ ауылдық округінде
жайылымдарды басқару және
оларды пайдалану жөніндегі
2025-2029 жылдарға арналған
жоспарға 4 қосымша

1 –кесте. Ауыл шаруашылығы жануарларының иелерін көрсете отырып, олардың саны туралы деректер

р/с №	Әкімшілік-аумақты қ объектілердің жіктеуіші бойынша кенттің, ауылдың, ауылдық округтің коды	Кенттің, ауылдың, ауылдық округтің атауы	Иесінің типі	Иесінің бизнес сәйкестендіру нөмірі/ жеке сәйкестендіру нөмірі
1	2	3	4	5
1	154839000	Егіндібұлақ ауылдық округі	"Аяжан-А" ш/қ	230764023287
2	154839000	Егіндібұлақ ауылдық округі	"Саяжан" ш/қ	621019300739
3	154839000	Егіндібұлақ ауылдық округі	"Назерке" ш/қ	081064001759
4	154839000	Егіндібұлақ ауылдық округі	"Нұрғиса" ш/қ	120264018094
5	154839000	Егіндібұлақ ауылдық округі	"Скендир" ш/қ	540701300796
6	154839000	Егіндібұлақ ауылдық округі	"Уали" ш/қ	040264028311
7	154839000	Егіндібұлақ ауылдық округі	"Ж-Ерхан" ш/қ	060164030016
8	154839000	Егіндібұлақ ауылдық округі	"Асыл" ш/қ	560101303792
9	154839000	Егіндібұлақ ауылдық округі	"Шоқырақ" ш/қ	090264015725
10	154839000	Егіндібұлақ ауылдық округі	"Әйтеке би" ш/қ	061164026010
11	154839000	Егіндібұлақ ауылдық округі	"Родник" ш/қ	690114300438
12	154839000	Егіндібұлақ ауылдық округі	"Соркол" ш/қ	080864016535

13	154839000	Егіндібұлақ ауылдық округі	"Айдын" ш/қ	111264002742
14	154839000	Егіндібұлақ ауылдық округі	"Нұр дала" ш/қ	100964005301
15	154839000	Егіндібұлақ ауылдық округі	"Даулетқазы" ш/қ	100964008702
16	154839000	Егіндібұлақ ауылдық округі	"Нұрқанат" ш/қ	100964006022
17	154839000	Егіндібұлақ ауылдық округі	"Альбина-А" ш/қ	110264004082
18	154839000	Егіндібұлақ ауылдық округі	"Қалқан" ш/қ	140964006872
19	154839000	Егіндібұлақ ауылдық округі	"Алмас" ш/қ	540118300132
20	154839000	Егіндібұлақ ауылдық округі	"Нұржан" ш/қ	121164020818
21	154839000	Егіндібұлақ ауылдық округі	"Борлы" ш/қ	121164007127
22	154839000	Егіндібұлақ ауылдық округі	"Қуаныш" ш/қ	130264022193
23	154839000	Егіндібұлақ ауылдық округі	"Сарсай" ш/қ	130164005635
24	154839000	Егіндібұлақ ауылдық округі	"Мержан" ш/қ	780813301891
25	154839000	Егіндібұлақ ауылдық округі	"Алихан" ш/қ	131164009859
26	154839000	Егіндібұлақ ауылдық округі	"Нұрдаулет-А" ш/қ	160364013976
27	154839000	Егіндібұлақ ауылдық округі	"Аманат-Ж" ш/қ	790911302775
28	154839000	Егіндібұлақ ауылдық округі	"Нұралтай" ш/қ	140864006333
29	154839000	Егіндібұлақ ауылдық округі	"Қазулан" ш/қ	150264010014
30	154839000	Егіндібұлақ ауылдық округі	"Тұлпар" ш/қ	610713402343
31	154839000	Егіндібұлақ ауылдық округі	"Тарпан" ш/қ	580223301575
32	154839000	Егіндібұлақ ауылдық округі	"Сержан" ш/қ	160164005728
33	154839000	Егіндібұлақ ауылдық округі	"Саят" ш/қ	520404300252
34	154839000	Егіндібұлақ ауылдық округі	"Ақжол" ш/қ	980724301301
35	154839000	Егіндібұлақ ауылдық округі	"Сарсен" ш/қ	190164018241

36	154839000	Егіндібұлақ ауылдық округі	"Найза" ш/қ	390601400439
37	154839000	Егіндібұлақ ауылдық округі	"Акниет-Гаухар" ш/ қ	840717300786
38	154839000	Егіндібұлақ ауылдық округі	"Тұғырбай" ш/қ	050464014211
39	154839000	Егіндібұлақ ауылдық округі	"Бисекен-А"	650301301752
40	154839000	Егіндібұлақ ауылдық округі	"Ақберген" ш/қ	580904300496
41	154839000	Егіндібұлақ ауылдық округі	"Жәнібек" ш/қ	800101403473
42	154839000	Егіндібұлақ ауылдық округі	"Жерұйық" ш/қ	850723302777
43	154839000	Егіндібұлақ ауылдық округі	"Талап-К" ш/қ	941226350478
44	154839000	Егіндібұлақ ауылдық округі	"Ақ Сұңқар" ш/қ	811010301084
45	154839000	Егіндібұлақ ауылдық округі	"Алмаз-2010" ш/қ	870618302234
46	154839000	Егіндібұлақ ауылдық округі	"ҚАЗУЛАН" ш/қ	910804300774
47	154839000	Егіндібұлақ ауылдық округі	"Ділнұр" ш/қ	701211300948
48	154839000	Егіндібұлақ ауылдық округі	"Қайрақты" ш/қ	590607301831
49	154839000	Егіндібұлақ ауылдық округі	"Аянат" ш/қ	841105301899
50	154839000	Егіндібұлақ ауылдық округі	"Хан-Шеркеш" ш/қ	791012301475
51	154839000	Егіндібұлақ ауылдық округі	"Даурен" ЖШС	930440000939

кестенің жалғасы

Жеке тұлғалардың аты, әкесінің аты (бар болса), тегі немесе заңды тұлғалардың атауы	Мал басының саны, бас			
	Ірі қара мал	Ұсақ мал	жылқылар	түйелер
6	7	8	9	10
Кушербаев Азамат	20		3	
Батыров Манас	53	114	45	
Андакулова Райхан	280	1498	130	
Садыков Жайлхан	65			
Скендиров Сағынғали	50	19	37	
Боранбаев Малик	80	302	13	

Агисов Мухтар	27	52	62	
Тойгулов Баймухан				
Шукракова Айман	24	80	127	
Уалиев С	114			
Махметов Ғалым			130	
Шегиров Айбат	114		145	
Жиенбаев Адилғазы	24		40	
Тлеубергенов Бекбол	10			
Бисембаев Рамазан	13		32	
Шегиров Айбат	887	1365	139	
Аймагамбетов Рустам		87		
Шотанова Қарлыға	21	200		
Нуржанов Асқар			47	
Букенбаев Арстанғали	7	51	37	
Садыков Нурғиса	175		554	
Кульмагамбетова Л	303		1	
Әміржан Әлихан	32	160	311	
Умбетов Танат	12			
Танибергенова Ш	243	1312	53	
Сағындыкова Динара	25		29	
Нурбаев Асхат	13	42	4	
Танкаева Динара	10		8	
Абдыкаликов А				
Аяйбергенова Т			59	
Түлегенов Ерсултан			69	
Сағындыкова Динара	46		80	
Аймуханов Шора				
Нугыманов Сеилхан	10	77		
Дошанова Жанар	30	85	27	
Байжанова Сария			41	
Дүйсенов Қанат	85		62	
Танибергенов С	252		58	
Бисекенов А	30	35	30	
Кенешов Ерлан	15	1469	8	
Иманбаева Жанагүль	63	878		
Керманов Асқар			33	
Жумагазин Сырым				

Джубанышев М	29	19	25	
Казанов Қайрат		1344	10	
Абдикаликов А				
Каржаубаев Айдар				
Сатмагамбетов Мурат				
Абилкаеров Азамат	98	517	21	
Айдарханов Рахимжан	82		32	
Кулмурзинов Сарсенбай	63		69	

2-кесте. Ауыл шаруашылығы жануарларының түрлері мен жыныстық жас топтары бойынша қалыптастырылған үйірлердің, отарлардың, табындардың саны туралы деректер

№ п/п	Әкімшілік-аумақтық объектілердің жіктеуіші бойынша кенттің, ауылдың, ауылдық округтің коды	Кенттің, ауылдың, ауылдық округтің атауы	Үйірлердің, отарлардың, табындардың саны										
			Ірі қара мал				Ұсақ мал			Жылқылар		Түйелер	
			бұқалар	сиырлар	қашарлар	бұқашықтар	қойлар және ешкілер	төл (тоқтылар, шыбыштар)	төл (еркек тоқтылар, текешіктер)	айғырлар, биелер	төл	түйелер	төл
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
	Итого:	Егінді бұлақ	0	7	0	0	5	0	0	3	0	0	0

3- кесте. Шалғайдағы жайылымдарда жаю үшін ауыл шаруашылығы жануарлары басының саны туралы мәліметтер

р/с №	Әкімшілік-аумақтық объектілердің жіктеуіші бойынша	Кенттің, ауылдың, ауылдық	Численность поголовья, голов										
			Ірі қара мал		Ұсақ мал			Жылқылар		Түйелер			
				ауыл шаруашылығы		ауыл шаруашылығы		ауыл шаруашылығы			ауыл шаруашылығы		ауыл шаруашылығы

	кенттің, ауылдың ауылдық округтің коды	округтің атауы	жеке ауладағы	тауарын өндірушілер	жеке ауладағы	тауарын өндірушілер	жеке ауладағы	тауарын өндірушілер	жеке ауладағы	тауарын өндірушілер
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
	Итого:									

Екпе және құрғақ жайылымдарда, орман, су қорлары жерлерінде және ерекше қорғалатын табиғи аумақтарда ауыл шаруашылығы жануарларын жаюдың ерекшеліктері туралы деректер

Екпе жайылымдар мен аридтік жайылымдарда ауылшаруашылық жануарларын жаю әртүрлі факторлармен, соның ішінде өсімдік жамылғысының түрімен, қоршаған орта жағдайларымен және басқару әдістерімен ерекшеленеді. Өсімдік жамылғысы адам қалыптастыратын екпе жайылымдарда жайылым көбінесе бақыланатын және қарқынды басқарылатын болады, бұл жемшөптің өнімділігі мен сапасын оңтайландыруға мүмкіндік береді. Аридтік жайылымдар, керісінше, аз өсімдіктермен және қатал жағдайлармен сипатталады, бұл тұрақтылықты қамтамасыз ету үшін бейімделгіш жайылым стратегияларын қажет етеді.

Егіндібұлақ ауылдық округінде
жайылымдарды басқару және
оларды пайдалану жөніндегі
2025-2029 жылдарға арналған
жоспарға 5 қосымша

Ұсынылатын жайылым айналымдарының схемалары

жылдар	Учаскелердің нөмірлері			
	I	II	III	IV
бірінші жыл	көктемгі маусым	жазғы маусым	күзгі маусым	демалатын учаске
екінші жыл	демалатын учаске	көктемгі маусым	жазғы маусым	күзгі маусым
үшінші жыл	күзгі маусым	демалатын учаске	көктемгі маусым	жазғы маусым
төртінші жыл	жазғы маусым	күзгі маусым	демалатын учаске	көктемгі маусым

Ауылдық округтің жайылымдары маусымдық болып табылады. Түрлік құрамына байланысты маусымдық жайылымдарда мал жаю жемшөптің қоректенуге жарамдылығымен және оның өнімділігін сақтау ұзақтығымен анықталады. Көктемгі жайылымдар эфемерлердің қайта өсуімен қолданылады. Жазда (бидай шөптері, дәнді-шөптер); көктемде (қауырсын шөптері басым шымтезек-жусан, қауырсынды-типті-тар жусан), күзде (жусан-дәнді дақылдар) және қыста (жартылай бұта - солянка). Жайылымдарды оларды қорғау шараларын сақтамай пайдалану көбінесе жайылымдардың тозып кетуіне, әртүрлі дәрежедегі деградацияға әкеледі.

Сондай-ақ, қажетті (оңтайлы) маусымда шөпті пайдаланбау 40-70% жем бірлігін және 60-80% ақуызды жоғалтуға әкеледі. Осыған байланысты жыл сайын жаңартылатын ресурстың жоғалуын болдырмау үшін әрбір учаске өз мерзімінде пайдаланылуы тиіс.

Жайылым алаңдарын жекелеген жайылымдық учаскелерге бөлу;

Әр маусымның (күндердің) жайылым ұзақтығы белгілі бір жылдың шарттарымен анықталады. Жануарларды жаю ауа температурасының +10°C тұрақты көрсеткішіне жеткенде басталуы керек. Жайылым биіктігі 15-20 см қар жамылғысымен аяқталады.

Ауылдық округтің **көктемгі жайылымдары** селеулі-жусан, қауырсын-бетегелі жусан типтері басым. Жайылымның ұзақтығы көктемгі жайылымдарда (сәуір-маусым) – 70 күнді құрайды.

Жазғы жайылымдар бидай шөптері, дәнді дақылдар мен шөптердің түрлерімен ұсынылған. Жайылымның ұзақтығы (маусым-қыркүйек) 70 күн.

Күзгі жайылымдар жусан-жарма түрімен ұсынылған. Жайылымның ұзақтығы (қыркүйек-қараша) 70 күн.

Қысқы жайылымдар бұта-солянка түрімен ұсынылған. Жайылымның ұзақтығы (қараша-желтоқсан) 30 күн.

Ауыл шаруашылығы жануарларының орташа тәуліктік су тұтынуы:

Жазғы уақытта (1 бас малға тәулігіне литр):

сүтті сиырлар-55;

қысыр сиырлар-50;

2 жасқа дейінгі нетели-30;

6 айға дейінгі бұзаулар-20;

жатырды емізбейтін жұмысшы жылқылар-50;

асыл тұқымды жылқылар, емізетін жатырлар-50;

1,5 жасқа дейінгі құлындар-40;

7 айға дейінгі құлындар – 10;

ересек қой-8;

1 жасқа дейінгі жас қой-3.

Көктем және күз мезгілінде (1 бас малға тәулігіне литр):

сүтті сиырлар-45;

қысыр сиырлар-40;

2 жасқа дейінгі баспақтар-30;

6 айға дейінгі бұзаулар-15;

емізбейтін жұмысшы жылқылар-40;

асыл тұқымды жылқылар,

емізетін жатырлар-40;

1,5 жасқа дейінгі құлындар-30;

7 айға дейінгі құлындар-6;

ересек қойлар-5.

Қыс мезгілінде (1 бас малға тәулігіне литр):

сүтті сиырлар-35;

қысыр сиырлар-30;

2 жасқа дейінгі баспақтар-25;

6 айға дейінгі бұзаулар-15;

емізбейтін жұмысшы жылқылар-30;

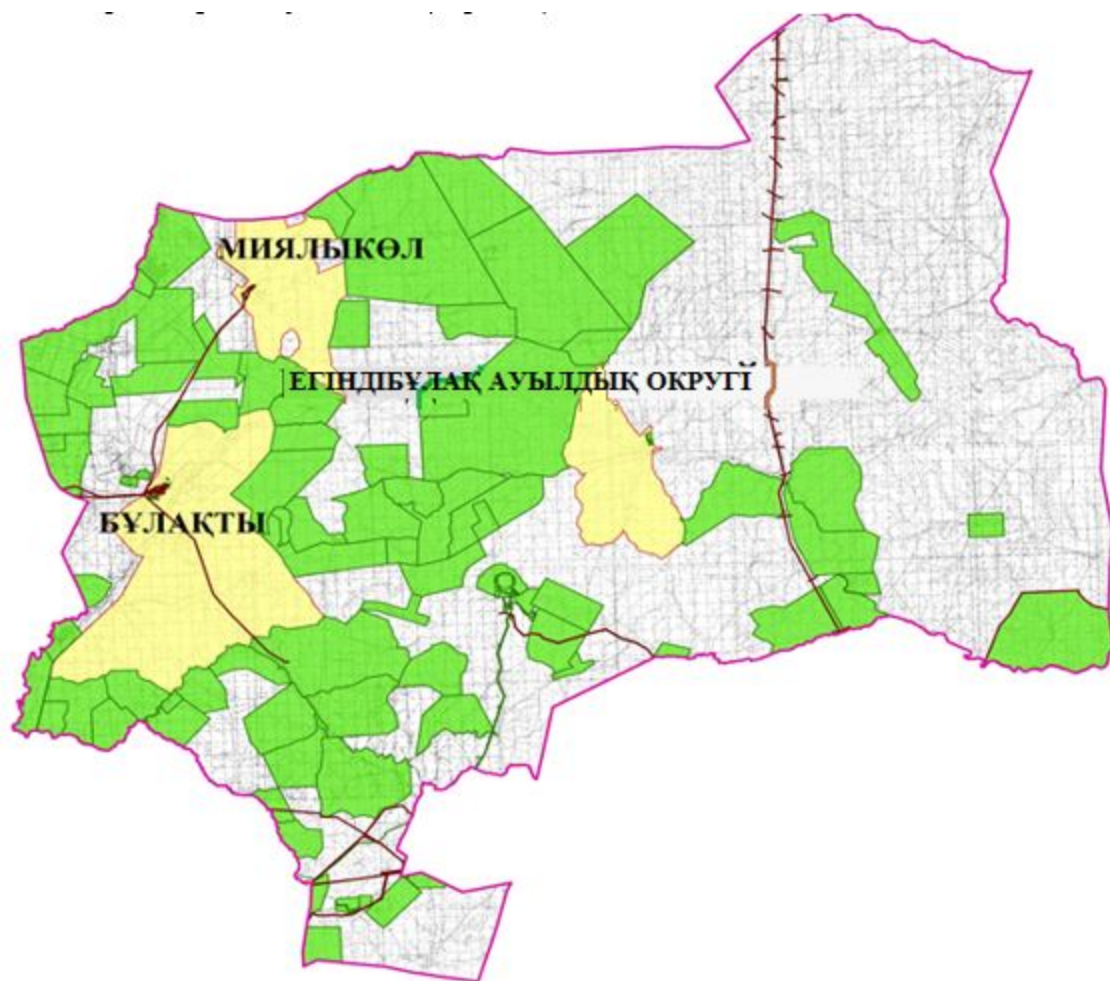
асыл тұқымды жылқылар, емізетін жатырлар-30;

1,5 жасқа дейінгі құлындар – 20;

ересек қойлар-3.

Ауылдық округке кіретін ауылдық елді мекендер арасында жайылымдарды жобалық бөлу (қайта бөлу), онда жайылымдармен қамтамасыз етілмеген жеке және заңды тұлғалардың ауыл шаруашылығы жануарларының басы үшін ауылдық округтің ауылдық елді мекендері арасында жайылымдарды бөлу (қайта бөлу) схемасы көрсетіледі. Егіндібұлақ ауылдық округінің қоғамдық жайылым алаңы жайылымдық жемге деген қажеттілікті жайылатын мал қамтамасыз етеді.

1. Құқық белгілейтін құжаттар негізінде жер санаттары, жер учаскелерінің меншік иелері және жер пайдаланушылар бөлінісінде Егіндібұлақ ауылдық округі аумағында жайылымдардың орналасу схемасы (картасы)

Шартты белгілер:

Егіндібұлақ ауылдық округі шекарасы

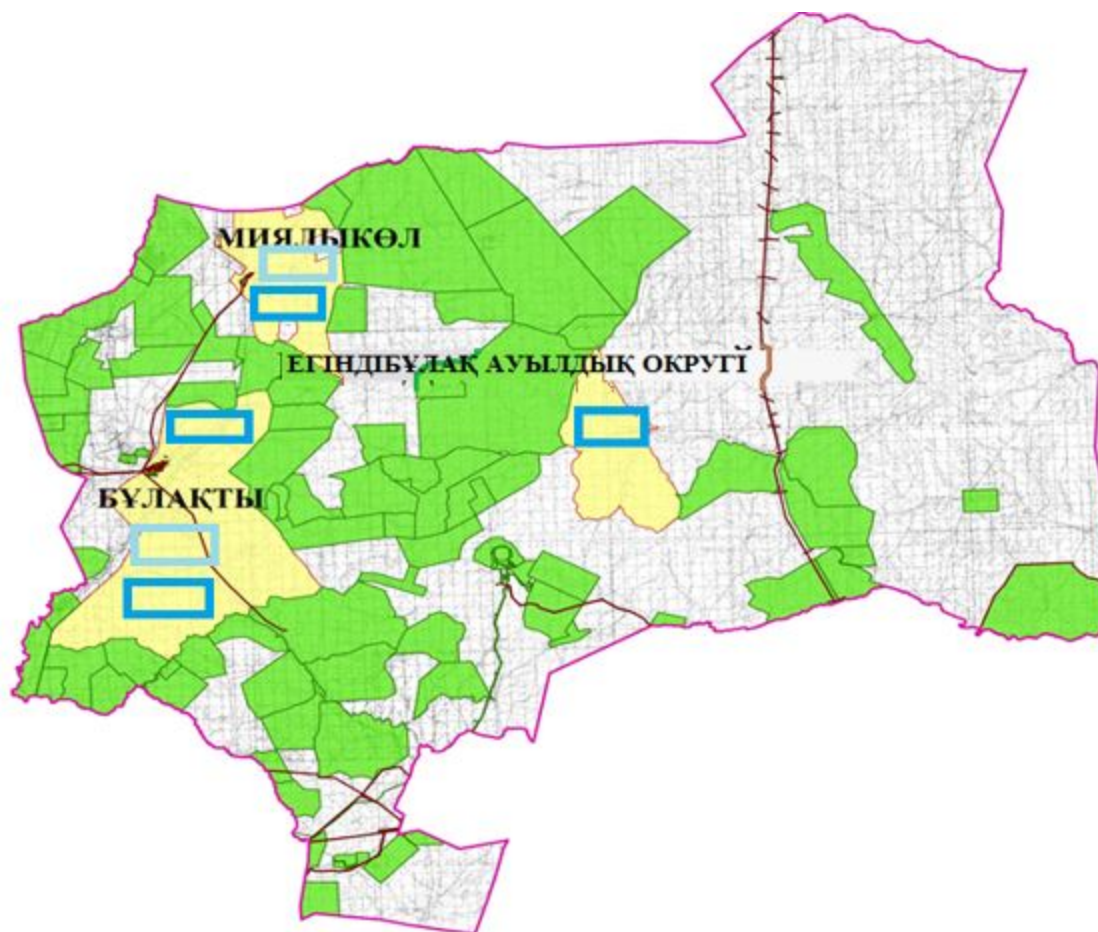

Ауыл шаруашылығы мақсатындағы жерлері санатындағы жайылымдар (жер пайдаланушылардың жер үчаскелері)

Елді мекендер жерлері санатындағы жайылымдар

2. Жеке ауланың ауыл шаруашылығы жануарларын жаю жөніндегі халықтың мұқтажына арналған жайылымдарды, оның ішінде жайылымдардың, оның ішінде жеке ауланың ауыл шаруашылығы жануарларын жаю жөніндегі халықтың мұқтажына арналған қоғамдық жайылымдардың шекаралары мен алаңдары көрсетілетін қоғамдық жайылымдарды белгілейтін Схема (карта)

Шартты белгілер:

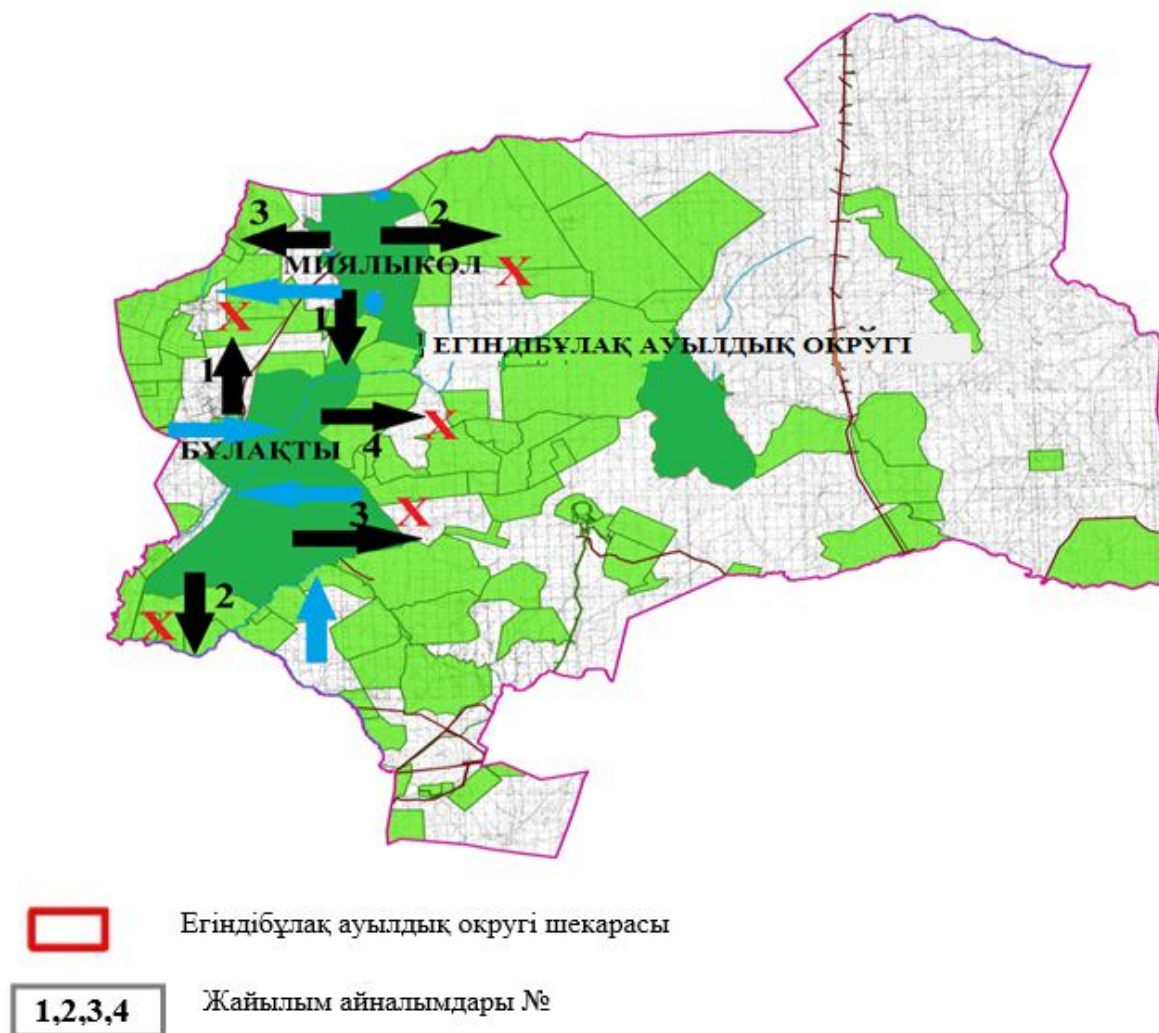
- Егіндібұлақ ауылдық округі шекарасы
- Ауыл шаруашылығы мақсатындағы жерлері санатындағы жайылымдар
- Елді мекендер жерлері санатындағы жайылымдар
- Күз, қыс кезеңдерінде пайдаланылатын жайылымдық жерлер
- Көктем, жаз кезеңдерінде пайдаланылатын жайылымдық жерлер

3. Жайылымдарды геоботаникалық зерттеу негізінде ұсынылатын жайылым айналымдарының схемалары көрсетілетін жайылым айналымдарының ұсынылатын схемалары көрсетілген Схема (карта)

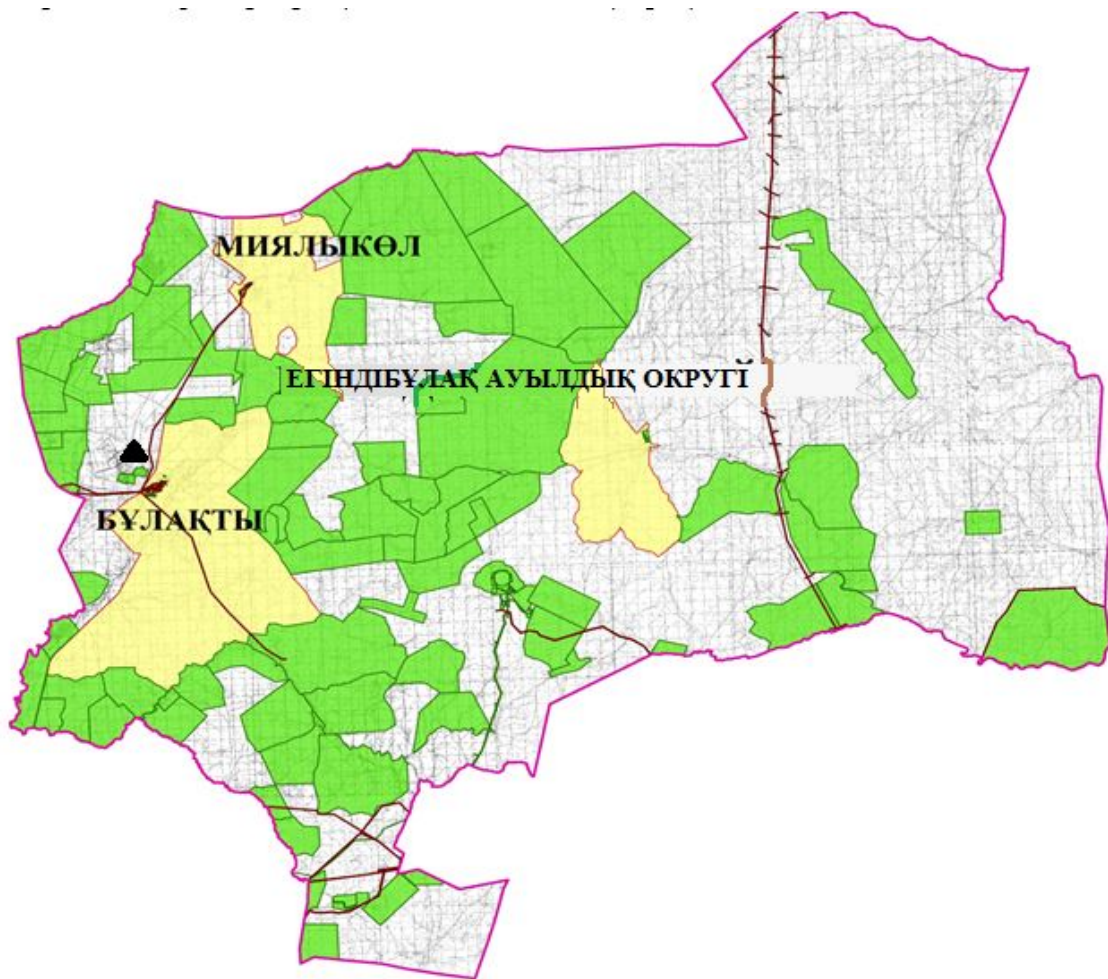
жылдар	1 қамау көктем	2 қамау көктем-жаз	3 қамау көктем-жаз-күз	4 қамау күз
2025	көктемгі-жазғы маусым 1	Жазғы маусым 2	Күзгі маусым 3	демалу
2026	демалу	көктемгі-жазғы маусым 1	Жазғы маусым 2	Күзгі маусым 3
2027	көктемгі-жазғы маусым 1	Летний период 2	Күзгі маусым 3	демалу

2028	демалу	көктемгі-жазғы маусым 1	Жазғы маусым 2	Күзгі маусым 3
2029	көктемгі-жазғы маусым 1	Жазғы маусым 2	Күзгі маусым 3	демалу

ескерту: 1, 2, 3, 4 жылына қолданылатын қамаудың реті

4. Ауыл шаруашылығы жануарларын айдауға арналған сервитуттарды, мал айдау трассаларын және жайылымдық инфрақұрылымның өзге де объектілерін, сондай-ақ ауыл шаруашылығы жануарларын айдауға арналған сервитуттар, мал айдау трассалары, жайылымдық инфрақұрылым объектілері, мал қорымдарының (биометриялық шұңқырлардың) орналасқан жері көрсетілетін мал қорымдарын (биометриялық шұңқырларды) белгілейтін Схема (карта)

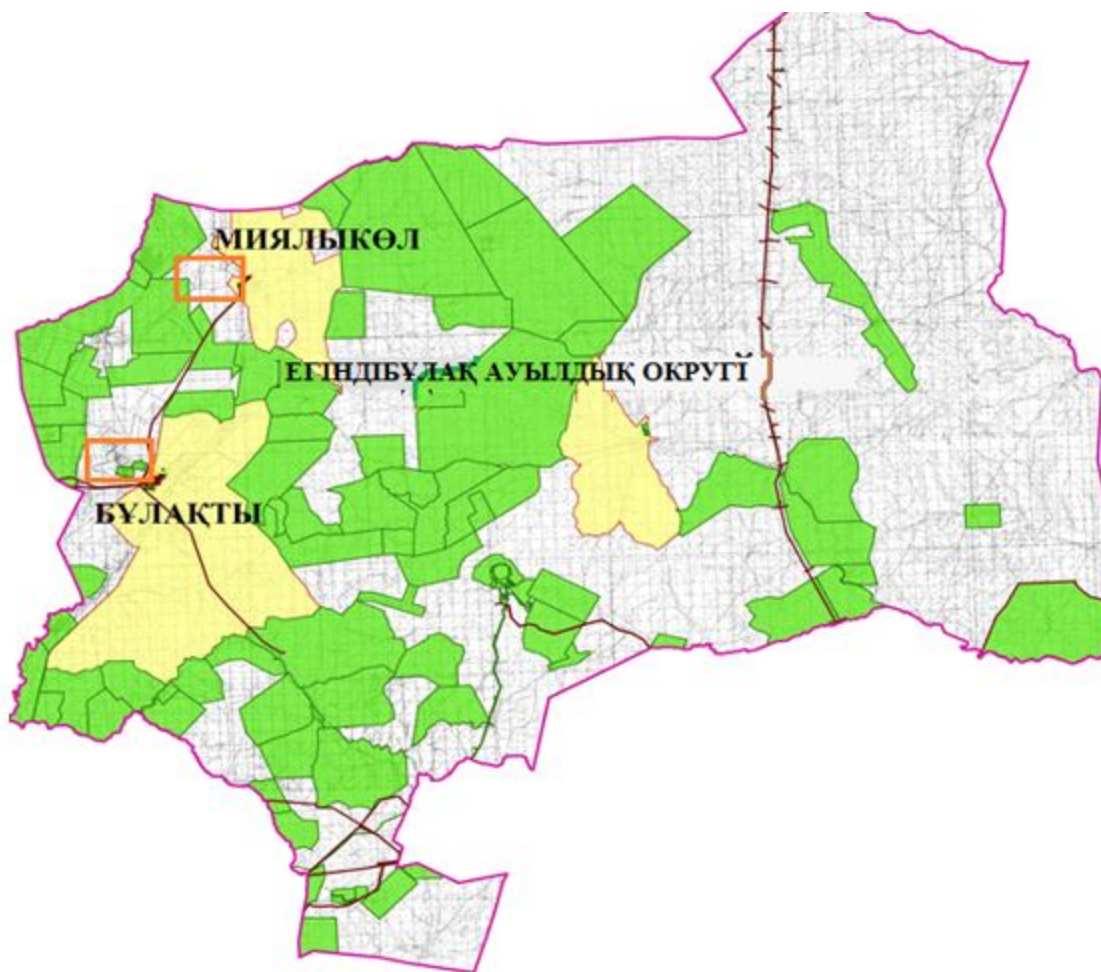

Шартты белгілер:

Мал қорымы

5. Жайылым пайдаланушыларға жер пайдалануға берілуі мүмкін жайылымдарды белгілейтін Схема (карта)

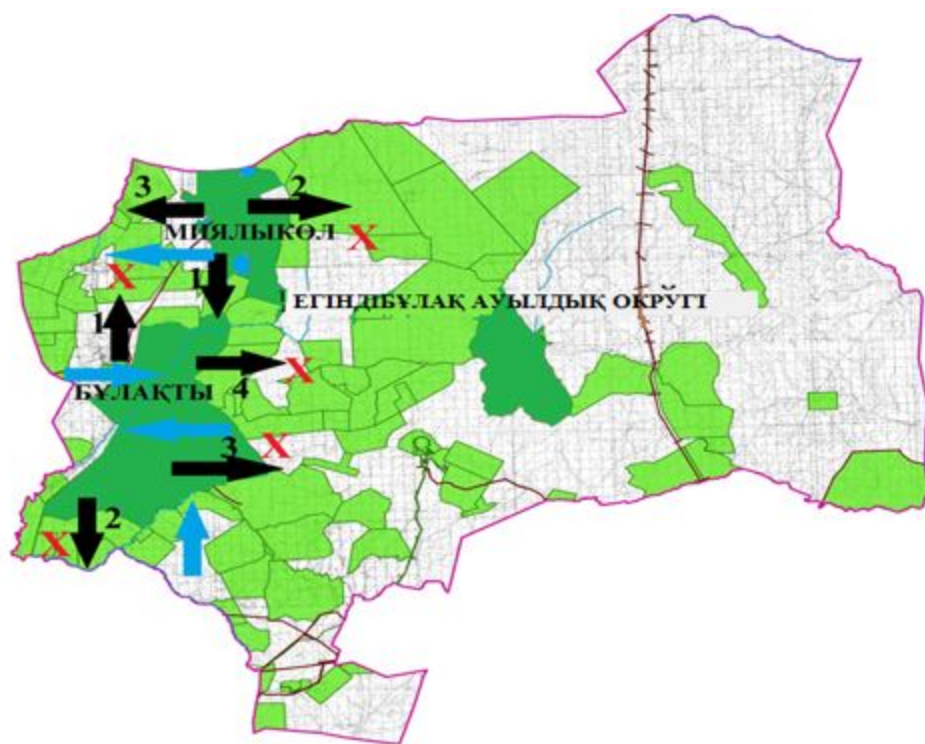

Шартты белгілер:

Жергілікті жағдайлар мен ерекшеліктерге қарай жеке ауладағы ауыл шаруашылығы жануарларын жаюға халық мұқтажын қанағаттандыру үшін қажетті жайылымдардың сыртқы мен ішкі шекаралары және алаңдары белгіленген картасы

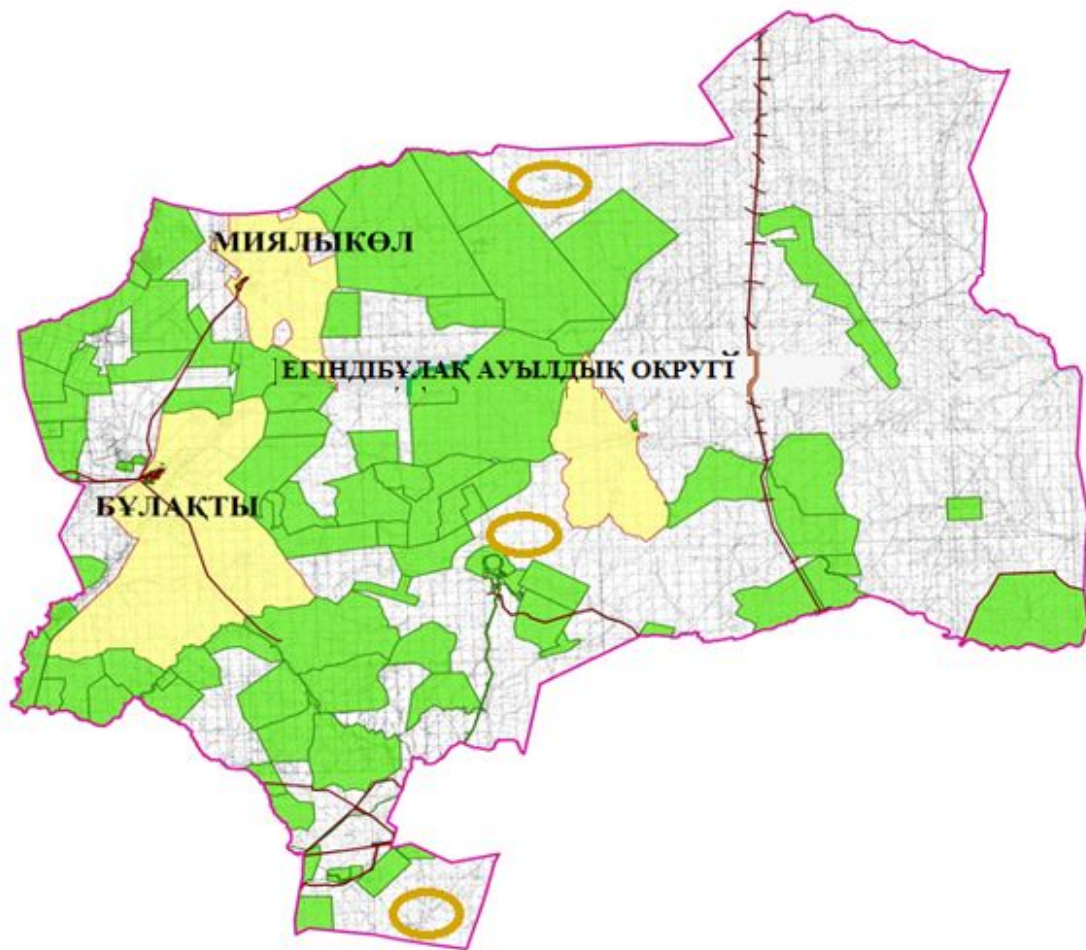
7. Жайылым пайдаланушылардың су тұтыну нормасына сәйкес жасалған су көздеріне (көлдерге, өзендерге, тоғандарға, апандарға, суару немесе суландыру арналарына, құбырлы немесе шахта құдықтарына) қол жеткізу схемасы

Шартты белгілер:

- Егіндібұлақ ауылдық округі шекарасы
- Желілік су объектілері (өзендер)
- Көлдер, өзендер, тоғандар, мал суару орындары және басқа да көздер
- Елді мекендер
- Егістік
- Табиғи жайылымдар
- 1,2,3,4 Жайылым айналымдары №
- X Жайылымдық инфрақұрылым объектісі
- Ауыл шаруашылығы жануарларын жаю және жылжытудың маусымдық маршруттары
- Жайылым пайдаланушылардың су көздеріне қол жеткізу маршруты

8. Ауыл, ауылдық округ жанында орналасқан жайылымдармен қамтамасыз етілмеген жеке және (немесе) заңды тұлғалардың шалғайдағы жайылымдарында ауыл шаруашылығы жануарларының мал басын орналастыру схемасы

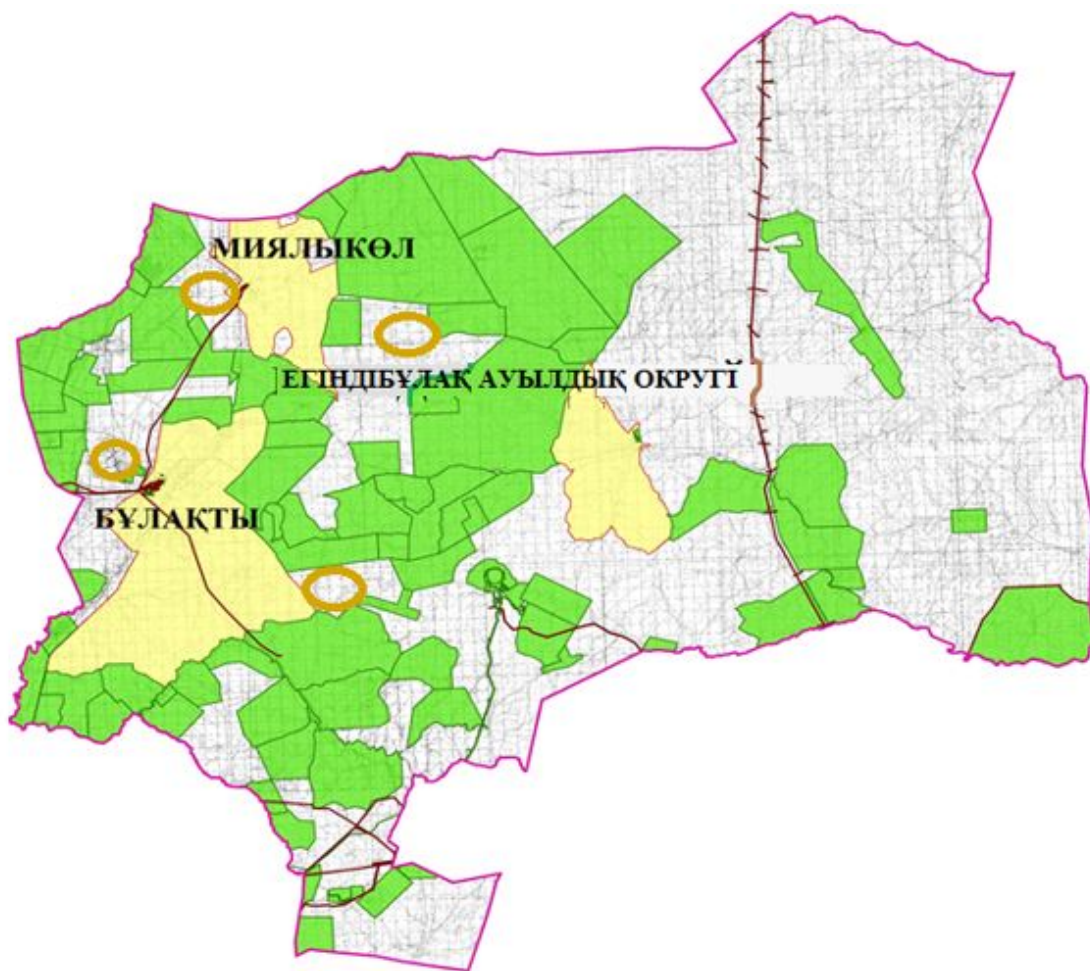

Шартты белгілер:

Жайылымдармен қамтамасыз етілмеген жеке және (немесе) заңды тұлғалардың шалғайдағы жайылымдарында ауыл шаруашылығы жануарларының мал басын орналастыру схемасы

9. Ауылда, ауылдық округ маңында орналасқан жайылымдармен қамтамасыз етілмеген жеке және (немесе) заңды тұлғалардың ауыл шаруашылығы жануарларының басы үшін ауылдық округтің ауылдық елді мекендері арасында жайылымдарды қайта бөлу схемасы

Шартты белгілер:

Жайылымдармен қамтамасыз етілмеген жеке және (немесе) заңды тұлғалардың ауыл шаруашылығы жануарларының басы үшін ауылдық округтің ауылдық елді мекендері арасында жайылымдарды қайта бөлу схемасы